Sammanträde med Vård- och omsorgsnämnden

Tid: 2022-09-27, kl. 14:00-18:25

Plats: Samlingssalen, Brunnsgården

Eva-Lotta Pamp (M), Ordförande

Maria Svensson, Sekreterare

Ärendelista

1. Upprop och val av justerare

2. Information och överläggningar

   A/ Information om larmupphandling
   B/ Redovisning av avvikelser, klagomål och synpunkter samt kvalitetsregister för första halvåret 2022
   C/ Årlig grundläggande granskning 2022
   D/ Delårsbokslut för vård- och omsorgsnämnden 2022
   E/ Revidering av delegationsordningen 2022
   F/ Återkallande av ärende Plan för uppföljning av privata utförare
   G/ Kompletteringsval av personlig ersättare i vård- och omsorgsnämndens arbetsutskott
   H/ Förvaltningschefens information

3. Redovisning av avvikelser, klagomål och synpunkter samt kvalitetsregister för första halvåret 2022, 2022.228 VON

4. Årlig grundläggande granskning 2022, 2022.227 VON

5. Delårsbokslut för vård- och omsorgsnämnden 2022, 2022.229 VON

6. Revidering av delegationsordningen 2022, 2022.005 VON

7. Återkallande av ärende Plan för uppföljning av privata utförare, 2022.199 VON

8. Kompletteringsval av personlig ersättare i vård- och omsorgsnämndens arbetsutskott, 2022.234 VON

9. Anmälan av delegationsbeslut 2022, 2022.018 VON

10. Meddelanden

- 2022.210 VON-010 VoO meddelande - § 104 KS Ekonomiskt anslag för vårdsamverkan Alingsås Lerum - SAMLA 2023
- 2022.210 VON-011 VoO meddelande - § 176 Sammanträdesdagar för kommunstyrelsens arbetsutskott, kommunstyrelsen och kommunfullmäktige 2023
- 2022.210 VON-012 VoO meddelande - § 177 KF Ersättningar till förtroendevalda för mandatperioden 2023-2026

Redovisning av avvikelser, klagomål och synpunkter samt kvalitetsregister för första halvåret 2022

3

2022.228 VON

§ 67 2022.228 VON

Redovisning av avvikelser, klagomål och synpunkter samt kvalitetsregister för första halvåret 2022

Ärendebeskrivning
Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd om ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete (SOSFS 2011:9) beskriver hur avvikelser, synpunkter och klagomål ska användas för att säkra kvalitet i, samt planera, leda och förbättra verksamheter.

Enligt Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd om ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete (SOSFS 2011:9) ska inkomna rapporter, klagomål och synpunkter sammanställas och analyseras för att vårdgivaren, eller den som bedriver socialtjänst eller verksamhet enligt LSS, ska kunna se mönster eller trender som indikerar brister i verksamhetens kvalitet. Efter redovisningen 2021 gav vård- och omsorgsnämnden ett uppdrag till förvaltningen att analysera bakomliggande orsaker samt ta fram en åtgärdsplan för att minska avvikelser. Därav redovisas även kvalitetsregister i denna rapport som en följd av detta.

Beredning
Förvaltningen har i skrivelse den 5 september 2022 lämnat följande yttrande:

Antalet avvikelser fortsätter att öka något men inte i den höga takt som tidigare år. När det gäller läkemedelsavvikelser är det fortfarande utmaningar för vissa enheter när det gäller digital signering. Detta följs upp och åtgärder har satts in, men här behöver verksamheterna fortsätta arbeta strukturerat för att minska avvikelserna.

Antalet fallrapporter är fortfarande högt och där behöver förvaltningen arbeta mer proaktivt med hjälp av de bedömningsskalor som mäter risk för fall. Via kvalitetsregistren kan verksamheten på ett strukturerat sätt få förslag på evidensbaserade åtgärder för att minska fallrisken på individnivå.

Antalet allvarliga händelser och lex Maria anmälningar har inte förekommit första halvåret, vilket är en stor skillnad mot föregående år. Åtgärder som vidtagits efter tidigare utredningar kan ha haft genomslag för att liknande händelser inte ska hända igen. Förvaltningen har också arbetet strukturerat med en nulägesanalys av kommunens patientsäkerhet samt prioriterade områden, enligt den Nationella planen för patientsäkerhet.
Riktlinjen för hantering av händelser och rapporteringsskyldighet är reviderad för att tydliggöra ansvarsfördelning samt processen för hantering av avvikelser och missförhållanden. Denna implementerades under våren.

Förvaltningen kan konstatera att det finns flera områden där verksamheterna fortsatt behöver arbeta mer strukturerat för att kvaliteten på vård och omsorg ska förbättras samt fortsätta arbeta proaktivt för en hög patientsäkerhet.

Förslag till beslut på sammanträdet
Ordförande Eva-Lotta Pamp (M) föreslår att följande tillägg görs i förslag till beslut:

Vård- och omsorgsförvaltningen får i uppdrag att fortsätta arbeta riskförebyggande för att säkerställa en hög kvalitet på vården och omsorgen samt hålla en hög patientsäkerhet.

Beslutsgång
Ordförande finner att arbetsutskottet beslutar att bifalla vård- och omsorgsförvaltningens förslag till beslut med tilläggsförslag från ordföranden.

Beslut
Arbetsutskottets förslag till beslut i vård- och omsorgsnämnden
1. Vård- och omsorgsnämnden antar vård- och omsorgsförvaltningens redovisning av avvikelser, klagomål och synpunkter samt kvalitetsregister för första halvåret 2022.

2. Vård- och omsorgsförvaltningen får i uppdrag att fortsätta arbeta riskförebyggande för att säkerställa en hög kvalitet på vården och omsorgen samt hålla en hög patientsäkerhet.

ALINGSÅS KOMMUN

Datum: 2022-09-05
Handläggare: Annika Fallqvist
Direktnr:
Diarienr: 2022.228 VON

Vård- och omsorgsnämnden

Redovisning av avvikelser, klagomål och synpunkter samt kvalitetsregister för första halvåret 2022

Ärendebeskrivning

Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd om ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete (SOSFS 2011:9) beskriver hur avvikelser, synpunkter och klagomål ska användas för att säkra kvalitet i, samt planera, leda och förbättra verksamheter.

Enligt Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd om ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete (SOSFS 2011:9) ska inkomna rapporter, klagomål och synpunkter sammanställas och analyseras för att vårdgivaren, eller den som bedriver socialtjänst eller verksamhet enligt LSS, ska kunna se mönster eller trender som indikerar brister i verksamhetens kvalitet. Efter redovisningen 2021 gav Vård- och omsorgsnämnden ett uppdrag till förvaltningen att analysera bakomliggande orsaker samt ta fram en åtgärdsplan för att minska avvikelser. Därav redovisas även kvalitetsregister i denna rapport som en följd av detta.

Förvaltningens yttrande

Antalet avvikelser fortsätter att öka något men inte i den höga takt som tidigare år. När det gäller läkemedelsavvikelser är det fortfarande utmaningar för vissa enheter när det gäller digital signering. Detta följs upp och åtgärder har satts in, men här behöver verksamheterna fortsätta arbeta strukturerat för att minska avvikelserna.

Antalet fallrapporter är fortfarande högt och där behöver förvaltningen arbeta mer proaktivt med hjälp av de bedömningsskalor som mäter risk för fall. Via kvalitetsregistren kan verksamheten på ett strukturerat sätt få förslag på evidensbaserade åtgärder för att minska fallrisken på individnivå.

Antalet allvarliga händelser och lex Maria anmälningar har inte förekommit första halvåret, vilket är en stor skillnad mot föregående år. Åtgärder som vidtagits efter tidigare utredningar kan ha haft genomslag för att liknande händelser inte ska hända igen. Förvaltningen har också arbetet strukturerat med en nulägesanalys av kommunens patientsäkerhet samt prioriterade områden, enligt den Nationella planen för patientsäkerhet.

Riktlinjen för hantering av händelser och rapporteringsskyldighet är reviderad för att tydliggöra ansvarsfördelning samt processen för hantering av avvikelser och missförhållanden. Denna implementerades under våren.

Förvaltningen kan konstatera att det finns flera områden där verksamheterna fortsatt behöver arbeta mer strukturerat för att kvaliteten på vård och omsorg ska förbättras samt fortsätta arbeta proaktivt för en hög patientsäkerhet.

Ekonomisk bedömning
Förslaget innebär inga ekonomiska konsekvenser.

Förslag till beslut
Vård- och omsorgsnämnden antar vård- och omsorgsförvaltningens redovisning av avvikelser, klagomål och synpunkter samt kvalitetsregister för första halvåret 2022.

Beslutet ska skickas till
Förvaltningschef, socialt ansvarig samordnare samt medicinskt ansvarig sjuksköterska

Anita Hedström
Förvaltningschef

Annika Fallqvist
Medicinskt ansvarig sjuksköterska

ALINGSÅS KOMMUN

Redovisning av avvikelser, synpunkter och klagomål samt kvalitetsregister

Första halvåret 2022

Innehåll

Sammanfattning av första halvåret 2022 ... 2
Redovisning av avvikelser, synpunkter och klagomål samt kvalitetsregister, januari-juni 2021 ... 3
Sammanställning av avvikelser internt ... 4
Utredningar av allvarliga händelser inom HSL ... 5
Utredning av allvarliga händelser anmälts som Lex Maria ... 5
Utredning av allvarliga händelser anmälts som Lex Sarah ... 5
Redovisning av avvikelser utifrån avvikelsetyp ... 6
Fallskador och falltillbud ... 6
Läkemedelsavvikelser ... 6
Omvårdnadshändelser ... 7
Bemötande ... 7
Informationsöverföring ... 8
Dokumentation ... 9
Medicinteknisk utrustning ... 9
Avvikelser i samverkan ... 11
Avvikelser från kommunen till primärvård och sjukhus ... 11
Avvikelser från primärvård och sjukhus till kommunen ... 11
Klagomål och synpunkter ... 12
Vad handlar klagomål och synpunkter om? ... 12
Vilka lämnar synpunkter? ... 12
Avvikelser, extern verksamhet ... 13
Smärtskattning ... 14
Brytpunktssamtal ... 14
Munhälsobedömning ... 15
Senior alert ... 16
Förebyggande munhälsobedömning ... 16
BPSD registret ... 17

Sammanfattning av första halvåret 2022

Efter redovisningen av 2021 års avvikelser, synpunkter och klagomål gav vård- och omsorgsnämnden i uppdrag till förvaltningen att analysera bakomliggande orsaker till de ökande antalet avvikelser samt ta fram en åtgärdsplan för de avvikelser som ökat mest. Åtgärdsplanen redovisades vid samma nämnd som patientsäkerhetsberättelsen. En viktig del i det systematiska kvalitetsarbetet är att arbeta riskförebyggande för att minska risken för vårdskador och därför redovisas även statistik av kvalitetsregister i denna rapport.

Antalet avvikelser fortsätter att öka totalt sätt, men ökningen har planat ut jämfört med tidigare år. Digital signering har tidigare varit en orsak till ökade antalet läkemedelsavvikelser och detta följs fortlöpande upp. Analys visar att det fungerar väl, enligt rutin, på flertalet enheter, men att vissa enheter fortfarande har svårigheter att få ett fungerande arbetsflöde för detta.

Antalet fallrapporter har minskat något mot föregående år. Inom hemtjänsten har antalet fall ökat och där behöver förvaltningen arbeta mer proaktivt med hjälp av de bedömningsskalor som mäter risk för fall. Där kan också en koppling ses till att riskbedömningar för fall i Senior Alert inte genomförs i samma utsträckning som på äldreboendeavdelningen. Via kvalitetsregistren kan verksamheten på ett strukturerat sätt få förslag på evidensbaserade åtgärder för att minska fallrisken på individnivå.

Det är en betydande ökning av antalet rapporterade omvårdnadshändelser på äldreboendeavdelningen. Avdelningen bör analysera resultatet och genomföra ett förbättringsarbete för att minska dessa händelser.

Antalet avvikelser hos privata utförare ligger på ungefär samma nivå som tidigare.

Antalet avvikelser i samverkan (annan hälso- och sjukvårdsaktör) har ökat jämfört med föregående år, framför allt från kommun till region.

Allvarliga händelser som krävt fördjupade analyser och lex Maria eller lex Sarah anmälningar har inte förekommit första halvåret, vilket är en stor skillnad mot föregående år. Genomförda åtgärder som teamsamverkan samt en tydligare process för fall, som hälso- och sjukvårdsavdelningen tagit fram, kan ha varit en framgångsfaktor. Förvaltning har också gjort en genomlysning av patientsäkerhetsarbetet och prioriterat förbättringsområden.

Förvaltningen kan konstatera att det finns flera områden där verksamheterna behöver fortsätta arbeta mer strukturerat med riskförebyggande arbete samt avvikelsehantering för att kvalitén på vård och omsorg ska förbättras samt att fortsätta arbeta för en hög patientsäkerhet.

Redovisning av avvikelser, synpunkter och klagomål samt kvalitetsregister, januari-juni 2021

Vård- och omsorgsnämnden ska enligt riktlinjen för hantering av händelser två gånger per år få information om inkomna avvikelser, klagomål och synpunkter.

Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd om ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete (SOSFS 2011:9) beskriver hur avvikelser, synpunkter och klagomål ska användas för att säkra kvalitet i, samt planera, leda och förbättra verksamheter.

Det systematiska kvalitetsarbetet ska omfatta följande verksamheter:

- 5 kap 4 § Hälso- och sjukvårdslagen (2017:30)
- 6 § Lagen (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade, LSS, och
- 3 kap. 3 § tredje stycket Socialtjänstlagen (2001:453).

Inkomna rapporter, klagomål och synpunkter ska sammanställas och analyseras för att vårdgivaren, eller den som bedriver socialtjänst eller verksamhet enligt LSS, ska kunna se mönster eller trender som indikerar brister i verksamhetens kvalitet.

En väl fungerande klagomåls- och synpunktshantering utgör en viktig del för att åstadkomma en bra kvalitet och säkerhet för den enskilde. Klagomål och synpunkter från medborgare och andra myndigheter är en viktig del i kvalitetsarbetet för att upptäcka och förebygga fel och brister i verksamheten, samt identifiera nya förbättringsområden.

Enligt Patientsäkerhetslagen (2010:659) är hälso- och sjukvårdspersonal skyldig att bidra till att hög patientsäkerhet upprätthålls. I detta syfte ska personalen rapportera risker för vårdskador samt händelser som har medfört, eller kunnat medföra vårdskada, till vårdgivaren.

Enligt Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd om lex Sarah (SOSFS 2011:5), är personal skyldig att rapportera missförhållanden och risker för missförhållanden. Det kan vara såväl utförda handlingar som handlingar som någon av försummelse eller av annat skäl har underlåtit att utföra och som innebär eller har inneburit ett hot mot eller har medfört konsekvenser för enskildas liv, säkerhet eller fysiska eller psykiska hälsa.

Sammanställning av avvikelser internt

Rapporten utgår från data som samlats in under första halvåret 2021.

Totalt har det inkommit 3444 avvikelser, föregående år var det 2582 avvikelser.

Det finns en gemensam riktlinje som beskriver hur avvikelser ska hanteras samt vad som är en avvikelse enligt författningen. Sammanställningen visar på ett behov av en samsyn kring avvikelsehanteringen då det även finns en skillnad på innehållet i avvikelserna.

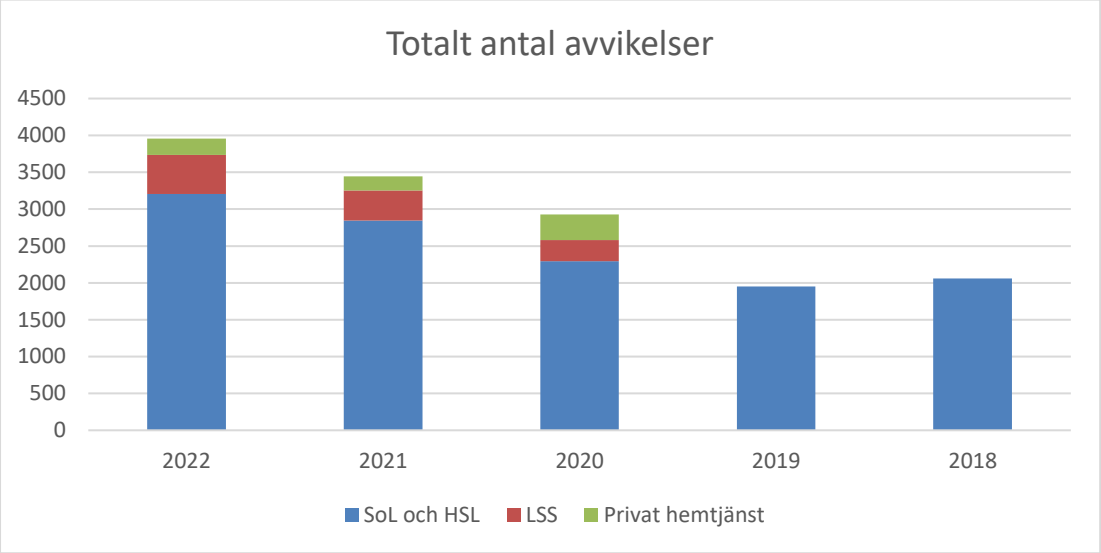

Diagram 1. Antalet avvikelser första halvåret, de fem senaste åren.

Utredningar av allvarliga händelser inom HSL

De flesta klassificeringarna 3–4 är felaktigt klassificerade i avvikelsesystemet. Några av fallen ledde till sjukhusvistelse.

Antal allvarliga fallavvikelser klassificering 3–4	SoL - Boende	SoL - Hemtjänst	Privat hemtjänst	LSS - Boende och arbete	LSS - Personlig assistans och stöd
2022	11	6	3	0	0
2021	7	2	0	0	0

Tabell 1. Antal allvarliga fallavvikelser per avdelning under år 2021 samt år 2022.

Klassificeringarna 3-4 för läkemedel har inte orsakat skador eller obehag för brukarna.

Antal allvarliga läkemedelsavvikelser klassificering 3–4	SoL - Boende	SoL - Hemtjänst	Privat hemtjänst	LSS - Boende och arbete	LSS - Personlig assistans och stöd
2022	2	0	0	2	1
2021	6	4	2	0	0

Tabell 2. Antal allvarliga läkemedelsavvikelser per avdelning under år 2021 samt år 2022.

Utredning av allvarliga händelser anmälts som Lex Maria

Det har inte varit någon utredning utifrån Lex Maria som har anmälts vidare under första halvåret 2022.

Utredning av allvarliga händelser anmälts som Lex Sarah

Det har inte varit någon utredning utifrån Lex Sarah som har anmälts vidare under första halvåret 2022.

Redovisning av avvikelser utifrån avvikelsetyp

Fallskador och falltillbud

Vanligast förekommande fallavvikelse är att personen faller i egen aktivitet i sin bostad, då det inte är någon personal närvarande. En del fall leder till sjukhusvård.

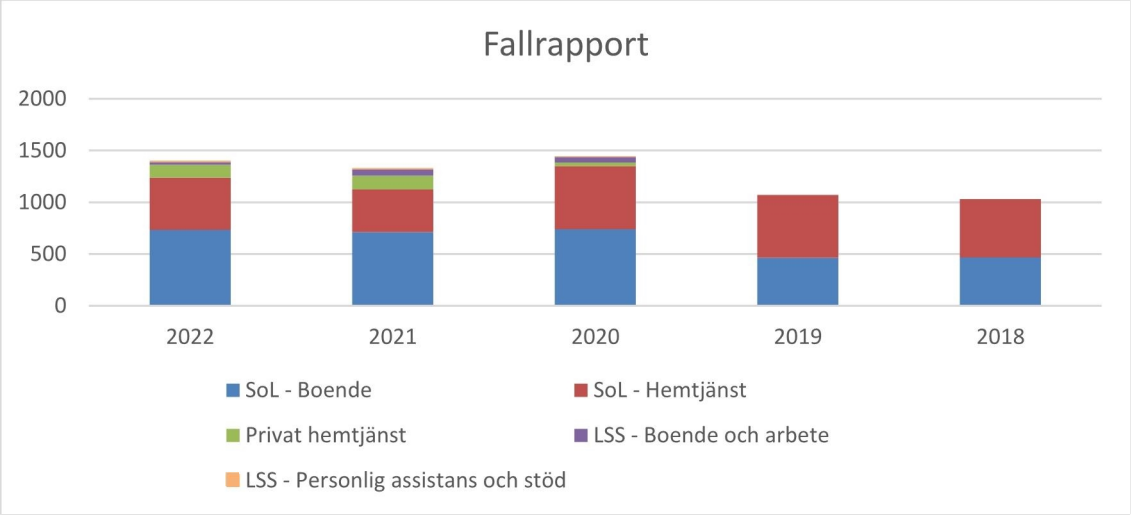

Diagram 2. Antalet fallrapporter första halvåret, de fem senaste åren.

Läkemedelsavvikelser

Statistik från tidigare år visar att den vanligaste anledningen till en läkemedelsavvikelse beror på att vårdpersonalen glömt att överlämna en dos, inte signerat om överlämnat läkemedel, signerat men läkemedlet finns kvar eller att dosetterna inte är kompletta/felaktiga.

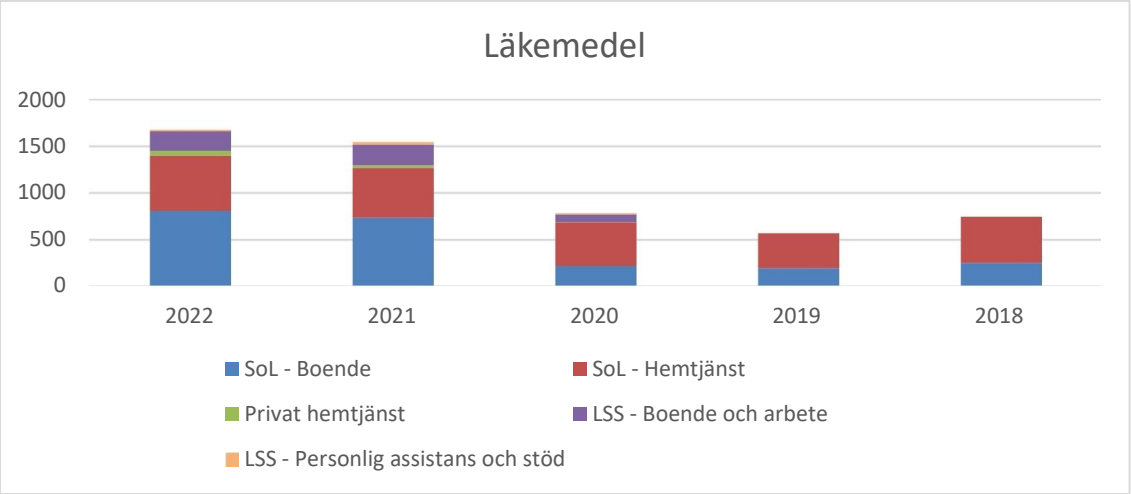

Diagram 3. Antalet läkemedelsavvikelser första halvåret, de fem senaste åren.

Omvårdnadshändelser

Omvårdnadshändelser som rapporterats är till övervägande delen insatser som inte blir utförda och gäller både dag och natt.

De insatser på äldreboende som har rapporterats som ej utförda är orsaken till största del personalbrist och tidsbrist.

De insatser i hemtjänst som rapporterats som ej utförda anges orsaken vara personalbrist, tidsbrist eller att insatser har glömts bort eller saknats i planeringen.

De insatser inom LSS som rapporterats beror ofta på att planerade insatser inte utförts och att personalen inte jobbat utifrån de bemötandestrategier som finns framtagna för brukarna.

Bedömningen är att det har varit fortsatta svårigheter med bemanningen på grund av att personal fått vara hemma antingen med symtom eller egen eller familjemedlems sjukdom med anledning av Covid-19 samt svårighet med rekrytering av ny personal.

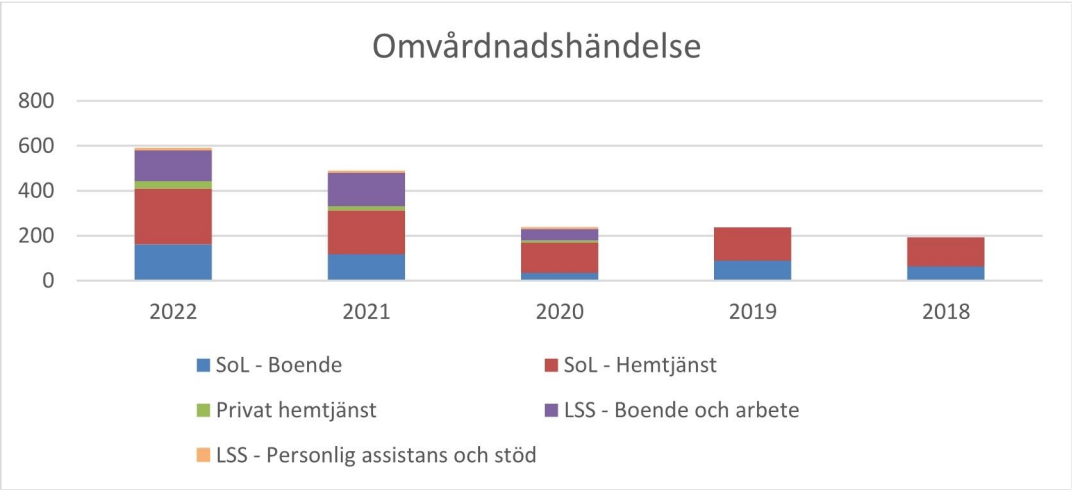

Diagram 4. Antalet avvikelser kopplat till en omvårdnadshändelse första halvåret, de fem senaste åren.

Bemötande

Avvikelser som rapporteras handlar om att personal uttrycker sig på ett olämpligt sätt, som upplevas kränkande av den enskilde.

Hur de boende på demensboende bemöter varandra och personal, exempelvis kan de vara hotfulla i tal och agerande.

Hur de brukare som bor i Bostad med särskild service enligt LSS bemöter varandra och personal muntligt och fysiskt.

Inom daglig verksamhet handlar det om händelser som sker muntligt och fysiskt gentemot varandra och personal.

Vid kontakt med sjuksköterskor i brukarärende upplever vårdpersonal inte alltid att de bemöts respektfullt.

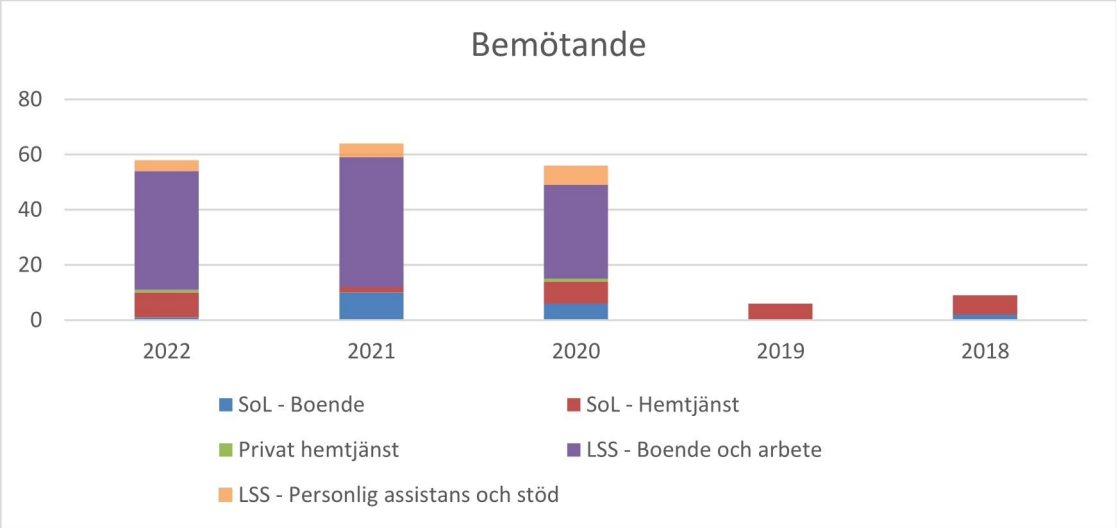

Diagram 5. Antalet avvikelser kopplat till bemötande första halvåret, de fem senaste åren.

Informationsöverföring

Avvikelserna som rapporteras som brister i informationsöverföring handlar om brister i den interna kommunikationen mellan olika yrkeskategorier/arbetslag exempel på brister att brukare blivit missade i planeringen, nattpersonalen inte fått information om förändringar, brukare som kommit hem från sjukhus utan att alla i arbetslaget fått information. Interna beställningar som skickats fel, kodats fel.

Inom LSS handlar det bland annat om brister i kommunikation mellan boendet och daglig verksamhet, beställning av transporter och information om planerade aktiviteter.

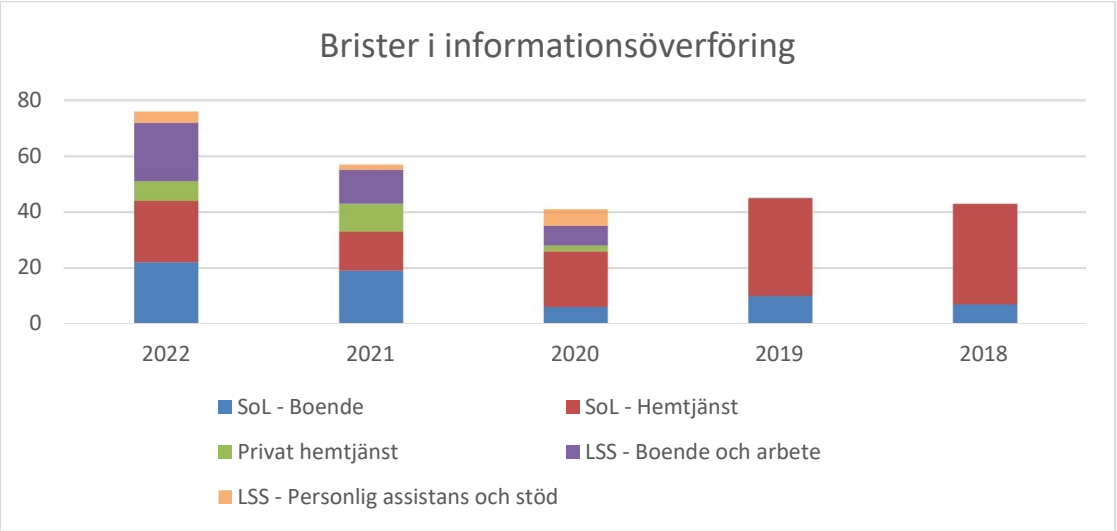

Diagram 6. Antalet avvikelser kopplat till informationsöverföring första halvåret, de fem senaste åren.

Dokumentation

Avvikelser gällande dokumentation handlar till allra största delen om beslut som inte omprövats i rätt tid eller som inte blivit omkodade till rätt område.

Här kan man också se att avvikelser i form av missad digital signering rapporterats vilket är en förklaring på varför de ökat i antal.

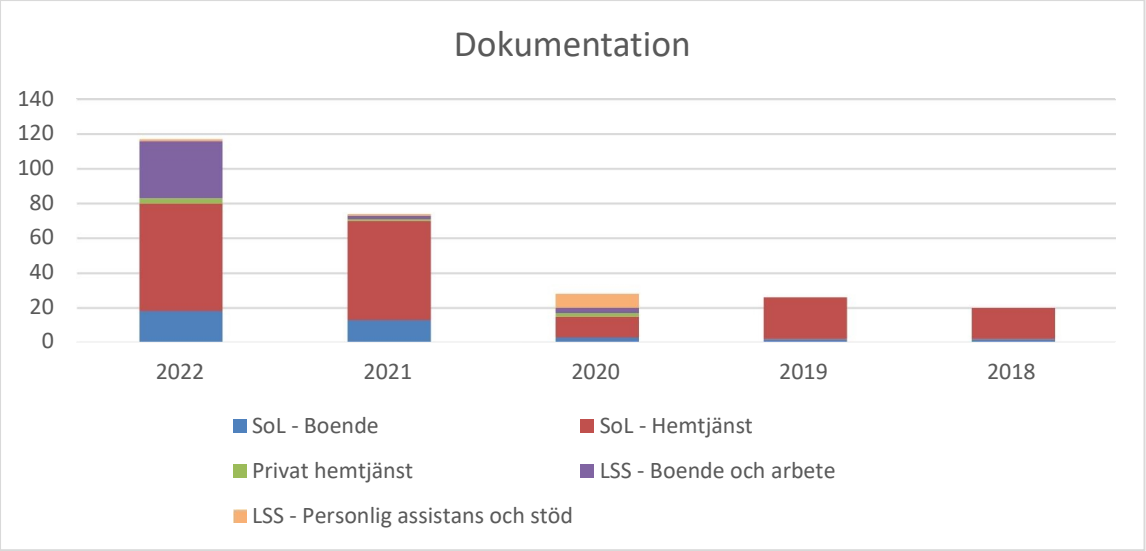

Diagram 7. Antalet avvikelser kopplat till dokumentation första halvåret, de fem senaste åren.

Medicinteknisk utrustning

Avvikelser som rapporteras gällande medicinteknisk utrustning handlar bl a om:

- dåligt rengjorda hemsjukvårdssängar och mobila hygienstolar,
- olåsta medicinskåp,
- olika typer av larm (dörrlarm, rörelselarm, larmmattor) som missats att aktivera
- missad följsamhet till rehabs beställningar rörande handhavande av hjälpmedel.

Det har under första halvåret registrerats 44 avvikelser för medicinteknisk utrustning, vilket är samma antal som 2019 och mer än en fördubbling jämfört med 2020. Fördelningen är ca två tredjedelar inom SoL Boende, en sjättedel inom SoL Kvarboende och den kvarvarande sjättedelen inom LSS.

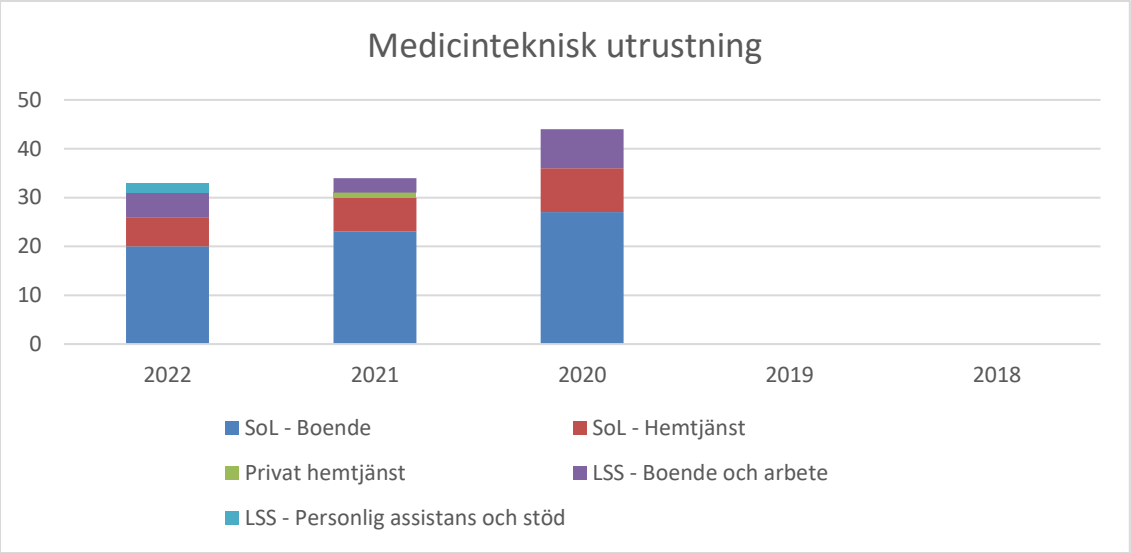

Diagram 8. Antalet avvikelser kopplat till medicinteknisk utrustning första halvåret, de tre senaste åren.

Avvikelser i samverkan

Avvikelser från kommunen till primärvård och sjukhus

Under första halvåret 2022 har vi från Alingsås kommun skickat 33 avvikelser till sjukhus och primärvård. Detta är en stor ökning mot föregående år då vi skickade 5 stycken. En orsak till ökningen är att legitimerad personal och avdelningschefer nu fått utbildning och tillgång till MedControl Pro, så att de kan registrera samt svara på avvikelser direkt i det digitala systemet. Detta har underlättat och effektiviserat hanteringen runt avvikelser i samverkan. De vanligaste avvikelserna rör brister i vårdsamverkan

Nedan visas några exempel på avvikelser:

- tillgänglighet,
- otydlig läkemedelsordination, brister i läkemedelsordination vid hemgång från sjukhus
- förändring i läkemedelsordination förmedlas inte till patientansvarig sjuksköterska som delar läkemedel.

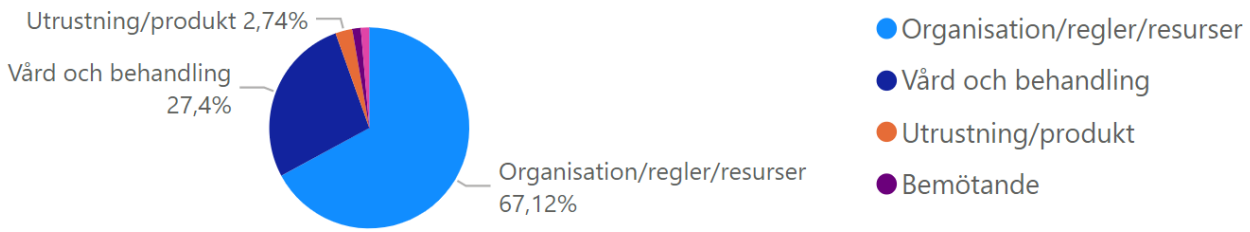

Diagram 9. Fördelning av avvikelser från kommun till primärvård och sjukhus.

Avvikelser från primärvård och sjukhus till kommunen

Under första halvåret 2021 har vi från Alingsås kommun tagit emot totalt 21 avvikelser som handlar om brister i vårdsamverkan. Detta är en ökning mot tidigare år.

Nedan visas några exempel på avvikelser:

- sjuksköterska har inte följt gällande rutiner vid medicinsk bedömning innan brukaren skickats vidare,
- sjuksköterska har inte följt gällande rutiner vid provtagning,
- omvårdnadshändelser,
- information och kommunikationsbrist (bemötande).

Diagram 10. Fördelning av avvikelser från primärvård och sjukhus till kommun.

Klagomål och synpunkter

Samtliga klagomål och synpunkter diarieförs vilket betyder att det finns kännedom om de klagomål och synpunkter som kommer till förvaltningen. Berörda får på ett strukturerat sätt information om att man kan lämna synpunkter och klagomål, hur man lämnar in dessa och hur de får återkoppling.

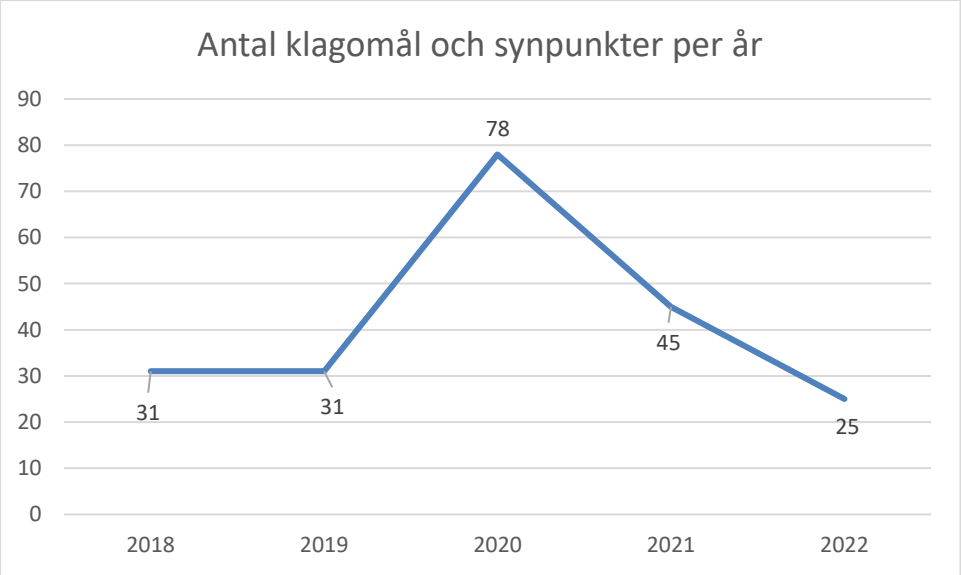

Diagram 11. Antalet inkomna klagomål och synpunkter första halvåret, de fem senaste åren.

Vad handlar klagomål och synpunkter om?

Under första halvåret 2022 har det inkommit 24 klagomål och synpunkter.

Tre av dessa klagomål handlar om förändring om vilka som får besöka träffpunkterna på våra äldreboenden.

Två klagomål handlar matlådorna från Sodexo och kvaliteten på maten.

Ett klagomål som handlade om vistelse på flexibel växelvård där anhörig påtalade ett flertal brister och händelser som uppkommit. Anhörig var inte nöjd med den skriftliga sammanfattning av utredningen och ett möte genomfördes där enhetschef, undersköterska och sjuksköterska samt SAS deltog. Anhörig var inte helt nöjd efter mötet men upplevde att hon hade blivit lyssnad på och fått framföra sina synpunkter.

Övriga klagomål och synpunkter handlar om bland annat om bemötande, bristande insatser för den enskilde, bristande information, bilkörning, brister i utförandet av insatser samt svårigheter att nå rätt personal.

Vilka lämnar synpunkter?

Synpunkter och klagomål kommer från personer som har hjälp och stöd från äldreomsorgen, boende på särskilt boende, de som har hemtjänsten och hälso- och sjukvård, anhöriga, personal och allmänheten.

I brukarundersöken framgår att våra brukare inom både hemtjänst och SÄBO inte vet hur de lämnar synpunkter och klagomål och det kan vara orsak till antalet sjunkit.

Avvikelser, extern verksamhet

Externa utförare har egna rutiner för avvikelsehantering som beskrivs i respektive ledningssystem. Hemtjänstutförare ansvarar inte för hälso- och sjukvård och rapporterar därför avvikelser om läkemedel och fall till vård- och omsorgsförvaltningen i verksamhetssystem. Varje kvartal rapporteras antal avvikelser in till Alingsås kommun.

Ginstgården (äldreboende som drivs av Bräcke Diakoni) har eget hälso- och sjukvårdsansvar och redovisar därför inte avvikelser inom detta område till förvaltningen.

Lex Sarah från externa verksamheter

En Lex Sarah utredning har inkommit från Bräcke diakoni. Den utreddes och rapporterades in till IVO. Det som inträffat var att hemtjänsten på uppmaning av anhöriga till en brukare låst ytterdörren efter sig på ett sådant sätt att den enskilde inte har kunnat ta sig ut på egen hand. Brukaren har på så sätt blivit utsatt för en skydds och begränsningsåtgärd som brukaren inte gett samtycke till. Efter hädelsen så har brukaren istället fått ett dörrlarm som uppmärksammar personal på om brukaren går ut på egen hand.

IVO har bedömt att verksamheten vidtagit rätt åtgärder och avslutat ärendet.

Kvalitetsregister

Smärtskattning

En majoritet av patienter som dör i cancer har smärta och smärtgenombrott under sista levnadsveckan som obehandlad orsakar nedsättning av livskvalitet och skapar oro hos närstående. Smärta är även vanligt vid andra diagnoser än cancer.

För att upptäcka symtomet och minimera upplevelsen behövs ett systematiskt smärtskattningsarbete med efterföljande dokumentation.

Det går inte att se på en patient hur ont han/hon har och smärtlindring baserad på hur personalen ”läser av” patientens smärta är en vanlig orsak till otillräcklig smärtlindring.

Andelen dokumenterade smärtskattningar har ökat betydligt för de brukare som avlider i eget hem. Det har blivit en viss ökning av antalet dokumenterade smärtskattningar inom SÄBO + korttid men där finns möjlighet till ytterligare förbättringar.

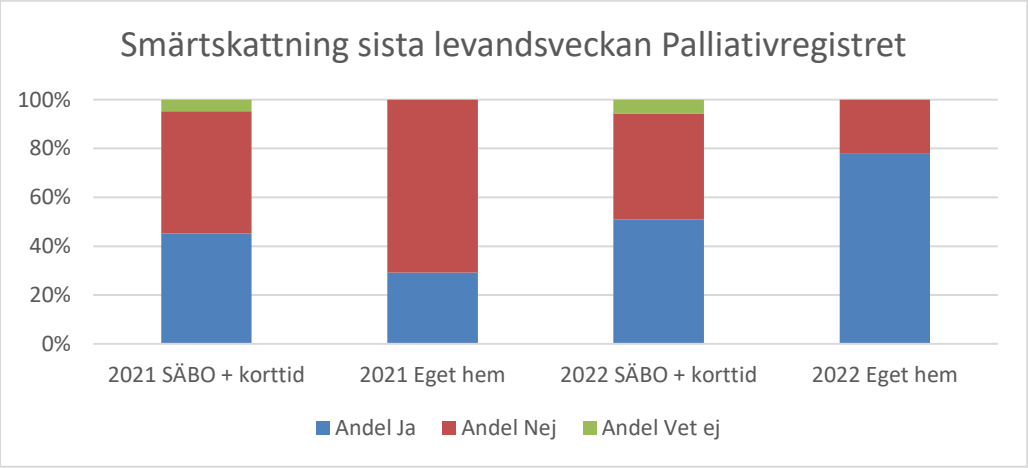

Diagram 12. Redovisning av dokumenterad smärtskattning sista levnadsveckan år 2021 samt år 2002, enligt statistik från Palliativregistret.

Brytpunktssamtal

Brytpunktssamtal hålls när all botande och bromsande behandling avslutas och vården övergår till palliativ vård. Det är läkarens ansvar att genomföra ett brytpunktssamtal men det är sjuksköterskas ansvar att signalera när patientens tillstånd har försämrats. Om läkaren identifierar palliativa vårdbehov och bedömer att det huvudsakliga målet med vården har ändrats från att vara livsförlängande till att vara lindrande, så är det aktuellt att genomföra brytpunktssamtal med patient och närstående. Samtalet är viktigt eftersom det ger patienten en möjlighet att besluta hur hon eller han vill ha det under den sista tiden.

För patienter i eget hem har andelen brytpunktssamtal ökat medan det för SÄBO och korttid ligger på samma nivå som 2021.

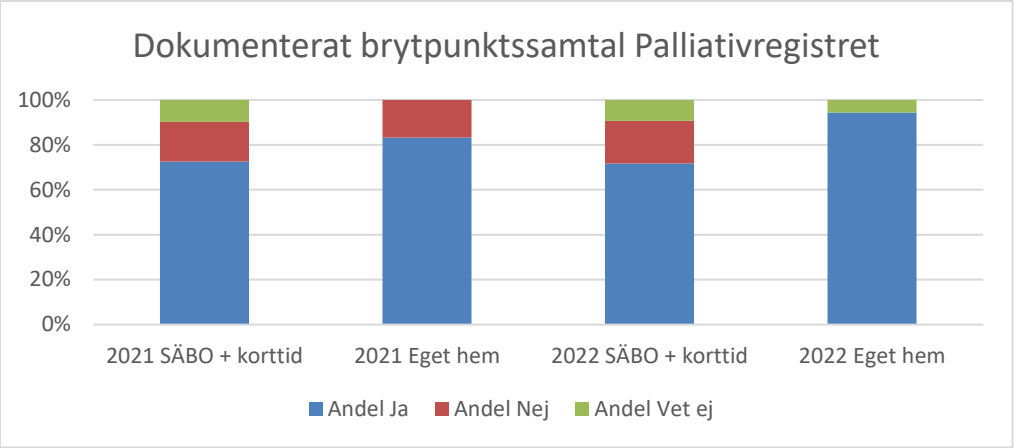

Diagram 13. Redovisning av dokumenterat brytpunktssamtal år 2021 samt år 2002, enligt statistik från Palliativregistret.

Munhälsobedömning

Att ha en god munhälsa i livets slutskede har en social och psykologisk betydelse. Den påverkar såväl förmågan att tugga, svälja, tala, sova som smakupplevelsen och förmågan att kommunicera med andra. Om patienten luktar illa ur munnen kan det vara svårt för de närstående att rent faktiskt vara nära. En munhälsobedömning är en förutsättning för att kunna identifiera problem i munslemhinnan, i tänderna och i tandköttet och är utgångspunkten för att kunna ge den munvård som behövs.

Antalet dokumenterade munhälsobedömningar sista levnadsveckan har ökat för patienter i eget hem medan det för SÄBO och korttid ligger på ungefär samma nivå som 2021.

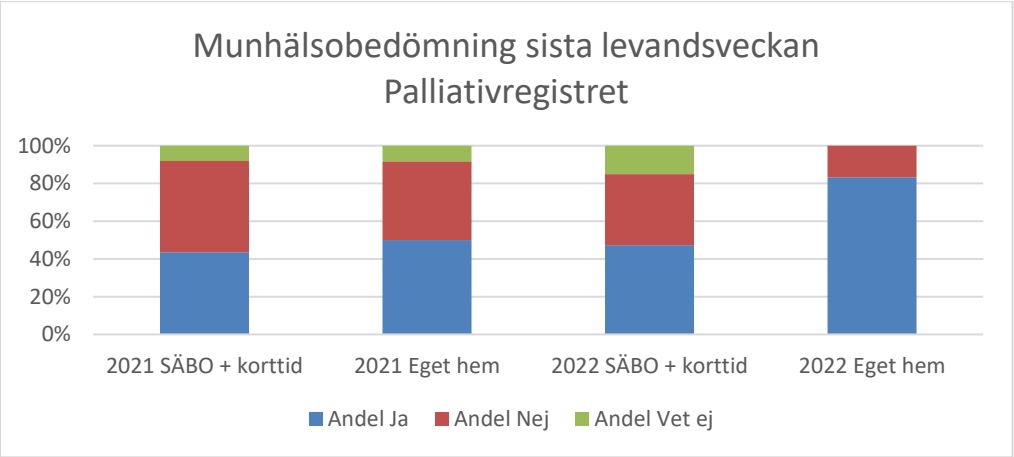

Diagram 14. Redovisning av dokumenterad munhälsobedömning sista levnadsveckan år 2021 samt år 2002, enligt statistik från Palliativregistret.

Senior alert

Senior alert är ett nationellt kvalitetsregister och ett verktyg för att stödja vårdprevention, prevention för äldre personer som riskerar att falla, få trycksår, minska i vikt, utveckla ohälsa i munnen och/eller har problem med blåsdysfunktion. Genom att använda Senior alert systematiseras det vårdpreventiva arbetet. Detta kan leda till förbättrad patientsäkerhet och kan som en följd minska uppkomna vårdskador.

Antalet brukare som registrerats i senior alert har ökat inom SÄBO sedan föregående redovisning. Resultatet visar dock att det förebyggande arbetet inom hemtjänst inte förbättrats som förväntat.

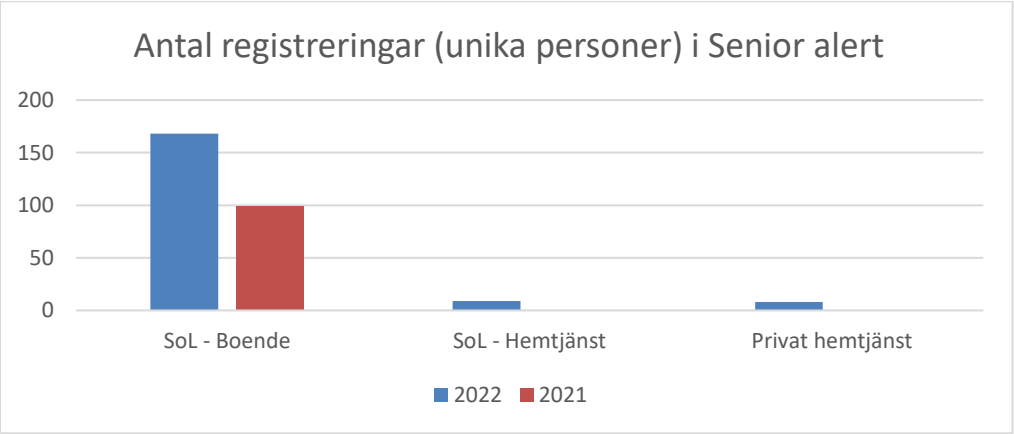

Diagram 15. Antal unika personer som registrerats i kvalitetsregistret Senior alert år 2021 samt år 2022.

Förebyggande munhälsobedömning

En god munhälsa har stor betydelse för livskvaliteten, självkänslan och det sociala livet. Vid sviktande hälsa kan det vara svårt att klara sin egen munvård. I takt med att fler blir allt äldre och behöver hjälp och stöd med sin dagliga omvårdnad, ökar även behovet av munvård och en tillfredsställande munhälsa.

Alla som skrivs in i hälso- och sjukvården bör få en munhälsobedömning som sedan regelbundet följs upp. Det har skett en viss förbättring sedan föregående år men här finns stora möjligheter till förbättringar, främst inom hemtjänsten.

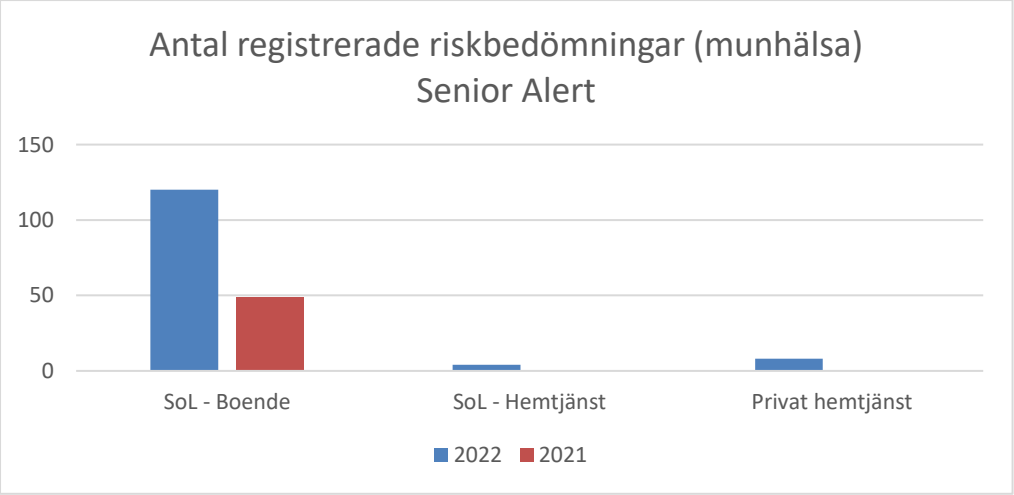

Diagram 16. Antal registrerade riskbedömningar kring munhälsa i kvalitetsregistret Senior alert år 2021 samt år 2022.

När en riskbedömning har genomförts som visar på att det finns risk för ohälsa i munnen ska teamet planera förebyggande åtgärder tillsammans med brukaren och en åtgärdsplan upprättas i senior alert.

Resultatet visar att det är 38 brukare som fått en riskbedömning som visar på en risk samt att det är 34 brukare som fått en åtgärdsplan, år 2022. Detta är en förbättring mot föregående år.

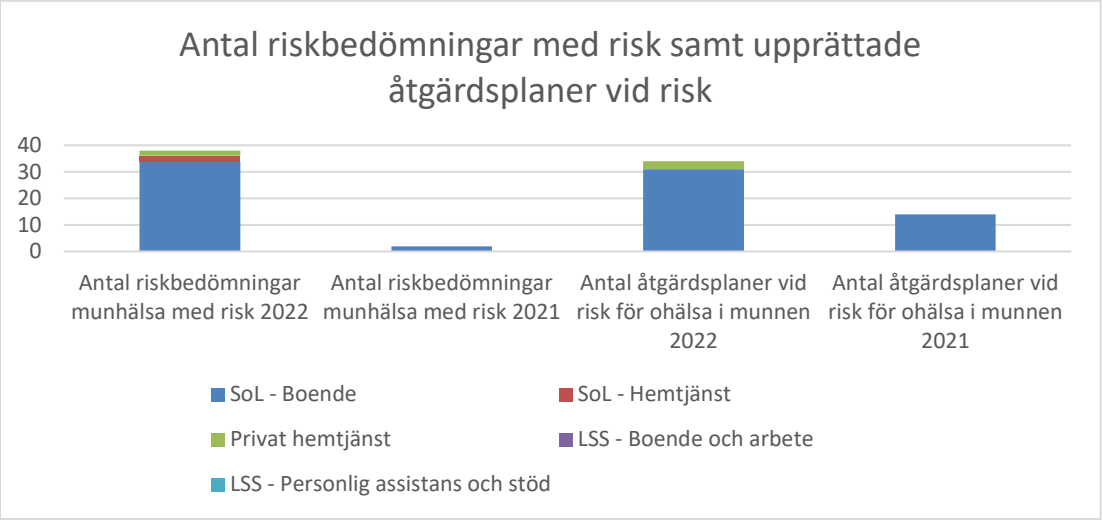

Diagram 17. Antal registrerade riskbedömningar kring munhälsa där en risk föreligger samt upprättade åtgärdsplaner vid risk för ohälsa i munnen, i kvalitetsregistret Senior alert år 2021 samt år 2022.

BPSD registret

BPSD – Beteendemässiga och Psykiska Symtom vid Demens – drabbar någon gång ca 90 % av alla som lever med en demenssjukdom. Dessa symtom kan exempelvis vara aggressivitet, oro, apati, hallucinationer eller sömnstörningar och de orsakar ett stort lidande framförallt för personen med demenssjukdomen, men även för närstående och vårdpersonal. Syftet är att genom tvärprofessionella vårdåtgärder minska förekomsten och allvarlighetsgraden av BPSD och det lidande som detta innebär och att genom detta, öka livskvalitén för personen med demenssjukdom.

Under år 2021 registrerades 29 personer i BPSD första halvåret. Motsvarande siffra för år 2022, är 36 personer.

Under år 2021 registrerades 42 bedömningar i BPSD första halvåret. Motsvarande siffra för år 2022, är 45 registrerade bedömningar i BPSD.

Förvaltningen har satt som mål att registreringarna ska öka med 25% under året. Detta mål har ännu inte uppnåtts men det har skett en viss förbättring sedan föregående år.

Årlig grundläggande granskning 2022

4

2022.227 VON

§ 68 2022.227 VON

Årlig grundläggande granskning 2022

Ärendebeskrivning
Varje år genomförs en årlig granskning av styrelser och nämnder. 2022 års granskning genomförs av KPMG på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna. Syftet med den grundläggande granskningen är att bedöma styrnings och ledningsfrågor avseende verksamhet, ekonomi, och internkontroll. Nämndens omvärldsanalyser och riskbedömningar är också av intresse för revisorerna. Frågorna i bifogad revisionsenkät utgör underlag i granskningen. Svaren ska kunna härledas till revisionsbevis som styrker svaret, d.v.s. verifieras genom dokument, protokoll mm. Vård- och omsorgsnämndens svar ska lämnas senast 30 september 2022 till KPMG.

Beredning
Förvaltningen har i skrivelse den 15 september 2022 lämnat följande yttrande:

Förvaltningen har upprättat ett förslag till svar på KPMG:s revisionsenkät 2022 inklusive hänvisning till bilagor. Ifylld enkät och förteckning över bilagor bifogas.

Beslut
Arbetsutskottets förslag till beslut i vård- och omsorgsnämnden
Vård- och omsorgsnämnden godkänner svaren i enkät grundläggande granskning 2022 och uppdrar åt förvaltningen att överlämna svaren inklusive bilagor enligt förteckning till KPMG.

ALINGSÅS KOMMUN

Datum: 2022-09-15
Handläggare: Camilla Liljegren
Direktnr:
Diarienr: 2022.227 VON

Vård- och omsorgsnämnden

Årlig grundläggande granskning 2022

Ärendebeskrivning
Varje år genomförs en årlig granskning av styrelser och nämnder. 2022 års granskning genomförs av KPMG på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna. Syftet med den grundläggande granskningen är att bedöma styrnings och ledningsfrågor avseende verksamhet, ekonomi, och internkontroll. Nämndens omvärldsanalyser och riskbedömningar är också av intresse för revisorerna. Frågorna i bifogad revisionsenkät utgör underlag i granskningen. Svaren ska kunna härledas till revisionsbevis som styrker svaret, d.v.s. verifieras genom dokument, protokoll mm. Vård- och omsorgsnämndens svar ska lämnas senast 30 september 2022 till KPMG.

Förvaltningens yttrande
Förvaltningen har upprättat ett förslag till svar på KPMG:s revisionsenkät 2022 inklusive hänvisning till bilagor. Ifylld enkät och förteckning över bilagor bifogas.

Ekonomisk bedömning
Beslutet medför inga kostnader.

Förslag till beslut
Vård- och omsorgsnämnden godkänner svaren i enkät grundläggande granskning 2022 och uppdrar åt förvaltningen att överlämna svaren inklusive bilagor enligt förteckning till KPMG.

Beslutet ska skickas till
KPMG.

Anita Hedström
Förvaltningschef

Camilla Liljegren
Utvecklingsledare

Grundläggande granskning 2022

Alingsås kommun

Nämnd/styrelse: Vård- och omsorg

Sammanträdesdatum för nämndens/styrelsens behandling: 2022-09-27

Information

Revisorerna ska enligt kommunallagen och god revisionssed årligen granska all verksamhet.

I den grundläggande granskningen ingår att bedöma centrala styrning- och ledningsfrågor avseende verksamhet, ekonomi och intern kontroll. Likaså är nämndens och styrelsens omvärldsanalys och riskbedömningar av stort intresse för revisorerna. Bifogade frågor är tänkt att utgöra underlag i denna granskning.

Svaren ska kunna härledas till revisionsbevis som styrker svaret, d.v.s. verifieras genom dokument, protokoll mm.

1	Mål och måluppfyllelse	Ja	Nej	Del-vis	Vet ej	Bilaga & sidnr.
1.1	Har nämnden/styrelsen fastställt mål som är tydligt kopplade till KF:s mål?	☒	☐	☐	☐	Styrmodell Alingsås kommun, antagen av KF 2019-11-27, sid 7 Anvisning för nämndens budget och bolagsstyrelsernas måldokument 2022–2024, sid 5 Budget för Alingsås kommun 2022–2024, sid 25 och sid 21. Vård- och omsorgsnämnden Budget 2022–2024, sid 5–6 Mall chefs- och överenskommelser Mall medarbetaröverens kommelse
	Beskrivning: Vård- och omsorgsnämndens målarbete utgår från Alingsås kommuns styrmodell och Anvisning för nämndens budget och bolagsstyrelsernas måldokument. Vård- och omsorgsnämnden har i budget 2022–2024 antagit fyra mål. I matrisen för respektive mål framgår av rubrikerna prioriterat mål och indikator vilket av kommunfullmäktiges mål som nämnden syftar till att påverka. Målets relevans till kommunfullmäktiges mål och indikatorer beskrivs i sista raden i respektive matris. Nämndens mål om att öka antalet gruppboendeplatser inom LSS har antagits utifrån behov som uppstått med utgångspunkt i nämndens väsentlighets- och riskanalys. Förvaltningens styrning mot att uppnå nämndens mål sker genom att nämndens budget bryts ner i chefs- och medarbetaröverenskommelser. I chefs- och medarbetaröverenskommelserna fördelas mål och uppdrag ut till berörda avdelningar, enheter och medarbetare.					
1.2	Har nämnden/styrelsen formulerat målen så att de är mätbara?	☒	☐	☐	☐	Styrmodell Alingsås kommun, antagen av KF 2019-11-27, sid 7–9 Anvisning för nämndens budget och bolagsstyrelsernas måldokument 2022–2024, sid 5. Vård- och omsorgsnämnden Budget 2022–2024, sid 5–6.
	Beskrivning: Av gällande styrdokument för nämndens målarbete framgår att fokus för nämndens mål bör vara ett önskvärt resultat dvs. vad är målsättningen, vart vill vi hamna? Vidare ska nämnden beskriva hur resultatet ska följas upp, lämpligen genom att fastställa nyckeltal. Samtliga av nämndens mål i budget 2022–2024 är mätbara och följs upp via fastställda nyckeltal.					

1.3	Följer nämnden/styrelsen upp hur målen utvecklas under året?	☒	☐	☐	☐	Styrmodell Alingsås kommun, antagen av KF 2019-11-27, sid 14–16 Uppföljningsanvisningar inom ramen för styrmodellen 2022, sid 10 och 16. Uppföljningsanvisningar inom ramen för styrmodellen 2022 för avdelningschefer och enhetschefer inom vård och omsorgsförvaltningen, sid 5 och 23. Delårsbokslut Vård- och omsorgsnämndens 2022, sid 4–5.
	Beskrivning: Nämnden följer upp hur målen utvecklas två gånger per år i enlighet med Alingsås styrmodell. Uppföljning av nämndens mål innefattar att bedöma måluppfyllelsen och att analysera målen. Som en del av nämndens uppföljning följer förvaltningen upp vilka aktiviteter som har genomförts i syfte att uppnå nämndens mål på enhets- och avdelningsnivå. I arbetet med uppföljning på enhets- och avdelningsnivå används beslutsstödet Hypergene. Utbildning i beslutsstödet ges regelbundet till alla chefer.					
1.4	Har nämnden/styrelsen beslutat om åtgärder vid brister i måluppfyllelsen?	☒	☐	☐	☐	Delårsbokslut Vård- och omsorgsnämndens 2022, sid 4.
	Beskrivning: Vid måluppföljning i samband med delårsbokslutet fanns tillgängliga utfall för ett av nämndens mål. Resultatet gav inte anledning till några nya åtgärder. *Under förutsättning att nämnden antar förvaltnings förslag till delårsbokslut 2022.*					
1.5	Hur ser prognosen ut vid delåret avseende helår 2022 vad avser måluppfyllelsen? Vård- och omsorgsnämnden har i budget 2022–2024 antagit fyra mål. Av dessa bedöms ett mål vara helt uppfyllt vid året slut. Tre mål är ej utvärderade i nämndens delårsbokslut. Bedömning har inte kunnat genomföras då utfall saknas. *Under förutsättning att nämnden antar förvaltnings förslag till delårsbokslut 2022.*					

2	Ekonomistyrning	Ja	Nej	Del-vis	Vet ej	Bilaga
2.1	Har nämnden/styrelsen fastställt en budget i balans?	☒	☐	☐	☐	Styrmodell Alingsås kommun, Antagen av KF 2019-11-27, sid 11. Policy för ekonomistyrning,

						antagen av KF 2019-11-27, sid 1. Anvisning för nämndens budget och bolagsstyrelsernas måldokument 2022, sid 7. Vård- och omsorgsnämnden Budget 2022–2024 sid 7.
	Beskrivning: Anvisning för nämndens budget och bolagsstyrelsernas måldokument är styrande för nämndens arbete med mål och budget. Därutöver ska nämnden beakta bestämmelserna i antagna ekonomistyrprinciper. Vård- och omsorgsnämnden fastställde en budget i balans 2021-12-17 § 84.					
2.2	Följer nämnden/styrelsen upp ekonomin och upprättar prognoser tillräckligt under året?	☒	☐	☐	☐	Styrmodell Alingsås kommun, antagen av kommunfullmäktige 2019-11-27, sid 14 och 15. Uppföljningsanvisning inom ramen för styrmodellen 2022, sid 12 och 18. Månadsuppföljning per mars Fördjupad månadsuppföljning Vård och omsorgsnämnden 2022 Månadsuppföljning per maj Delårsbokslut Vård- och omsorgsnämnden 2022, sid 10.
	Beskrivning: Nämndens följer upp ekonomin sex gånger och upprättar prognoser fem gånger per år, i enlighet med Alingsås styrmodell. Prognoser upprättas vid månadsuppföljningar som genomförs för månaderna mars, maj och oktober, samt i samband med nämndens fördjupade månadsuppföljning, delårsbokslut. Därutöver delges nämnden statistik över verksamheten och informerar om det ekonomiska läget.					
2.3	Har nämnden/styrelsen fattat beslut om tillräckliga åtgärder för att uppnå budget?	☒	☐	☐	☐	
	Beskrivning: Vård- och omsorgsnämnden gav i samband med budget 2022 förvaltningen i uppdrag att särskilt fokusera på ökad ekonomistyrning under 2022.					
2.4	Har nämnden/styrelsen redovisat en konsekvensanalys till fullmäktige i de fall budget inte anses stå i relation till uppdraget?	☐	☒	☐	☐	
	Beskrivning:					

	Nej, det har inte varit aktuellt.

3	Intern kontroll	Ja	Nej	Del-vis	Vet ej	Bilaga
3.1	Finns det en fastställd årlig internkontrollplan för uppföljning av den interna kontrollen?	☒	☐	☐	☐	Vård- och omsorgsnämnden Budget 2022–2024, bilaga 1
	Beskrivning: Interkontrollplanen för 2022 ingår i Vård- och omsorgsnämndens budget 2022–2024 och fastställdes 2021-12-17 § 84.					
3.2	Genomförs **årliga** risk- och väsentlighetsanalyser?	☒	☐	☐	☐	Anvisning för nämndens budget och bolagsstyrelsernas måldokument, sid 4 och bilaga 2, sid 12. Vård- och omsorgsnämnden Budget 2022–2024, bilaga 2, sid 14.
	Beskrivning: Nämnden genomför årligen en risk-och väsentlighetsanalys i enlighet med Alingsås styrmodell.					
3.3	Har en risk- och väsentlighetsanalys genomförts inför val av kontrollmål i 2021 års internkontrollplan?	☒	☐	☐	☐	Vård- och omsorgsnämnden Budget 2022–2024, bilaga 1, sid 12–13. Tjänsteskrivelse Kritiska verksamhetsfaktorer Bilaga - Vård- och omsorgsförvaltningens kritiska verksamhetsfaktorer
	Beskrivning: En risk- och väsentlighetsanalys genomfördes inför val av kontrollpunkter i 2022 års internkontrollplan. Resultatet antogs tillsammans med nämndens internkontrollplan och fastställdes genom antagandet av vård- och omsorgsnämndens budget 2022–2024. Risker i väsentlighets- och riskanalysen som inte hanteras som mål, uppdrag eller internkontrollpunkter omhändertas inom ramen för förvaltningens kritiska verksamhetsfaktorer. Förvaltningen redovisar uppföljningen av kritiska verksamhetsfaktorer till nämnd genom nämndens delårsbokslut och årsbokslut eller i nämndens kvalitetsberättelse och patientsäkerhetsberättelse.					
3.4	Är nämnden/styrelsen delaktig i risk- och väsentlighetsanalysen som ligger till grund för IK-planen?	☒	☐	☐	☐	Protokoll, VON AU 2021-10-14 § 65 Vård- och omsorgsnämnden Budget 2022–2024, bilaga 2, sid 14
	Beskrivning: Risk- och väsentlighetsanalysen som ligger till grund för internkontrollplan 2022 genomfördes inom förvaltningen. Analysen behandlades därefter av förvaltningen och ett förstärkt arbetsutskott tillsammans på vård- och omsorgsnämndens arbetsutskotts sammanträde 2021-10-14. Resultatet antogs tillsammans med nämndens internkontrollplan vid fastställandet av vård- och omsorgsnämndens budget 2022–2024.					
3.5	Rapporteras resultat från arbetet med intern kontroll till nämnden/styrelsen?	☒	☐	☐	☐	Uppföljningsanvisning ar inom ramen för styrmodellen 2022. Sid 11 och 17. Delårsbokslut Vård, och omsorgsnämnden 2022, Bilaga 1

	Beskrivning: Resultatet från arbetet med intern kontroll rapporteras till nämnd två gånger per år i enlighet med uppföljningsanvisningar inom ramen för styrmodellen. *Under förutsättning att nämnden antar förvaltnings förslag till delårsbokslut 2022.*					
3.6	Upprättas en genomförande-/uppföljningsrapport avseende resultatet av genomförda kontroller?	☒	☐	☐	☐	Uppföljningsanvisning ar inom ramen för styrmodellen 2022. Sid 11 och 17. Delårsbokslut Vård, och omsorgsnämnden 2022, Bilaga 1
	Beskrivning: Nämnden upprättar uppföljningsrapporter i enlighet med Alingsås styrmodell. Rapporterna innehåller en redogörelse av resultatet för genomförda kontrollerna, samt en beskrivning över åtgärder för att komma till rätta med avvikelsen. *Under förutsättning att nämnden antar förvaltnings förslag till delårsbokslut 2022.*					
3.7	Hur ofta sker rapportering av uppföljning av IK-planen till nämnden/styrelsen?	☒	☐	☐	☐	Uppföljningsanvisning ar inom ramen för styrmodellen 2022. Sid 11 och 17. Delårsbokslut Vård, och omsorgsnämnden 2022, Bilaga 1
	Beskrivning: Resultatet från arbetet med intern kontroll följs upp och redovisas till nämnd två gånger per år, i enlighet med uppföljningsanvisningar inom ramen för styrmodellen. Vård- och omsorgsnämndens internkontrollplan 2022–2024 omfattar totalt 7 kontrollpunkter. Av dessa följs tre kontrollpunkter upp och redovisas till nämnd vid delårsbokslutet och tre punkter vid årsbokslutet. En punkt följs upp och redovisas både vid delårs- och årsbokslutet. *Under förutsättning att nämnden antar förvaltnings förslag till delårsbokslut 2022.*					
3.8	Fattas beslut eller ges direktiv vid konstaterade avvikelser/brister?	☒	☐	☐	☐	Uppföljningsanvisning ar inom ramen för styrmodellen 2022. Sid 11 och 17. Delårsbokslut Vård, och omsorgsnämnden 2022, Bilaga 1
	Beskrivning Åtgärder vid konstaterade avvikelser ingår som en del i uppföljningsrapporten för nämndens internkontrollplan och beslutas i samband med nämndens delårsbokslut och årsbokslut. *Under förutsättning att nämnden antar förvaltnings förslag till delårsbokslut 2022.*					

***Vänligen bifoga internkontrollplaner för åren 2021 och 2022.**

4	Utmaningar och risker
4.1	Redogör för nämndens/styrelsens befintliga utmaningar samt risker och utmaningar på kort och lång sikt (ange minst 5 områden)
	1. Coronapandemin har inneburit stora påfrestningar för nämndens verksamhet och pandemin är fortfarande inte över. Nämnden ser därför behov av att följa utvecklingen och hantera pandemins konsekvenser både ur ett individuellt och organisatoriskt perspektiv. 2. Alingsås står inför en demografisk förändring där det är fler som blir allt äldre och behovet av äldreomsorg kommer öka de kommande femton åren. Samtidigt spås inte intäkter från skatter och bidrag öka i samma omfattning. Nämnden har dessutom de senaste åren haft problem med budgetföljsamheten inom den egna regin. Utmaningarna ställer krav på effektiviseringar och förändrade arbetssätt i alla verksamheter. 3. Kompetensförsörjning är en stor utmaning inom vård- och omsorg. Framtida behovsökningar, en ökad konkurrens på arbetsmarknaden och ett ökat antal pensionsavgångar förväntas medföra ett ökat rekryteringsbehov och svårigheter att tillgodose rätt kompetens i verksamheten. 4. Nämnden ser fortsättningsvis ett ökat behov av att arbeta med digitalisering utifrån att effektivisera och utveckla verksamheten. 5. En stor utmaning och ett pågående arbete för nämnden är ställa om och skapa förutsättningar för den kommunala hälso- och sjukvården att kunna möta omställningen till en ”God och Nära vård”. Förflyttningen till en ”God och Nära vård” kommer att ställa krav på nya arbetssätt. 6. Brist på boende för äldre är en stor utmaning tillsammans med att uppfylla kravet på fullvärdiga lägenheter Att inte ha tillgång till rätt antal boende för äldre är en stor risk för nämnden både sett utifrån ett medborgarperspektiv och från ett ekonomiskt perspektiv. 7. En annan risk är att nämnden inte har tillgång till rätt antal boende inom LSS. Det är viktigt att nämnden kan verkställa beslutad insats inom 12 månader från beslut, annars riskerar kommunen kostnader för viten. Därtill förlorar kommunen ersättning från utjämningssystemet av LSS kostnader när beslut om LSS ej är verkställda.

Förteckning över bilagor

Bilaga 1: Styrmodell Alingsås kommun
Bilaga 2: Policy för ekonomisk styrning
Bilaga 3: Anvisning för nämndens budget och bolagsstyrelsernas måldokument 2022–2024
Bilaga 4: Uppföljningsanvisningar 2022 inom ramen för styrmodellen
Bilaga 5: Uppföljningsanvisningar inom ramen för styrmodellen 2022 för avdelningschefer och enhetschefer inom vård- och omsorgsförvaltningen
Bilaga 6: Budget för Alingsås kommun 2022–2024
Bilaga 7: Vård- och omsorgsnämndens budget 2022–2024
Bilaga 8: Månadsuppföljning mars 2022 Vård- och omsorgsnämnden
Bilaga 9: Fördjupad månadsuppföljning, Vård- och omsorgsnämnden 2022
Bilaga 10: Månadsuppföljning Maj 2022 Vård och omsorgsnämnden
Bilaga 11: Delårsbokslut 2022, Vård- och omsorgsnämnden
Bilaga 12: Tjänsteskrivelse kritiska verksamhetsfaktorer
Bilaga 13: Bilaga revidering av vård- och omsorgsförvaltningens kritiska verksamhetsfaktorer
Bilaga 14: Mall Chefsöverenskommelser
Bilaga 15: Mall Medarbetaröverenskommelse
Bilaga 16: Internkontrollplan 2021–2023
Bilaga 17: Internkontrollplan 2022–2024
Bilaga 18: Protokoll VON AU 2022-10-14 § 65

ALINGSÅS
KOMMUN

Styrmodell Alingsås kommun

Antagen av kommunfullmäktige 2019-11-27, § 218

Innehåll

Inledning 3

1. Så styrs Alingsås 4
All verksamhet utgår från visionen 4
Vår värdegrund 4
Politisk avsiktsförklaring 4
Prioriterade mål och indikatorer 5
Budget 5
Agenda 2030 5
Tillväxtprogram 5
Kommunens styrdokument 5
Verksamheternas grunduppdrag 5
Kommunfullmäktige 6
Rollfördelning mellan politiker och tjänstemän 6

2. Styrsystemets delar 7
Mål- och resultatstyrning 7
En effektiv styrning med ett begränsat antal väl valda mål 7
Styrkedjan 7
Kvalitetsstyrning 9
Identifiera verksamhetsfaktorer som är kritiska för grunduppdraget 9
Internkontroll 10
Ekonomistyrning 11
God ekonomisk hushållning 11
Resursfördelning 11
Ekonomiska styrprinciper 11

3. Årshjul 12
Planering 12
Omvärldsanalys 12
Budgetprocess 12
Uppföljning 14
Uppföljningsprocess 14
Uppföljning under året 14

Skiss över styrmodellens delar 17
Begreppslista 18

Inledning

Vad är en styrmodell?

Detta dokument beskriver Alingsås kommuns styrmodell och riktar sig till kommunens alla medarbetare. Det ska ge en bild av kommunens styrsystem och dess beståndsdelar, det vill säga kommunens verktyg för att styra och leda.

Syftet med en styrmodell är att säkerställa att politisk vilja får genomslag i verksamheterna, se till att kommunen har en god ekonomisk hushållning, att skattepengar hanteras på bästa möjliga sätt och att kommunens verksamheter håller en hög kvalitet.

En styrmodell ska skapa översikt över kommunens hela styrsystem och en röd tråd från vision till dagligt arbete i verksamheterna. Den klargör även hur verksamhet planeras och följs upp samt vilka krav som ställs på nämnder och bolag.

Vårt gemensamma ansvar

En styrmodell är till för och gäller alla politiker och medarbetare i kommunen. Därför är det allas skyldighet att känna till dess innehåll och agera utifrån den i sitt dagliga arbete. För att den ska få genomslag i verksamheten krävs det att politiker och chefer aktivt leder arbetet i enlighet med innehållet i denna styrmodell.

Styrmodellens innehåll

Styrmodellen innehåller tre övergripande kapitel:

1. Så styrs Alingsås

Här beskrivs övergripande hur Alingsås kommun är organiserad. Kommunens vision och värdegrund presenteras som grunden till styrning och vårt gemensamma förhållningssätt. En introduktion ges till den övergripande styrningen som hela kommunen har att förhålla sig till.

2. Styrsystemets delar

Här beskrivs de tre övergripande blocken i kommunens styrsystem: mål- och resultatstyrning, kvalitetsstyrning och ekonomistyrning.

3. Årshjulet

Här beskrivs arbetet med planering och uppföljning av kommunens verksamhet.

1. Så styrs Alingsås

Styrning av en kommun är komplex och kommer från flera olika håll. Verksamheten styrs både av lagstiftning och av beslut som fattas av kommunfullmäktige och kommunens nämnder. I detta avsnitt följer en redogörelse för det ramverk som ligger till grund för kommunens styrning och som alla verksamheter ska utgå ifrån och förhålla sig till.

All verksamhet utgår från visionen

Kommunens vision är grundbulten i arbetet vi gör tillsammans i Alingsås. Den ska genomsyra alla verksamheter och vara känd för alla medarbetare. Visionen utgör den långsiktiga styrningen och gemensamma riktningen för hela kommunen.

”Alingsås är Västsveriges vackraste kulturstad i en levande bygd. Genom nytänkande, engagemang och tillgänglighet skapar vi livskvalitet för alla.”

För att låta visionen få kraft i hela samhället har fem fokusområden tagits fram som tydliggör de särskilda inriktningar som fokus bör ligga på för att nå kommunens vision. Fokusområdena ska vara vägledande för både politiker och chefer i styrningen av kommunen, och genomsyrar såväl politiska mål som verksamheternas egna mål.

- Vackra miljöer
- Livskvalitet
- Experimentlust
- Omställning
- Tillsammans

Kommunens vision beslutas av kommunfullmäktige och omprövas vid behov.

Vår värdegrund

Öppenhet, engagemang och respekt

All verksamhet i Alingsås kommun ska genomsyras av vår gemensamma värdegrund. Alingsås värdegrund utgår från dessa tre ledord. De beskriver det förhållningssätt som ska prägla kommunens verksamhet och visar sig i hur kommunens medarbetare agerar mot varandra. Dessa ledord måste omsättas till handling i våra verksamheter och vägleda det dagliga arbetet för både politiker, chefer och medarbetare.

På kommunens intranät finns mer information om vad värdeorden betyder för alla som arbetar i Alingsås kommun.

Politisk avsiktsförklaring

Den politiska avsiktsförklaringen beskrivs i kommunens budget och innehåller kommunfullmäktiges ambitioner, inriktning och prioriteringar. Avsiktsförklaringen har en strategisk och övergripande nivå, vars innehåll ska bidra till att förverkliga visionen. För att den politiska avsiktsförklaringen ska få genomslag i verksamheterna förväntas kommunfullmäktige formulera och anta prioriterade mål i riktning mot den politiska avsiktsförklaringen. Det är genom prioriterade mål med tillhörande indikatorer och eventuella uppdrag som den politiska avsiktsförklaringen följs upp.

Prioriterade mål och indikatorer

De prioriterade målen utgår från kommunens vision och politiska avsiktsförklaring. De är övergripande mål för hela kommunen och beslutas av kommunfullmäktige. De prioriterade målen ut-

gör breda strategiska målsättningar som beskriver ett önskat läge och skiljer sig från det systematiska kvalitetsarbetet som utgår från grunduppdraget. De är få till antal och konkretiseras genom indikatorer för att vara möjliga att följa upp. Indikatorerna har ett målvärde som beskriver vilket resultat som ska uppnås för att uppfylla de prioriterade målen.

De prioriterade målen med tillhörande indikatorer fastställs inför ny mandatperiod och beslutas i kommunens budget, men revideras årligen vid behov i samband med budgetberedning.

Budget

Kommunfullmäktige beslutar varje år om budget inför kommande kalenderår. Den innehåller även ekonomiska ramar för nästkommande två år. Kommunens budget är ett viktigt styrdokument för alla verksamheter. Förutom ekonomisk resursfördelning innehåller den även vilka prioriterade mål, indikatorer och uppdrag som nämnder och bolag ska arbeta med. Vidare aktualiseras kommunens tillväxtprogram. I kommunallagen beskrivs närmare vilka krav som kommunen har på sig i fastställandet av en budget.

Agenda 2030

Agenda 2030 med 17 globala mål för hållbar utveckling syftar till att utrota fattigdom och hunger, förverkliga de mänskliga rättigheterna för alla, uppnå jämställdhet och egenmakt för alla kvinnor och flickor samt säkerställa ett varaktigt skydd för planeten och dess naturresurser. De globala målen är integrerade och odelbara och balanserar de tre dimensionerna av hållbar utveckling: den ekonomiska, den sociala och den miljömässiga. Alingsås kommun har fastslagit en policy för hur kommunen ska arbeta med Agenda 2030. Policyn innebär antagande av ett antal principer som ska genomsyra kommunens styrning och följas upp årligen i samband med årsredovisning.

Tillväxtprogram

I samband med att kommunfullmäktige fastställer Alingsås kommuns budget aktualiseras även kommunens tillväxtprogram. Tillväxtprogrammet anger de prioriteringar som ligger till grund för kommunal fysisk planering och investering, till exempel nya bostadsområden, nya verksamhetsområden, ny teknisk infrastruktur som gator, vatten och avlopp, skolor och förskolor samt annan kommunal service. Tillväxtprogrammet omfattar en tioårsperiod, men revideras årligen.

Kommunens styrdokument

En rad andra styrdokument finns inom kommunens verksamhet utöver de som beskrivs i detta dokument. I dessa återfinns ramar och gemensamma förhållningssätt för Alingsås kommun som alla verksamheter är skyldiga att följa.

Samtliga kommunövergripande styrdokument ska finnas tillgängliga på kommunens intranät. Kommunledningskontoret ansvarar för att samla kommunens styrdokument och se till att de är aktuella.

Verksamheternas grunduppdrag

All verksamhet som bedrivs utgår från kommunens grunduppdrag som finns beskrivet i respektive nämnds reglemente och respektive bolags ägardirektiv och bolagsordning. Grunduppdraget regleras därutöver av både statlig och kommunal styrning. Nämnder och bolag i kommunen ansvarar för att driva en effektiv och kvalitativ verksamhet med utgångspunkt i sitt grunduppdrag.

Se gällande reglementen/ägardirektiv för utförlig beskrivning av respektive nämnds/bolags grunduppdrag.

Kommunfullmäktige

Kommunfullmäktige är den högsta beslutande församlingen i kommunen. Ledamöter i kommunfullmäktige väljs direkt genom kommunalval. Kommunfullmäktige fattar beslut i principiella frågor och i ärenden av större vikt för kommunen, till exempel mål och riktlinjer för verksamheten, kommunens budget och kommunal skattesats.

Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsens uppdrag är att utifrån ett helhetsansvar för kommunens verksamheter, utveckling och ekonomiska ställning, leda och samordna förvaltningen av kommunens angelägenheter samt ha uppsikt över övriga nämnders och bolags verksamhet. Kommunstyrelsen bereder ärenden till kommunfullmäktige och följer upp att organisationen genomför fullmäktiges beslut.

Nämnder

Kommunens nämnder ansvarar för ett eller flera av kommunens verksamhetsområden. Nämnden har till uppgift att bedriva sin verksamhet i enlighet med de mål och riktlinjer som beslutats av kommunfullmäktige och enligt de föreskrifter som gäller för verksamheten. Nämnder fattar egna beslut inom sitt verksamhetsområde eller bereder beslut inför kommunfullmäktige.

Bolag

I kommunkoncernen ingår kommunens hel- och delägda bolag. Kommunens bolag sköter den eller de kommunala angelägenheter som har överlåtits till bolaget från kommunfullmäktige. Ett bolags uppdrag regleras i dess bolagsordning och de krav som ställs på bolaget från ägaren, dvs. kommunen, regleras i bolagets ägardirektiv.

Bolaget har, likt nämnderna, också till uppgift att bedriva sin verksamhet i enlighet med de mål och riktlinjer som beslutas av kommunfullmäktige.

Förvaltningar

Till varje nämnd utom överförmyndarnämnden och valnämnden, är en förvaltning knuten. Förvaltningens uppgift är att utföra sitt grunduppdrag och verkställa det som beslutats i kommunfullmäktige och i nämnden. Förvaltningen bistår också nämnden med beslutsunderlag och bereder ärenden som ska beslutas i nämnden.

Rollfördelning mellan politiker och tjänstemän

En bra styrning förutsätter en tydlig rollfördelning. Genom att formalisera spelregler för på vilken nivå beslut fattas och vem som fattar beslut om vad, kan förutsättningar för både det politiska ledarskapet och tjänstemännens ledarskap utvecklas. Samspelet mellan politisk nivå och tjänstemannanivå kan också stärkas av en tydligare rollfördelning.

Grunden för rollfördelning mellan politisk nivå och tjänstemannanivå är att politiker fokuserar på, samt beslutar om, frågor av karaktären *vad* och *när*. Det är frågor som handlar om vilka resultat som ska uppnås och inom vilka ramar eller riktlinjer det ska ske. Tjänstemän fokuserar på och beslutar om frågor av karaktären *hur* och *vem*, vilket handlar om hur arbetet ska bedrivas, ledas och fördelas.

Ett gott samarbete mellan politiker och tjänstemän är en framgångsfaktor som ger förutsättning att skapa goda resultat för kommuninvånarna.

2. Styrsystemets delar

Styrmodellen innehåller flera olika delar som tillsammans bildar kommunens styrsystem. Den har sin utgångspunkt i kommunens gemensamma vision och värdegrund samt kommunen och dess verksamheters grunduppdrag som regleras genom lagstiftning och nämndernas reglementen.

Därunder delas styrmodellen in i tre delar. En del som beskriver mål- och resultatstyrning, en del som beskriver kvalitetsstyrning och en tredje del som beskriver ekonomistyrning.

I följande avsnitt beskrivs de olika delarna mer ingående.

Mål- och resultatstyrning

En av styrmodellens delar bygger på mål- och resultatstyrning. Det innebär att kommunfullmäktige beslutar om prioriterade mål utifrån kommunens vision som gäller för hela kommunen och som alla gemensamt ska arbeta för att uppnå. Alla nämnder och bolag beslutar sedan om egna mål som ska bidra till att fullmäktiges prioriterade mål kan uppnås. Vid formuleringen av mål ska fokus ligga på vilka *resultat* som ska uppnås. De resultat som formuleras som målsättningar utgör sedan grund för analys av måluppfyllelse.

För att mål- och resultatstyrning ska fungera är det viktigt att det finns tydliga kopplingar mellan de mål som formuleras av kommunfullmäktige, de som formuleras av nämnder/bolag och det arbete som bedrivs i verksamheterna. Det är en förutsättning för att politisk viljeinriktning ska få genomslag i organisationen och för att kommunen ska kunna nå visionen. Koppling mellan mål måste därför säkerställas i budgetprocessen.

En effektiv styrning med ett begränsat antal väl valda mål

Ett mål är ett önskvärt resultat. Kommunens prioriterade mål ska peka ut de områden som behöver prioriteras för att utveckla kommunen. Prioriterade mål kompletteras med indikatorer som ska vara mätbara och möjliga att följa upp.

De prioriterade målen med tillhörande indikatorer behöver vara tydligt formulerade och sättas med en rimlig och tydlig ambitionsnivå. Det måste också vara möjligt för kommunen att påverka de mål som sätts upp och de styrande indikatorer som väljs ut att bedöma måluppfyllelsen utifrån. Detta gäller för såväl kommunfullmäktiges prioriterade mål som för nämndernas och bolagens egna mål.

Att formulera bra mål är svårt. Därför är det viktigt att målsättningar som sätts upp baseras på en analys av verksamhetens nuläge och vilket som är det önskvärda läget. Det är också viktigt att beakta vilka förändringar i omvärlden som kommer att påverka förutsättningarna att nå ett önskat resultat.

En viktig utgångspunkt i arbetet med att formulera mål är att begränsa dem till antalet. För att verkligen kunna fokusera och prioritera måluppfyllelse i verksamheterna krävs att de som beslutar om de övergripande målen prioriterar och ramar in de områden som för den aktuella tidsperioden är strategiskt viktigast.

Styrkedjan

Kommunfullmäktiges målarbete

Senast i november varje år beslutar kommunfullmäktige om kommunens budget, innehållandes prioriterade mål och indikatorer. Kommunfullmäktiges mål tar sin utgångspunkt i Alingsås

kommuns vision och politisk avsiktsförklaring. Som stöd för arbetet tar kommunledningskontoret fram relevanta underlag.

De prioriterade målen gäller för hela kommunkoncernen och ska i antal vara fyra till sex stycken. De kompletteras med en beskrivning av vilket nuläge som kommunen befinner sig i och vilket det önskade läget är.

Till varje prioriterat mål kopplas en eller flera indikatorer. De ska dock begränsas till ett fåtal. Indikatorerna fungerar som ett mått för att analysera och bedöma framgång i förhållande till uppsatt mål. En enskild indikator mäter aldrig alla aspekter av måluppfyllelse, utan lyfter fram någon del som anses vara väsentlig. Det är dock av vikt att de samlade indikatorerna under ett mål i tillräcklig utsträckning ger en indikation på måluppfyllelse. Indikatorerna ska kunna jämföras över tid eller i förhållande till andra. De följer de prioriterade målens tidsperspektiv (treåriga), men målsätts med ett målvärde årligen.

Särskilda uppdrag

Nämnder och bolag kan ges särskilda uppdrag. Möjligheten används restriktivt och formuleras i de fall kommunfullmäktige ser att ett kritiskt arbete finns att göra för en eller flera nämnder, men som ligger utanför kommunfullmäktiges beslutade målstyrning. Det ska vara av vikt för kommunen och/eller dess verksamheter att uppdraget genomförs. Liksom vid målstyrning är det viktigt att antalet uppdrag inte är för många, i syfte att uppnå en effektiv styrning.

Kommunfullmäktige, kommunstyrelse och nämnd kan under löpande år ge uppdrag och di-

rektiv om utredningar eller konkreta aktiviteter som behöver genomföras under verksamhetsåret.

Nämnders och bolags målarbete

Utifrån kommunfullmäktiges budget och sina respektive grunduppdrag arbetar nämnder och bolag fram egna budgetar, som innehåller mål som verksamheten ska uppnå under kommande period. Nämndens budget är, liksom kommunfullmäktiges, treårig men revideras årligen. De kommunala bolagen ska på samma sätt som nämnderna formulera egna mål utifrån fullmäktiges prioriterade mål. Eftersom bolagen fastställer sin budget vid annan tidpunkt än kommunen ska bolagen anta separata måldokument utifrån kommunens gällande budget.

Nämnder och bolag är skyldiga att analysera och bedöma hur den egna verksamheten kan bidra till uppfyllelse av de prioriterade målen och dess indikatorer. Målen ska främst ha fokus på vilket *resultat* som ska uppnås inom den givna verksamheten.

Till respektive nämnd- och bolagsmål ska det kopplas ett eller flera nyckeltal, alternativt anges annan metod för att följa upp resultatet. Nyckeltal används för att göra målet mätbart. I vissa fall är det dock lämpligt att nämnden använder kommunfullmäktiges indikator som målformulering eller nyckeltal.

Förvaltningars målarbete

Nämndens budget är utgångspunkt för förvaltningens styrning. Förvaltningen förväntas säkerställa att planering finns för årets arbete mot att uppnå nämndens mål. Förvaltningen avgör hur planeringen ska dokumenteras.

Analys av måluppfyllelse

Att löpande analysera och följa upp mål och resultat är en förutsättning för ett väl fungerande målarbete. Analys utgör den grund utifrån vilka nya målsättningar och strategier fastställs och aktiviteter för att uppnå prioriterade mål och indikatorer justeras. Prioriteringar och förändringar i verksamheten ska föregås av en analys. Varje nämnd och bolag ansvarar för kvaliteten i sitt arbete med mål och resultat och att ha en fungerande analysprocess.

Till stöd för analysprocessen finns kommunens kvalitetshandbok, som utarbetas av kommunledningskontoret och bland annat innehåller rekommenderade metoder för att arbeta med analys.

Kvalitetsstyrning

Samtliga nämnder, bolag och förvaltningar ansvarar för att ha ett kvalitetsarbete som säkrar att kommunen och dess verksamheter fullföljer grunduppdraget. I detta ansvar ingår att kvalitetssäkra verksamheten och löpande utveckla och förbättra de tjänster och den service som levereras. Kvalitetsstyrning skiljer sig från målstyrning på det sättet att det är verksamheternas grunduppdrag som ska kvalitetssäkras, medan målstyrning ska fokusera på hur kommunen ska utvecklas och vilka prioriteringar som ska göras.

Vissa verksamheter, exempelvis skolan och socialtjänsten, är ålagda enligt lag att ha ett systematiskt kvalitetsarbete i verksamheten. Inom dessa verksamheter har styrande dokument därför tagits fram för hur arbetet med systematisk kvalitetsuppföljning ska bedrivas i den egna verksamheten. Andra verksamheter har inte arbetat med systematisk kvalitetsuppföljning på samma sätt. Hur systemet för kvalitetsuppföljning är uppbyggt ser därför olika ut inom olika verksamheter. Nedan beskrivs vilka gemensamma utgångspunkter för systematisk kvalitetsuppföljning som gäller för alla nämnder.

Identifiera verksamhetsfaktorer som är kritiska för grunduppdraget

En god kvalitet i verksamheterna utifrån lagstiftning och annan statlig styrning samt nämndernas reglementen är grundläggande. Kommunfullmäktige har definierat god kvalitet enligt följande.

”God kvalitet är att på ett så resurseffektivt sätt som möjligt tillgodose målgruppernas behov, förväntningar och rättigheter utifrån gällande lagar och styrdokument samt att kommunfullmäktiges prioriterade mål utvecklas i rätt riktning”

Utifrån definitionen av god kvalitet ska varje förvaltning – med fokus på sitt grunduppdrag - identifiera och definiera de områden som är särskilt viktiga för en god kvalitet i den egna verksamheten, så kallade kritiska verksamhetsfaktorer. Förvaltningen beskriver området ihop med nyckeltal eller anger annan form för uppföljning. Dessa områden identifieras lämpligen innan arbetet påbörjas med väsentlighets- och riskanalys och intern kontroll.

De kritiska verksamhetsfaktorerna ska formuleras på förvaltningsnivå, men kan även formuleras inom specifika verksamhetsområden ifall det bedöms lämpligt, till exempel om verksamheterna inom en förvaltning är väldigt olika.

Samtliga förvaltningar ansvarar för att systematiskt följa upp de kritiska verksamhetsfaktorerna. Uppföljning görs genom att analysera verksamhetens kvalitet och följa lämpliga nyckeltal. Om uppföljning visar på behov av förbättring är verksamheten skyldig att vidta åtgärder. Förvaltningen ska ange hur varje kritisk verksamhetsfaktor ska följas upp. Det gemensamma arbetssättet med att identifiera områden som är kritiska för grunduppdraget gör att mål för genomförandet av grunduppdraget inte behöver formuleras.

Varje förvaltning säkerställer att nämnden får information om de kritiska verksamhetsfaktorerna. De revideras av förvaltningen årligen vid behov.

Internkontroll

Arbetet med internkontroll är lagstadgat och utgör en viktig del i det systematiska kvalitetsarbetet. Internkontroll ska förebygga, upptäcka och åtgärda fel och brister som riskerar att hindra kommunen från att bedriva verksamhet på ett ändamålsenligt sätt eller nå kommunens mål. Varje nämnd och bolag har ansvar för att det finns en tillräcklig intern kontroll i verksamheten.

Internkontroll är nära sammankopplat med arbetet med att identifiera kritiska verksamhetsfaktorer. Ett första steg i arbetet med internkontroll är att identifiera vilka områden och resultat som är kritiska för verksamheten. Dessa områden utgör de kritiska verksamhetsfaktorerna. Därefter tar väsentlighets- och riskanalysen vid.

Arbetet med internkontroll ska bygga på en risk- och väsentlighetsanalys. I analysen identifieras och analyseras de områden där risk finns för att nämnden eller bolaget inte bidrar till att uppnå kommunens prioriterade mål och indikatorer, lagar, regler och fullmäktigebeslut eller finansiell rapportering.

Nämnderna och bolagen ska inför varje nytt verksamhetsår upprätta en plan för internkontroll och beskriva vilka kontrollaktiviteter som ska genomföras. Internkontrollplanen ska ingå i nämndens budget och i bolagens måldokument. Hela väsentlighets- och riskanalysen ska dokumenteras och rapporteras till kommunstyrelsen som ett led i att fullfölja kommunallagens intentioner om god intern kontroll. Närmare instruktioner för hur arbetet ska bedrivas framgår av de anvisningar som utarbetas av kommunledningskontoret.

Löpande systematiskt kvalitetsarbete

Arbete med att löpande utveckla kvaliteten i verksamheten åligger samtliga verksamheter. I det löpande förbättringsarbetet ingår att analysera resultat i verksamheten, och utifrån analysen vidta åtgärder för att utveckla och förbättra verksamheten.

Verktyg för systematiskt kvalitetsarbete

Olika metoder och verktyg kan användas i kvalitetsarbetet. I kommunens kvalitetshandbok finns flera rekommenderade metoder och verktyg.

Ekonomistyrning

Kommunens resurser ska användas på ett effektivt och ändamålsenligt sätt. De resurser kommunen förfogar över är begränsade, därför måste mängd och ambitionsnivå i de mål och uppdrag som ges till verksamheterna vara anpassade till de ekonomiska förutsättningarna, såväl som verksamheternas egna arbetssätt. Ekonomin är överordnad verksamhet, vilket innebär att åtgärder ska vidtas för att efterleva ekonomiska ramar.

God ekonomisk hushållning

Kommunen är skyldig enligt kommunallagen att ha en god ekonomisk hushållning i sin verksamhet, på kort och lång sikt. En grundtanke bakom begreppet god ekonomisk hushållning är att varje generation av invånare ska bära kostnaden för den service som de själva beslutar om och som de själva konsumerar, samt att gjorda investeringar ska kunna ersättas.

Mål för god ekonomisk hushållning

Kommunen är också ålagd att anta mål för god ekonomisk hushållning, både finansiella mål och verksamhetsmål. Finansiella mål ger ramar för verksamhetens omfattning och resultat, och verksamhetsmål anger hur medel ska användas på ett ändamålsenligt sätt. Mål för god ekonomisk hushållning identifieras inte i styrmodellen utan beslutas som separata styrdokument av kommunfullmäktige. Detta medför att mål kan justeras utan att styrmodellen behöver revideras.

Resursfördelning

I Alingsås tillämpas en resursfördelningsmodell för att fördela resurser till kommunens nämnder. Modellens utgångspunkt är i de verksamheter som direkt påverkas av förändrade volymer och dess förväntade kostnad. De beräkningar som görs grundar sig dels i det kommunalekonomiska utjämningssystemets standardkostnad och dels utifrån kommunens egen befolkningsprognos. Kommunstyrelsen beslutar, utifrån modellen, om förslag till ramar vid kommunens ramberedning under våren.

Ekonomiska styrprinciper

Kommunens ekonomiska förvaltning regleras i stor utsträckning av lagstiftning. I syfte att uppnå lagstiftarens krav på bland annat god ekonomisk hushållning beslutar kommunfullmäktige om ekonomistyrprinciper för Alingsås kommun. Aktuella ekonomiska styrprinciper finns tillgängliga på kommunens intranät. De ekonomiska styrprinciperna är överordnade andra ekonomiska styrdokument. De revideras av kommunfullmäktige vid behov.

3. Årshjul

Det arbete som bedrivs varje år kan sammanfattas i ett årshjul. Det kan i sin tur delas in i två huvudsakliga faser, planering och uppföljning.

Planering

All verksamhet förutsätter en god planering. I kommunens planering ingår att ta fram mål, indikatorer och besluta om hur ekonomiska resurser ska fördelas. En god planering kännetecknas också av att prioritera vissa saker och välja bort andra, i syfte att ge verksamheten tydliga förutsättningar.

Omvärldsanalys

Inför varje ny mandatperiod ska en övergripande omvärldsanalys genomföras för hela kommunen. Omvärldsanalys syftar bland annat till att identifiera utmaningar för kommunen på lite längre sikt. Att analysera och förstå hur identifierade utmaningar kan komma att påverka kommunens verksamheter bidrar till en ökad handlingsförmåga.

Budgetprocess

Kommunens budget

Kommunfullmäktige fastställer årligen kommunens budget. Där fastställs prioriterade mål och indikatorer, uppdrag och nämndernas resursfördelning.

Kommunstyrelsens arbetsutskott arbetar fram förslag till ekonomiska ramar för nästkommande tre år under en ramberedning som sker under våren varje år och genomförs tillsammans med tjänstemän från kommunledningskontoret.

Planeringsförutsättningar tas fram utav kom-

munledningskontoret utifrån gällande ekonomistyrprinciper i form av ekonomisk situation, volymförändringar, identifierade omvärldsfaktorer och prognos för kommande år. Kommunstyrelsen fattar beslut om förslag till ekonomiska ramar innan sommaren.

Under hösten genomförs kommunens budgetberedning. Det är kommunstyrelsens arbetsutskott som ansvarar för budgetprocessen. Tjänstemän från kommunledningskontoret arbetar fram och presenterar lämpliga underlag. I budgetberedningen tydliggörs vilka prioriteringar som görs i kommunens verksamheter genom resursfördelning, prioriterade mål, indikatorer och eventuella uppdrag. Kommunfullmäktige fattar beslut om kommunens budget inför nästkommande år senast november månad året innan.

Nämndernas budget

Kommunstyrelsen beslutar innan sommaren om ekonomiska ramar för nämnderna. Därefter kan nämnderna påbörja planering av kommande budgetår. När kommunfullmäktige senast i november månad beslutat om kommunens budget tar nämndernas slutliga planering vid. Utifrån kommunens vision, kommunfullmäktiges prioriterade mål med tillhörande indikatorer, eventuella uppdrag och detaljbudget tar nämnden fram en egen budget. Nämndens budget innehåller såväl detaljbudget, nämndens identifierade mål samt eventuella tilldelade uppdrag. Den innehåller även nämndens internkontrollplan. Respektive nämnd beslutar om sin budget senast december månad inför kommande budgetår.

Bolagens budgetarbete

Utformning av budgetprocess och ekonomisk planering görs av respektive bolag. Bolagets budgetförslag behandlas av styrelsen under juni månad. Varje bolag antar som tidigare nämnt ett separat måldokument med nedbrutna mål utifrån kommunfullmäktiges budget enligt samma principer som nämnderna.

Årshjul: planering

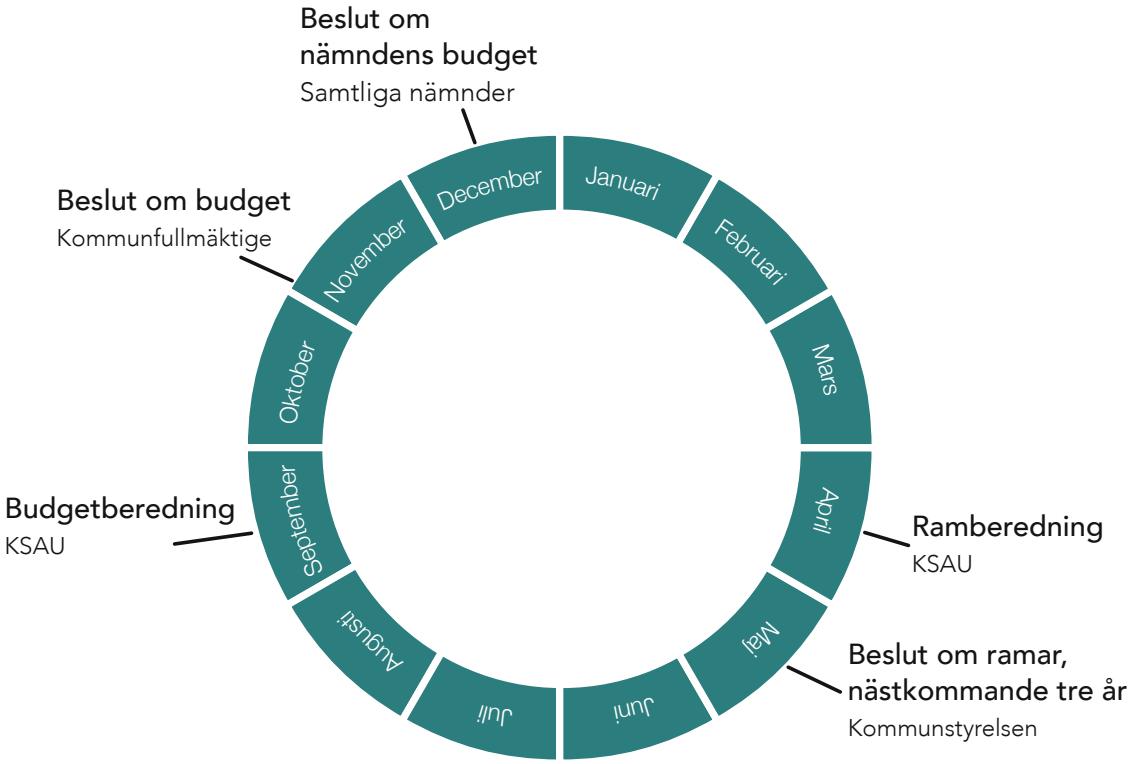

Styrdokument	Innehåll	Beslutas av
Vision och värdegrund	Gemensam vision och värdegrund för hela kommunen. Bör vara långsiktig och ha ett brett politiskt stöd.	Kommunfullmäktige/ Kommunstyrelsen om värdegrund
Kommunens budget, 3 år (årlig revidering)	Politisk avsiktsförklaring, övergripande prioriterade mål, indikatorer och eventuella uppdrag samt resursfördelning	Kommunfullmäktige
Nämndens budget, 3 år (årlig revidering)/ Bolagets måldokument, årlig	Nämndens/bolagets mål, nedbrutna utifrån fullmäktiges mål. Eventuella tilldelade uppdrag. Resursfördelning för nämnderna (bolagen tar finansiell budget separat)	Nämnden/bolaget
Förvaltningens planering, årlig	Förvaltningens plan för arbete med aktiviteter utifrån nämndens och kommunfullmäktiges budget och kritiska verksamhetsfaktorer	Förvaltningschef

Uppföljning

Beslutade målsättningar, eventuella uppdrag, ekonomi och personaldata följs upp i andra fasen i årshjulet.
För att säkerställa att all verksamhet bedrivs som planerat ska uppföljning och analys återkopplas uppåt genom styrsystemet. Kommunfullmäktige följer upp kommunens budget två gånger per år, per den sista augusti och sista december. Därutöver genomförs månadsuppföljningar av nämndernas ekonomi, fördjupad månadsuppföljning per sista april samt löpande analys av verksamheterna.

Varje nämnd och bolag ansvarar för att regelbundet och systematiskt följa upp den egna verksamheten utifrån mål och resultat, kvalitet, ekonomi och personal.

Uppföljningsprocess

Nämnder och bolag genomför egna bokslut samt ansvarar för att rapportera till kommunstyrelsen i enlighet med aktuella tillämpningsanvisningar. Kommunstyrelsen ansvarar i sin tur för att sammanställa och rapportera till kommunfullmäktige utifrån budget, prioriterade mål, eventuella uppdrag och personalredovisning.

Förvaltningen ansvarar för att utifrån sin planering mot nämndens budget, rapportera till respektive nämnd vid de tillfällen som nämnden rapporterar till kommunfullmäktige.

Bokslutsdialoger

Inför beslut om nämndens fördjupade månadsuppföljning samt nämndens/bolagets bokslut sker dialogmöten på tjänstemannanivå och på politisk nivå, tre gånger per år.

Tjänstemannadialogen sker mellan förvaltningsledning och ansvarig personal på kommunledningskontoret.

Dialog på politisk nivå, presidiedialog, sker mellan kommunstyrelsens arbetsutskott samt resterande gruppledare i kommunfullmäktige och respektive nämnds/bolags presidium.

Uppföljning under året

Månadsuppföljningar

Löpande uppföljning av nämndens ekonomi görs månadsvis enligt gällande anvisningar. Vid befarade avvikelser jämfört med budget ska handlingsprogram för en budgetbalans beslutas och rapportering ske till nämnd och kommunstyrelse.

Respektive nämnd beslutar om sin månadsuppföljning. Kommunens samlade månadsuppföljning godkänns av kommunstyrelsen.

Fördjupad månadsuppföljning

En fördjupad uppföljning av kommunens ekonomi, inkluderat centrala poster så som skatte- och pensionsprognoser, görs per den sista april. Nämnderna beslutar om fördjupad månadsuppföljning och därefter beslutas om en samlad fördjupad månadsuppföljning för hela kommunen av kommunstyrelsen.

Delårsbokslut

I årets första bokslut, per den sista augusti, följer kommunfullmäktige upp arbetet med de prioriterade målen utifrån nämndernas och bolagens mål samt ekonomisk resursförbrukning och prognos för heråret. Även koncernredovisning för kommunkoncernen finns med i delårsbokslutet. Kommunfullmäktige beslutar om eventuella åtgärder med anledning av delårsbokslut.

Innehållet i kommunens delårsbokslut kommuniceras med medborgarna.

Nämndernas budgetar följs upp av respektive nämnd som beslutar om eventuella åtgärder med anledning av vad som framkommit vid uppföljning.

Årsbokslut

I kommunens årsbokslut, per den sista december, följer kommunfullmäktige upp prioriterade mål och indikatorer utifrån nämndernas och bolagens mål, ekonomisk redovisning samt personalredovisning. Även uppföljning av de verksamheter som kommunen är huvudman för, men som bedrivs av privata uppdragsföretag, ingår i årsbokslutet. En samlad analys och slutsatser för det gånga året redovisas.
Nämndernas budgetar följs upp av respektive nämnd, i nämndens årsbokslut. I nämndens årsbokslut ska även uppföljning av verksamhet som bedrivs av privata uppdragsföretag framgå.

Årsbokslut beslutas av kommunfullmäktige i mars och är ett underlag till revidering av mål, åtaganden och ekonomiska ramar för nästkommande budget. Årsbokslutets innehåll kommuniceras med medborgarna.

Uppföljning av prioriterade mål och indikatorer

För att kunna avgöra om ett mål är uppnått eller inte jämförs indikatorernas utveckling mot det uppsatta målet. Hänsyn tas till om indikatorn utvecklats i rätt riktning utan att ha nått målsättning fullt ut. Hänsyn behöver även tas till att indikatorerna inte kan fånga alla aspekter av måluppfyllelse, varför en professionell bedömning av måluppfyllelse alltid görs genom en analys av målet utifrån den beskrivning och motivering av målet som är gjord.

Uppföljning av kritiska verksamhetsfaktorer

Förvaltningen följer upp sina utvalda kritiska verksamhetsfaktorer löpande och håller nämnden uppdaterad om resultaten.

Det är dock viktigt att poängtera att uppföljningen av kritiska verksamhetsfaktorer inte beslutas i nämnden, utan ges som information.

Anvisningar

Styrmodellen kompletteras med anvisningar inom olika områden. Anvisningar ska utformas både för planeringsfas och uppföljningsfas och finnas tillgängliga på kommunens intranät. Kommunledningskontoret ansvarar för att ta fram aktuella anvisningar och hålla de uppdaterade samt tillgängliga. Varje chef ansvarar för att hålla sig uppdaterad kring de anvisningar som gäller.

Årshjul: uppföljning

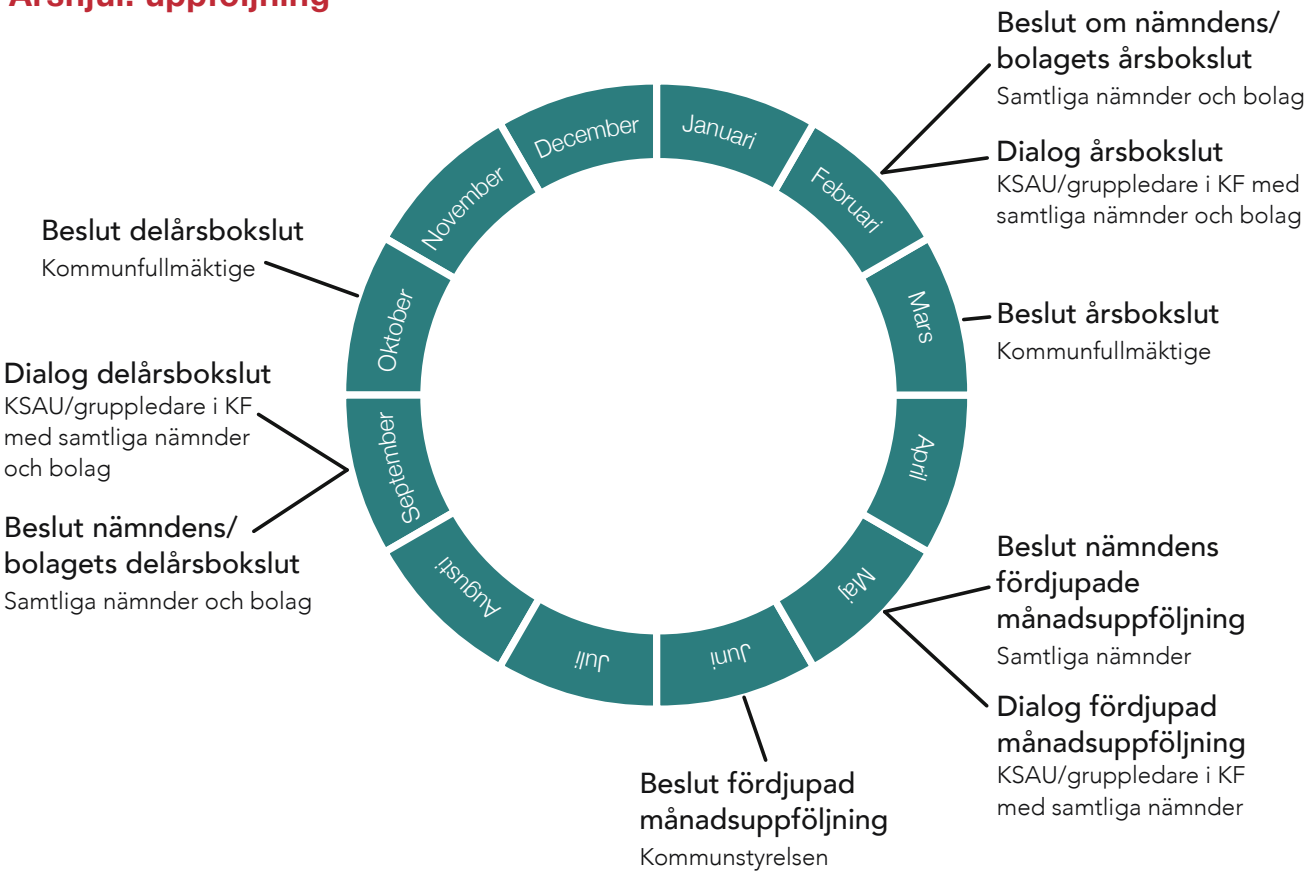

Skiss över styrmodellens delar

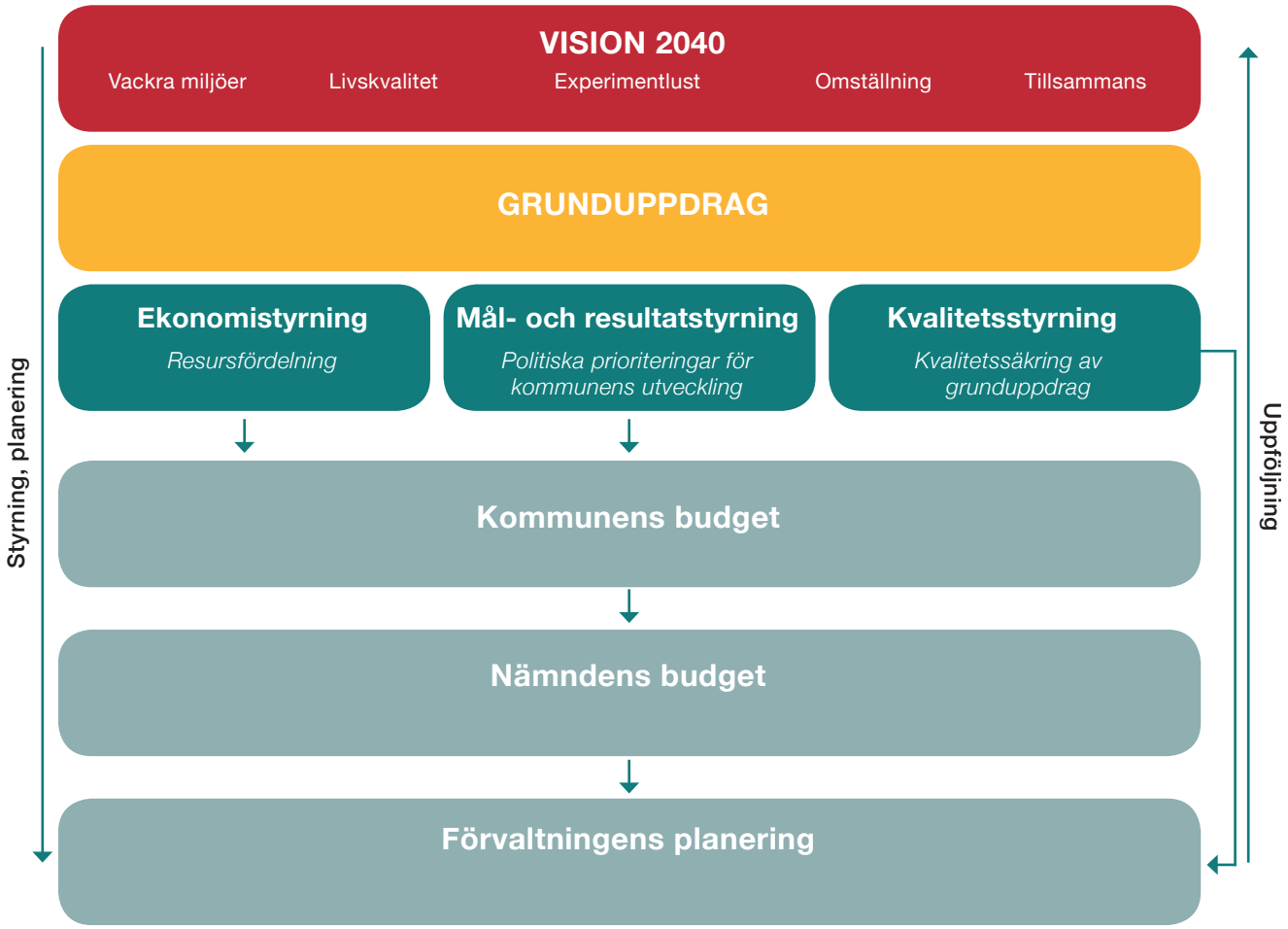

Begreppslista

Budget
Kommunens budget omfattar såväl ekonomisk resursfördelning som mål för kommunens utveckling.

Prioriterade mål
Kommunens prioriterade mål är övergripande mål som omfattar hela kommunkoncernen. De beslutas av kommunfullmäktige.

Indikator
En indikator är ett nyckeltal med en önskad riktning. Till de prioriterade målen kopplas mätbara indikatorer som är styrande för att nå de politiska ambitionerna i de prioriterade målen. De används för att bedöma måluppfyllelse i relation till uppställt mål.

Styrkedja
Begreppet syftar till styrningen mellan de olika ansvarsnivåerna i kommunen och hur de hör samman. Kan liknas vid en röd tråd som går från kommunfullmäktige till den enskilda medarbetaren.

Mål- och resultatstyrning
Innebär att styra verksamheterna med uppsatta mål och med ett utpekat, önskvärt resultat. Alternativet till mål- och resultatstyrning är att styra processerna inom en organisation, dvs. tillvägagångssättet för att nå målet.

Ekonomistyrning
Innebär att styra verksamheterna för att uppnå ekonomiskt uppsatta mål. Inom kommunen styrs verksamheterna genom ett antal ekonomiska styrprinciper och resurser fördelas i kommunens budget.

Kvalitetsstyrning
Förvaltningens kvalitetssäkring utav sitt grunduppdrag. För vissa verksamheter är det systematiska kvalitetsarbetet lagstadgat. Innebär att förvaltningen och bolaget i sin styrning av den egna verksamheten identifierar vilka områden som är kritiska för verksamheten och analyserar och följer upp utvecklingen inom dessa områden.

Reglemente
Reglementen fastställer nämnder och övriga politiska organs ansvarsområde och verksamhet.
Varje nämnd har ett reglemente att arbeta utefter. Kommunfullmäktige beslutar om eventuella ändringar i reglementena.

Ägardirektiv
Istället för reglemente har de kommunala bolagen ett ägardirektiv. Av ägardirektivet framgår ägarens, det vill säga kommunens, krav och förväntningar på bolaget. Bolagets verksamhet anges i dess bolagsordning.

Anvisning
Är en instruktion för hur nämnder och bolag ska tolka styrmodellen i exempelvis budgetprocess och uppföljningsprocess. Anvisningarna ska konkretisera kommunens styrmodell och anger hur nämnder och bolag ska arbeta utifrån den. Anvisningar utarbetas inom nödvändiga områden utav kommunledningskontoret.

Lerum Göteborg

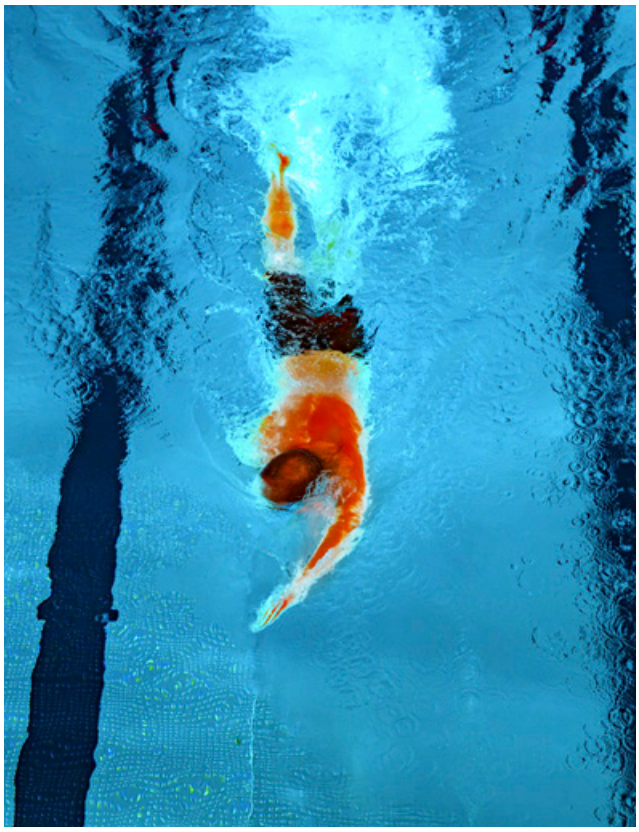

TRYCKSERVICE 2019

ALINGSÅS
KOMMUN

Postadress. Alingsås kommun, 441 81 Alingsås
Besöksadress: Rådhuset, Stora torget
Tel: 0322-61 60 00, Fax: 0322-61 67 30
www.alingsas.se

Policy för ekonomistyrning

Antagen av kommunfullmäktige den 27 november 2019, § 220

ALINGSÅS KOMMUN

Inledning

Den kommunala verksamheten och dess ekonomiska förvaltning regleras i stor omfattning av kommunallagen. Kommunens ekonomiska förvaltning styrs även av lagen om kommunal bokföring och redovisning samt rekommendationer från Rådet för kommunal redovisning (RKR) samt av annan normering och praxis inom ekonomiområdet.

Detta dokument är överordnat andra ekonomiska styrdokument.

Tillämpningsanvisningar för kommunens policy för ekonomistyrning tas fram av kommunledningskontoret och återfinns på Kommunportalen.

Alingsås kommun skiljer på skattefinansierad och avgiftsfinansierad verksamhet. Till avgiftsfinansierad verksamhet räknas VA-verksamheten och avfallsverksamheten. Allt övrigt definieras som skattefinansierad verksamhet i dessa riktlinjer.

Policyn berör inte den verksamhet som bedrivs i bolags- eller förbundsform.

Policyn för ekonomistyrning fastställer ramverket för det regelsystem efter vilken kommunstyrelsens ekonomiska styrning av kommunens verksamhet ska ske.

I Alingsås kommun tillämpas decentraliserad ekonomistyrning vilket innebär en hög grad av frihet för nämnderna men också ett stort ansvar.

Budget och anslag

Kommunfullmäktige fastställer den budget inom vilken verksamheten ska bedrivas och alla kostnader täckas.

Kommunfullmäktige beslutar årligen om en budget för Alingsås kommun. Denna innehåller en rullande treårsplan för den kommunala verksamheten. Detta dokument är kommunens huvuddokument för att styra verksamhetens inriktning och omfattning. Det ska innehålla en finansiell plan och de mål kommunfullmäktige beslutar om för verksamheten.

Nämndernas ekonomiska anslag ska framgå av budgeten. Anslagen som ges på nettokostnadsnivå är begränsningen för verksamhetens omfattning.

Anslagen är bindande för nämnderna och nämnderna kan inte fritt föra medel mellan olika anslagsområden. Anslagen fördelas i så kallade kommunbidrag i en tolftedel per månad för varje år.

Skattefinansierad verksamhet

En nämnd får inte förbruka mer resurser än vad den blivit tilldelad. Nämnden ska säkerställa att nämndens beslut ryms inom tilldelad budget. Beredskap för kostnadsavvikelser mot budget och oförutsedda utgifter ansvarar nämnden för genom omprioriteringar och omfördelningar inom tilldelad budget. Principiella ställningstaganden och ärenden av större vikt ska alltid behandlas av kommunstyrelsen och kommunfullmäktige.

Nämnden ska besluta om månadsuppföljning enligt tillämpningsanvisningarna till styrmodellen. Månadsuppföljningen ska expedieras till kommunstyrelsen. Nämnden får

inte lägga fram en negativ prognos utan att samtidigt vidta åtgärder för en ekonomi i balans.

Avgiftsfinansierad verksamhet
VA- och avfallsverksamheterna utgör egna balansräkningsenheter och ska särredovisas.

VA- och avfallverksamheterna ska planeras och genomföras inom ramen för taxan, med målet att eventuella över- eller underuttag ska regleras mot brukarna inom en treårsperiod. Om det inte finns någon skuld till taxekollektivet att reglera ett underuttag mot ska underuttaget resultatföras innevarande år. Underuttaget ska täckas inom tre år.

Investeringar
Alingsås kommun särskiljer investeringar utifrån flera olika perspektiv, dels om investeringen tillfaller avgifts- eller skattekollektivet, dels anledningen till att investeringen sker.

I normalfallet ska över- respektive underskott på investeringsbudgeten inte uppstå, men investeringsutrymmet bör prövas vid varje central uppföljning. Generellt sker ingen överföring till nästa års investeringsbudget.

Finansiering
Medelsförvaltningen i Alingsås kommun hanteras av kommunstyrelsen. Alingsås kommuns finansförvaltning hanteras utifrån antagna riktlinjer.

Alingsås kommuns centrala finansfunktion ska vara kommunens kontakt mot den finansiella marknaden och svara för kommunens bankkontakter. Upptagande av lån och utlåning av pengar får endast ske via den centrala finansfunktionen.

Central hantering av intäkter och kostnader under finansieringens ansvar
Samtliga kapitalkostnader budgeteras och redovisas centralt under finansieringen.

Taxe- och avgiftsnivåer
Samtliga nämnder ska årligen säkerställa korrekt nivå på taxe- och avgiftsnivåer i kommunen med syfte att självkostnadsprincipen ska gälla.

Anvisning för nämndens budget och bolags-styrelsernas måldokument 2022–2024

Typ av styrdokument: Riktlinje
Beslutande instans: Ekonomichef
Datum för beslut: 2021-10-25
Diarienummer: Ej diarieförd

Gäller för: Samtliga nämnder
Giltighetstid: 2022
Revideras senast: oktober 2022
Dokumentansvarig: Ekonomichef

Innehåll

Om detta dokument **3**
Kritiska verksamhetsfaktorer, väsentlighets- och riskanalys och internkontroll 4
Nämndens/bolagens mål och nyckeltal 5
Att tänka på vid formulering av nämnds- och bolagsmål 5
Nämndens/bolagets styrkedja 6
Uppdrag 6
Nämndens budget 7
Ekonomiska ramar 7
Investeringsbudget 8
Förutbetalda intäkter som periodiseras över sin nyttjandetid 8
Arbetsmiljö och sjukfrånvaro 9

Bilaga 1 – Identifiera kritiska verksamhetsfaktorer 11
Bilaga 2 – Risk- och väsentlighetsanalys 12
Bilaga 3 – Internkontrollplan 16

Om detta dokument

Dessa anvisningar är avsedda för nämndernas och de helägda bolagens arbete med mål och budget 2022–2024. För bolagen gäller anvisningarna i delen *mål och nyckeltal* samt *väsentlighets- och riskanalys* och *internkontroll*. Anvisningarna berör hela budgetprocessen och är uppdelade i fyra avsnitt:

- Kritiska verksamhetsfaktorer, väsentlighets- och riskanalys samt internkontroll
- Nämndens/bolagens mål och nyckeltal
- Nämndens budget
- Arbetsmiljö och sjukfrånvaro

Nämndens mål, nyckeltal, eventuella uppdrag, väsentlighets- och riskanalys, internkontrollplan, detaljbudget samt arbetsmiljö- och sjukfrånvaro finns med i nämndens budget. Kritiska verksamhetsfaktorer identifieras och beslutas av förvaltningen i planeringsprocessen. De utgör underlag till väsentlighets- och riskanalysen men är inte en del av nämndens budget.

- Protokollsutdrag från nämndens beslut om budget ska lämnas till kommunledningskontoret senast den **31 december 2021.**
- Detaljbudget ska vara inläst i Hypergene senast den **31 december 2021.**

Beslutstöd
Som stöd för verksamheterna att hålla ordning på delarna i styrmodellen använder vi Hypergene. Systemet används för att förenkla verksamhetsstyrningen från planering och dokumentation till uppföljning, rapportering och analys. Vägledning för hur nämnden arbetar med budgetens olika delar i Hypergene kommuniceras med förvaltningarna.

Frågor om anvisningar besvaras av:

Kritiska verksamhetsfaktorer, väsentlighets- och riskanalys, internkontroll, nämndens/bolagens mål och nyckeltal: lisa.forsaeus@alingsas.se

Nämndens budget: markus.johanen@alingsas.se

Arbetsmiljö och sjukfrånvaro: jon.gustafsson@alingsas.se

Kritiska verksamhetsfaktorer, väsentlighets- och riskanalys och internkontroll

Samtliga förvaltningar ansvarar för att kvalitetssäkra verksamheten och löpande utveckla och förbättra de tjänster och den service som levereras. Det gemensamma arbetssättet för detta innebär bland annat att identifiera områden som är kritiska för grunduppdraget och löpande följa upp dessa. Att identifiera kritiska verksamhetsfaktorer och risk- och väsentlighetsanalys är två arbetssätt som är nära sammankopplade. I vilken ordning dessa två moment genomförs har mindre betydelse, det kan finnas fördelar med att ha kritiska verksamhetsfaktorer som underlag till väsentlighets- och riskanalys och vice versa. Väsentlighets- och riskanalysen utmynnar alltid i en internkontrollplan.

Bolaget genomför endast väsentlighets- och riskanalys som utmynnar i en internkontrollplan.

Identifiera kritiska verksamhetsfaktorer

Eftersom kritiska verksamhetsfaktorer identifieras och beslutas av förvaltningen, och därmed inte är en del av nämndens budget, finns anvisningar till hur det arbetet genomförs i **bilaga 1**.

Genomför väsentlighets- och riskanalys

Väsentlighets- och riskanalysen knyter ihop styrmodellen med den interna kontrollen genom att identifiera och analysera delar av verksamheten där risk finns för att nämnden/bolaget inte bidrar till att uppnå följande:

- kommunens prioriterade mål och indikatorer
- lagar, regler och fullmäktigebeslut
- finansiell rapportering

Grunden för väsentlighets- och riskanalysen är att säkerställa att det dagliga arbetet som görs i verksamheterna fungerar.

Anvisningar för hur nämnden/bolaget genomför väsentlighets- och riskanalys återfinns i **bilaga 2.**

Internkontrollplan

Internkontrollplanen ingår i nämndens budget och bolagets måldokument. Väsentlighets- och riskanalysen ligger till grund för nämndens/bolagets internkontrollplan.

Redovisa internkontrollplanen utifrån genomförd väsentlighets- och riskanalys genom att fylla i **bilaga 3**.

Nämndens/bolagens mål och nyckeltal

Att tänka på vid formulering av nämnds- och bolagsmål

Nämnder och bolag ska anta mål utifrån kommunfullmäktiges prioriterade mål och indikatorer. Eftersom de prioriterade målen är av visionär karaktär, är det indikatorerna som nämnden och bolaget antar mål utifrån. Det är viktigt att nämnden/bolaget identifierar vilka indikatorer den/det kan påverka. Om nämnden/bolaget kan påverka en indikator att utvecklas i rätt riktning ska ett mål med tillhörande nyckeltal formuleras. Indikatorer som berör kommunens samtliga nämnder och/eller bolag bör medföra att nämnden/bolaget antar mål utifrån den/de indikatorerna, om inte den egna verksamheten ligger i nivå med målvärdet för indikatorn. Om kommunfullmäktige antagit både styrande och stödjande indikatorer är det de styrande indikatorerna som nämnden ska anta sina mål utifrån.

Kommunen eftersträvar att utveckla sin styrning mot en ökad resultatstyrning. Med resultat i detta sammanhang menas en förändring för den enskilde som verksamheten är till för. Det är bättre att nämnden/bolaget antar ett fåtal mål som är fokuserade på en förflyttning av resultat i önskvärd riktning, än många mål med fokus på aktiviteter eller processer. Fokus bör inte ligga på processer eller aktiviteter, även om det i något fall kan anses lämpligt eller nödvändigt för att nå fullmäktiges målsättningar. Fokus ska främst vara resultat och förbättrad kvalitet. En förbättrad kvalitet kan innebära exempelvis att man förkortar olika väntetider eller utökar sitt utbud.

Om nämnden/bolaget ser behov av att anta egna mål utan koppling till fullmäktiges indikatorer, kan det göras. Behovet kan exempelvis uppstå utifrån väsentlighets- och riskanalys (se bilaga 2), t.ex. om risk finns att inte leva upp till de lagkrav som finns på verksamheten. I övrigt gäller samma krav på dessa eventuella mål som på övriga mål, de ska framför allt vara resultatfokuserade, ett lämpligt nyckeltal som möjliggör uppföljning ska kopplas till dem osv (se mall nedan). Om nämnden identifierat egna mål ska dess relevans motiveras och mallen nedan används även för dessa mål. Då lämnas raden ”Indikator” tom utifrån att ingen koppling till KF:s indikatorer finns, och under ”Motivering/koppling indikator” anges på vilket sätt målet är relevant/motiverat.

Målens koppling till Agenda 2030

Alingsås kommun har fastslagit en policy för hur kommunen ska arbeta med Agenda 2030. Policyn innebär antagande av ett antal principer som ska genomsyra kommunens styrning och följas upp årligen i samband med årsredovisning. Med anledning av detta ska nämnden i sin budget, i den mån det är relevant, koppla an Agenda 2030:s olika delmål till sina mål. Detta bl.a. i syfte att utgöra ett underlag till den årliga uppföljningen av kommunens policy. Det kan till exempel innebära att nämnden kopplar på ett jämställdhetsperspektiv (mål 5 i Agenda 2030) till ett nämndsmål, och följer upp detta vid bokslut. Nämnden utgår från kommunens nulägesanalys av Agenda 2030 samt RKA:s nyckeltalssamling i Kolada vid identifiering av olika perspektiv/målkopplingar. Det är tillräckligt att koppla ihop målet med ett av agendans övergripande 17 mål, vid behov kan sedan uppföljningen omnämnda vissa specifika delmål därinom.

Nämndens/bolagets styrkedja

Prioriterat mål och indikator: ange vilket prioriterat mål och vilken indikator nämndens/bolagets mål syftar till att påverka.
Nämndens/bolagets mål: formulera nämndens/bolagets mål. Fokus för målet bör vara ett önskvärt resultat, dvs. vad är målsättningen, vart vill vi hamna?
Motivering: förklara varför målet är relevant och beskriv nuläget inom området samt på vilket sätt kopplingen finns till fullmäktiges indikator. *Denna del är frivillig och kan vara lämpligt i de fall kopplingen inte är så uppenbar att det är lätt att se den.*
Koppling till Agenda 2030: Beskriv kortfattat till vilket eller vilka av Agenda 2030:s mål som nämndens mål kan kopplas, om detta identifierats. Lämna annars rutan tom.
Uppföljning för att mäta resultatet: beskriv hur resultatet ska följas upp, lämpligen genom att fastställa nyckeltal. Om annan uppföljningsmetod används ska den beskrivas. Definiera nyckeltalet så långt som möjligt så att det är möjligt att utläsa vad det är som ska mätas och, om möjligt, var uppgiften kan hämtas (källa). I vissa fall är det lämpligt att använda fullmäktiges indikator som nyckeltal.
Nuläge 2021: ange *nämndens* nyckeltals ingångsvärde, för att möjliggöra att mäta utvecklingen över året.
Målvärde 2022: Fullmäktiges indikator har målsatts med ett visionsvärde år 2023. Nämnden målsätter likt tidigare nyckeltalet för *innevarande* år, dvs. för 2022, i syfte att veta var vi är på väg.

Tips! Titta på fullmäktiges indikator, består den av flera delmål/delnyckeltal? Det kan vara en bra idé för nämnden/bolaget att sikta in sitt mål och nyckeltal mot något av dessa.

Nämndens/bolagets mål sträcker sig över planperioden, men ska följas upp vid bokslut under året. Nämnden/bolaget fyller i mallen nedan för respektive nämndmål.

Prioriterat mål: Skriv in det prioriterade målet här.		
Indikator: Skriv in fullmäktiges indikator här		
Nämndens mål	**Koppling Agenda 2030**	
Skriv in nämndens/bolagets mål här.	Skriv in Agenda 2030-målet här.	
Uppföljning/Nyckeltal	**Målvärde 2022**	**Nuläge 2021**
Skriv in det valda nyckeltalet eller annan uppföljningsmetod här.	Skriv in målvärdet för 2022	Skriv in nulägesvärdet här

Om nämnden vill ha med en motivering/koppling till indikatorn kan en rad i tabellen läggas till med den informationen.

Uppdrag

Om nämnden/bolaget blivit tilldelade uppdrag ifrån kommunfullmäktige ska dessa redovisas i nämndens budget. Om förvaltningen tilldelas uppdrag ifrån nämnden kan dessa redovisas i nämndens budget, ifall det bestäms av nämnden.

Nämndens budget

Ekonomiska ramar

Tabellen finns tillgänglig i excelfil på flik *RR skattfin*. För enskilda verksamheter som VA, Avfall och SBN (skattefinansierat) finns särskilda flikar. Arbete med tabellen sker i excel och därefter ersätter det exempelbilden nedan.

Belopp i tkr	Budget 2021	Budget 2022	Plan 2023	Plan 2024
Verksamhetens intäkter				
Personalkostnader				
Lokalhyror				
Köp av tjänster				
Övriga kostnader				
Verksamhetens kostnader	**0**	**0**	**0**	**0**
Verksamhetens nettokostnader	**0**	**0**	**0**	**0**
Kommunbidrag				
Finansnetto				
Årets resultat	**0**	**0**	**0**	**0**

- Kommentera väsentliga skillnader mellan åren.
- Beskriv de väsentliga åtgärder nämnden har vidtagit/planerar att vidta för att verksamheten skall kunna hanteras inom befintlig ram.
- Redogör för de riktade tilldelningarna/minskningarna som skett i kommunfullmäktiges budget samt huruvida dessa är permanenta eller tillfälliga.

Beslutad nämndbudget ska överensstämma med inläst budget i ekonomisystem samt Hypergene.

Investeringsbudget

Tabellen finns tillgänglig i excelfil på flik *INV skattefin & avfall*. För VA finns särskild flik. Arbete med tabellen sker i excel och därefter ersätter det exempelbilden nedan.

Belopp i tkr	Budget 2021	Budget 2022	Plan 2023	Plan 2024	Plan 2025	Plan 2026
Expansionsinvestering	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
x						
x						
x						
Expansionsinvestering - Exploatering	*0*	*0*	*0*	*0*	*0*	*0*
x						
Imageinvestering	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
x						
Reinvestering	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
x						
x						
x						
x						
x						
Anpassningsinvestering	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
x						
x						
x						
x						
x						
x						
Totala utgifter	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

- Kommentera budgeterade värden för respektive år.

Förutbetalda intäkter som periodiseras över sin nyttjandetid

Tabellen finns tillgänglig i excelfil på flik *Förutbet skattefin.* För VA finns särskild flik. Arbete med tabellen sker i excel och därefter ersätter det exempelbilden nedan.

Eventuella inkomster redovisas i nedanstående tabell. Inkomsterna redovisas per projekt.

Belopp i tkr	Budget 2021	Budget 2022	Plan 2023	Plan 2024	Plan 2025	Plan 2026
Inkomster						
x						
x						
x						
x						
x						
x						
- varav exploatering	0	0	0	0	0	0
Totala inkomster	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

- Kommentera budgeterade värden för respektive år.

Arbetsmiljö och sjukfrånvaro

Enligt riktlinjerna för systematiskt arbetsmiljöarbete skall nämnden varje år anta ett eller flera arbetsmiljömål. Arbetsmiljömålet skall vara hälsofrämjande och kan kopplas ihop med riktlinjer för systematiskt arbetsmiljöarbete.

- Redogör för arbetsmiljömål som nämnden antar inom arbetsmiljöområdet.
- Kommentera vilka effekter som förväntas av arbetsmiljömålet.
- Beskriv nämndspecifika aktiviteter som görs för att minska sjukfrånvaron.

Identifiera kritiska verksamhetsfaktorer

Steg 1. Med fokus på sitt grunduppdrag ska förvaltningen identifiera och definiera de områden som är särskilt viktiga för en god kvalitet i den egna verksamheten. Ett första steg är att identifiera vilka områden som är särskilt viktiga. Om nämnden har genomfört en risk- och väsentlighetsanalys inför identifiering av kritiska verksamhetsfaktorer är det ett bra underlag att utgå ifrån. Kanske har vissa kritiska faktorer identifierats i analysen, men har fått ett lågt riskvärde. En kritisk verksamhetsfaktor ska ringa in frågorna: vad är vårt grunduppdrag? Vad måste vi vara bra på?

Det är av vikt att förvaltningen lyckas ringa in de områden som är särskilt viktiga för en god kvalitet. Ambitionen är inte att täcka in alla aspekter av en verksamhet, utan det är viktigt att förvaltningen förmår identifiera och fokusera på de områden som är av särskild vikt för en god kvalitet i sitt grunduppdrag.

Till hjälp för att identifiera dessa områden kan förvaltningen använda en tankematris där kritiska verksamhetsfaktorer kan identifieras i olika *perspektiv*. Att använda perspektiven är valfritt.

Perspektiv: *Ekonomi – Målgrupp – Verksamhet – Medarbetare*

Steg 2. När kritiska verksamhetsfaktorer har identifierats ska förvaltningen ange hur de ska följas upp. Detta görs lämpligen genom att välja ett nyckeltal som mäter kvaliteten eller resultatuppfyllelsen. Alternativt väljer förvaltningen att följa upp utvecklingen inom det identifierade området på annat sätt, och anger hur uppföljningen ska göras. Förvaltningen anger också hur ofta uppföljningen ska göras.

De kritiska verksamhetsfaktorerna ska beslutas av förvaltningen (ej nämnd). De kan formuleras inom specifika verksamhetsområden ifall det bedöms lämpligt, till exempel om verksamheterna inom en förvaltning är olika. Information ges till nämnden om vilka kritiska verksamhetsområden som identifierats samt ger information vid uppföljning.

Fyll i mallen nedan, (exempel ifyllt).

Perspektiv	Kritisk faktor	Uppföljning (nyckeltal/annat)	Utfall (senast mätning)	Uppföljning (hur ofta?)
Ekonomi – budget i balans	Kostnader överstiger inte intäkter	Budgetavvikelse	-1,0 mnkr	Månadsvis
Målgrupp – invånare 65+ år	Trygghet i hemtjänst och särskilt boende	Brukarbedömning hemtjänst, särskilt boende, andel trygghet (%)	90% (hemtjänst) och 92% (säbo)	En gång per år
Verksamhet – bygglovshantering	Handläggningstid understiger tio veckor	Genomsnittshandläggningstid för bygglov	13 veckor	Två gånger per år
Medarbetare – hög produktivitet	Engagemang bland personal	Nöjd medarbetar-index	80 %	En gång per år

Väsentlighets- och riskanalys

Ansvar

Varje nämnd och styrelse har enligt kommunallagen skyldighet att upprätthålla en god intern styrning och kontroll.

Nämnd/bolag ansvarar för att genomföra väsentlighets- och riskanalys årligen. Syftet är att identifiera potentiella risker som kan hindra verksamheten att nå mål och indikatorer, lagar, regler och fullmäktigebeslut samt finansiell rapportering.

Analysen ska dokumenteras och rapporteras till kommunstyrelsen som ett led i att fullfölja kommunallagens intentioner om god intern kontroll. Rapportering sker då nämndens beslut om antagande av budget inklusive internkontrollplan och dokumenterad analys expedieras till kommunstyrelsen och vid bolagsstyrelsernas beslut om måldokument. Uppföljning sker i samband bokslut.

Underlag inför arbetet med väsentlighets- och riskanalys

Inför arbetet med väsentlighets- och riskanalysen är det bra att utgå från följande underlag:

Kritiska verksamhetsfaktorer	Om förvaltningen inför väsentlighets- och riskanalysen, har identifierat områden som är kritiska för verksamheten i momentet *identifiera kritiska verksamhetsfaktorer* är det ett bra underlag att utgå ifrån i nämndens väsentlighets- och riskanalys. Mycket av det som anses väsentligt i verksamheten bör finnas där. Denna del gäller ej bolag.
Omvärldsanalys	En kommungemensam omvärldsanalys tas fram inför varje ny mandatperiod. I omvärldsanalysen identifieras utmaningar för kommunen på lite längre sikt. Utöver detta bedömer respektive nämnd och bolag behov av omvärldsanalys inom den egna verksamheten.
SWOT-analys	En genomförd SWOT-analys är en bra grund för arbetet med risk- och väsentlighetsanalys.

Hur genomföra väsentlighets- och riskanalys?

Risk- och väsentlighetsanalysen görs genom att identifiera och värdera sannolikhet och konsekvens för olika oönskade händelser inom områdena verksamhet, ekonomi och personal. Den svarar på tre frågor:

- Vad kan hända?
- Hur troligt är det (sannolikhet)?
- Vad blir konsekvensen?

Identifiera och beskriva risker

Utgångspunkten vid riskidentifiering är en kritisk och vidsynt inställning. Riskidentifieringen får inte begränsas till en registrering av enbart självklara risker. Det är tvärtom viktigt att ”tänka utanför boxen”.

- Frågor som kan ställas inför identifieringen: Bedriver vi en ändamålsenlig och kostnadseffektiv verksamhet?
- Efterlever vi lagar, förordningar och föreskrifter?
- Har vi en tillförlitlig finansiell rapportering och information om vår verksamhet?
- Har vi rätt kompetens för uppdraget?
- Är våra medarbetare engagerade?
- Vad säger medborgaren, brukaren, eleven m.fl. om vår verksamhet?

Två alternativa metoder som kan användas för identifiering:

<u>Identifiering genom tyst brainstorming</u>

- Utse en moderator
- Moderatorn delar ut post it-lappar till respektive deltagare
- Deltagarna skriver ned en risk/oönskad händelse per post it-lapp under 5-10 minuter
- Därefter får var och en redogöra för sina lappar och placera ut dem på tavlan. Dubbletter placeras intill varandra.

<u>Identifiering genom solen</u>

- Utse en moderator
- Moderatorn ritar en cirkel på tavlan = solen. I cirkeln skrivs ordet risker eller oönskade händelser. Deltagarna identifierar strålarna.
- Moderatorn håller i pennan, fångar upp och lockar fram. Antecknar vad som sägs av deltagarna.
- Värdera inte, kommentera inte ens under brainstorming!
- Tidsåtgång ca 5–10 minuter

Identifierade risker sammanställs och beskrivs. Att beskriva riskerna är ett viktigt moment, eftersom det som kan ha uppfattats som relevant i brainstormingsessionen kanske inte framstår relevant vid en djupare analys.

Värdera risker

Värderingen görs utifrån två perspektiv: hur sannolikt det är att händelsen inträffar samt hur den påverkar verksamheten (konsekvens). En händelse med låg sannolikhet kan mycket väl få stora konsekvenser på verksamheten. På samma sätt som en händelse med relativt begränsade konsekvenser kan få stor påverkan om den inträffar ofta. I detta är det viktigaste är att riskerna bedöms i förhållande till varandra och möjliggör en prioritering.

Frågor att ställa vid värdering:

- Hur ofta inträffar händelsen som medför en risk?
- Vilka är de normala följderna av händelsen?
- Vad kan inträffa i ogynnsamma fall?
- Hur många berörs av händelsen och dess följder?
- Vilken är den maximala omfattningen av händelsen?

Nedanstående matris används vid värdering av risker:

Sannolik	4	8	12	16
Möjlig	3	6	9	12
Mindre sannolik	2	4	6	8
Osannolik	1	2	3	4
	Försumbar	Lindrig	Kännbar	Allvarlig

Konsekvenser

Kostnads- och nyttoanalys för identifierade risker
Identifierade risker ska jämföras utifrån en värdering mellan kostnad och nytta. Jämför kostnaden för nödvändiga åtgärder mot nyttan av att riskvärdet reduceras till en

acceptabel nivå. Ekonomiska och verksamhetsmässiga faktorer ska vägas in, liksom vikten av att upprätthålla förtroendet för verksamheten hos olika intressenter. Säkerhetsnivån ska bedömas som rimlig.

Hantera risker

Att ta ställning till hur riskerna ska hanteras.

När riskinventering och värdering är gjord ska nödvändiga åtgärder identifieras.

Riskvärde 1–4	Åtgärder bedöms ej nödvändiga.
Riskvärde 6–12	Bedöms vara delar av verksamheten där förändring/utveckling är nödvändig för att nå politisk avsiktsförklaring med prioriterade mål och indikatorer eller för att verksamheten ska efterleva lagar och regler. Formuleras som mål i nämndens budget eller i bolagets måldokument.
Riskvärde 6–12	Bedöms vara delar av verksamheten där den värderade risken ska åtgärdas/hållas under uppsikt. Återfinns i nämndens/bolagets internkontrollplan, alternativt i kritiska verksamhetsfaktorer om risken bedöms som mindre sannolik/osannolik.
Riskvärde 16	Bedöms vara delar av verksamheten där den värderade risken måste åtgärdas direkt. Formuleras som omedelbar åtgärd i nämndens budget eller bolagets måldokument.

Vad resulterar väsentlighets- och riskanalysen i?

Dokumenterad väsentlighets- och riskanalys (mallar finns nedan) utmynnar i nämndens internkontrollplan och ska biläggas nämndens budget. För bolagets del biläggs väsentlighets- och riskanalysen och internkontrollplanen bolagets måldokument.

Hur och när följs budget och internkontrollplan upp?

Nämndens budget/bolagets måldokument följs upp i samband med delårsbokslut och årsbokslut. Varje nämnd/bolag avgör om egen uppföljning ska ske oftare, exempelvis i samband med fördjupad månadsuppföljning eller månadsuppföljning.

I samband med kommunens årsbokslut gör kommunledningskontoret en samlad bedömning av nämndernas och bolagens samlade internkontrollarbete under det gångna året.

Risk – beskrivning	Risk/ sannolikhet	Risk/ väsentlighet	Risk och väsentlighet	Hantering (mål, internkontrollpunkt, kritisk verksamhetsfaktor, omedelbar åtgärd)
Vi följer inte ramavtal	*4*	*3*	*12*	*Internkontrollpunkt*

Förklaring Risk:	*Förklaring Väsentlighetsgrad:*
1.Osannolik: risken för att fel ska uppstå är praktiskt taget obefintlig *2.Mindre sannolik: risken för att fels ska uppstå är mycket liten* *3.Möjlig: det finns en möjlig risk för att fel ska uppstå* *4.Sannolik: det är mycket troligt att fel ska uppstå*	*1.Försumbar: är obetydlig för de olika intressenterna och kommunen* *2.Lindrig: uppfattas som liten av såväl intressenter som kommunen* *3.Kännbar: uppfattas som besvärande av såväl intressenter som kommunen* *4.Allvarlig: är så stor att fel helt enkelt inte får inträffa*

Förklaring Hantering:
Att ta ställning till hur riskerna ska hanteras. När riskinventering och värdering är gjord ska nödvändiga åtgärder identifieras. *Riskvärde 1-4* *Åtgärder bedöms ej nödvändiga.* *Riskvärde 6-12* *Alternativ 1: Bedöms vara delar av verksamheten där förändring/utveckling är nödvändig för att nå politisk avsiktsförklaring samt prioriterade mål med indikatorer. Formuleras som mål i nämndens budget/bolagets måldokument.* *Alternativ 2: Bedöms vara delar av verksamheten där den värderade risken ska åtgärdas/hållas under uppsikt. Återfinns i nämndens/bolagets internkontrollplan, alternativt i kritiska verksamhetsfaktorer om risken bedöms som mindre sannolik/osannolik.* *Riskvärde 16* *Bedöms vara delar av verksamheten där den värderade risken måste åtgärdas direkt. Formuleras som omedelbar åtgärd i nämndens budget.*

Identifierad risk	**Process**	**Risk-värde**	**Vad ska kontrolleras?**	**Metod** Hur ska kontrollen genomföras?	**Ansvarig** Vem ansvarar för att kontrollen blir genomförd?	**Uppföljning** När följs kontrollen upp?
Vi följer inte ramavtal	*Upphandling*	*12*	*Att beställare följer gällande ramavtal*	*Stickprov* *5% av samtliga beställningar under året ska kontrolleras*	*Ekonomichef*	*Delårs- och årsbokslut*

Uppföljnings-anvisningar 2022

inom ramen för styrmodellen

Typ av styrdokument: Riktlinje
Beslutande instans: Ekonomichef
Datum för beslut: 2022-01-26
Diarienummer: Ej diarieförd

Gäller för: Samtliga nämnder
Giltighetstid: 2023-03-31
Revideras senast: 2022-12-31
Dokumentansvarig: Ekonomichef

Innehåll

Årsplan **3**
Övergripande information 5
Månadsuppföljning **6**
Fördjupad månadsuppföljning 2022 ..... **7**
Delårsbokslut 2022 ..... **10**
Verksamhet 10
Måluppföljning 10
Ekonomi 12
Personalavsnitt 15
Årsbokslut 2022 ..... **16**
Verksamhet 16
Ekonomi 18
Personalavsnitt 22

Årsplan

Månad/år	Årsplan 2022/2023
Ljuslila rutor = planeringsprocess, mörklila rutor = uppföljningsprocess	
Januari 2022	-
Januari 2022	-
Februari 2022	-
Februari 2022	10:e förvaltningens underlag till årsredovisning 2021 till kommunledningskontoret 21:a dialog om årsredovisning med kommunstyrelsens arbetsutskott, gruppledarna i kommunfullmäktige samt nämndernas presidier 21:a beslut om årsredovisning nämnd/styrelse till Platina
Mars 2022	-
Mars 2022	30:e kommunfullmäktige beslutar om årsredovisning för Alingsås kommun
April 2022	18:e ramberedning i kommunstyrelsens arbetsutskott
April 2022	-
Maj 2022	-
Maj 2022	13:e förvaltningens underlag till fördjupad månadsuppföljning skickas till kommunledningskontoret 16:e dialog om fördjupad månadsuppföljning med kommunstyrelsens arbetsutskott, gruppledarna i kommunfullmäktige samt nämndernas presidier 19:e beslut fördjupad månadsuppföljning nämnd/styrelse till Platina
Juni 2022	20:e kommunstyrelsen beslutar om ramar inför 2023–2025
Juni 2022	7:e kommunstyrelsen beslutar om fördjupad månadsuppföljning för kommunen
Juli 2022	-
Juli 2022	-
Augusti 2022	31:a investeringsbehov (samt avskrivningar för VA och avfall), skuld till abonnenterna, förutbetalda intäkter som periodiseras över sin nyttjandetid, tjänstemannaunderlag till kommunledningskontoret
Augusti 2022	-
September 2022	13-16:e budgetberedning i kommunstyrelsens arbetsutskott
September 2022	13:e förvaltningens underlag till delårsbokslut till kommunledningskontoret

	27:e dialog om delårsbokslut med kommunstyrelsens arbetsutskott, gruppledarna i kommunfullmäktige och nämndernas/bolagens presidier/styrelser 27:e beslut delårsbokslut för nämnd/styrelse till Platina
Oktober 2022	17:e kommunstyrelsen beslutar om kommunens Budget 2023
Oktober 2022	26:e kommunfullmäktige beslutar om delårsbokslut för Alingsås kommun
November 2022	2:a kommunfullmäktige beslutar om Budget 2023
November 2022	-
December 2022	31:a sista datum för nämnden att besluta om Budget 2023
December 2022	-
Januari 2023	-
Januari 2023	-
Februari 2023	-
Februari 2023	9:e förvaltningens underlag till årsredovisning inkl. uppföljning av privata utförare 2022 till kommunledningskontoret 20:e dialog årsredovisning med kommunstyrelsens arbetsutskott, gruppledarna i kommunfullmäktige samt nämndernas/bolagens presidier/styrelser 20:e beslut årsredovisning för nämnd/styrelse till Platina

Övergripande information

Om anvisningen

I detta dokument framgår vad som ska finnas med i nämndernas uppföljningar dvs. månadsuppföljning, fördjupad månadsuppföljning, delårsbokslut samt årsbokslut. Som bilaga till uppföljningsanvisningarna finns mallar för respektive uppföljning med försättsblad och rubriker. Rubrikindelningen är ett förslag och är ej tvingande. Ekonomiska tabeller återfinns också som bilaga och fylls i och klistras in i wordmallen. Vid respektive tabell nedan framgår det på vilken flik i exceldokumentet som tabellen återfinns.

Separata anvisningar

Utöver denna anvisning tar kommunledningskontoret fram separata anvisningar för arbetet med nämndernas budget och bolagsstyrelsernas måldokument för åren 2022–2024. Anvisningen finns publicerad på kommunportalen under namnet *Anvisning för nämndens budget och bolagsstyrelsernas måldokument 2022–2024.* Under hösten 2022 kommer en anvisning för arbetet med Budget 2023–2025 tas fram. En anvisning för nämndens uppföljning av privata utförare har också tagits fram, uppföljningen utgör en bilaga till nämndens årsbokslut. Alla gällande anvisningar finns publicerade på kommunportalen här.

Uppföljning av internkontroll

Internkontrollplanen följs oftast upp i samband med delårs- och årsbokslut. Det står dock varje nämnd fritt att besluta om att följa upp internkontrollplanen vid andra tidpunkter under året. Denna instruktion till uppföljning av internkontroll kan användas vid varje tillfälle som nämnden beslutar om att uppföljning ska ske. Den återkommer även under avsnitten *Delårsbokslut* och *Årsbokslut* i denna anvisning.

Redogör för kontrollerna som genomförts inför den beslutade uppföljningen och vad de genomförda kontrollerna har påvisat. Om kontrollen är utformad som att åtgärder ska ha vidtagits, redovisas de. Om avvikelser har identifierats i samband med kontroll beskriver nämnden vilka åtgärder som vidtagits eller planeras för att komma till rätta med avvikelsen.

Använd följande signaler för respektive kontrollmoment

🟢 Kontrollen är genomförd utan anmärkning/med försumbar anmärkning
🔴 Kontrollen är genomförd med anmärkning

Om avvikelser har identifierats i samband med kontroll beskriver nämnden vilka åtgärder som planeras för att komma till rätta med avvikelsen.

Omedelbara åtgärder

Omedelbara åtgärder följs upp i samband med delårs- och årsbokslut och är en del av nämndens internkontroll. Det står dock varje nämnd fritt att besluta om att följa upp omedelbara åtgärder vid andra tidpunkter under året. Om nämnden i sin risk- och väsentlighetsanalys identifierat behovet av att vidta omedelbara åtgärder, redogör för vilka åtgärder som vidtagits. Har riskområdet minimerats efter att åtgärder har vidtagits? Om inte, varför? Vilka åtgärder planeras eventuell

Månadsuppföljning

Månadsuppföljning genomförs för månaderna **mars**, **maj** och **oktober**. I månadsuppföljningen redovisas endast budget och prognos för driften.

Tabell finns tillgänglig i excelfil på flik *1–11 RR skattefin övr jan-nov* (för VA och Avfall finns särskilda tabeller). Arbete med tabellen sker i excel och därefter klistras tabellen in i wordmallen och ersätter tabell nedan.

Samtliga belopp ska redovisas i tusentals kronor utan decimaler. Kostnader ska anges med ett minustecken framför.

Drift

Belopp i tkr	Budget 2022	Prognos helår 2022	Avv. prognos/ budget 2022
Verksamhetens intäkter			0
Personalkostnader			0
Lokalhyror			0
Köp av tjänster			0
Övriga kostnader			0
Verksamhetens kostnader	**0**	**0**	**0**
Verksamhetens nettokostnader	**0**	**0**	**0**
Kommunbidrag			0
Finansnetto			0
Årets resultat	**0**	**0**	**0**

Resultaträkningen ska rensas från transaktioner inom den egna ansvarsenheten s.k. interninterna poster. För att få fram resultaträkningen och rensa interninterna poster rekommenderas den **analysfråga** i RoR som heter AK5xx (xx = förvaltning).

Inledande sammanfattning

Kommentera övergripande avvikelser totalt för nämnden. På detta sätt får politiken snabbt en bild av nämndens eventuella avvikelse mot budget.

Prognos

Kommentera större avvikelser i prognosen per kontogrupp.

Prognosförändring

Om prognosen har förändrats från senaste uppföljningen kommentera varför per kontogrupp.

Fördjupad månadsuppföljning 2022

I den fördjupade månadsuppföljningen redovisas endast budget och prognos för driften, investeringar samt förutbetalda intäkter som periodiseras över sin nyttjandetid.

Samtliga belopp ska redovisas i tusentals kronor utan decimaler. Kostnader ska anges med ett minustecken framför.

Tabell finns tillgänglig i excelfil på flik *1–11 RR skattefin övr jan-nov* (för VA, Avfall och de skattefinansierade verksamheterna på SBK finns särskilda tabeller). Arbete med tabellen sker i excel och därefter klistras tabellen in i wordmallen och ersätter tabell nedan.

Drift

Belopp i tkr	Budget 2022	Prognos helår 2022	Avv. prognos/ budget 2022
Verksamhetens intäkter			0
Personalkostnader			0
Lokalhyror			0
Köp av tjänster			0
Övriga kostnader			0
Verksamhetens kostnader	**0**	**0**	**0**
Verksamhetens nettokostnader	**0**	**0**	**0**
Kommunbidrag			0
Finansnetto			0
Årets resultat	**0**	**0**	**0**

Resultaträkningen ska rensas från transaktioner inom den egna ansvarsenheten s.k. interninterna poster. För att få fram resultaträkningen och rensa interninterna poster rekommenderas den **analysfråga** i RoR som heter AK5xx (xx = förvaltning).

Inledande sammanfattning

Kommentera övergripande avvikelser totalt för nämnden. På detta sätt får politiken snabbt en bild av nämndens eventuella avvikelse mot budget.

Prognos

Kommentera större avvikelser i prognosen per kontogrupp

Prognosförändring

Om prognosen har förändrats från senaste uppföljningen kommentera varför per kontogrupp.

Investeringar

Investeringarna ska följas upp enligt EIRA-modellen enligt KF 2012 § 207. Investeringarna ska redovisas per projekt. Samtliga belopp ska redovisas i tusentals kronor utan decimaler.

Tabell finns tillgänglig i excelfil på flik *4 inv skattefin övr apr*. Arbete med tabellen sker i excel och därefter klistras tabellen in i wordmallen.

Belopp i tkr	Budget 2022	Prognos helår 2022	Avv. prognos/ budget 2022
Expansionsinvestering	**0**	**0**	**0**
x			0
x			0
x			0
Expansionsinvestering - Exploatering	*0*	*0*	*0*
x			0
Imageinvestering	**0**	**0**	**0**
x			0
Reinvestering	**0**	**0**	**0**
x			0
x			0
x			0
x			0
x			0
Anpassningsinvestering	**0**	**0**	**0**
x			0
x			0
x			0
x			0
x			0
x			0
Totala utgifter	**0**	**0**	**0**

Skriv korta kommentarer kring ansvarsenhetens investeringar.

Prognos

Kommentera prognos 2022. Större avvikelser mot budget ska tydligt förklaras.

Förutbetalda intäkter som periodiseras över sin nyttjandetid

Eventuella inkomster redovisas enligt nedanstående uppställning. Inkomster från exploatering redovisas under rubriken ”varav exploatering”. Inkomsterna redovisas per projekt.
Tabell finns tillgänglig i excelfil på flik *4 förutb skattefin ALLA apr*. Arbete med tabellen sker i excel och därefter klistras tabellen in i wordmallen.

Belopp i tkr	Budget 2022	Prognos helår 2022	Avv. prognos/ budget 2022
Inkomster			
x			0
x			0
x			0
x			0
x			0
x			0
- varav exploatering			0
Totala inkomster	**0**	**0**	**0**

Prognos

Kommentera prognos 2022. Större avvikelser mot budget ska tydligt förklaras.

Inlämning

Förvaltningens förslag mailas senast fredagen den 13:e maj kl. 12 till pontus.allert@alingsas.se. Inlämning av slutligt underlag med protokoll mailas till KS-Platina direkt efter nämndbeslut, dock senast den 19 maj.

Delårsbokslut 2022

Verksamhet

Här kan förvaltningen sammanfatta årets verksamhet hittills utifrån sitt grunduppdrag. Om förvaltningen vill lyfta upp väsentliga händelser eller avvikelser (positiva som negativa) i verksamheten, görs det kortfattat i inledningen av bokslutet.

Måluppföljning

I måluppföljningen berättar vi för nämnden och för kommunfullmäktige hur det går med de politiska målen. Uppföljning av nämndens mål innefattar att bedöma måluppfyllelsen och att analysera målen.

Resultatet för vissa av de politiska målen kan vara tillgängliga till delårsbokslutet. För övriga mål finns det sannolikt olika indikationer i form av exempelvis nyckeltal samt det senast tillgängliga resultatet att utgå från som kan ligga till grund för målanalysen.

Inför redovisningen av måluppfyllelse

Följ upp resultatet

Samla in och bedöm de resultat som finns tillgängliga. Om exempelvis målet är: Minska handläggningstiden för bygglov till xx dagar. Och nyckeltalet är ”Handläggningstid bygglov, antal dagar” så inhämtas nyckeltalets värde.

Ta hjälp av frågorna:
-Hur ser resultatet ut jämfört med målet?
-Hur ser resultatet ut jämfört med tidigare år?
-Hur ser resultatet ut jämfört med andra?

Analysera resultatet

När resultaten är insamlade är det dags att analysera det för att förstå resultaten. Ta hjälp av frågorna:
-Vad har orsakat resultatet?
-Har genomförda aktiviteter påverkat resultaten i önskad riktning?
-Vad kan vi göra för att bli bättre?

Agenda 2030

Om en koppling gjorts till något av målen i Agenda 2030, väg in den aspekten i din analys. Om nämnden till exempel har kopplat ett nämndmål till Agendans mål 5 om jämställdhet, följer du upp relevanta utfall och information kopplat till en jämställdhetsaspekt av nämndens mål.

Tips! I kommunens kvalitetshandbok finns mer metodstöd för att analysera resultat

Skriv i bokslut

Under respektive mål skrivs analysen utifrån vad uppföljningen av resultatet samt analysen visat. Nyckeltalsvärdet redovisas om resultat för det finns. Texten bör vara kortfattad och begriplig. Mottagare av måluppföljningen är politiker i nämnden och kommunfullmäktige. Uppföljningen ska innehålla en förklaring till resultatet eller prognosen. Berätta vad bedömningen av resultatet är eller motivera prognosen för måluppfyllelsen, i de fall det är aktuellt med prognos. Berätta om några relevanta insatser och aktiviteter, men tänk på att försöka lyfta fram det viktigaste.

Gör en prognos för måluppfyllelsen i de fall det är möjligt
I de fall där resultat inte ännu är tillgängligt, och där det är lämpligt, görs en prognos för måluppfyllelsen. Det vill säga om du tror att ni kommer att nå målet under året eller inte. Det är lämpligt att göra en prognos för måluppfyllelse i de fall det finns indikationer i form av exempelvis preliminära resultat eller annan data som indikerar att det är sannolikt att målet uppfylls eller inte uppfylls vid årsbokslutet. *Skriv prognosen i en kommentar i analysen till respektive mål.*

Finns inga sådana indikationer behöver du inte skriva någon prognos för måluppfyllelse utan gör endast en nulägesbedömning.

Använd följande signalfärger för bedömning av nuläget
Ej uppfyllt Delvis uppfyllt I hög grad uppfyllt Helt uppfyllt

Uppdrag

Om nämnden har tilldelats uppdrag från *fullmäktige* ska dessa följas upp i delårsbokslutet. Om *nämnden* tilldelat förvaltningen att genomföra uppdrag kan dessa följas upp i delårsbokslutet, om inte annan tidpunkt för återredovisning har beslutats.

Beskriv arbetet med tilldelade uppdrag. Redogör för hur nämnden genomför uppdraget, vilka aktiviteter som genomförts hittills under året. Om uppdraget har blivit genomfört under tiden som passerat fram till delårsbokslutet anges det. Om nämnden inte påbörjat arbetet med uppdraget ännu, motivera varför.

Gör en prognos för genomförandet av uppdrag
I de fall där uppdraget inte redan är genomfört görs en prognos för genomförandet. Det vill säga om du tror att ni kommer att genomföra uppdraget under året eller inte. Skriv prognosen i en kommentar i redogörelsen till respektive uppdrag.

Använd följande signaler för bedömning av nuläget
Ej uppfyllt Delvis uppfyllt I hög grad uppfyllt Helt uppfyllt

Internkontroll

Internkontrollplanen följs upp i delårsbokslutet. Redogör för de genomförda kontrollerna som genomförts inför delårsbokslutet. Redogör för vad de genomförda kontrollerna har påvisat. Om kontrollen är utformad som att åtgärder ska ha vidtagits, redovisas de. Om avvikelser har identifierats i samband med kontroll beskriver nämnden vilka åtgärder som vidtagits eller planeras för att komma till rätta med avvikelsen.

Använd följande signaler för respektive kontrollmoment

Kontrollen är genomförd utan anmärkning/med försumbar anmärkning
Kontrollen är genomförd med anmärkning

Omedelbara åtgärder

Om nämnden i sin risk- och väsentlighetsanalys identifierat behovet av att vidta omedelbara åtgärder, redogör för vilka åtgärder som vidtagits. Har riskområdet minimerats efter att åtgärder har vidtagits? Om inte, varför? Vilka åtgärder planeras eventuellt framöver?

Ekonomi

I delårsbokslutet redovisas budget, prognos och utfall för driften, investeringar samt förutbetalda intäkter som periodiseras över sin nyttjandetid. En jämförelse görs även med föregående år.

Samtliga belopp ska redovisas i tusentals kronor utan decimaler. Kostnader ska anges med ett minustecken framför.

Drift

Tabell finns tillgänglig i excelfil på flik *8 RR skattefin övriga delår* (för VA, Avfall och de skattefinansierade verksamheterna på SBK finns särskilda tabeller). Arbete med tabellen sker i excel och därefter klistras tabellen in i wordmallen och ersätter tabell nedan.

Belopp i tkr	Budget 2022	Prognos helår 2022	Avv. prognos/ budget 2022	Delårsbok-slut 2022	Delårsbok-slut 2021	Diff. utfall 2021/2022
Verksamhetens intäkter			0			0
Personalkostnader			0			0
Lokalhyror			0			0
Köp av tjänster			0			0
Övriga kostnader			0			0
Verksamhetens kostnader	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Verksamhetens nettokostnader	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Kommunbidrag			0			0
Finansnetto			0			0
Årets resultat	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

Resultaträkningen ska rensas från transaktioner inom den egna ansvarsenheten s.k. interninterna poster. För att få fram resultaträkningen och rensa interninterna poster rekommenderas den **analysfråga** i RoR som heter AK5xx (xx = förvaltning).

Inledande sammanfattning

Kommentera övergripande avvikelser totalt för nämnden. På detta sätt får politiken snabbt en bild av nämndens eventuella avvikelse mot budget.

Prognos och prognosförändring

Kommentera större avvikelser i prognosen per kontogrupp. Om prognosen har förändrats från senaste uppföljningen kommentera varför per kontogrupp.

Utfall för perioden
Kommentera utfall för perioden per kontogrupp i relation till budget.

Jämförelse mellan åren
Kommentera utfall för perioden per kontogrupp i relation mellan delårsbokslut 2022 och delårsbokslut 2021. Använd nämndbeslutat utfall för 2021.

Investeringar
Investeringarna ska följas upp enligt EIRA-modellen enligt KF 2012 § 207. Expansionsinvesteringarna ska redovisas med underrubriken ”varav exploatering”. Investeringarna ska redovisas per projekt.

Tabell finns tillgänglig i excelfil på flik *8 inv skattefin övriga delår*. Arbete med tabellen sker i excel och därefter klistras tabellen in i wordmallen.

Belopp i tkr	Budget 2022	Prognos helår 2022	Avv. prognos/ budget 2022	Delårs-bokslut 2022	Delårs-bokslut 2021	Diff. utfall 2021/2022
Expansionsinvestering	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
x			0			0
x			0			0
x			0			0
Expansionsinvestering - Exploatering	*0*	*0*	*0*	*0*	*0*	*0*
x			0			0
Imageinvestering	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
x			0			0
Reinvestering	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
x			0			0
x			0			0
x			0			0
x			0			0
x			0			0
Anpassningsinvestering	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
x			0			0
x			0			0
x			0			0
x			0			0
x			0			0
x			0			0
Totala utgifter	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

Skriv korta kommentarer kring ansvarsenhetens investeringar.

Prognos och prognosförändring
Kommentera prognos 2022. Större avvikelser mot budget ska tydligt förklaras. Om prognosen har förändrats från senaste uppföljningen kommentera varför.

Utfall för perioden
Kommentera utfall för perioden. Kommentera förändringar i beslutade tidplaner för investeringar.

Jämförelse mellan åren
Kommentera väsentliga avvikelser gentemot delårsbokslut 2021. Utfall för 2021 behöver ej specificeras per projekt. En sammanställning utifrån EIRA-modellen är tillräcklig. Använd nämndbeslutat utfall för 2021.

Förutbetalda intäkter som periodiseras över sin nyttjandetid
Eventuella inkomster redovisas i nedanstående tabell. Inkomster från exploatering redovisas under rubriken ”varav exploatering”. Inkomsterna redovisas per projekt.

Tabell finns tillgänglig i excelfil på flik *8 förutb skattefin ALLA delår*. Arbete med tabellen sker i excel och därefter klistras tabellen in i wordmallen.

Belopp i tkr	Budget 2022	Prognos helår 2022	Avv. prognos/ budget 2022	Delårsbokslut 2022	Delårsbokslut 2021	Diff. utfall 2021/2022
Inkomster						
x			0			0
x			0			0
x			0			0
x			0			0
x			0			0
x			0			0
- varav exploatering			0			0
Totala inkomster	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

Prognos och prognosförändring
Kommentera prognos 2022. Större avvikelser mot budget ska tydligt förklaras.

Utfall för perioden
Kommentera utfall för perioden. Kommentera förändringar i beslutade tidplaner för investeringar.

Jämförelse mellan åren
Kommentera väsentliga avvikelser gentemot delårsbokslut 2021. Utfall för 2021 behöver ej specificeras per projekt. Använd nämndbeslutat utfall för 2021.En sammanställning utifrån EIRA-modellen är tillräcklig.

Personalavsnitt

Statistiken kommer att tas fram av HR-strateg och skickas ut till respektive förvaltning.

Rekryteringsbehov och kompetensförsörjning

Beskriv nuläget och eventuella riskområden

Arbetsmiljö

Beskriv kortfattat de viktigaste genomförda aktiviteterna i syfte att uppnå nämndens arbetsmiljömål under perioden. Beskriv vilka målgrupper man riktat insatser till och vilka effekter förväntar man sig av aktiviteterna.

Sjukfrånvaro

- Hur har sjukfrånvaron utvecklats under perioden?
- Beskriv vilka orsaker som finns till sjukfrånvaron.
- Behöver någon/några yrkesgrupper uppmärksammas utifrån sjuktalen?
- Finns skillnader i kön eller ålder avseende sjukfrånvaro?
- Beskriv kortfattat de viktigaste genomförda åtgärderna under perioden för att förebygga eller åtgärda att ohälsa eller olycksfall uppstår.

Inlämning

Förvaltningens förslag mailas senast tisdagen den 13 september kl. 12 till pontus.allert@alingsas.se, lisa.forsaeus@alingsas.se och jon.gustafsson@alingsas.se. Inlämning av slutligt underlag med protokoll mailas till KS-Platina direkt efter nämndbeslut, dock senast den 27 september.

Årsbokslut 2022

Verksamhet

Här kan förvaltningen sammanfatta årets verksamhet utifrån sitt grunduppdrag. Om förvaltningen vill lyfta upp väsentliga händelser eller avvikelser (positiva som negativa) i verksamheten, görs det kortfattat i inledningen av bokslutet.

Måluppföljning

I måluppföljningen berättar vi för nämnden och för kommunfullmäktige hur det går med de politiska målen. Uppföljning av nämndens mål innefattar att bedöma måluppfyllelsen och att analysera målen.

Resultatet för de politiska målen bör vara tillgängliga till årsbokslutet. För övriga mål finns det sannolikt olika indikationer i form av exempelvis nyckeltal samt det senast tillgängliga resultatet att utgå från som kan ligga till grund för målanalysen.

Inför redovisningen av måluppfyllelse

Följ upp resultatet

Samla in och bedöm resultaten, det vill säga nämndens nyckeltal samt/eller fullmäktiges indikator. Om exempelvis målet är: Minska handläggningstiden för bygglov till xx dagar. Och nyckeltalet är ”Handläggningstid bygglov, antal dagar” så inhämtas nyckeltalets värde.

Bedöm resultatet utifrån följande frågor:
- Hur ser resultatet ut jämfört med målsättningen?
- Hur ser resultatet ut jämfört med tidigare år?
- Hur ser resultatet ut jämfört med andra?

Agenda 2030

Om en koppling gjorts till något av målen i Agenda 2030, väg in den aspekten i din analys. Om nämnden till exempel har kopplat ett nämndmål till Agendans mål 5 om jämställdhet, följer du upp relevanta utfall och information kopplat till en jämställdhetsaspekt av nämndens mål.

Analysera resultatet

När resultaten är insamlade är det dags att analysera dem för att förstå resultaten. Ta hjälp av frågorna:
-Vad har orsakat resultatet?
-Har genomförda aktiviteter påverkat resultaten i önskad riktning?
-Vad kan vi göra för att bli bättre?

Tips! I kommunens kvalitetshandbok finns mer metodstöd för att analysera nyckeltalsresultat

Bedöm måluppfyllelsen

Gör en bedömning av ifall nämnden uppnått målet. Motivera bedömningen.

Använd följande signalfärger för måluppfyllelse

Ej uppfyllt Helt uppfyllt

Skriv i bokslut

Under respektive mål med tillhörande nyckeltal skrivs analysen utifrån vad uppföljningen av resultatet samt analysen visat. Texten bör vara kortfattad och begriplig. Mottagare av måluppföljningen är politiker i nämnden och kommunfullmäktige. Uppföljningen ska innehålla en förklaring till resultatet. Berätta vad bedömningen av resultatet är. Berätta om några relevanta insatser och aktiviteter, men tänk på att försöka lyfta fram det viktigaste.

Uppdrag

Om nämnden har tilldelats uppdrag från *fullmäktige* ska dessa följas upp i årsbokslutet. Om *nämnden* tilldelat förvaltningen att genomföra ytterligare uppdrag kan dessa följas upp i årsbokslutet, om inte annan tidpunkt för återredovisning har beslutats.

Beskriv arbetet med tilldelade uppdrag. Redogör för hur nämnden har genomfört uppdraget och motivera varför uppdraget anses vara genomfört. Om inte har blivit genomfört, motivera varför.

Bedöm genomförandet av uppdrag

Bedöm ifall uppdraget är genomfört. Motivera din bedömning.

Använd följande signalfärger för genomförande av uppdrag

Ej uppfyllt Helt uppfyllt

Internkontroll

Internkontrollplanen följs upp i årsbokslutet. Redogör för de genomförda kontrollerna som genomförts inför årsbokslutet. Redogör för vad de genomförda kontrollerna har påvisat. Om kontrollen är utformad som att åtgärder ska ha vidtagits, redovisas de. Om avvikelser har identifierats i samband med kontroll beskriver nämnden vilka åtgärder som vidtagits eller planeras för att komma till rätta med avvikelsen.

Redogör för om den egna internkontrollplanen har följts avseende när kontroller ska genomföras, hur kontrollen ska genomföras etc. Om den inte har följts, redogör för varför.

Använd följande signaler för respektive kontrollmoment:

Kontrollen är genomförd utan anmärkning/med försumbar anmärkning
Kontrollen är genomförd med anmärkning

Omedelbara åtgärder

Om nämnden i sin risk- och väsentlighetsanalys identifierat behovet av att vidta omedelbara åtgärder, redogör för hur riskerna har undanröjts? Om risken kvarstår, redogör för varför samt hur förvaltningen ska säkerställa att risken minimeras framöver?

Ekonomi

I årsbokslutet redovisas budget och utfall för driften, investeringar samt förutbetalda intäkter som periodiseras över sin nyttjandetid. En jämförelse görs även med föregående år.

Samtliga belopp ska redovisas i tusentals kronor utan decimaler. Kostnader ska anges med ett minustecken framför.

Tabell finns tillgänglig i excelfil på flik *12 RR skattefin övriga ÅB* (för VA, Avfall och de skattefinansierade verksamheterna på SBK finns särskilda tabeller). Arbete med tabellen sker i excel och därefter klistras tabellen in i wordmallen.

Drift

Belopp i tkr	Budget 2022	Bokslut 2022	Avv. bokslut/ budget 2022	Bokslut 2021	Diff. bokslut 2022/2021
Verksamhetens intäkter			0		0
Personalkostnader			0		0
Lokalhyror			0		0
Köp av tjänster			0		0
Övriga kostnader			0		0
Verksamhetens kostnader	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Verksamhetens nettokostnader	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Kommunbidrag			0		0
Finansnetto			0		0
Årets resultat	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

Resultaträkningen ska rensas från transaktioner inom den egna ansvarsenheten s.k. interninterna poster. För att få fram resultaträkningen och rensa interninterna poster rekommenderas den **analysfråga** i RoR som heter AK5xx (xx = förvaltning).

Inledande sammanfattning

Kommentera övergripande avvikelser totalt för nämnden. På detta sätt får politiken snabbt en bild av nämndens eventuella avvikelse mot budget.

Utfall för året

Kommentera utfall för året per kontogrupp i relation till budget.

Jämförelse mellan åren

Kommentera utfall för perioden per kontogrupp i relation mellan årsbokslut 2022 och årsbokslut 2021. Använd nämndbeslutat utfall för 2021.

Prognossäkerhet

I tabellen nedan fylls de prognoser som lämnats vid den fördjupade månadsuppföljningen och delårsbokslutet i. Dessa jämförs sedan med det slutliga utfallet i årsbokslutet.

Tabell finns tillgänglig i excelfil på flik *12 prognossäkerhet ALLA ÅB*. Arbete med tabellen sker i excel och därefter klistras tabellen in i wordmallen.

Avstämnings-tillfälle	Prognos	Avvikelse från bokslut
Fördjupad månadsuppföljning	0	0
Delårsbokslut	0	0
Bokslut 2022	0	

Skriv korta kommentarer kring prognossäkerheten under året:

Kommentera utfallet i bokslutet och relatera till tidigare under året lagda prognoser. Skiljer sig prognoserna mycket, och vad beror det i så fall på?

Investeringar

Investeringarna ska följas upp enligt EIRA-modellen enligt KF 2012 § 207.

Tabell finns tillgänglig i excelfil på flik *12 inv skattefin övr ÅB*. Arbete med tabellen sker i excel och därefter klistras tabellen in i wordmallen.

Belopp i tkr	Budget 2022	Bokslut 2022	Avv. bokslut/ budget 2022	Bokslut 2021	Diff. bokslut 2022/2021
Expansionsinvestering	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
x			0		0
x			0		0
x			0		0
Expansionsinvestering - Exploatering	*0*	*0*	*0*	*0*	*0*
x			0		0
Imageinvestering	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
x			0		0
Reinvestering	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
x			0		0
x			0		0
x			0		0
x			0		0
x			0		0
Anpassningsinvestering	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
x			0		0
x			0		0
x			0		0
x			0		0
x			0		0
x			0		0
Totala utgifter	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

Skriv korta kommentarer om ansvarsenhetens investeringar.

Utfall

Kommentera utfall för året. Kommentera förändringar i beslutade tidplaner för investeringar.

Jämförelse mellan åren

Kommentera väsentliga avvikelser gentemot årsbokslut 2021. Utfall för 2021 behöver ej specificeras per projekt. En sammanställning utifrån EIRA-modellen är tillräcklig. Använd nämndbeslutat utfall för 2021.

Förutbetalda intäkter som periodiseras över sin nyttjandetid

Eventuella inkomster redovisas i nedanstående tabell. Inkomster från exploatering redovisas under rubriken ”varav exploatering”. Inkomsterna redovisas per projekt.

Tabell finns tillgänglig i excelfil på flik *12 förutb skattefin ALLA ÅB*. Arbete med tabellen sker i excel och därefter klistras tabellen in i wordmallen.

Belopp i tkr	Budget 2022	Bokslut 2022	Avv. bokslut/ budget 2022	Bokslut 2021	Diff. bokslut 2022/2021
Inkomster					
x			0		0
x			0		0
x			0		0
x			0		0
x			0		0
x			0		0
- varav exploatering	0	0	0	0	0
Totala inkomster	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

Skriv korta kommentarer kring ansvarsenhetens investeringar.

Utfall

Kommentera utfall för året. Kommentera förändringar i beslutade tidplaner för investeringar.

Jämförelse mellan åren

Kommentera väsentliga avvikelser gentemot årsbokslut 2021. Utfall för 2021 behöver ej specificeras per projekt. En sammanställning utifrån EIRA-modellen är tillräcklig. Använd nämndbeslutat utfall för 2021.

Personalavsnitt

Statistiken kommer att tas fram av HR-strateg och skickas ut till respektive förvaltning i slutet av januari 2022.

Personalstatistik

Kommentera utfallet på respektive rad i tabellen jämfört med föregående period. Antal anställda och årsarbetare enligt anställningsavtal för tillsvidareanställda och visstidsanställda.

Kommentera även:
Utförd tid av timanställda
Medelålder
Personalomsättning
Heltidsresan

Rekryteringsbehov och kompetensförsörjning

- Beskriv utmaningarna under året och analysera nuläget.
- Vilka åtgärder/aktiviteter har genomförts på förvaltningsnivå under året.

Arbetsmiljö

- Beskriv kortfattat de viktigaste genomförda aktiviteter i syfte att uppnå nämndens arbetsmiljömål under perioden. Beskriv vilka målgrupper man riktat insatser till och vilka effekter man sett av aktiviteterna. Kommentera även eventuella nyckeltal/måltal för nämnden.

Arbetsskador och tillbud

- Vilka är de vanligaste arbetsskadorna och tillbuden under perioden?
- Har antalet arbetsskador ökat eller minskat jämfört med föregående år? Finns det några särskilda grupper som är överrepresenterade?
- Beskriv viktigare genomförda åtgärder i samband med tillbud och arbetsskador.

Sjukfrånvaro

- Hur har sjukfrånvaron utvecklats under perioden?
- Beskriv vilka orsaker som finns till sjukfrånvaron.
- Behöver någon/några yrkesgrupper uppmärksammas utifrån sjuktalen?
- Finns skillnader i kön eller ålder avseende sjukfrånvaro?
- Beskriv kortfattat de viktigaste genomförda åtgärderna under perioden för att förebygga eller åtgärda att ohälsa eller olycksfall uppstår.

Inlämning

Förvaltningens förslag mailas senast torsdagen den 9 februari 2023 kl. 12 till pontus.allert@alingsas.se, lisa.forsaeus@alingsas.se och jon.gustafsson@alingsas.se. Inlämning av slutligt underlag med protokoll mailas till KS-Platina direkt efter nämndbeslut, dock senast den 20 februari 2023.

Uppföljningsanvisningar,

inom ramen för styrmodellen 2022 för avdelningschefer och enhetschefer inom vård- och omsorgsförvaltningen.

Typ av styrdokument: Rutin

Beslutande instans: Förvaltningschef

Datum för beslut: 2022-04-04

Diarienummer: Ej diarieförd

Gäller för: Vård- och omsorgsförvaltningen

Giltighetstid: 2022-04-04-2023-02-09

Dokumentansvarig: Utvecklingsledare

ALINGSÅS KOMMUN

Innehåll

Uppföljningens årsplan ... 3
Övergripande information ... 4
Om anvisningen ... 4
Separat ekonomisk månadsuppföljning ... 4
Delårsbokslut 2022 ... 5
Måluppföljning ... 5
Manual för inmatning av måluppföljning i beslutsstödet Hypergene ... 5
Kritiska verksamhetsfaktorer ... 10
Manual för inmatning av kritiska verksamhetsfaktorer i beslutsstödet Hypergene ... 11
Internkontroll ... 16
Manual för inmatning av internkontrollplan i beslutsstödet Hypergene ... 17
Uppdrag ... 19
Manual för inmatning av uppdrag i beslutsstödet Hypergene ... 20
Inlämning ... 22
Årsbokslut 2022 ... 23
Måluppföljning ... 23
Manual för inmatning av måluppföljning i beslutsstödet Hypergene ... 23
Kritiska verksamhetsfaktorer ... 28
Manual för inmatning av kritiska verksamhetsfaktorer i beslutsstödet Hypergene ... 29
Internkontroll ... 34
Manual för inmatning av internkontrollplan i beslutsstödet Hypergene ... 35
Uppdrag ... 37
Manual för inmatning av uppdrag i beslutsstödet Hypergene ... 37
Inlämning ... 40
Om du vill utse en vikarie för din rapportering ... 41
Om du har blivit utsedd till vikarie ... 43

Uppföljningens årsplan

Process	Titel	Startdatum	Slutdatum
Delårsbokslut	Utfall för nyckeltal på enhets- och avdelningsnivå finns tillgänglig i Hypergen	2022-08-12	2022-08-12
Delårsbokslut	Delårsuppföljning, enhetschefer	2022-08-12	2022-08-23
Delårsbokslut	Delårsuppföljning, avdelningschefer	2022-08-24	2022-08-30
Delårsbokslut	Förvaltningens underlag till delårsbokslut till kommunledningskontoret	2022-09-13	2022-09-13
Delårsbokslut	Vård- och omsorgsnämnden beslutar om delårsbokslut 2022	2022-09-27	2022-09-27
Årsbokslut	Utfall för nyckeltal på enhets- och avdelningsnivå finns tillgänglig i Hypergen	2023-01-12	2023-01-12
Årsbokslut	Årsuppföljning, enhetschefer	2023-01-12	2023-01-19
Årsbokslut	Årsuppföljning, avdelningschefer	2023-01-20	2023-01-26
Årsbokslut	Förvaltningens underlag till årsbokslut till kommunledningskontoret	2023-02-09	2023-02-09

Övergripande information

Om anvisningen

I detta dokument framgår vad som ska finnas med i avdelningschefers och enhetschefers uppföljningar dvs, delårsbokslut och årsbokslut. I uppföljningen ingår att följa upp;

- Nämndens mål och arbetsmiljömål
- Kritiska verksamhetsfaktorer
- Internkontroll
- Uppdrag

Dokumentet innehåller också manualer för uppföljning i beslutsstödet Hypergene.

Dokumentet är uppdelat i två delar, delårsbokslut och årsbokslut. Varje avsnitt därunder inleds med en anvisning för respektive uppföljningsdel och följs därefter av en manual för hur uppföljningen görs i Hypergene.

Anvisningen omhändertar alla delar ur verksamhetsuppföljningen vid delårs- och årsbokslutet. Om din avdelning eller enhet inte är berörd av någon eller några delar, hoppa över det avsnittet i anvisningen.

Separat ekonomisk månadsuppföljning

Utöver de delar som ska följas upp vid delårs- och årsuppföljningen så ska enhetschefer och avdelningschefer följa upp ekonomin sex gånger under 2022. Den ekonomiska månadsuppföljningen sker tillsammans med controller enligt separat årsplan.

Kontaktperson

Om du har frågor om uppföljningen kontakta:

Camilla Liljegren, utvecklingsledare

Delårsbokslut 2022

Måluppföljning

I måluppföljningen berättar avdelningschefer och enhetschefer för förvaltningen hur arbetet fortlöper med de politiska målen samt nämndens arbetsmiljömål. De mål som är aktuella för respektive chef att följa upp tilldelas avdelningen eller enheten från övergripande nivå.

Uppföljning av nämndens mål
Uppföljning av nämndens mål innefattar att kortfattat beskriva de viktigaste genomförda aktiviteterna i syfte att uppnå de politiska målen. Beskriv vilka målgrupper man har inriktat insatser till och vilka effekter man förväntar sig av aktiviteterna.

Uppföljning av nämndens arbetsmiljömål
Med utgångpunkt i arbetsmiljömålets nyckeltal, beskriv kortfattat de viktigaste genomförda aktiviteterna i syfte att uppnå nämndens arbetsmiljömål under perioden. Beskriv vilka målgrupper man riktat insatser till och vilka effekter förväntar man sig av aktiviteterna. Om din avdelning eller enhet inte är berörd av något eller några nyckeltal, hoppa över att kommentera det nyckeltalet.

Rapportering sker i Hypergene, se manual för inmatning av måluppföljning i beslutsstödet Hypergene i nedan.

Manual för inmatning av måluppföljning i beslutsstödet Hypergene

Uppföljning vid delårsbokslut

Ta fram avdelningens/enhetens verksamhetsplan genom att klicka på flaggan på din förstasida bredvid ditt namn i Hypergene. Då får du fram en lista med uppgifter att göra. Välj uppgift genom att klicka på Måluppföljning, delårsbokslut xx-avdelning/enhet.

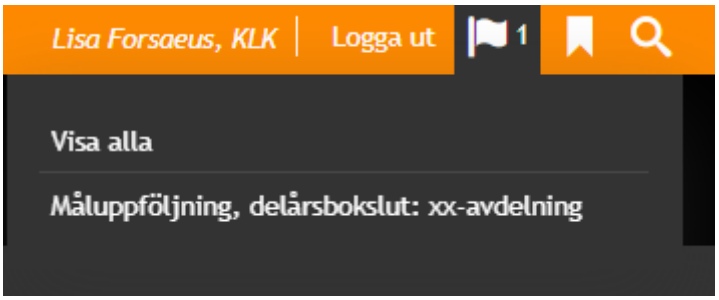

Du är nu inne i planen för måluppföljning för din avdelning eller enhet. Här ska du följa upp nämndens mål. De mål som du förväntas rapportera på kommer vara delade till dig från överordnad nivå.

Rapportera på ett av Nämndens mål
Dubbelklicka på det mål eller de arbetsmiljömål som du ska rapportera på, då kommer en dialogruta upp och du hamnar på den förvalda fliken rapportering. Se kommande bild.

Skriv in din analys av arbetet med nämndens mål i *Kommentar* utifrån de anvisningar som finns ovan. Du kan också hitta anvisningen under fliken *Instruktioner*. När du är färdig, tryck på spara längst ner innan du klickar på stäng objektet (målet).

Bedömning av resultatet är inte aktuellt på avdelnings- och enhetsnivå utan sker endast på förvaltningsövergripande nivå. Utfallen som redovisas på målets tillhörande Nyckeltal avser utfallet på förvaltningsövergripande nivå.

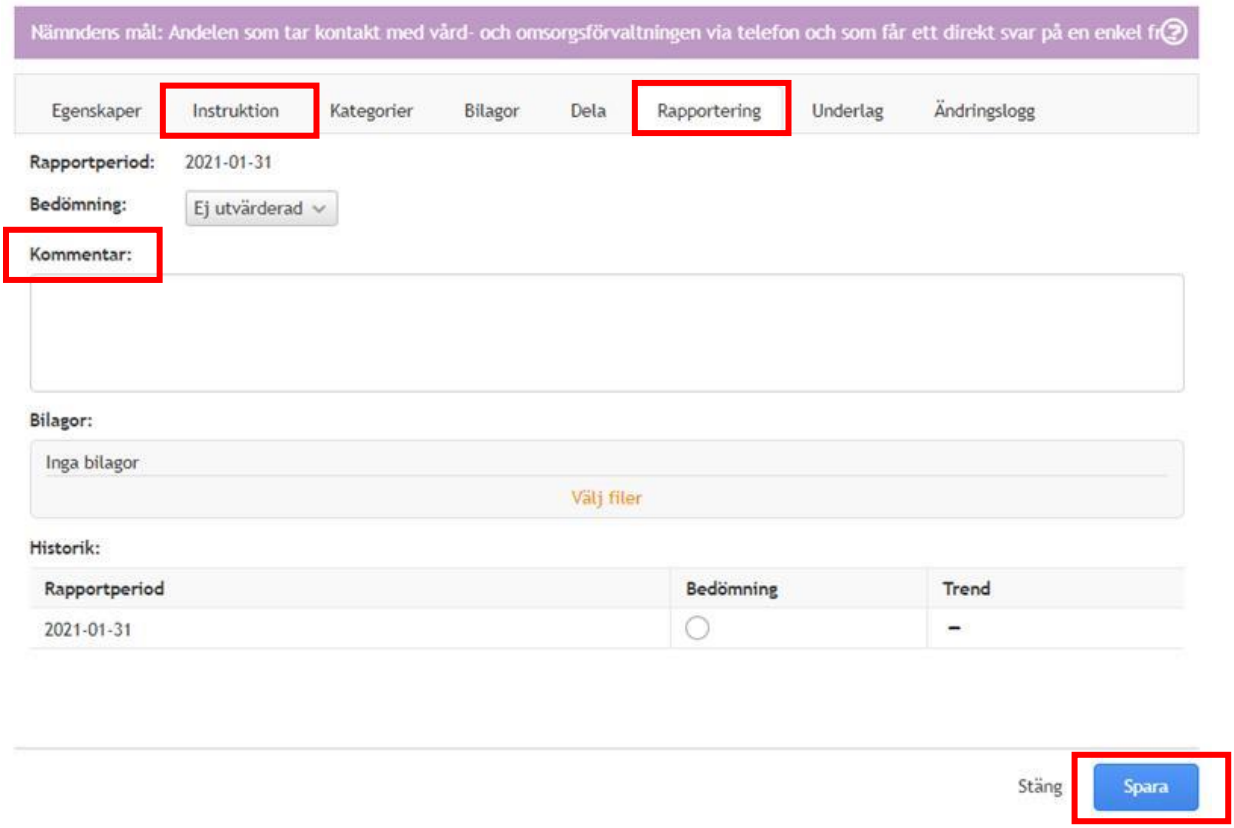

När du har stängt ner objektet kommer du att se din kommentar likt exemplet nedan.

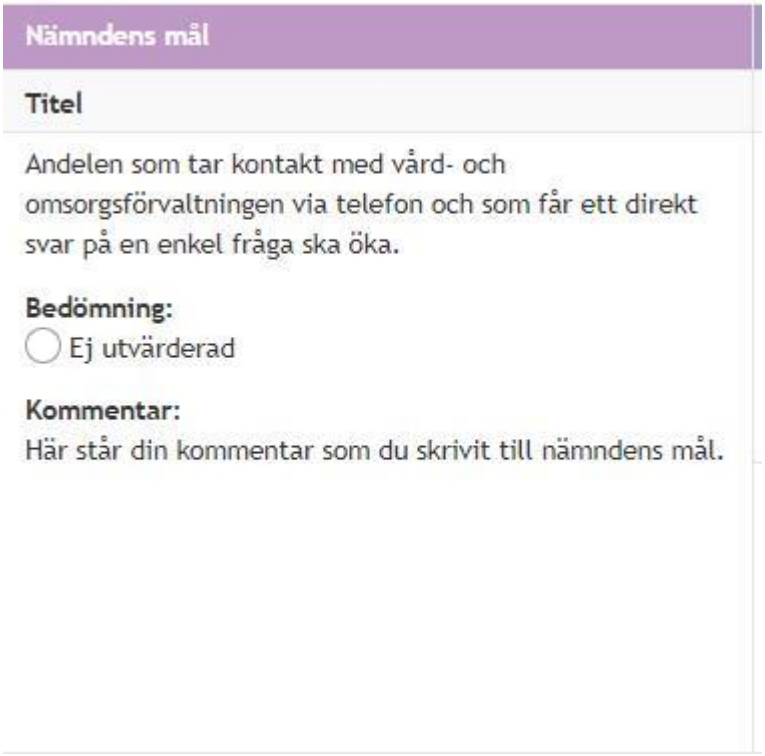

Fortsätt sedan på samma sätt med alla mål du ska rapportera på.

Om du är Avdelningschef med underliggande enheter

Om du har underliggande enheter som rapporterat på mål som du ska utgå från i din kommentar, börjar du med att kontrollera fliken underlag.

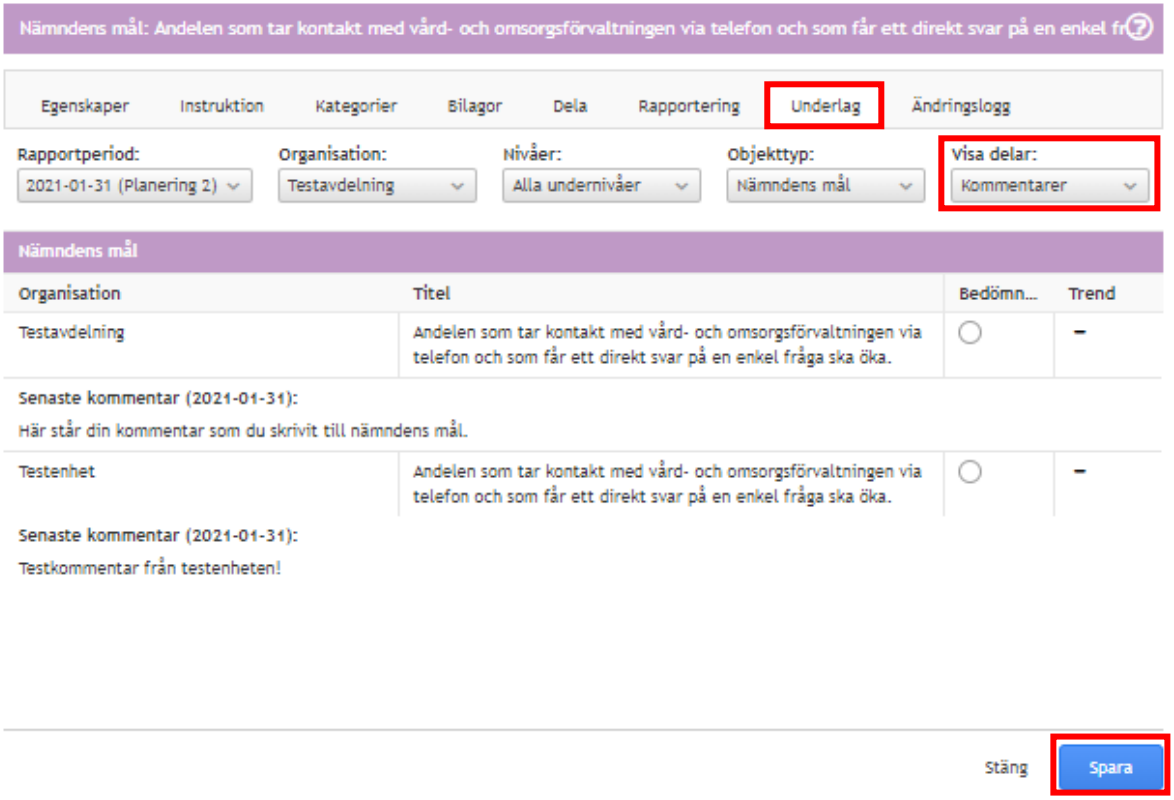

Här ser du vad underliggande enheter har rapporterat på målet. Kontrollera att de enheter som ska ha rapporterat på målet har gjort det. Under *Visa delar* kan du klicka i *Kommentar* för att se kommentarer till målet. Där har en *Kommentar* skrivits från ”Testenheten” i exemplet ovan.

Byt därefter till fliken *Rapportering* och skriv en sammanfattande analys/bedömning av målet i kommentarsfältet, utifrån de anvisningar som finns ovan i detta dokument. Det du skriver blir synligt för den övergripande nivån, dvs. på förvaltningsövergripande nivå. När du är färdig, tryck på *Spara* längst ned innan du klickar på *Stäng*, för att stänga ned objektet.

När du är klar

När du är färdig med att ha rapporterat på alla mål som du ska ha gjort vid ett bokslut klickar du på flaggsymbolen nedan och väljer *Klarmarkera uppgift*. Du får upp en dialogruta med frågan ”Vill du klarmarkera uppgiften?”. Klicka då på ”OK”.

Om du är avdelningschef ska du godkänna underliggande enheters rapportering

När dina underliggande enheters chefer klarmarkerat sin rapportering får du en uppgift i flaggan om att du ska attestera den. I din uppgiftslista syns titeln på uppgiften innehållandes vilken enhet det är som du ska attestera. Kontrollera att det står *Attestera* under *Att göra,* och inte *Klarmarkera.* Om det står *Klarmarkera* är rapporten fortfarande inte klarmarkerad från underliggande chef.

Klicka på uppgiften för att komma in i planen. Kontrollera i planen att all rapportering som enhetschefen ska ha gjort finns med och är tillräcklig. När du gjort det klickar du på flaggsymbolen nedan och väljer *Godkänn*. Du får upp en dialogruta med frågan ”Vill du godkänna uppgiften?”. Klicka då på ”OK”.

Kritiska verksamhetsfaktorer

Vård- och omsorgsförvaltningens kritiska verksamhetsfaktorer följs upp i delårsbokslutet. De kritiska verksamhetsfaktorer som är aktuella för respektive chef att följa upp tilldelas avdelningen eller enheten från övergripande nivå.

I uppföljningen av de kritiska verksamhetsfaktorerna berättar avdelningschefer och enhetschefer för förvaltningen hur det går med de kritiska verksamhetsfaktorerna. Uppföljning av kritiska verksamhetsfaktorer innefattar att beskriva de viktigaste genomförda aktiviteterna och analysera resultaten.

Inför redovisningen av kritiska verksamhetsfaktorer

Inför uppföljningen av de kritiska verksamhetsfaktorerna kommer utvecklingsledare och/ eller controller att lägga in utfall för perioden för samtliga nyckeltal på enhets- och avdelningsnivå. Då görs också en bedömning av resultatet, och en trend för utveckling över tid fylls i. Uppgifterna kommer att finnas tillgängliga i Hypergene **den 12 augusti.**

Vid bedömningen av måluppfyllelse utgår utvecklingsledare/controller från anvisningar för bedömning, Se bilaga 1.

Följande signalfärger används för måluppfyllelse

- ○ Inget värde angivet (används om målvärde saknas)
- Med anmärkning
- Nära målvärde
- Utan anmärkning

Följande symboler används för trend.

- – Inget värde angivet (används om tidigare utfall saknas)
- ↗ Ökad
- → Oförändrad
- ↘ Minskad

Följ upp resultatet

Avdelningschefer och enhetschefer ansvarar för att följa upp resultatet.

Beskriv de viktigaste genomförda aktiviteterna.

Beskriv de viktigaste genomförda aktiviteterna i syfte att uppnå förvaltningens kritiska verksamhetsfaktorer. Beskriv vilka målgrupper man riktat insatser till och vilka effekter man förväntar sig av aktiviteterna.

Analysera resultaten

Analysera utfallen för att förstå resultaten. Ta hjälp av frågorna:

Hur ser resultatet ut jämfört med målsättningen?
Hur ser resultatet ut jämfört med tidigare år?
Vad har orsakat resultatet?
Har genomförda aktiviteter påverkat resultaten i önskad riktning?
Vad kan vi göra för att bli bättre?

Tips! I kommunens kvalitetshandbok finns mer metodstöd för att analysera nyckeltalsresultat

Rapportering sker i Hypergene, se manual för inmatning av kritiska verksamhetsfaktorer i beslutstödet Hypergene nedan.

Manual för inmatning av kritiska verksamhetsfaktorer i beslutsstödet Hypergene

Ta fram avdelningens/enhetens verksamhetsplan genom att klicka på flaggan på din förstasida bredvid ditt namn i Hypergene. Då får du fram en lista med uppgifter att göra. Välj uppgift genom att klicka på Uppföljning kritiska verksamhetsfaktorer: xx-avdelning/enhet.

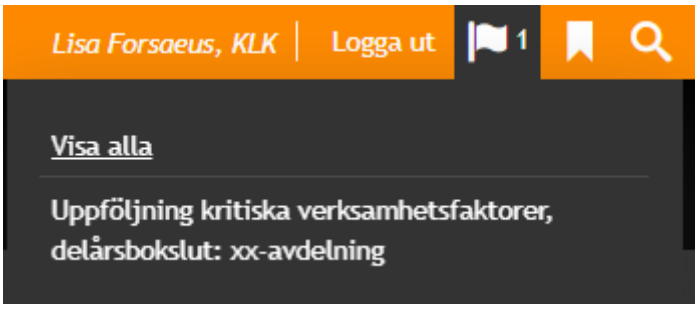

Du är nu inne i planen för kritiska verksamhetsfaktorer för din avdelning eller enhet. Här ska du följa upp förvaltningens kritiska verksamhetsfaktorer. De kritiska verksamhetsfaktorer som du förväntas rapportera på kommer vara delade till dig från överordnad nivå.

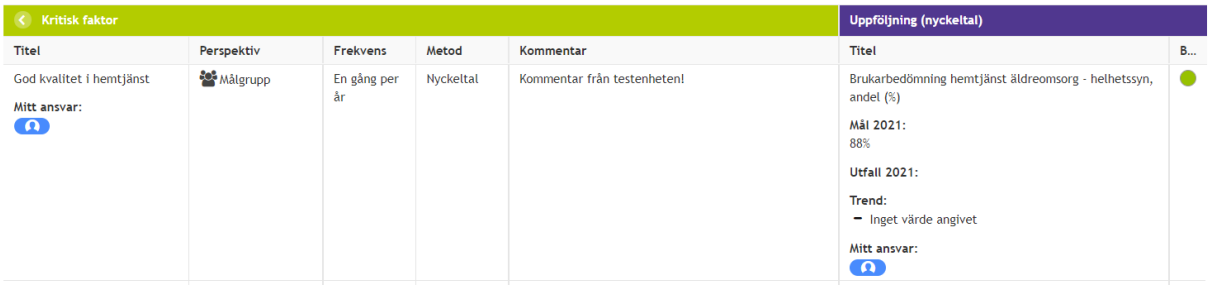

Kritisk faktor					Uppföljning (nyckeltal)	
Titel	Perspektiv	Frekvens	Metod	Kommentar	Titel	B...
God kvalitet i hemtjänst Mitt ansvar:	Målgrupp	En gång per år	Nyckeltal	Kommentar från testenheten!	Brukarbedömning hemtjänst äldreomsorg - helhetssyn, andel (%) Mål 2021: 88% Utfall 2021: Trend: – Inget värde angivet Mitt ansvar:	

Ta del av utfall och trender

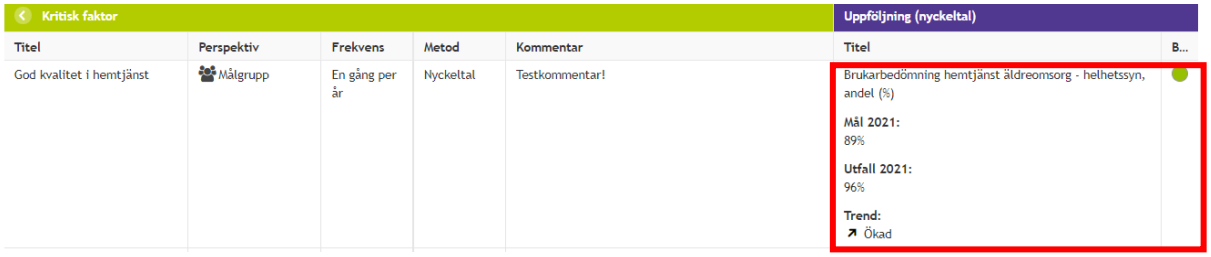

En bedömning och inmatning av din avdelnings/enhets utfall och trend kommer att vara förifylld av utvecklingsledare/controller under objektet Uppföljning (nyckeltal).

Utfallen som redovisas i kolumnen *Nyckeltal* avser utfallen för din avdelning eller enhet. Dubbelklicka i rutan Uppföljning (nyckeltal) som du ska titta på så kommer en dialogruta upp och du hamnar på den förvalda fliken rapportering. Se kommande bild.

Du kan nu ta del av avdelningens/enhetens tidigare utfall samt eventuell kompletterande information. När du har tagit del av informationen klickar du på Stäng

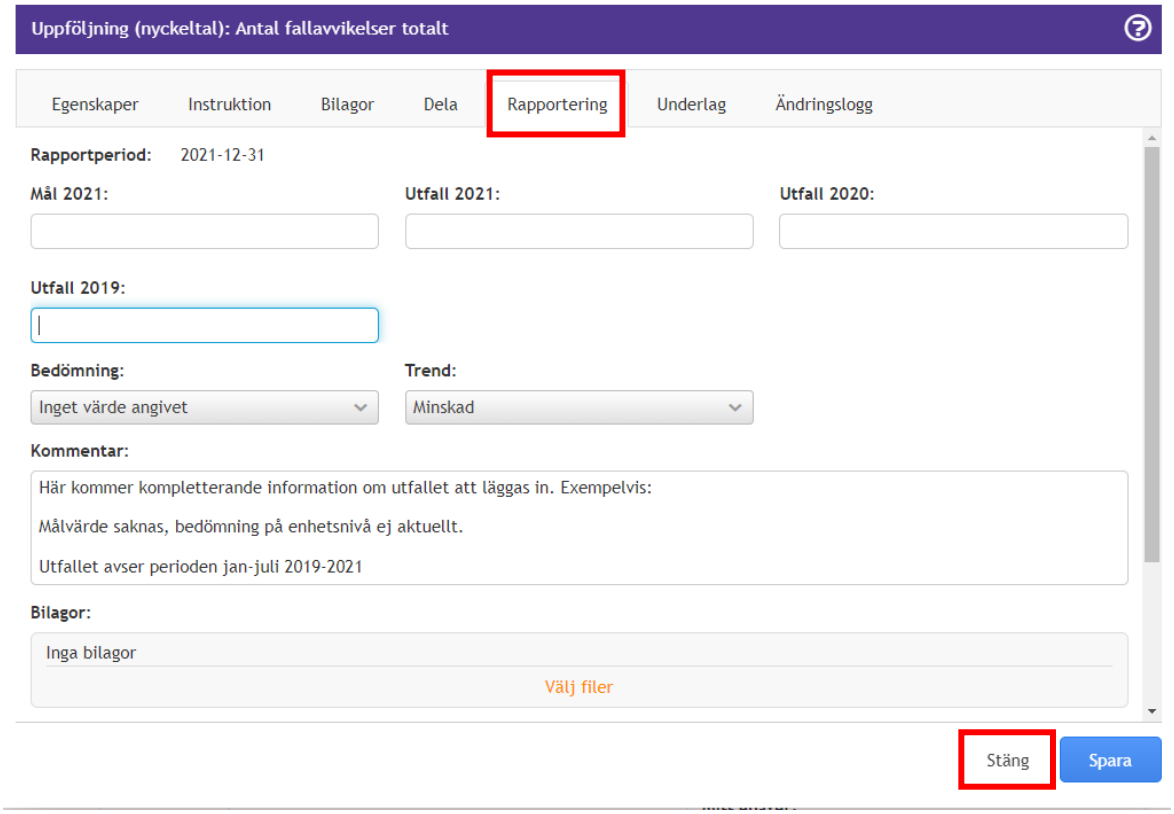

Rapportera på en Kritisk faktor

När du har tagit del av den förifyllda informationen ska du rapportera in din analys av arbetet med den kritiska verksamhetsfaktorn.

Dubbelklicka på den kritisk faktor som du ska rapportera på så kommer en dialogruta upp och du hamnar på den förvalda fliken rapportering. Se kommande bild.

Skriv in din analys av arbetet med den kritiska verksamhetsfaktorn i kommentar på objektet kritisk faktor utifrån de anvisningar som finns ovan. Du kan också hitta anvisningen under fliken Instruktioner. När du är färdig, tryck på spara längst ner innan du klickar på stäng objektet (kritisk faktor).

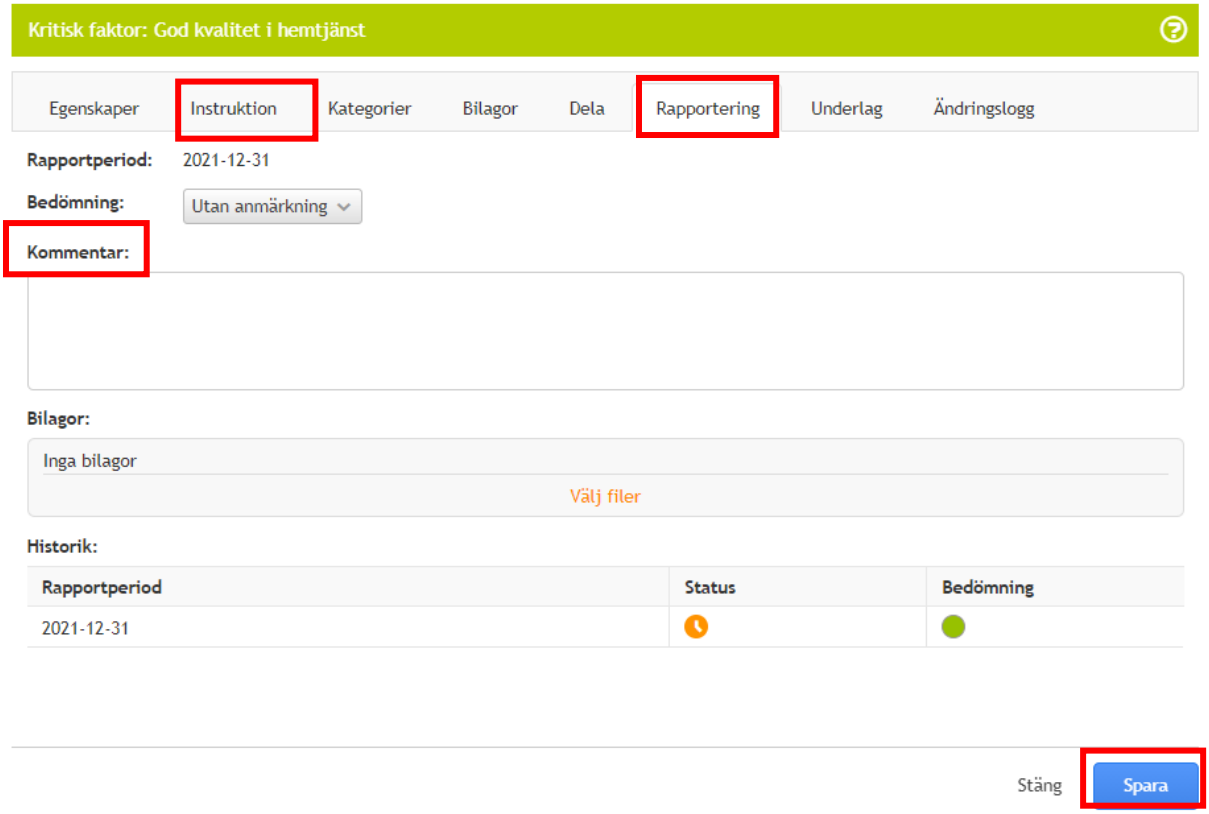

När du har stängt ner objektet kommer du att se din kommentar likt exemplet nedan.

Fortsätt sedan på samma sätt med alla kritiska verksamhetsfaktorer du ska rapportera på.

Om du är Avdelningschef med underliggande enheter

Om du har underliggande enheter som rapporterat på kritiska verksamhetsfaktorer som du ska utgå från i din kommentar, börjar du med att kontrollera fliken underlag. Du kan kontrollera fliken underlag både för nyckeltalet och för den kritiska faktorn.

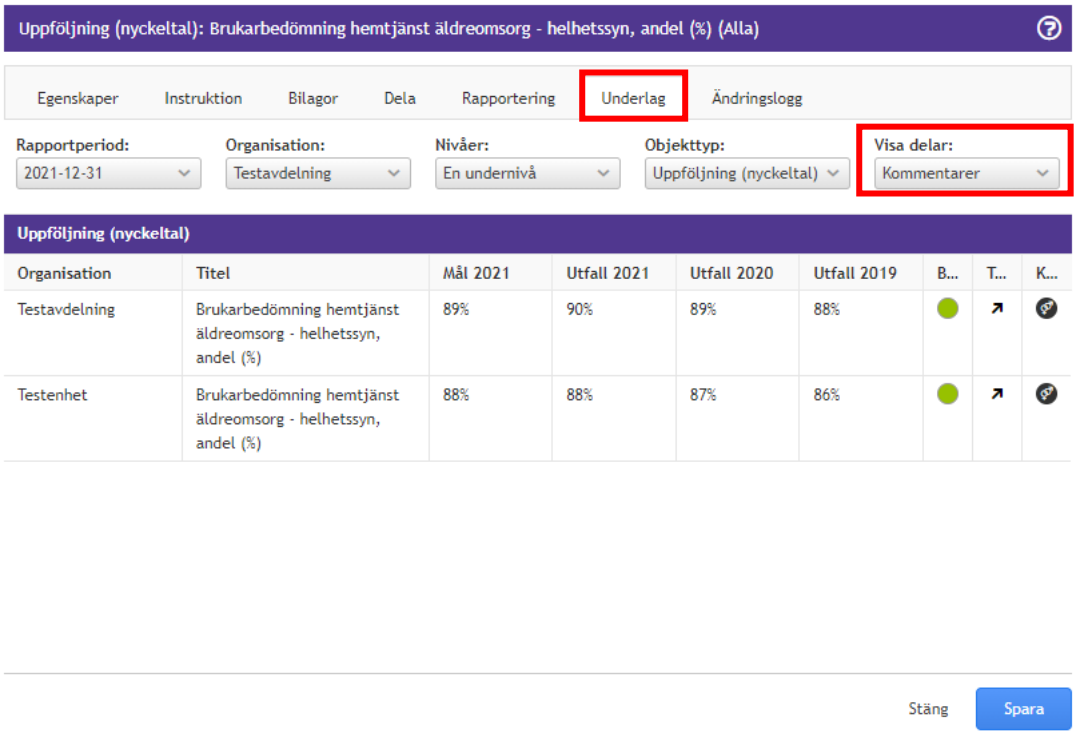

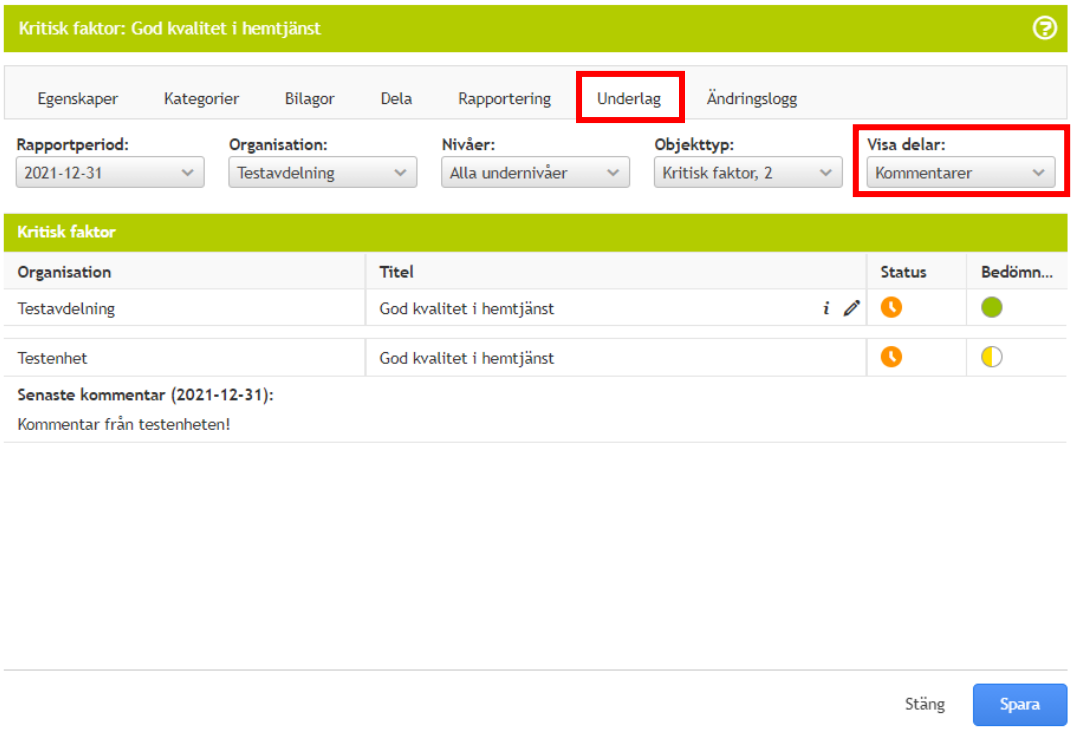

Här ser du vad underliggande enheter har rapporterat på nyckeltalet respektive på den kritiska verksamhetsfaktorn. Kontrollera att de enheter som ska ha rapporterat har gjort det. Under *Visa delar* kan du klicka i *Kommentar* för att se kommentarer till nyckeltalet och den kritiska verksamhetsfaktorn. På nyckeltalsobjektet syns målsättningar, utfall, bedömning, trend och eventuella kommentarer för underliggande enheter. På den kritiska faktorn syns den de kommentarer, dvs. den rapportering som gjorts till den kritiska faktorn.

I exemplen ovan finns mål, utfall, bedömning och trend ifyllt på nyckeltalet och en kommentar ifyllt på den kritiska faktorn från ”Testenheten”.

Byt därefter till fliken *Rapportering* på objektet *kritisk faktor* och skriv en sammanfattande analys/bedömning av den kritiska verksamhetsfaktorn i kommentarsfältet, utifrån de anvisningar som finns ovan i detta dokument. Det du skriver blir synligt för den övergripande nivån, dvs. på förvaltningsövergripande nivå. När du är färdig, tryck på *Spara* längst ned innan du klickar på *Stäng*, för att stänga ned objektet.

När du är klar

När du är färdig med att ha rapporterat på alla kritiska verksamhetsfaktorer som du ska ha gjort klickar du på flaggsymbolen nedan och väljer *Klarmarkera uppgift*. Du får upp en dialogruta med frågan ”Vill du klarmarkera uppgiften?”. Klicka då på ”OK”.

Om du är avdelningschef ska du godkänna underliggande enheters rapportering

När dina underliggande enheters chefer klarmarkerat sin rapportering får du en uppgift i flaggan om att du ska attestera den. I din uppgiftslista syns titeln på uppgiften innehållandes vilken enhet det är som du ska attestera. Kontrollera att det står *Attestera* under *Att göra,* och inte *Klarmarkera.* Om det står *Klarmarkera* är rapporten fortfarande inte klarmarkerad från underliggande chef.

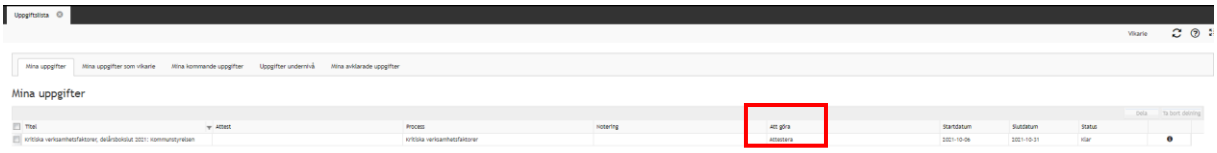

Klicka på uppgiften för att komma in i planen. Kontrollera i planen att all rapportering som enhetschefen ska ha gjort finns med och är tillräcklig. När du gjort det klickar du på flaggsymbolen nedan och väljer *Godkänn*. Du får upp en dialogruta med frågan ”Vill du godkänna uppgiften?”. Klicka då på ”OK”.

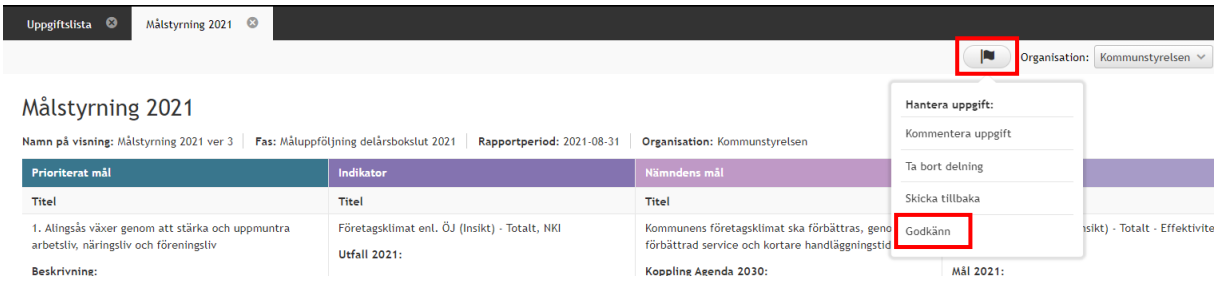

Internkontroll

Om en funktion inom avdelningen har utsetts som ansvarig för att följa upp någon av kontrollpunkterna i internkontrollplanen följs dessa upp i delårsbokslutet.

Avdelningschef eller ansvarig funktion redogör för de genomförda kontrollerna som genomförts inför delårsbokslutet.

Redogör för vad de genomförda kontrollerna har påvisat. Om avvikelser har identifierats i samband med kontroll beskriver avdelningschef eller ansvarig funktion vilka åtgärder som planeras för att komma till rätta med avvikelsen.

Använd följande signaler för respektive kontrollmoment

- Kontrollen är genomförd utan anmärkning/med försumbar anmärkning
- Kontrollen är genomförd med anmärkning

Rapportering sker i Hypergene, se manual för inmatning av interkontroll i beslutstödet Hypergene nedan.

Manual för inmatning av internkontrollplan i beslutsstödet Hypergene

Uppföljning vid delårsbokslut

Ta fram avdelningens/enhetens internkontrollplan genom att klicka på flaggan på din förstasida bredvid ditt namn i Hypergene. Då får du fram en lista med uppgifter att göra. Välj uppgift genom att klicka Internkontroll, delårsbokslut: xx-avdelningen/enheten. Om du inte har fått någon uppgift som heter Internkontroll, delårsbokslut: xx-avdelningen/enheten i listan innebär det att du inte förväntas att rapportera på någon internkontrollpunkt.

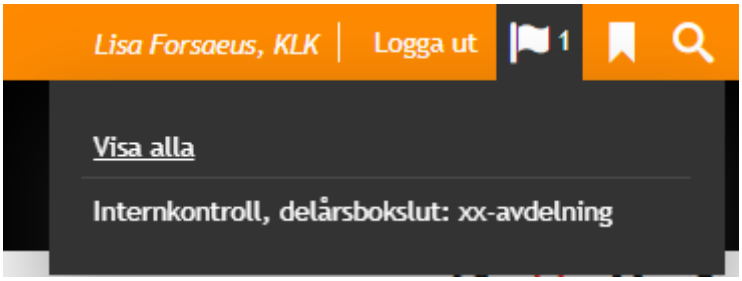

Du är nu inne i internkontrollplanen för din avdelning eller enhet. Här ska du följa upp internkontrollpunkter. De kontrollpunkter som du förväntas rapportera på kommer vara delade till dig från överordnad nivå, och är de delar som är synliga för dig när du kommit in i planen. I exemplet nedan finns en internkontrollpunkt delad till användaren.

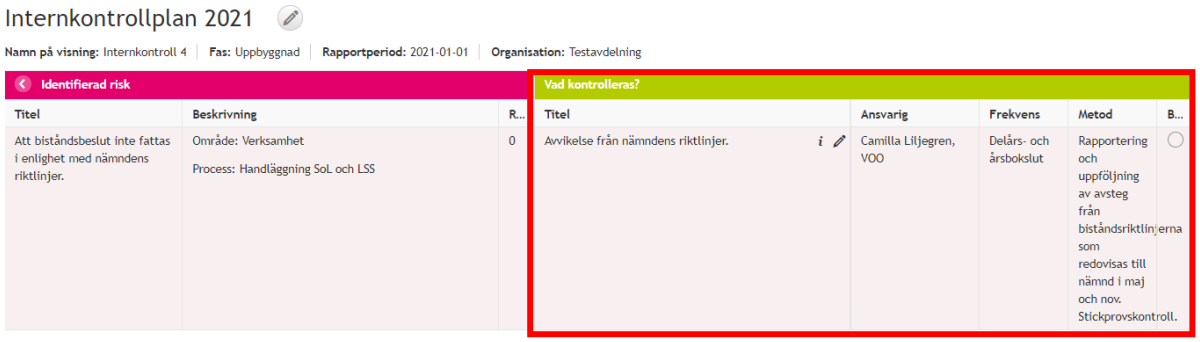

Rapportera på en internkontrollpunkt

Du som rapportör behöver endast koncentrera dig på objekten som heter *Vad kontrolleras?.* Du börjar med att dubbelklicka på en av internkontrollpunkterna därunder. Då kommer en dialogruta upp och du hamnar på den förvalda fliken *Rapportering*.

Gör en bedömning av vad kontrollen påvisat i rullisten där det står *Bedömning*.

Skriv en kommentar till bedömningen i fältet *Resultat* utifrån de anvisningar som finns ovan. Om åtgärder kommer vidtas med anledning av vad kontrollen har påvisat, kan det skrivas in i fältet för *Åtgärd*.

När du är färdig, tryck på *Spara* längst ned innan du klickar på *Stäng*, för att stänga ned objektet.

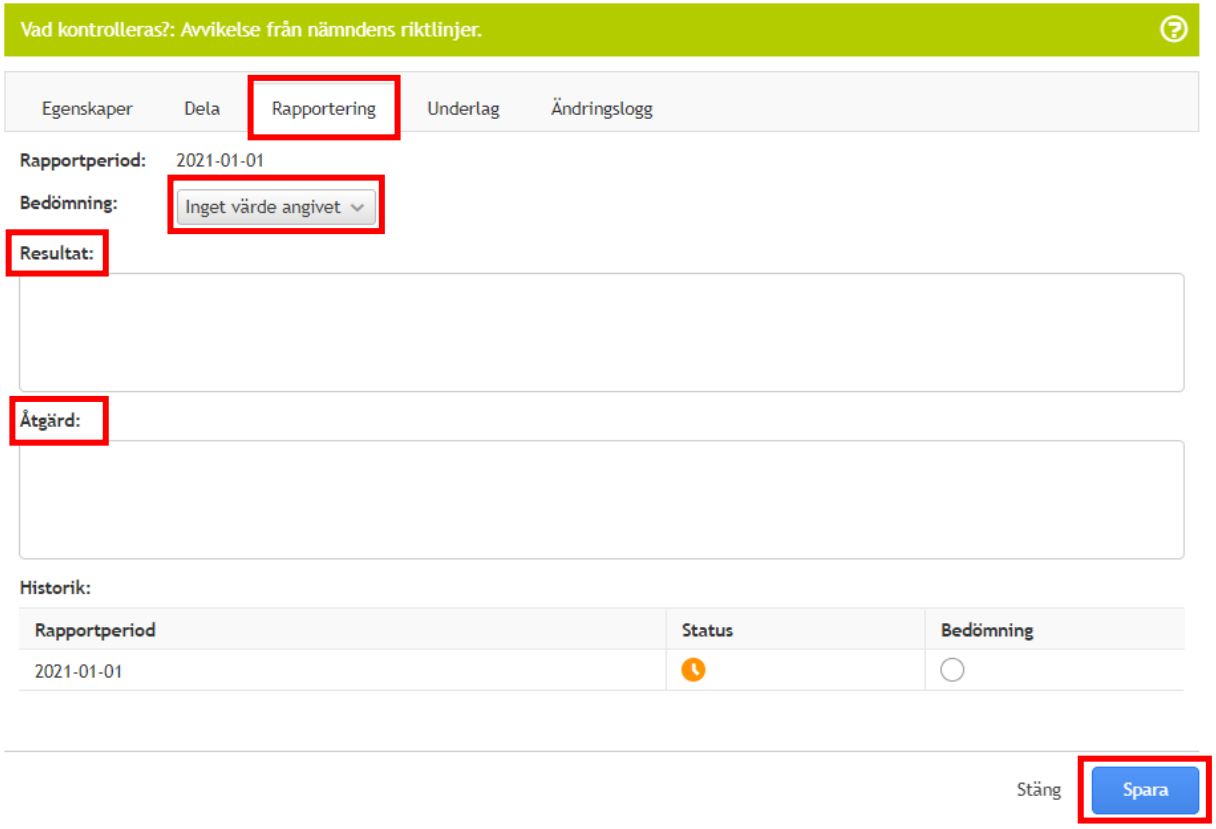

När du stängt ned objektet kommer du se dina kommentarer under *Resultat* och *Åtgärd* samt bedömningen längst till höger.

Fortsätt sedan på samma sätt med alla internkontrollpunkter du ska rapportera på.

När du är klar

När du är färdig med att ha rapporterat på alla internkontrollpunkter som du ska ha gjort vid ett bokslut klickar du på flaggsymbolen nedan och väljer *Klarmarkera uppgift*. Du får upp en dialogruta med frågan ”Vill du klarmarkera uppgiften?”. Klicka då på ”OK”.

Uppdrag

Om *förvaltningen* har tilldelat *avdelningen* att samordna eller genomföra uppdrag som har tilldelats nämnden från fullmäktige kan dessa följas upp i delårsbokslutet, om inte annan tidpunkt för återredovisning har beslutats.

Beskriv arbetet med tilldelade uppdrag. Redogör för hur avdelningen genomför uppdraget, vilka aktiviteter som genomförts hittills under året. Om uppdraget har blivit genomfört under tiden som passerat fram till delårsbokslutet anges det. Om avdelningen inte påbörjat arbetet med uppdraget ännu, motivera varför.

Gör en prognos för genomförandet av uppdrag
I de fall där uppdraget inte redan är genomfört görs en prognos för genomförandet. Det vill säga om du tror att ni kommer att genomföra uppdraget under året eller inte. Skriv prognosen i en kommentar i *redogörelsen* till respektive uppdrag.

Använd följande signaler för bedömning av nuläget

Ej påbörjad

Påbörjad

Väntar

Färdig

Stoppad

Försenad

Rapportering sker i Hypergene, se manual för inrapportering av uppdrag i beslutstödet Hypergene nedan.

Manual för inmatning av uppdrag i beslutsstödet Hypergene

Uppföljning vid delårsbokslut

Ta fram avdelningens/enhetens uppdrag genom att klicka på flaggan på din förstasida bredvid ditt namn i Hypergene. Då får du fram en lista med uppgifter att göra. Välj uppgift genom att klicka på uppföljning uppdrag, delårsbokslut: xx-avdelningen. Om du inte har fått någon uppgift som heter uppföljning uppdrag, delårsbokslut: xx-avdelningen i listan innebär det att du inte förväntas att rapportera på något uppdrag.

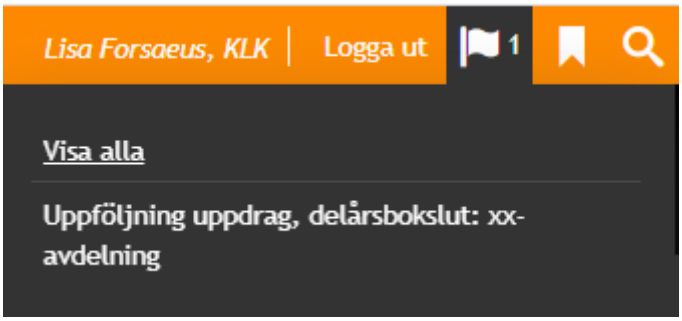

Du är nu inne i planen för att följa uppdrag för din avdelning eller enhet. Här ska du följa upp uppdragen. De uppdrag som du förväntas rapportera på kommer vara delade till dig från överordnad nivå, och är de delar som är synliga för dig när du kommit in i planen. I exemplet nedan finns ett uppdrag delad till användaren.

Rapportera på ett uppdrag

Dubbelklicka på det uppdrag som du ska rapportera på då kommer en dialogruta upp och du hamnar på den förvalda fliken rapportering. Se kommande bild.

Skriv in din analys av arbetet med uppdraget i *kommentar* utifrån de anvisningar som finns ovan. Du kan också hitta anvisningen under fliken *Instruktioner*. Gör en bedömning av statusen för arbetet med uppdraget. När du är färdig, tryck på spara längst ner innan du klickar på stäng objektet (uppdraget).

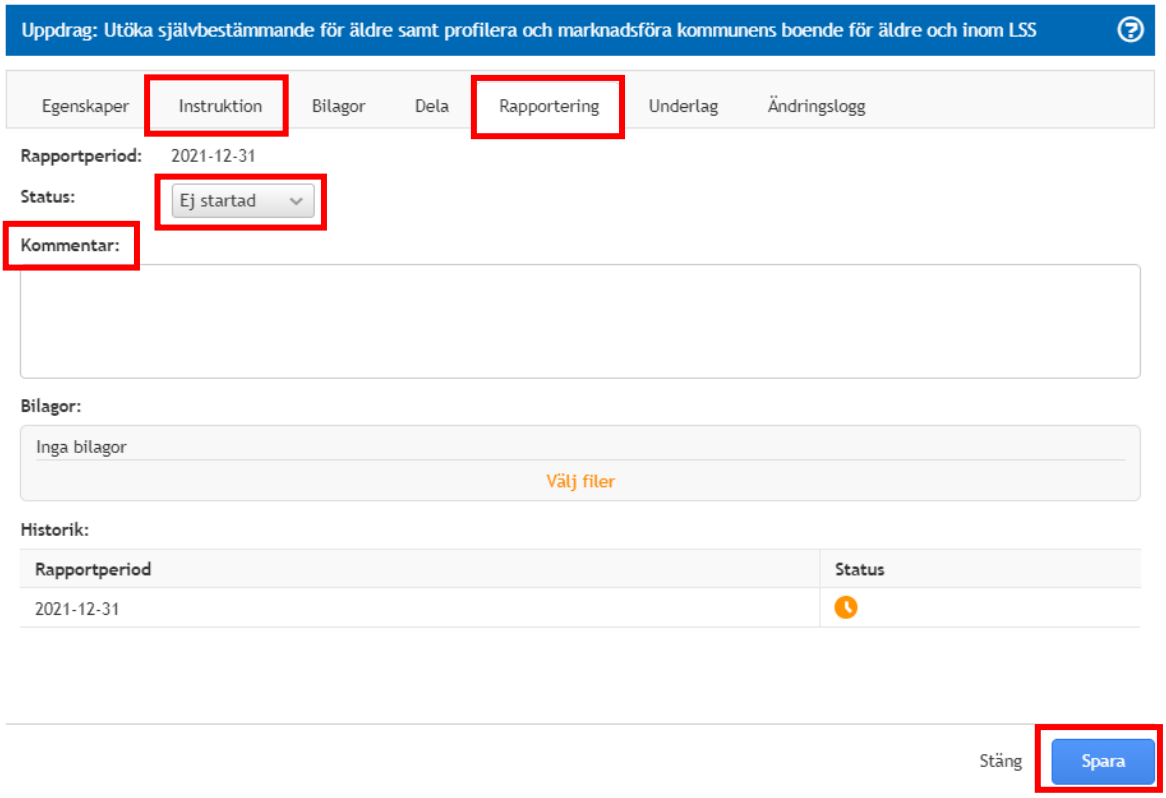

När du stängt ned objektet kommer du se din kommentar och status.

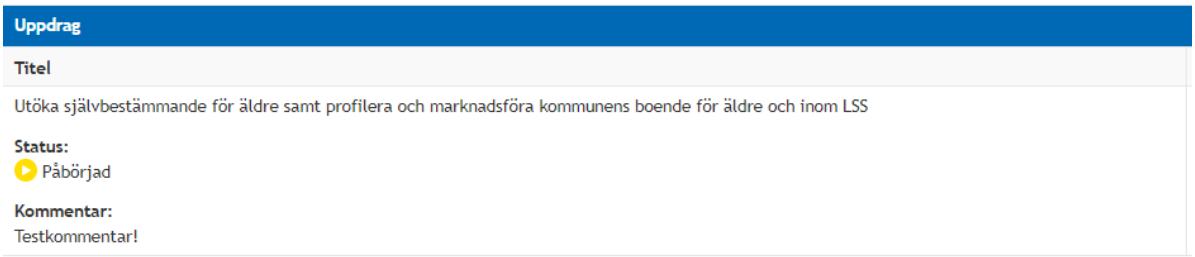

Fortsätt sedan på samma sätt med alla uppdrag du ska rapportera på.

När du är klar

När du är färdig med att ha rapporterat på alla uppdrag som du ska ha gjort vid ett bokslut klickar du på flaggsymbolen nedan och väljer Klarmarkera uppgift. Du får upp en dialogruta med frågan ”Vill du klarmarkera uppgiften?”. Klicka då på ”OK”.

Inlämning

Enhetschefernas uppföljning rapporteras in i Hypergene senast tisdagen den 23 augusti 2022.

Avdelningschefernas uppföljning rapporteras in i Hypergene senast tisdagen den 30 augusti 2022

Årsbokslut 2022

Måluppföljning

I måluppföljningen berättar avdelningschefer och enhetschefer för förvaltningen hur arbetet fortlöper med de politiska målen samt nämndens arbetsmiljömål. De mål som är aktuella för respektive chef att följa upp tilldelas avdelningen eller enheten från övergripande nivå.

Uppföljning av nämndens mål
Uppföljning av nämndens mål innefattar att beskriva kortfattat de viktigaste genomförda aktiviteterna i syfte att uppnå de politiska målen. Beskriv vilka målgrupper man har inriktat insatser till och effekter man förväntar sig av aktiviteterna.

Uppföljning av nämndens arbetsmiljömål
Med utgångpunkt i arbetsmiljömålets nyckeltal, beskriv kortfattat de viktigaste genomförda aktiviteterna i syfte att uppnå nämndens arbetsmiljömål under perioden. Beskriv vilka målgrupper man riktat insatser till och vilka effekter förväntar man sig av aktiviteterna. Om din avdelning eller enhet inte är berörd av något eller några nyckeltal, hoppa över att kommentera det nyckeltalet.

Rapportering sker i Hypergene, se manual för inmatning av måluppföljning i beslutsstödet Hypergene i nedan.

Manual för inmatning av måluppföljning i beslutsstödet Hypergene

Uppföljning vid årsbokslut

Ta fram avdelningens/enhetens verksamhetsplan genom att klicka på flaggan på din förstasida bredvid ditt namn i Hypergene. Då får du fram en lista med uppgifter att göra. Välj uppgift genom att klicka på måluppföljning, årsbokslut xx-avdelning/enhet.

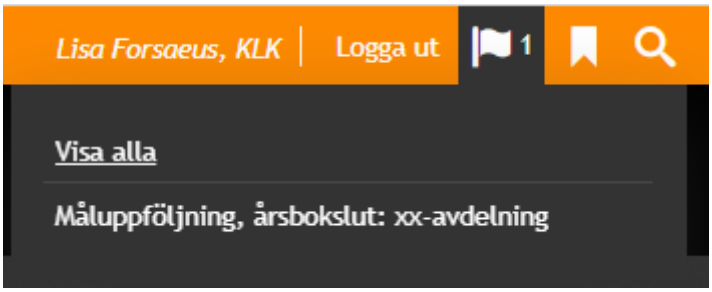

Du är nu inne i planen för måluppföljning för din avdelning eller enhet. Här ska du följa upp nämndens mål. De mål som du förväntas rapportera på kommer vara delade till dig från överordnad nivå.

Rapportera på ett av Nämndens mål

Dubbelklicka på det mål eller de arbetsmiljömål som du ska rapportera på, då kommer en dialogruta upp och du hamnar på den förvalda fliken rapportering. Se kommande bild.

Skriv in din analys av arbetet med nämndens mål i *kommentar* utifrån de anvisningar som finns ovan. Du kan också hitta anvisningen under fliken *Instruktioner*. När du är färdig, tryck på spara längst ner innan du klickar på stäng objektet (målet).

Bedömning av resultatet är inte aktuellt på avdelnings- och enhetsnivå utan sker endast på förvaltningsövergripande nivå. Utfallen som redovisas på målets tillhörande Nyckeltal avser utfallet på förvaltningsövergripande nivå.

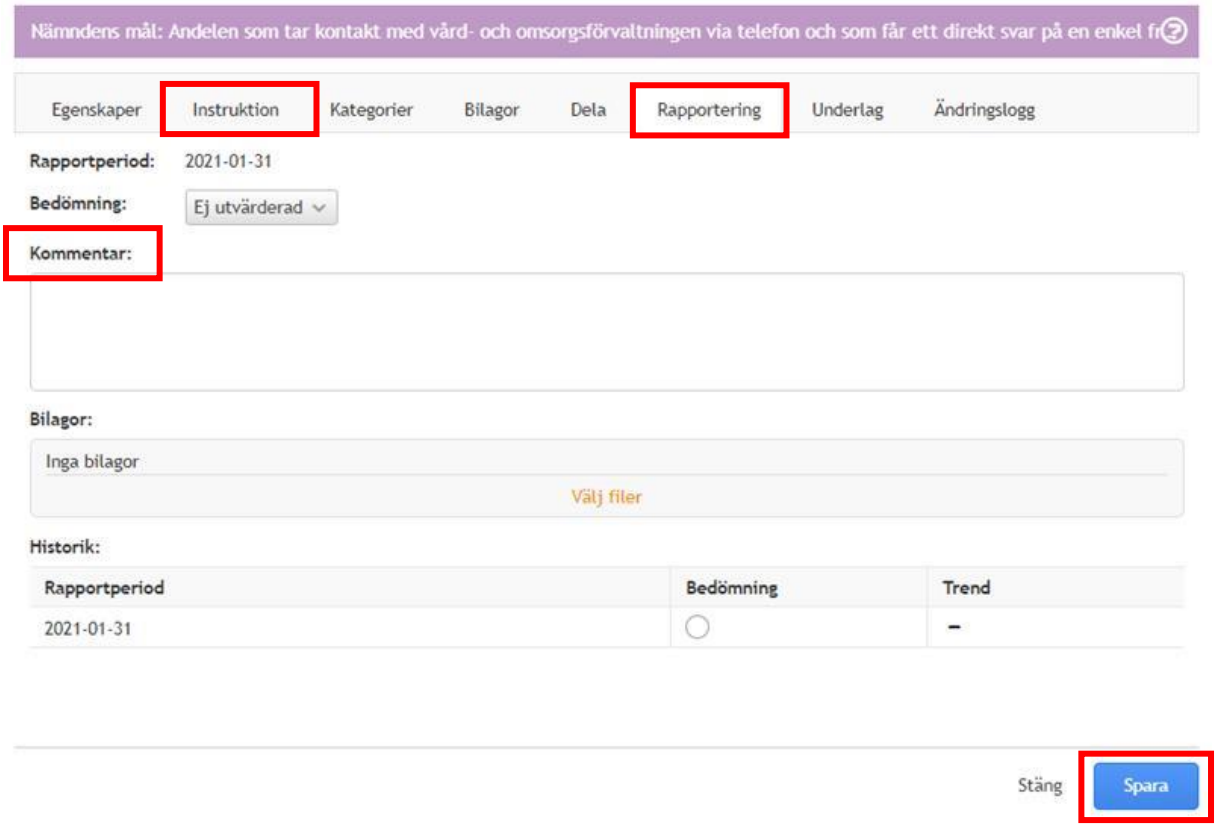

När du har stängt ner objektet kommer du att se din kommentar likt exemplet nedan.

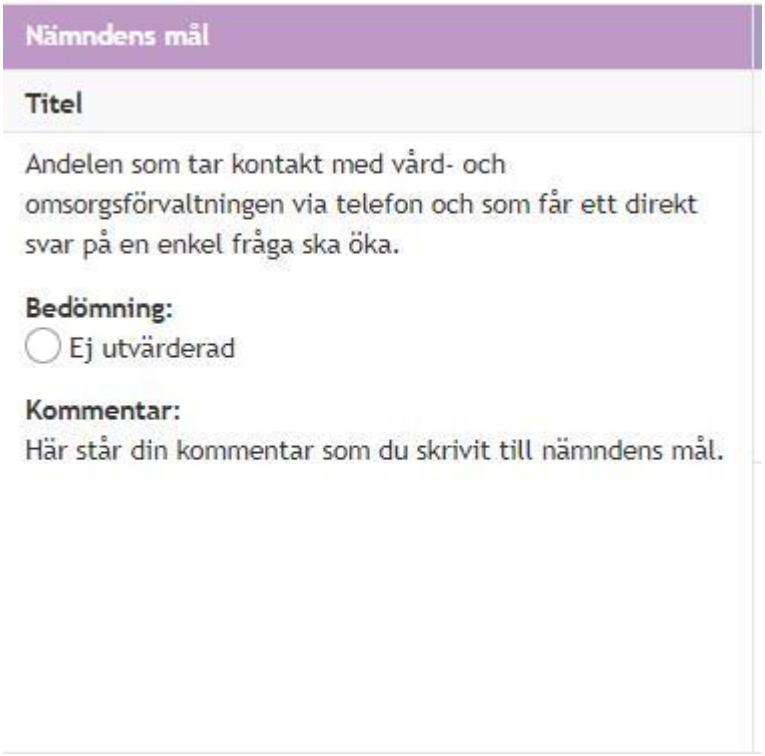

Fortsätt sedan på samma sätt med alla mål du ska rapportera på.

Om du är Avdelningschef med underliggande enheter

Om du har underliggande enheter som rapporterat på mål som du ska utgå från i din kommentar, börjar du med att kontrollera fliken underlag.

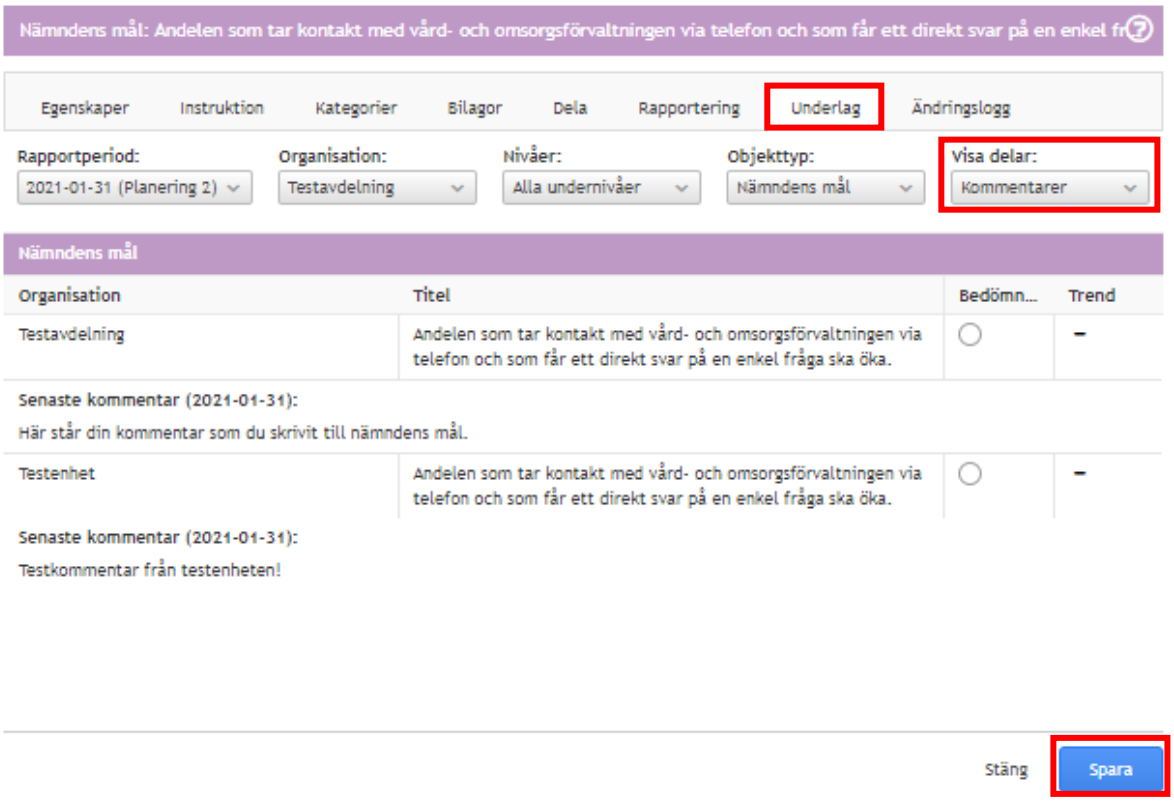

Här ser du vad underliggande enheter har rapporterat på målet. Kontrollera att de enheter som ska ha rapporterat på målet har gjort det. Under *Visa delar* kan du klicka i *Kommentar* för att se kommentarer till målet. Där har en *Kommentar* skrivits från ”Testenheten” i exemplet ovan.

Byt därefter till fliken *Rapportering* och skriv en sammanfattande analys/bedömning av målet i kommentarsfältet, utifrån de anvisningar som finns ovan i detta dokument. Det du skriver blir synligt för den övergripande nivån, dvs. på förvaltningsövergripande nivå. När du är färdig, tryck på *Spara* längst ned innan du klickar på *Stäng*, för att stänga ned objektet.

När du är klar

När du är färdig med att ha rapporterat på alla mål som du ska ha gjort vid ett bokslut klickar du på flaggsymbolen nedan och väljer *Klarmarkera uppgift*. Du får upp en dialogruta med frågan ”Vill du klarmarkera uppgiften?”. Klicka då på ”OK”.

Om du är avdelningschef ska du godkänna underliggande enheters rapportering

När dina underliggande enheters chefer klarmarkerat sin rapportering får du en uppgift i flaggan om att du ska attestera den. I din uppgiftslista syns titeln på uppgiften innehållandes vilken enhet det är som du ska attestera. Kontrollera att det står *Attestera* under *Att göra,* och inte *Klarmarkera.* Om det står *Klarmarkera* är rapporten fortfarande inte klarmarkerad från underliggande chef.

Klicka på uppgiften för att komma in i planen. Kontrollera i planen att all rapportering som enhetschefen ska ha gjort finns med och är tillräcklig. När du gjort det klickar du på flaggsymbolen nedan och väljer *Godkänn*. Du får upp en dialogruta med frågan ”Vill du godkänna uppgiften?”. Klicka då på ”OK”.

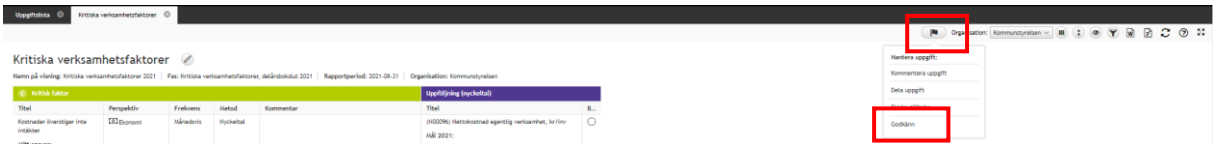

Kritiska verksamhetsfaktorer

Vård- och omsorgsförvaltningens kritiska verksamhetsfaktorer följs upp i årsbokslutet. De kritiska verksamhetsfaktorer som är aktuella för respektive chef att följa upp tilldelas avdelningen eller enheten från övergripande nivå.

I uppföljningen av de kritiska verksamhetsfaktorerna berättar avdelningschefer och enhetschefer för förvaltningen hur det går med de kritiska verksamhetsfaktorerna. Uppföljning av kritiska verksamhetsfaktorer innefattar att beskriva de viktigaste genomförda aktiviteterna och analysera resultaten.

Inför redovisningen av kritiska verksamhetsfaktorer

Inför uppföljningen av de kritiska verksamhetsfaktorerna kommer utvecklingsledare och/ eller controller att lägga in utfall för perioden för samtliga nyckeltal på enhets- och avdelningsnivå. Då görs också en bedömning av resultatet, och en trend för utveckling över tid fylls i.

Uppgifterna kommer att finnas tillgängliga i Hypergene **den 12 januari 2023.**

Vid bedömningen av måluppfyllelse utgår utvecklingsledare/controller från anvisningar för bedömning, Se bilaga 1.

Följande signalfärger används för måluppfyllelse

○ Inget värde angivet (används om målvärde saknas)
◒ Med anmärkning
◐ Nära målvärde
● Utan anmärkning

Följande symboler används för trend.

– Inget värde angivet (används om tidigare utfall saknas)
↗ Ökad
→ Oförändrad
↘ Minskad

Följ upp resultatet

Avdelningschefer och enhetschefer ansvarar för att följa upp resultatet.

Beskriv de viktigaste genomförda aktiviteterna.

Beskriv de viktigaste genomförda aktiviteterna i syfte att uppnå förvaltningens kritiska verksamhetsfaktorer. Beskriv vilka målgrupper man riktat insatser till och vilka effekter man förväntar sig av aktiviteterna.

Analysera resultaten

Analysera utfallen för att förstå resultaten. Ta hjälp av frågorna:

Hur ser resultatet ut jämfört med målsättningen?
Hur ser resultatet ut jämfört med tidigare år?
Vad har orsakat resultatet?
Har genomförda aktiviteter påverkat resultaten i önskad riktning?
Vad kan vi göra för att bli bättre?

Tips! I kommunens kvalitetshandbok finns mer metodstöd för att analysera nyckeltalsresultat

Rapportering sker i Hypergene, se manual för inmatning av kritiska verksamhetsfaktorer i beslutstödet Hypergene nedan.

Manual för inmatning av kritiska verksamhetsfaktorer i beslutsstödet Hypergene

Ta fram avdelningens/enhetens verksamhetsplan genom att klicka på flaggan på din förstasida bredvid ditt namn i Hypergene. Då får du fram en lista med uppgifter att göra. Välj uppgift genom att klicka på Uppföljning kritiska verksamhetsfaktorer, årsbokslut: xx-avdelning/enhet.

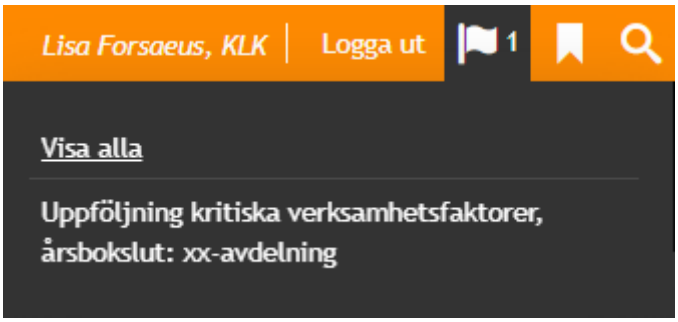

Du är nu inne i planen för kritiska verksamhetsfaktorer för din avdelning eller enhet. Här ska du följa upp förvaltningens kritiska verksamhetsfaktorer. De kritiska verksamhetsfaktorer som du förväntas rapportera på kommer vara delade till dig från överordnad nivå.

Ta del av utfall och trender

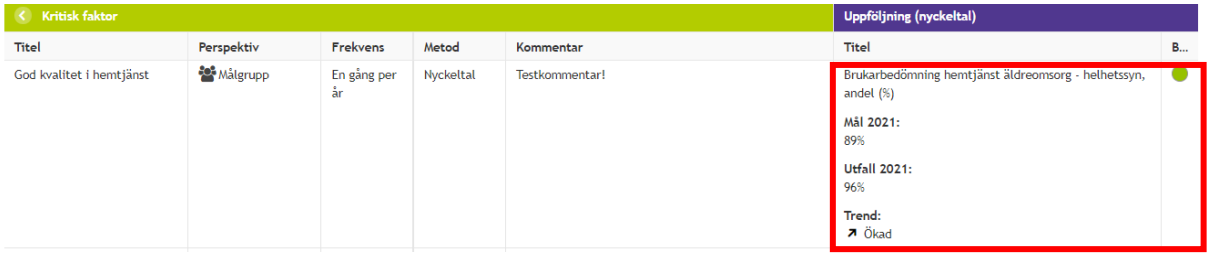

En bedömning och inmatning av din avdelnings/enhets utfall och trend kommer att vara förifylld av utvecklingsledare/controller under objektet Uppföljning (nyckeltal). Utfallen som redovisas i kolumnen Uppföljning (nyckeltal) avser utfallen för din avdelning eller enhet. Dubbelklicka i rutan *Uppföljning (nyckeltal)* som du ska titta på så kommer en dialogruta upp och du hamnar på den förvalda fliken *Rapportering*. Se kommande bild.

Du kan nu ta del av avdelningens/enhetens tidigare utfall samt eventuell kompletterande information. När du har tagit del av informationen klickar du på Stäng

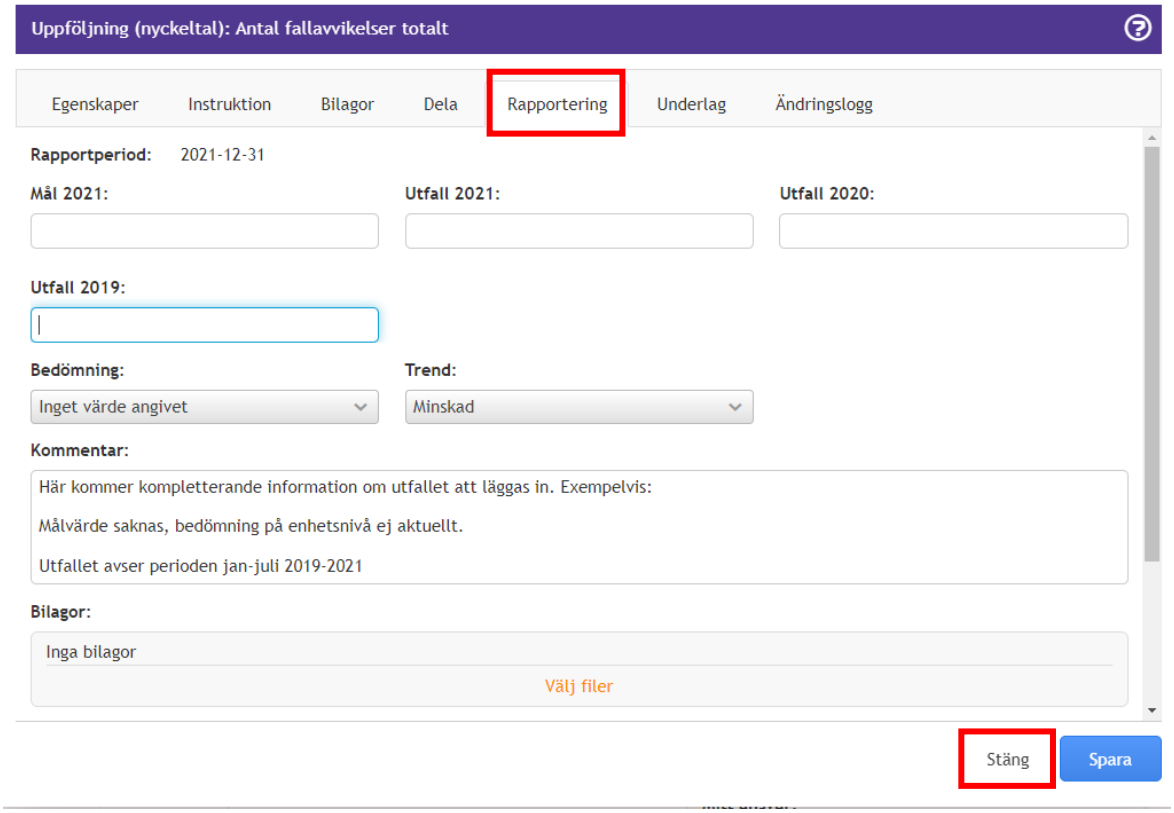

Rapportera på en Kritisk faktor

När du har tagit del av den förifyllda informationen ska du rapportera in din analys av arbetet med den kritiska verksamhetsfaktorn.

Dubbelklicka på den kritisk faktor som du ska rapportera på så kommer en dialogruta upp och du hamnar på den förvalda fliken rapportering. Se kommande bild.

Skriv in din analys av arbetet med den kritiska verksamhetsfaktorn i kommentar på objektet kritisk faktor utifrån de anvisningar som finns ovan. Du kan också hitta anvisningen under fliken Instruktioner. När du är färdig, tryck på spara längst ner innan du klickar på stäng objektet Uppföljning (nyckeltal).

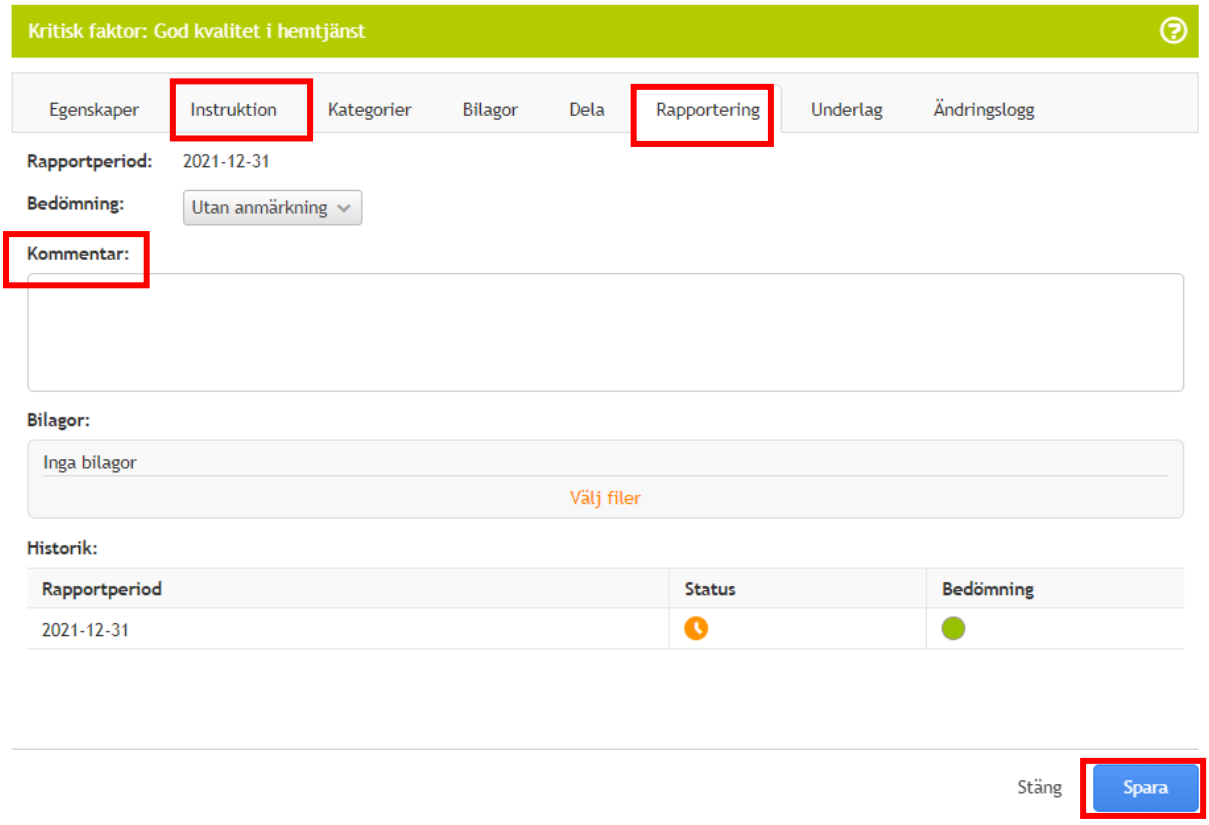

När du har stängt ner objektet kommer du att se din kommentar likt exemplet nedan.

Fortsätt sedan på samma sätt med alla kritiska verksamhetsfaktorer du ska rapportera på.

Om du är Avdelningschef med underliggande enheter

Om du har underliggande enheter som rapporterat på kritiska verksamhetsfaktorer som du ska utgå från i din kommentar, börjar du med att kontrollera fliken underlag. Du kan kontrollera fliken underlag både för nyckeltalet och för den kritiska faktorn.

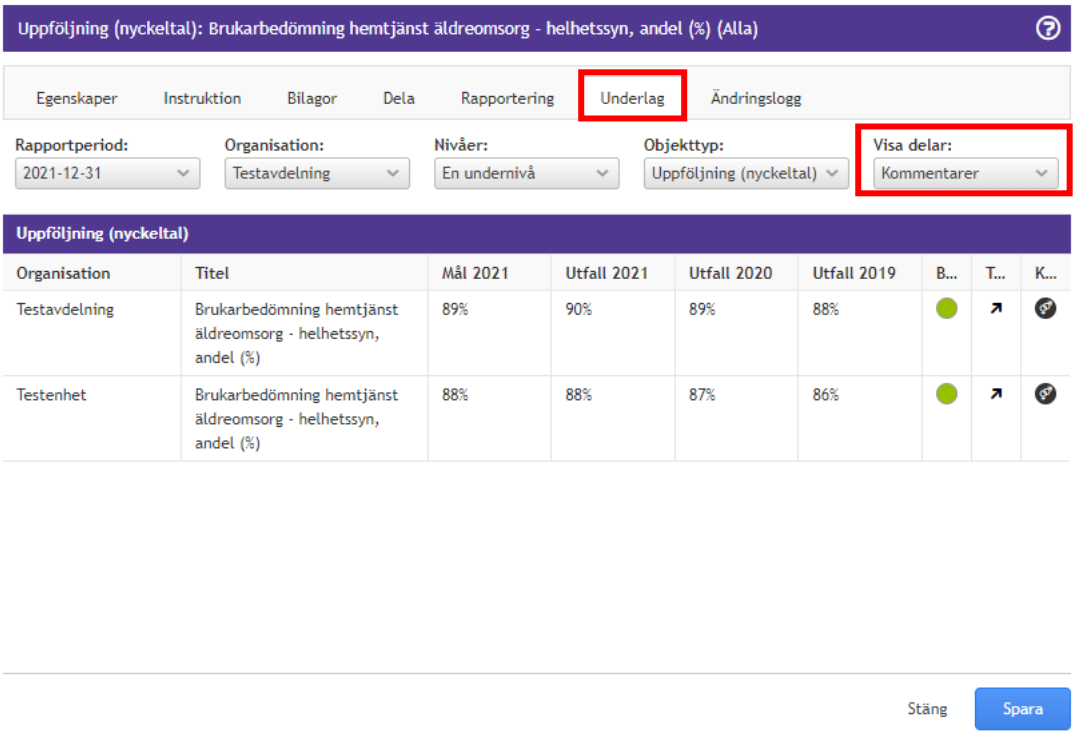

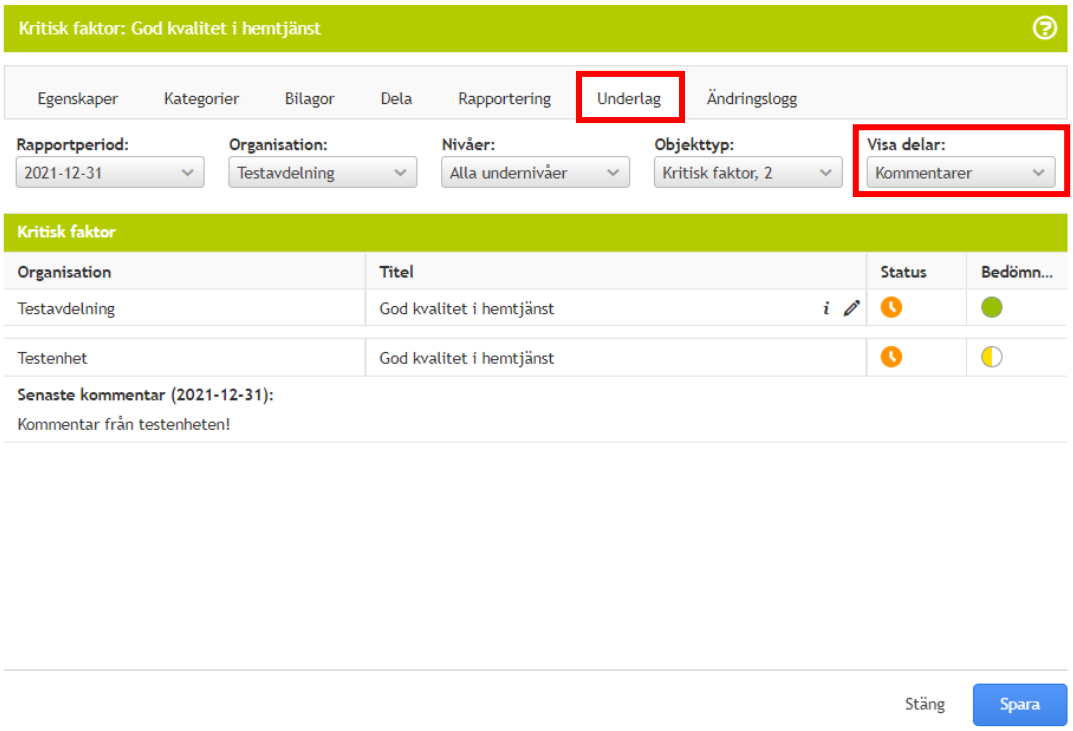

Här ser du vad underliggande enheter har rapporterat på nyckeltalet respektive på den kritiska verksamhetsfaktorn. Kontrollera att de enheter som ska ha rapporterat har gjort det. Under *Visa delar* kan du klicka i *Kommentar* för att se kommentarer till nyckeltalet och den kritiska verksamhetsfaktorn. På nyckeltalsobjektet syns målsättningar, utfall, bedömning, trend och eventuella kommentarer för underliggande enheter. På den kritiska faktorn syns den de kommentarer, dvs. den rapportering som gjorts till den kritiska faktorn.

I exemplen ovan finns mål, utfall, bedömning och trend ifyllt på nyckeltalet och en kommentar ifyllt på den kritiska faktorn från ”Testenheten”.

Byt därefter till fliken *Rapportering* på objektet *kritisk faktor* och skriv en sammanfattande analys/bedömning av den kritiska verksamhetsfaktorn i kommentarsfältet, utifrån de anvisningar som finns ovan i detta dokument. Det du skriver blir synligt för den övergripande nivån, dvs. på förvaltningsövergripande nivå. När du är färdig, tryck på *Spara* längst ned innan du klickar på *Stäng*, för att stänga ned objektet.

När du är klar

När du är färdig med att ha rapporterat på alla kritiska verksamhetsfaktorer som du ska ha gjort klickar du på flaggsymbolen nedan och väljer *Klarmarkera uppgift*. Du får upp en dialogruta med frågan ”Vill du klarmarkera uppgiften?”. Klicka då på ”OK”.

Om du är avdelningschef ska du godkänna underliggande enheters rapportering

När dina underliggande enheters chefer klarmarkerat sin rapportering får du en uppgift i flaggan om att du ska attestera den. I din uppgiftslista syns titeln på uppgiften innehållandes vilken enhet det är som du ska attestera. Kontrollera att det står *Attestera* under *Att göra,* och inte *Klarmarkera.* Om det står *Klarmarkera* är rapporten fortfarande inte klarmarkerad från underliggande chef.

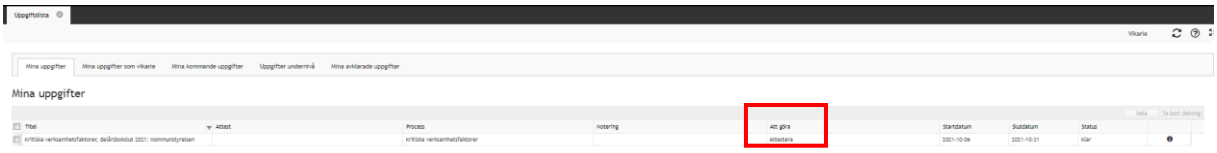

Klicka på uppgiften för att komma in i planen. Kontrollera i planen att all rapportering som enhetschefen ska ha gjort finns med och är tillräcklig. När du gjort det klickar du på flaggsymbolen nedan och väljer *Godkänn*. Du får upp en dialogruta med frågan ”Vill du godkänna uppgiften?”. Klicka då på ”OK”.

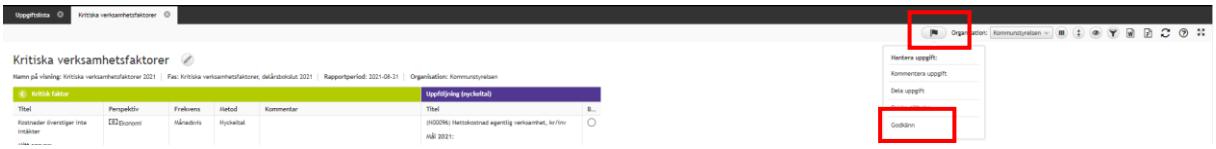

Internkontroll

Om en funktion inom avdelningen har utsetts som ansvarig för att följa upp någon av kontrollpunkterna i internkontrollplanen följs dessa upp i årsbokslutet.

Avdelningschef eller ansvarig funktion redogör för de genomförda kontrollerna som genomförts inför årsbokslutet.

Redogör för vad de genomförda kontrollerna har påvisat. Om avvikelser har identifierats i samband med kontroll beskriver avdelningschef eller ansvarig funktion vilka åtgärder som planeras för att komma till rätta med avvikelsen.

Använd följande signaler för respektive kontrollmoment

Kontrollen är genomförd utan anmärkning/med försumbar anmärkning

Kontrollen är genomförd med anmärkning

Rapportering sker i Hypergene, se manual för inmatning av interkontroll i beslutstödet Hypergene nedan.

Manual för inmatning av internkontrollplan i beslutsstödet Hypergene

Uppföljning vid årsbokslut

Ta fram avdelningens/enhetens internkontrollplan genom att klicka på flaggan på din förstasida bredvid ditt namn i Hypergene. Då får du fram en lista med uppgifter att göra. Välj uppgift genom att klicka på Internkontroll, årsbokslut: xx-avdelning/enhet. Om du inte har fått någon uppgift som heter Internkontroll, årsbokslut: xx-avdelning/enhet i listan innebär det att du inte förväntas att rapportera på någon internkontrollpunkt.

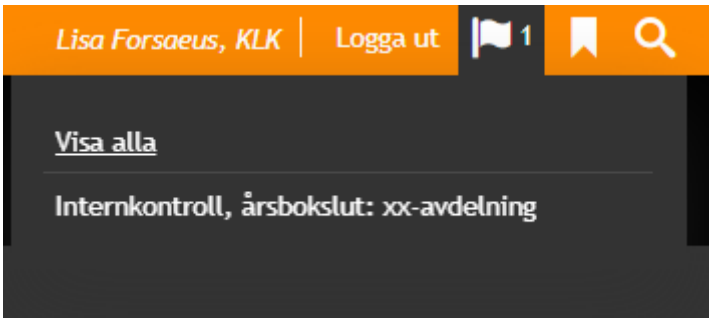

Du är nu inne i internkontrollplanen för din avdelning eller enhet. Här ska du följa upp internkontrollpunkter. De kontrollpunkter som du förväntas rapportera på kommer vara delade till dig från överordnad nivå, och är de delar som är synliga för dig när du kommit in i planen. I exemplet nedan finns en internkontrollpunkt delad till användaren.

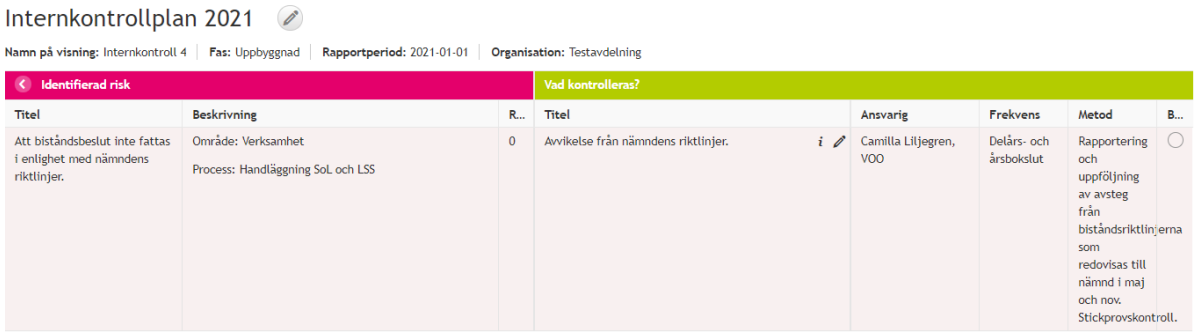

Rapportera på en internkontrollpunkt

Du som rapportör behöver endast koncentrera dig på objekten som heter *Vad kontrolleras?*. Du börjar med att dubbelklicka på en av internkontrollpunkterna därunder. Då kommer en dialogruta upp och du hamnar på den förvalda fliken *Rapportering*.

Gör en bedömning av vad kontrollen påvisat i rullisten där det står *Bedömning*.

Skriv en kommentar till bedömningen i fältet *Resultat* utifrån de anvisningar som finns ovan. Om åtgärder kommer vidtas med anledning av vad kontrollen har påvisat, kan det skrivas in i fältet för *Åtgärd*.

När du är färdig, tryck på *Spara* längst ned innan du klickar på *Stäng*, för att stänga ned objektet.

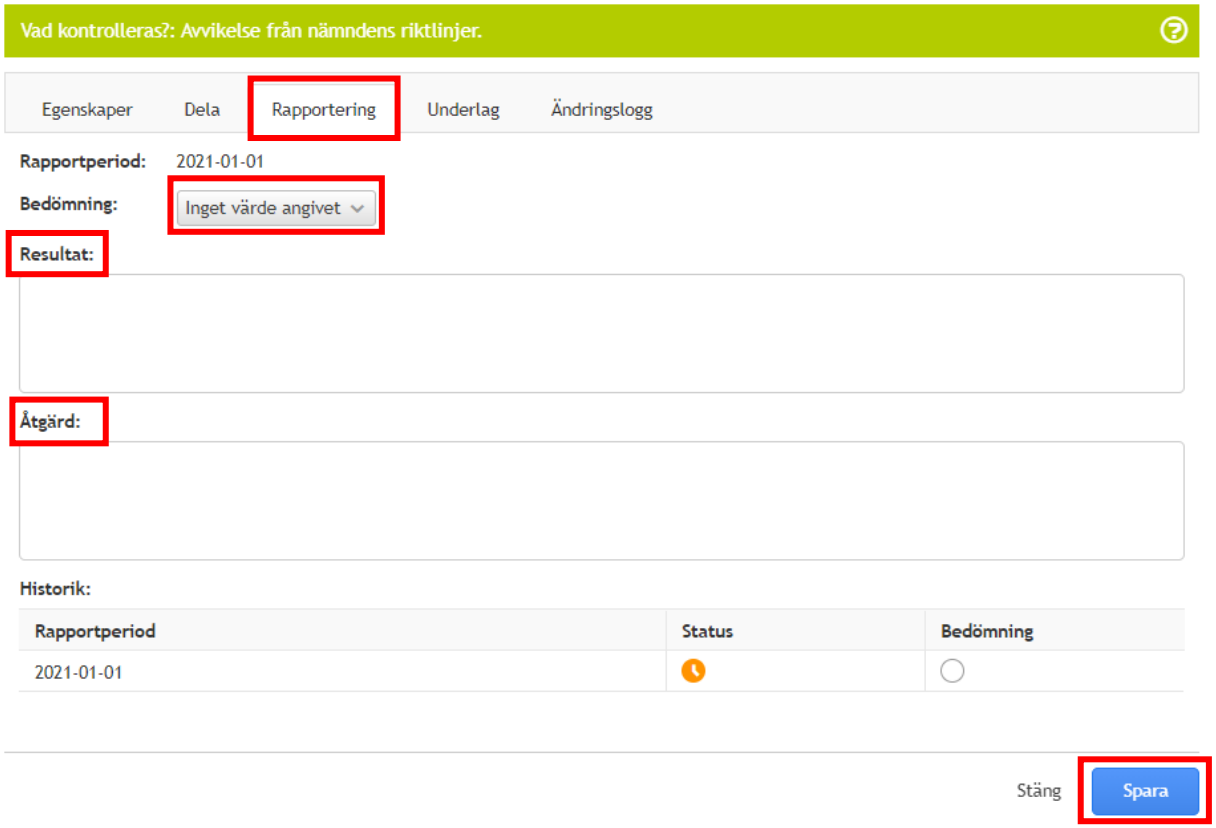

När du stängt ned objektet kommer du se dina kommentarer under *Resultat* och *Åtgärd* samt bedömningen längst till höger.

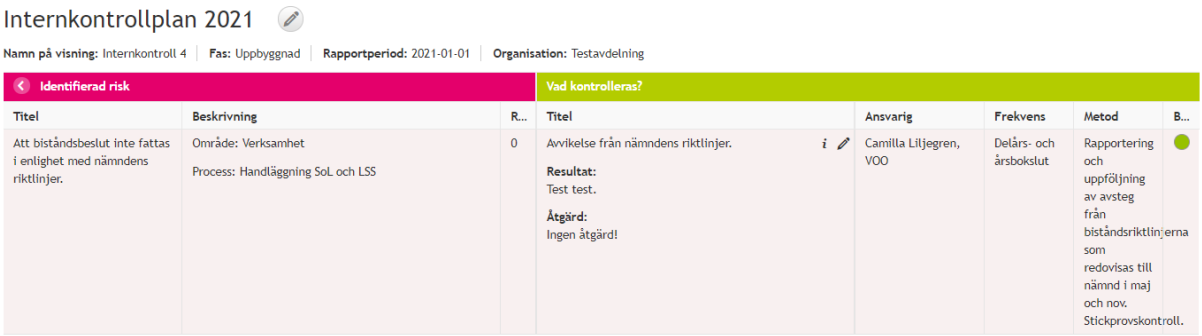

Fortsätt sedan på samma sätt med alla internkontrollpunkter du ska rapportera på.

När du är klar

När du är färdig med att ha rapporterat på alla internkontrollpunkter som du ska ha gjort vid ett bokslut klickar du på flaggsymbolen nedan och väljer *Klarmarkera uppgift*. Du får upp en dialogruta med frågan ”Vill du klarmarkera uppgiften?”. Klicka då på ”OK”.

Uppdrag

Om *förvaltningen* har tilldelat *avdelningen* att samordna eller genomföra uppdrag som tilldelats nämnden från fullmäktige kan dessa följas upp i delårsbokslutet, om inte annan tidpunkt för återredovisning har beslutats.

Beskriv arbetet med tilldelade uppdrag. Redogör för hur avdelningen genomför uppdraget, vilka aktiviteter som genomförts hittills under året. Om uppdraget har blivit genomfört under tiden som passerat fram till delårsbokslutet anges det. Om avdelningen inte påbörjat arbetet med uppdraget ännu, motivera varför.

Gör en prognos för genomförandet av uppdrag
I de fall där uppdraget inte redan är genomfört görs en prognos för genomförandet. Det vill säga om du tror att ni kommer att genomföra uppdraget under året eller inte. Skriv prognosen i en kommentar i redogörelsen till respektive uppdrag.

Använd följande signaler för bedömning av nuläget

Färdig

Försenad

Rapportering sker i Hypergene, se manual för inrapportering av uppdrag i beslutstödet Hypergene nedan.

Manual för inmatning av uppdrag i beslutsstödet Hypergene

Uppföljning vid årsbokslut

Ta fram avdelningens/enhetens uppdrag genom att klicka på flaggan på din förstasida bredvid ditt namn i Hypergene. Då får du fram en lista med uppgifter att göra. Välj uppgift genom att klicka på uppföljning uppdrag, årsbokslut xx-avdelning/enhet. Om du inte har fått

någon uppgift som heter uppföljning uppdrag, årsbokslut xx-avdelning/enhet i listan innebär det att du inte förväntas att rapportera på något uppdrag.

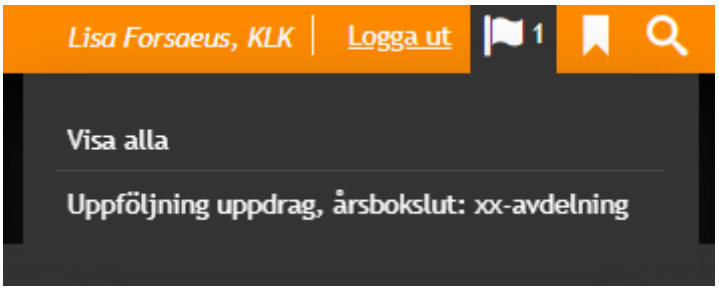

Du är nu inne i planen för att följa uppdrag för din avdelning eller enhet. Här ska du följa upp uppdragen. De uppdrag som du förväntas rapportera på kommer vara delade till dig från överordnad nivå, och är de delar som är synliga för dig när du kommit in i planen. I exemplet nedan finns ett uppdrag delad till användaren.

Rapportera på ett uppdrag

Dubbelklicka på det uppdrag som du ska rapportera på då kommer en dialogruta upp och du hamnar på den förvalda fliken rapportering. Se kommande bild.

Skriv in din analys av arbetet med uppdraget i kommentar utifrån de anvisningar som finns ovan. Du kan också hitta anvisningen under fliken Instruktioner. Gör en bedömning av statusen för arbetet med uppdraget. När du är färdig, tryck på spara längst ner innan du klickar på stäng objektet (uppdraget).

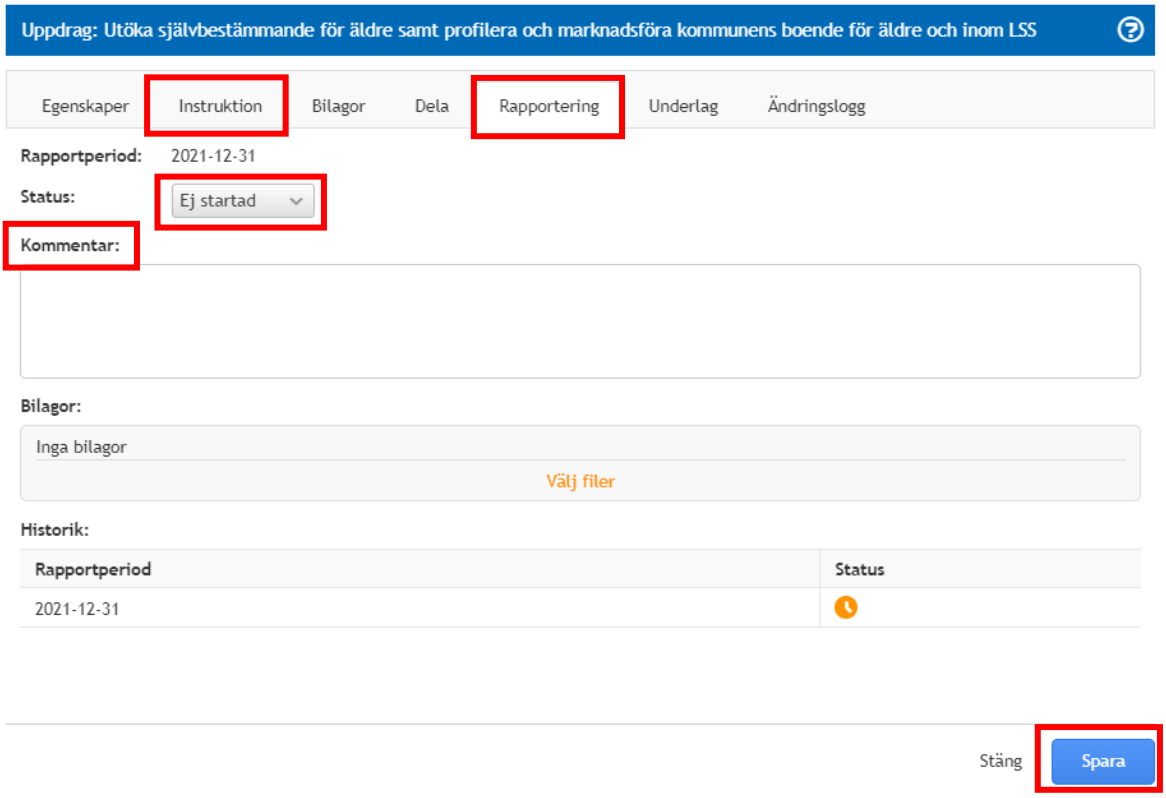

När du stängt ned objektet kommer du se din kommentar och status.

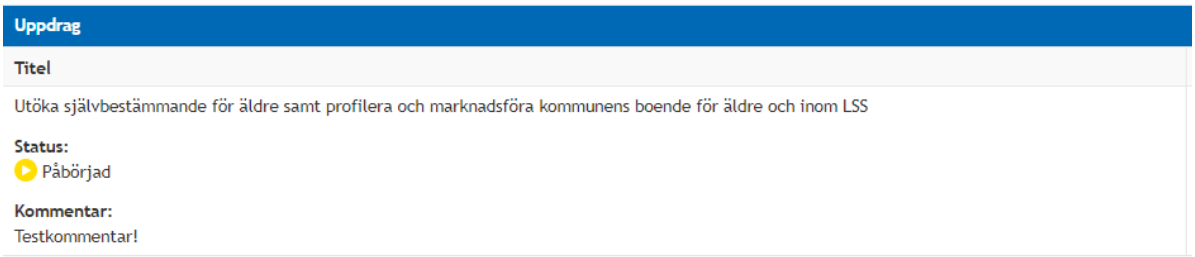

Fortsätt sedan på samma sätt med alla uppdrag du ska rapportera på.

När du är klar

När du är färdig med att ha rapporterat på alla uppdrag som du ska ha gjort vid ett bokslut klickar du på flaggsymbolen nedan och väljer *Klarmarkera uppgift*. Du får upp en dialogruta med frågan ”Vill du klarmarkera uppgiften?”. Klicka då på ”OK”.

Inlämning

Enhetschefernas uppföljning rapporteras in i Hypergene senast torsdagen den **19 januari** 2023.

Avdelningschefernas uppföljning rapporteras in i Hypergene senast torsdagen den **26 januari** 2023.

Om du vill utse en vikarie för din rapportering

Om någon ska ersätta dig och göra din rapportering när du inte är på plats kan du utse en vikarie i Hypergene.

För att utse en vikarie går du till flaggan. Ställ muspekare på flaggan och klicka på visa alla.

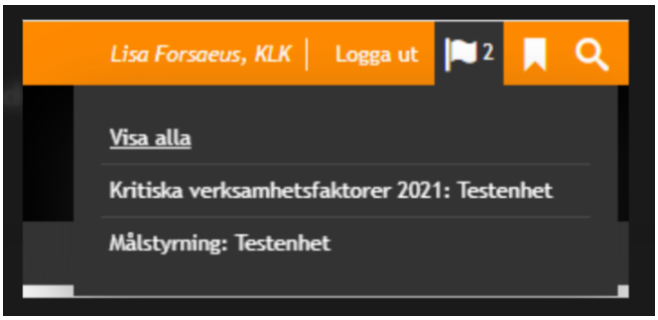

När du har klickat på visa alla kommer du in i din uppgiftslista. Klicka på knappen vikarie i högra hörnet.

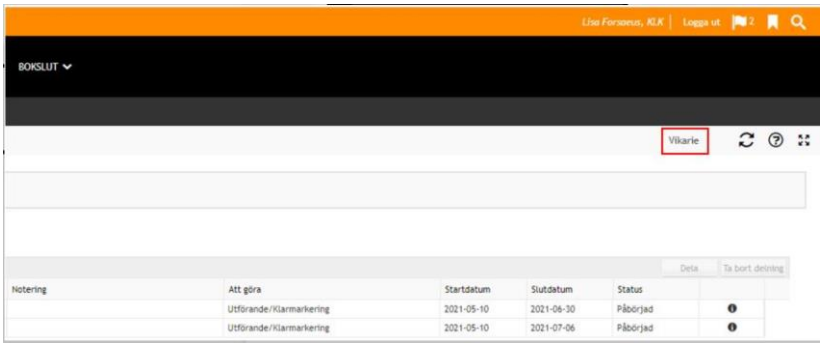

När du har gjort det får du upp en dialogruta. Ställ dig i sökrutan och skriv namnet på din ersättare. Klicka på namnet för att välja ersättare.

Fyll sedan i vilken period som personen ska ersätta dig genom att fylla i från och med och till och med datum.

När du har fyllt i uppgifterna så tänds symbolen för att spara. Klicka på spara.

Då får du upp en ruta som visar att vikare är tillsatt. Klicka på ok.

I högra hörnet av uppgiftslistan kan du nu se namnet på din vikarie.

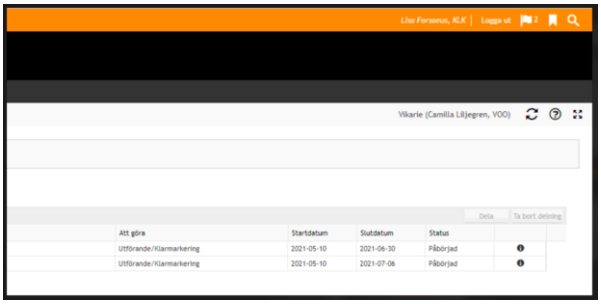

Obs!!

Observera att om du väljer att utse en vikarie kommer vikarien att få alla uppgifter som tilldelas dig via flaggan.

Om du har blivit utsedd till vikarie

Om du har blivit utsedd till vikarie så syns dina vikarieuppgifter inom parantes bredvid din flagga. Ställ muspekaren på flaggan och klicka på visa alla för att komma in i uppgiftslistan.

När du har kommit in i uppgiftslistan visas dina egna uppgifter först. För att se dina vikarieruppgifter behöver du klicka på fliken mina uppgifter som vikarie. Då ser du vilka uppgifter du har fått och från vem. Du kan också se start och slutdatum för rapporteringsperioden för uppgiften.

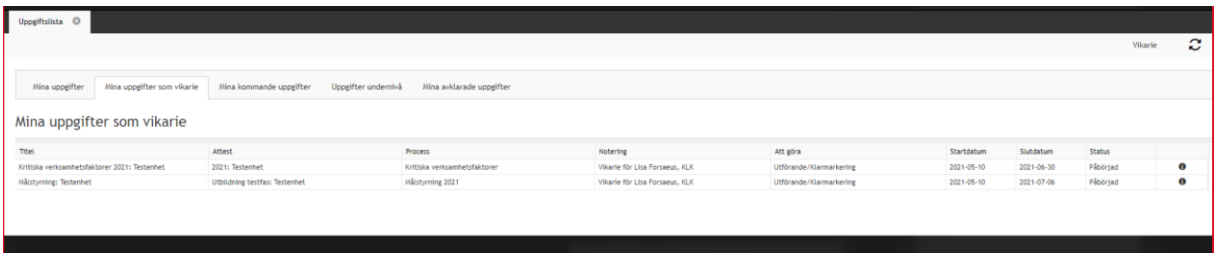

För att rapportera följer du ordinarie anvisning.

Anvisningar bedömning

- Brukarnöjdhet (Socialstyrelsens brukarundersökning)
  - Högre än rikets medelvärde — Utan anmärkning
  - Lika med rikets medelvärde — Nära målvärde
  - Lägre än rikets medelvärde — Med anmärkning

Medelvärdet riket 2020: Äldreboende över 81 %, hemtjänst över 88 %

- Trivsel LSS (SKR:s brukarundersökning)
  - Högre än rikets medelvärde — Utan anmärkning
  - Lika med rikets medelvärde — Nära målvärde
  - Lägre än rikets medelvärde — Med anmärkning

Medelvärde riket 2020: Gruppbostad över 83 %, servicebostad över 76 %, daglig verksamhet över 83 % och personlig assistans över 84 %

- Förtroende LSS (SKR:s brukarundersökning)
  - Högre än rikets medelvärde — Utan anmärkning
  - Lika med rikets medelvärde — Nära målvärde
  - Lägre än rikets medelvärde — Med anmärkning

Medelvärde riket 2020: Gruppbostad över 75 %, servicebostad över 68 %, saglig verksamhet över 83 % och personlig assistans över 83 %

- Total sjukfrånvaro
  - 0–100 % av målvärde total sjukfrånvaro — Utan anmärkning
  - Från 100–110 % av målvärde — Nära målvärde
  - Mer än 110 % av målvärde i total sjukfrånvaro — Med anmärkning
- Korttidssjukfrånvaro
  - 0–100 % av målvärde korttidssjukfrånvaro — Utan anmärkning
  - Från 100–110 % av målvärde — Nära målvärde
  - Mer än 110 % av målvärde i total sjukfrånvaro — Med anmärkning
- Fler än 6 sjukfrånvarotillfällen (rullande 12 månader)
  - 0 – 2 personer, eller 1 personer för ansvar med under 10 mnkr* i personalbudget — Utan anmärkning
  - 3 personer, eller 2 personer för ansvar med under 10 mnkr* i personalbudget — Nära målvärde
  - Mer än 3 personer, eller mer än 2 personer för ansvar med under 10 mnkr* i personalbudget — Med anmärkning

Små enheter med mindre än 10 mnkr i personalkostnader är ansvar: Tuvegården 81222*, Eternellen 81370*, Förebyggandeenheten 81380*, Myndighet FH 81830*, Myndighet ÄO 81820* Ekonomiavd.8191*, Schema och resursenheten 81930* och Administrativa enheten 81940* (avser fler än 6 sjukfrånvarotillfällen).

Budget för Alingsås kommun 2022-2024

Antagen av kommunfullmäktige 2021-11-03, § 232

Innehåll

INLEDNING

Läsanvisning 3
Budgeten i styrmodellen 4
All verksamhet utgår från Vision 2040 5

POLITISKA PRIORITERINGAR

Alliansens budget 2022-2024 6

EKONOMI

God ekonomisk hushållning 20
Finansiell analys 22

MÅLUPPFYLLELSE

Kommunens prioriterade mål 24

FINANSIELLA RAPPORTER

Resultatbudget 2022-2024 30
Balansbudget 2022-2024 30
Kassaflödesbudget 2022-2024 31
Driftbudget 2022-2024 31
Investeringsbudget 2022-2026 31

Läsanvisning

Budget 2022–2024 Alingsås kommun

Budget 2022–2024 för Alingsås kommun pekar ut färdriktningen för kommunens utveckling. Budgeten innehåller resultat-, balans- samt kassaflödesbudget för de kommande tre åren och investeringsbudget för de kommande fem. Budgeten redogör för viljeinriktningen för verksamheten de kommande åren. Ambitionerna tar sig uttryck i de prioriterade målen med dess tillhörande indikatorer.

Prioriterade mål och indikatorer

Till de prioriterade målen kopplas indikatorer vars utfall följs upp per helår. Indikatorerna fungerar som ett mått för att analysera och bedöma framgång i förhållande till de prioriterade målen. Varje indikator har en målsättning med ett målvärde för 2023. Målsättningen ska ses som en delmålsättning som ska uppnås under en treårsperiod, med start i kommunens budget 2021. Nämnder och bolag ska i enlighet med kommunens styrmodell formulera egna mål utifrån de prioriterade målen. Nämndernas mål sträcker sig över planperioden. Tillhörande nyckeltal ska på ett tydligt sätt indikera vart arbetet med målen är på väg och vara möjliga att följa upp under året. Det är av största vikt att nämnderna beslutar om mål med en tydlig koppling till de prioriterade målen och dess indikatorer, samt tillser att målen är mätbara under året. Uppföljning sker i samband med kommunens delårsbokslut och årsbokslut.

Budgeten i styrmodellen

Kommunfullmäktige fastställer varje år en budget som omfattar de nästkommande tre årens verksamhet. Fullmäktiges programförklaring med fullmäktiges prioriterade mål är grunden för budgeten. I budgeten kopplas relevanta indikatorer till vart och ett av fullmäktiges prioriterade mål för att göra dem mätbara. Utgångspunkten är att fullmäktiges prioriterade mål ligger fast under hela mandatperioden, men om de ska revideras görs detta i budgeten. I budgeten fastställs också resursfördelningen för det kommande året och de ekonomiska ramarna för de nästkommande två åren.

Antagen av kommunfullmäktige den 27 november 2019, § 218.

Struktur för styrning av nämnder och bolag
I Alingsås kommuns styrmodell har en gemensam struktur för styrningen av kommunens nämnder och bolag fastslagits. Den består av tre övergripande block; *mål- och resultatstyrning, kvalitetsstyrning och ekonomistyrning.* Syftet med en sådan struktur är att säkerställa att den politiska viljan får genomslag i verksamheterna, att kommunens verksamheter håller en hög kvalitet och att kommunen har en god ekonomisk hushållning där resurser används på bästa sätt.

Prioriterade mål för kommunens utveckling
Kommunfullmäktiges prioriterade mål med tillhörande indikatorer pekar ut områden som behöver prioriteras för att utveckla kommunen. De tydliggör nämndernas och bolagens inriktning för den kommande planperioden. Målen bryts ned i kommunens nämnder och bolag och följs upp i samband med bokslut.

Kvalitetssäkring av grunduppdrag och internkontroll
Samtliga nämnder, bolag och förvaltningar ansvarar för att löpande kvalitetssäkra och utveckla sitt grunduppdrag. Varje förvaltning arbetar med att identifiera de områden som är särskilt viktiga för en god kvalitet i den egna verksamheten, och följa upp dessa områden löpande. Om uppföljning visar på behov av förbättring är verksamheten skyldig att vidta åtgärder. Varje nämnd och styrelse ansvarar för att årligen genomföra en väsentlighets- och riskanalys utifrån risker i sitt grunduppdrag och politiska mål. Analysen ligger till grund för den internkontrollplan som beslutas i samband med nämndernas budget och bolagsstyrelsernas måldokument. Internkontrollen ska förebygga, upptäcka och åtgärda fel och brister som riskerar att hindra kommunen från att bedriva verksamhet på ett ändamålsenligt sätt.

Ekonomistyrning
Kommunen tillämpar en resursfördelningsmodell för att fördela resurser till kommunens nämnder. Modellens utgångspunkt är i de verksamheter som direkt påverkas av förändrade volymer och dess förväntade kostnad. Därutöver regleras kommunens ekonomiska förvaltning i stor utsträckning av lagstiftning.

All verksamhet utgår från Vision 2040

Kommunens vision är grundbulten i arbetet vi gör tillsammans i Alingsås. Den ska genomsyra alla verksamheter och vara känd för alla medarbetare. Visionen utgör den långsiktiga styrningen och gemensamma riktningen för hela kommunen.

”Alingsås är Västsveriges vackraste kulturstad i en levande bygd. Genom nytänkande, engagemang och tillgänglighet skapar vi livskvalitet för alla.”

För att låta visionen få kraft i hela samhället har fem fokusområden tagits fram som tydliggör de särskilda inriktningar som fokus bör ligga på för att nå kommunens vision. Fokusområdena ska vara vägledande för både politiker och chefer i styrningen av kommunen, och genomsyrar såväl politiska mål som verksamheternas egna mål.

- *Vackra miljöer*
- *Livskvalitet*
- *Experimentlust*
- *Omställning*
- *Tillsammans*

Vision 2040 antogs av kommunfullmäktige den 28 mars 2018, § 55

Alliansens budget 2022-2024

Budget för Alingsås kommun 2022-2024

Alingsås är en kommun med stor potential, med tusentals människor som går till jobbet varje dag, många driftiga företagare, en vacker stadskärna och en livskraftig landsbygd. Med majoriteten av mandatperioden bakom oss kan vi konstatera att Alliansen har tagit vara på den potentialen. Våra tidigare budgetar har innehållit initiativ och satsningar för att förbättra företagsklimatet, öka byggandet av bostäder, genomföra en grön omställning och förstärka välfärden i form av vård, skola och omsorg med hög kvalitet och tillgänglighet samt främja ett rikt kultur- och föreningsliv.

Genomgående för mandatperiodens tre första år är att utvecklingen har skett med stor hänsyn till våra gemensamma skattepengar och alltid med ekonomiskt ansvarstagande i första ledet. Tack vare välskötta finanser har vi i varje budget kunnat presentera satsningar på välfärdens kärna – förstärkningar av vården, skolan och omsorgen. Vi har också drivit arbetet med samhällsplanering vidare och stora strategiska satsningar på infrastruktur är nu på väg att förverkligas.

Alliansens budget innehåller ännu fler åtgärder och satsningar, som till exempel en ny ishall, ökade resurser för ytterligare sommarjobb till ungdomar, resurser för ökad grönyteskötsel, ökade resurser till närproducerad kost inom skola och äldreomsorg samt en rad åtgärder inom ramen för kommunens näringslivsstrategiska program. Alliansen tänker fortsätta ta ansvar i en krävande tid, tillsammans med de andra partierna, tillsammans med våra lokala företag, tillsammans med det civila samhället och tillsammans med alla invånare i Alingsås kommun.

Från vänster: Jens Christian Berlin (L), Annika Qarlsson (C), Lady France Mulumba (KD) och Daniel Filipsson (M)

Bärande idéer för Alliansen

Vårt Alingsås börjar med människan och vi tar ansvar genom att skapa goda förutsättningar för arbete, utveckling och välfärd. Vi vill lägga grunden för ett rättvist och säkert samhälle som håller ihop, där människor kan känna trygghet, ta egna initiativ, förverkliga sina ambitioner och där familjen och det civila samhället står starka. En ansvarsfull politik slår inte bara vakt om det goda i dagens Alingsås, utan öppnar också för förnyelse.

Ett stort och medvetet arbete för att uppnå ett ledarskap som omfattar hela den kommunala organisationen fortskrider under 2022 och framåt.

Våra gemensamma värderingar

Alliansen vilar på värden som frihet, ansvar, rättvisa, jämställdhet och medmänsklighet. Våra grundläggande idéer och värderingar bygger på tolerans och respekt för den enskilda individen och människors lika värde. Vi har tilltro till varje människas inneboende kraft, förmåga och vilja att ta ansvar för sitt liv. Därför vill vi att beslut, som bara rör den enskilda individen, ska flyttas från de politiska sammanträdesrummen till människan själv. Beslut ska fattas så nära den som berörs som möjligt. Det är först när den egna förmågan att ta ansvar inte räcker till som politiken ska träda in.

En förutsättning för ett medmänskligt och tryggt samhälle är att människor bryr sig om varandra. Alingsås kommunala förvaltningar kan inte, och ska inte, ha monopol på att hjälpa människor som behöver stöd. Enskilda människor, kyrkor och samfund, föreningar, organisationer och näringsliv måste finnas med i detta arbete. Alingsås kommun ska dock självklart ta ett stort socialt ansvar när den egna förmågan inte räcker till.

Det krävs en fördjupad dialog och utökat samarbete mellan kommunen och samhällets olika aktörer för att vi tillsammans ska kunna fortsatt bygga det goda samhället. Som förtroendevalda ska vi företräda alingsåsarnas intressen, oavsett vem man är och var i kommunen man bor. Det innebär inte att vi ska detaljreglera verksamheter eller utföra all service i kommunal regi. Tvärtom vill vi uppmuntra människors egna initiativ och ansvarstagande. Individen och familjen, liksom det civila samhället står i centrum för vår politik. Alliansens gemensamma förhållningssätt i politiken är att värna de grundläggande värderingarna samtidigt som vi söker ständig förnyelse av hur, och därmed med vilka verktyg, målen ska nås.

Välfärdens kärna

Att ge goda förutsättningar för de stora välfärdsområdena förskola, skola, äldreomsorg, individ- och familjeomsorg samt stöd till människor med funktionsnedsättning är också i fortsättningen basen för kommunens ansvar. Huvuddelen av kommunalskatten ska gå till dessa områden. Med de nämnda prioriteringarna som grund ser vi också behov av att kommunen är aktiv och drivande på en lång rad områden. Svenska kommuner har i en internationell jämförelse ett mycket brett ansvarsområde och ett modernt samhälle förutsätter många välfungerande samhällsfunktioner. Genom klok politik och bred samverkan med det civila samhället – individer, kyrkor, föreningar och företag – ska Alingsås fortsätta att utvecklas. Detta är samverkansområden som vi avser att fördjupa ytterligare.

Agenda 2030

FN:s medlemsländer har genom antagande av Agenda 2030 kommit överens om 17 globala mål för en hållbar utveckling. Syftet är att fram till år 2030 uppnå en socialt, miljömässigt och ekonomiskt hållbar utveckling världen över. Utifrån de globala målen i Agenda 2030 har Alingsås kommun antagit en policy för hållbar utveckling. Policyn är en utgångspunkt för implementering av hållbarhetsaspekter i hela kommunens verksamhet och utgör den bakgrund mot vilken budgetens förslag kring social, miljömässig och ekonomisk hållbarhet har framställts.

Jämställdhet

Jämställdhet är när kvinnor och män, flickor och pojkar, har samma möjligheter, rättigheter och skyldigheter inom livets alla områden. Det har de inte i

dag, vilket innebär att jämställdhetsarbetet är viktigt för att värna mänskliga och demokratiska rättigheter. Diskriminering, kränkning, sexuella trakasserier och hedersrelaterat våld får inte förekomma och ska beivras. Barn och vuxna ska alltid bemötas av respekt och tolerans. Varje individ har också ett ansvar att bemöta andra med respekt och tolerans.

Förskolor, skolor, föreningar och arbetsplatser som präglas av mångfald, likabehandling och jämställdhet tar till vara människors kompetens, skapar kraft och bidrar till en bättre arbetsmiljö. På samma sätt är en jämställd och öppen kommun attraktiv, vilket främjar trivsel, tillväxt och utveckling. Att följa upp lönekartläggningar och öka kunskapen i jämställdhetsfrågor inom varje politikområde är viktigt i arbetet för förbättrad jämställdhet.

Demokrati

Demokrati är en av det fria samhällets hörnpelare, där politiska partier och folkrörelser med många aktivt engagerade spelat en avgörande roll i samhällsutvecklingen. Antalet förtroendevalda och medlemmar i de traditionella folkrörelseorganisationerna har dock under de senaste decennierna minskat kraftigt. Vi tar detta på stort allvar och vill därför arbeta med att slå vakt om och stärka demokratin genom medskapande medborgardialog, användande av ny digital teknik samt ge ökat ansvar för dessa frågor i såväl kommunstyrelsen som övriga nämnder.

Alingsås kommun ska vara en transparent kommun, där vi löpande informerar om vilka förändringar som planeras och genomförs i kommunen och där vi möjliggör en levande och ständigt pågående dialog om utvecklingen av Alingsås kommun. Det är också angeläget att förstärka nyanländas utbildning i såväl demokrati som jämställdhetsfrågor.

För att främja demokratin måste det i kommunen finnas processer som ger medborgarna förutsättningar att delta i samhällsutvecklingen. Genom en medskapande medborgardialog kan kommunens invånare få en större delaktighet i viktiga frågor. För att medborgardialog ska kunna tillämpas i praktiken krävs kunskap och medvetenhet inom kommunens förvaltningar om när medborgardialog kan tillämpas och hur en sådan kan genomföras. Kommunen måste kontinuerligt säkra att det finns tillräcklig kompetens kring medborgardialog hos de anställda.

En kommun fri från korruption och misskötsel är en förutsättning för att kunna hushålla med kommunens ekonomi och bedriva en bra verksamhet. Därför har det under mandatperioden beslutats att inrätta en visselblåsarfunktion och antagits en policy mot korruption. Att kunna rapportera missförhållanden utan att drabbas av negativa konsekvenser är viktigt för att upprätthålla invånarnas förtroende för kommunen som organisation.

Integration

Alingsås kommun har under senare år tagit emot såväl asylsökande som kvotflyktingar och kommunplacerade personer som redan erhållit uppehållstillstånd. Det har varit en utmaning då många ankom till vår kommun, men har till stora delar klarats av tack vare frivilliginsatser från det civila samhället. SKR har påtalat vikten av att kommunerna klarar integrationen då behov av arbetskraft kommer att öka framöver. I arbetet med integrationen krävs fortsatta och samordnade insatser från såväl kommunen, det civila samhället och näringslivet. Det är därför väsentligt att de nyanlända som påbörjat gymnasiestudier ges möjlighet att slutföra dem. Fördjupad utveckling av samverkan kring utbildning och praktikplatser ska därför prioriteras. Språkträning ska säkras för dem som efter flera år i kommunen inte kan bli självförsörjande på grund av bristande kunskaper i svenska språket.

Integration har också en vidare betydelse. Det handlar om att integrera alla i samhället oavsett bakgrund, ålder, kön eller sexuell läggning, med mera. Att alla ska få möjlighet att uppleva delaktighet och ett unikt värde är alltid grunden. En fortsatt samverkan mellan kommunen, näringslivet och det civila samhället är avgörande för en lyckad integration.

Alliansens politiska prioriteringar för år 2022

Klimat och miljö

Klimathotet är vår tids stora ödesfråga. Det är en global fråga, men klimatarbetet måste ske även lokalt. Alingsås kommun ska inte bara vara med och bidra till den omställning som krävs, utan också gå före. Vi måste gå över till transporter som drivs av förnybara bränslen och ersätta fossil energi med ny hållbar teknik.

I förra årets budget lade Alliansen konkreta förslag inom en rad områden med syfte att bidra till minskad halt av koldioxid i atmosfären. Kommunen ska verka för fler miljöbilar i verksamheten. För att genomföra detta behöver det ske en utbyggnad av laddstationer vid kommunala byggnader.

Den gröna omställningen av Alingsås kommun pågår redan. Vi behöver dock göra mer. Klimatarbetet får aldrig plana ut, utan måste ständigt växla upp om vi ska hinna nå klimatmålen. För att få fram de mest effektiva åtgärderna tar kommunen nu fram en handlingsplan för klimatet, som kommer att sjösättas under nästkommande år.

Bevarande av biologisk mångfald är ett globalt hållbarhetsmål och en nödvändighet för allt liv på jorden. Åtgärder för att nå detta mål är bland annat att värna skyddsvärd natur, återskapa biotoper som gått förlorade samt att informera och involvera invånarna i arbetet för ett ur miljöperspektiv hållbart samhälle. Alingsås kommun har under mandatperioden antagit ett nytt naturvårdsprogram. För att nå de mål som programmet ställer upp, kommer det under kommande år krävas en ökad samordning mellan kommunens olika förvaltningar.

Alingsås kommun ska fortsätta arbeta för att minska kostens miljö- och klimatpåverkan. I kommunens nyligen antagna livsmedelsprogram fastslås flera klimatfrämjande insatser, som bland annat ett minskat måltidssvinn och ökad andel närproducerat mat. Därför tillskjuts ytterligare resurser under planperioden i syfte att öka andelen närproduerad kost inom skola och äldreomsorg.

Ett sätt att minska CO2-utsläppen är att främja cykeln som transportmedel. Det sker främst genom att öka antalet kilometer gång- och cykelväg i kommunen. På kommunala gator fortsätter utvecklingen av gång- och cykelvägar enligt gällande Trafikplan.

Konkreta åtgärder för en resultatinriktad och effektiv klimatpolitik:

- *Upprätta en handlingsplan för kommunens klimatarbete, med åtgärder för att minska CO2-utsläppen i Alingsås kommun.*
- *Fortsätta arbetet med att sätta upp laddstationer i Alingsås kommun.*
- *Genom ägardialog öka antalet solceller inom kommunkoncernen.*
- *Fortsätta arbetet med Agenda 2030 med civilsamhälle och aktörer genom att utveckla kommunens deltagande inom Hållbarhetsfestivalen.*
- *Ta fram klimatanpassningsplan.*
- *Fortsatt utbyggnad av gång- och cykelvägsnätet och framtagande av en tydlig prioriteringsordning.*
- *Tilldelning om 5 mnkr årligen under planperioden för att öka andelen närproducerad kost inom skolan och äldreomsorgen.*

Norra och södra kommundelarna

Ungefär en tredjedel av alla invånare i kommunen bor utanför Alingsås tätort. För att hela Alingsås ska utvecklas och växa krävs det att alla får goda förutsättningar för att kunna arbeta, bo och driva företag. Annars riskerar kommunen att splittras, där de som bor på landsbygden inte åtnjuter samma samhällsservice som de som bor i kommunens centrala delar. Under mandatperioden har Alliansen genomfört flera satsningar i de norra delarna av kommunen. Efter att planprogram för Sollebrunn antagits arbetas det nu vidare med detaljplaner för Sollebrunn centrum.

Bjärkelyftet är ett fristående initiativ där eldsjälar och politiker träffas regelbundet och i organiserade former diskuterar hur de tillsammans kan skapa utveckling i området. Vi ser positivt på en fortsatt god dialog mellan kommunen och Bjärkelyftet.

I södra kommundelen fortsätter Ingared att växa med ett ökat antal bostäder och det är ett populärt område för barnfamiljer. Ingared har även växt mycket de senaste åren och tillsammans med utvecklingen av Stadsskogen har vi börjat se över olika alternativ för förskole- och skolorganisation för att möta en ökad kapacitet och närhet.

Konkreta åtgärder för att stärka kommunens norra och södra delar:

- *Slutföra förstudie av en om- och tillbyggnad av Bjärkehallen.*
- *Fortsatt arbete med detaljplaner för Sollebrunn centrum med torget som utgångspunkt.*
- *Översyn av alternativ förskole- och skolorganisation för att möta en ökad kapacitet och närhet i de södra kommundelarna.*
- *Säkra långsiktigt fungerande lokaler för bibliotek och ungdomsgård i Ingared.*

Jobb och företagande

Det näringslivsstrategiska programmet för Alingsås kommun 2021 - 2035 pekar ut hur kommunen ska arbeta med strategisk näringslivsutveckling för att skapa goda förutsättningar för företagandet i kommunen. Ansvaret för genomförande och förverkligande av det näringslivsstrategiska programmet är gemensamt för kommunen som helhet. Strategierna som beskrivs i programmet berör flera av kommunens verksamheter, som en del i deras ordinarie uppdrag. Var och en av dessa har ansvar att löpande beakta programmets strategier i sina respektive planer.

Näringslivsenheten samordnar programmets genomförande och uppföljning, i samråd med berörda förvaltningar och rapporterar till kommunens ledningsgrupp och Näringslivsrådet. I programmets genomförande ska öppenhet och delaktighet för företagen och deras organisationer säkerställas, med öppna möten två gånger per år, där resultat, åtgärder och erfarenheter redovisas och diskuteras. En årlig avstämning ska även göras med kommunstyrelsen.

Målbilden för programmet är att i Alingsås finns goda förutsättningar för ett starkt och diversifierat näringsliv och en växande arbetsmarknad. Det ska vara enkelt att driva företag och genom kommunikativ och serviceinriktad dialog, ska Alingsås kommun möjliggöra för företag att växa och etablera sig. Målbilden är nedbruten i tre underliggande mål: kompetensförsörjning och attraktionskraft, samhällsplanering samt företagsklimat och innovationskraft. Den kvantitativa målbilden är att skapa förutsättningar för 3 700 ytterligare arbetstillfällen i kommunen fram till 2035.

Utifrån de utmaningar som Alingsås kommun står inför, samt de prioriteringar som framkommit internt i kommunen och i dialogen med näringslivet, har sex strategiska områden identifierats:

- Kompetensförsörjning: Alingsås kommun tillvaratar och attraherar kompetens.
- Attraktionskraft: Alingsås kommun är en attraktiv plats att verka, bo, besöka och studera i.
- Infrastruktur och tillgänglighet: Alingsås har en fungerande infrastruktur och god tillgänglighet.
- Markberedskap och fysisk planering: Alingsås kommun erbjuder verksamhets- och bostadsmark i rätt lägen.
- Företagsklimat: I Alingsås är det enkelt att driva företag.
- Innovationskraft: Alingsås kommun stärker näringslivets förutsättningar för innovation.

Till varje strategi hör ett antal insatser i programmet, som är av strategisk snarare än operativ karaktär. Det operativa genomförandet av programmet sker inom ramen för kommunens verksamheters ordinarie arbete. Utifrån dialogen med näringslivet är det avgörande att det operativa genomförandet präglas av nytänkande, handlingskraft och samverkan. Genomförandet av programmet i form av aktiviteter och åtgärder pågår nu och framöver.

Kommunens företagsklimat är en högt prioriterad fråga, där den faktiska verksamheten för att exempelvis korta handläggningstider framför allt sker inom samhällsbyggnadsnämnden. Kommunstyrelsen bistår bland annat med kompetens från näringslivsenheten och strategisk inriktning för företagsklimatet i kommunen.

Resultat från SKR:s Insiktsmätning, där alla som svarar har haft en faktiskt kontakt med kommunen, visar på en uppgång av index till NKI 67 (2020), vilket betyder godkänt. I Svenskt Näringslivs mätning, ser vi ett något stigande betyg i enkätdelen från 2.54 (2019) till 2.86 (2020), även om kommunen sjönk några steg i den totala rankningen. Under våren 2021 (i maj) ser vi ytterligare en liten ökning till 2.91.

Det övriga arbetet med att stärka företagsklimatet fortsätter, så som Näringslivsforum (stormöten mellan företagare, politiker och tjänstemän), Before Work (frukostmöten), Näringslivsrådet, samverkan med stadskärnan och företagsbesök. Stort fokus läggs på kommunikation, bland annat i form av nyhetsbrevet och en uppdaterad hemsida.

Stöttningen av nyföretagande i kommunen fortsätter, särskilt i form av samarbete med Nyföretagarcentrum och andra företagarföreningar.

Besöksnäringen är viktig för Alingsås attraktionskraft och tillväxt. Kommunen avser att intensifiera arbetet med att utveckla hela kommunen som ett destinations- och besöksmål, med ett bra utbud av hållbara upplevelser för invånare och besökare.

En annan viktig del för att stärka det lokala näringslivet är att fortsätta möjliggöra för lokala företagare att kunna lämna anbud på kommunens upphandlingar. Det sker dels genom hur upphandlingarna formuleras där vi vill fortsätta gynna lokala aktörer där det är möjligt och dels genom att utbilda våra lokala företagare i att kunna lämna anbud på kommunens upphandlingar.

Konkreta åtgärder för att stärka företagsklimatet och skapa nya jobb:

- *Genomföra och följa upp Näringslivsstrategiskt program med dess sex strategiska områden för Alingsås kommun 2021-2035.*
- *Upprätta en digital plattform på kommunens hemsida för att kommunicera och följa upp åtgärder utifrån det näringslivsstrategiska programmet.*
- *Fortsätta att stötta nyföretagande och ung företagsamhet genom exempelvis sommarentreprenörskola och samverkan med Nyföretagarcentrum och andra företagarföreningar.*
- *Utforma upphandlingar som gör det möjligt för lokala företag att lämna anbud.*
- *Skapa minst 200 jobb till skolungdomar genom satsning på sommarjobb.*

Trygghet och säkerhet

I Alingsås kommun är det tryggt, säkert och välkomnande! Så inleds kommunens säkerhetspolicy. Målsättningen med Alingsås kommuns säkerhetsarbete är bland annat att kommunen ska vara trygg och säker och välkomnande för de som bor, arbetar eller i övrigt vistas i Alingsås.

Vi vet att det finns platser i kommunen som idag inte upplevs trygga att vistas på, det kan vi bidra till att åtgärda på olika sätt. Det ska heller inte vara enkelt att begå brott eller att etablera brottslig verksamhet i vår kommun. Idag har vi en beslutad struktur för vårt säkerhetsarbete på plats och fler styrande dokument har antagits. Detta ger oss möjlighet till bättre överblick över det faktiska läget och därmed också möjlighet till konkreta åtgärder.

Det är inte bara vårt säkerhetsarbete eller polisiärt arbete som avgör huruvida en plats upplevs som trygg eller inte. Vi måste i samverkan mellan samhällsbyggnad, våra bolag och fastighetsägare i

kommunen vidta åtgärder för trygga platser med rätt belysning, växtlighet och buskage som hålls efter och minskad nedskräpning eller annan åverkan. Kommunen ska arbeta med att förbättra trafiksäkerhet och tillgänglighet i trafikmiljön så att alla ska ha samma möjligheter att röra sig i vår stad. Särskild satsning ska göras på en säker skolväg för barn.

Konkreta åtgärder för ett tryggare och säkrare Alingsås:

- *Utveckla samverkan med lokala polisområdet genom att driva arbete inom brottsförebyggande rådet.*
- *Samordna och effektivisera kommunkoncernens larm och bevakningstjänster genom att införa kommungemensam väktartjänst.*
- *Utveckla arbetet med att motverka organiserad brottslighet och förstärka arbetet för att motverka hot och otillbörlig påverkan mot både tjänstemän och politiker.*
- *Prioritera arbetet med att förstärka vår förmåga inom totalförsvar och civil beredskap i syfte att öka samhällets motståndskraft mot samhällspåverkan som pandemi och andra samhällsstörningar.*
- *Fortsätta skapa tryggare offentliga rum genom samverkan med kommunala bolag och privata fastighetsägare samt vid behov via kameraövervakning.*
- *Förbättra trafiksäkerhet och tillgänglighet i trafikmiljön så att alla ska ha samma möjligheter att röra sig i vår stad. Särskild satsning ska göras på en säker skolväg för barn.*

Ett tydligt, aktivt och närvarande ledarskap

Ledarskapet spelar en avgörande roll. För att bedriva en bra verksamhet behöver vi engagerade medarbetare. Ett bra ledarskap utvecklar engagemanget hos medarbetarna och skapar förutsättningar för att kunna utveckla och bedriva en bra verksamhet. Alingsås kommuns syn på chefer inom organisationen är att ledarskapet ska genomsyras av ett tydligt, aktivt och närvarande ledarskap. Att vara ledare i Alingsås kommun innebär att ansvara för verksamhet, personal och ekonomi inom uppdragsområdet. Den stora utmaningen och samtidigt den enskilt största framgångsfaktorn för ett hållbart och lyckat chefskap är att få dessa tre delar att harmonisera. Forskning visar att det skapar de bästa förutsättningarna för verksamheten att nå sina mål. Med dessa aktiviteter som bas skapar vi en bra grund för våra chefer att bedriva sitt ledarskap.

För att skapa ett stöd i kommunens förbättrings- och utvecklingsprocess kommer Alingsås kommun utvärderas med hjälp av Kommunkompassen. Kommunkompassen är ett verktyg framtaget av Sveriges kommuner och regioner för att belysa styrning, ledarskap och samverkan i kommunorganisationen. Den visar hur kommunen skapar förutsättningar för att hantera dagens och framtidens utmaningar. Genom att använda sig av Kommunkompassen kan en kommun få en genomlysning av kommunkoncernen utifrån ett övergripande perspektiv som visar på både styrkor och förbättringsområden. Det ger ett stöd för kommunens övergripande utvecklings- och förbättringsarbete samt ger en möjlighet att jämföra sig med andra kommuner och hitta goda exempel att lära sig av.

Konkreta åtgärder för att skapa ett tydligt, aktivt och närvarande ledarskap:

- *Implementering av kommungemensamma medarbetaröverenskommelser som tydliggör uppdraget i dialog med respektive chef.*
- *Utveckla formerna för ledarutveckling och medarbetarskap.*
- *Utbildningssatsning i digitala verktyg.*
- *Utvärdera kommunen med hjälp av Kommunkompassen.*

Attraktiva arbetsplatser

Alingsås kommun ska till alla delar vara en attraktiv arbetsplats så att kommunen kan attrahera och behålla kompetenta medarbetare i en väl fungerande och engagerad organisation, där medarbetarna trivs, känner arbetslust och arbetar med ständiga förbättringar. Det är av avgörande betydelse att Alingsås kommun kan attrahera kompetent personal att såväl söka sig till vår kommun som att våra befintliga

medarbetare känner engagemang och vilja att fortsätta utveckla kommunens verksamheter.

Alingsås kommun ska ta tillvara personalens engagemang och kunskap. Att skapa en vi-känsla, ökad delaktighet och stolthet över att vara en del av vår kommuns utveckling är vår utgångspunkt.

Detta innebär att kommunen ska utveckla program och metoder så att hela organisationen arbetar utifrån en gemensam kultur och värdegrund. Arbetsmiljön är en avgörande faktor för ett lyckat arbete med attraktiva arbetsplatser. Att utveckla formerna för hur arbetsmiljöfrågorna tas om hand är ett ständigt och extra viktigt fokusområde i den period vi nu befinner oss i när samhället tar steg till det nya normala.

Konkreta åtgärder för att vara en attraktiv arbetsgivare:

- *Fortsätta implementeringen av vår värdegrund och värdeorden engagemang, öppenhet och respekt.*
- *Implementera utvecklat arbetssätt för det systematiska arbetsmiljöarbetet.*
- *Erbjuda heltidsanställning till de som önskar.*
- *Utveckla formerna för strategisk kompetensförsörjning på både övergripande och förvaltningsspecifik nivå.*
- *Översyn av styrande dokument inom det personalpolitiska området.*

Digitalisering

Digitaliseringen förändrar vårt samhälle i grunden. Den påverkar hur vi lever och arbetar samt ger oss förutsättningar att göra sådant som tidigare inte varit möjligt. Sverige har som mål att vara bäst i världen på att använda digitaliseringens möjligheter. En effektiv och innovativ offentlig sektor är av stor betydelse.

För Alingsås kommun innebär digitaliseringen en möjlighet att effektivisera befintliga processer och utförda tjänster för både medborgare och näringsliv. Förutom effektivisering ges också förutsättningar för en högre grad av tillgänglighet och transparens. I samma omfattning påverkar denna förändring alla medarbetare inom Alingsås kommun. Genom kortare ledtider, ökad leveransprecision och spårbarhet förändras vårt sätt att leverera förväntade resultat genom en kontrollerad förändring. Ett exempel på en omställning med fokus på invånaren är arbetet med Alingsås Digitala Assistent (ADA). ADA förväntas inom försörjningsstödet säkerställa en rättssäker handläggning, korta handläggningstider och effektivisera processerna och på detta sätt frigöra handläggartid till sökande i behov av mer omfattande stöd.

Ett mer lokalt men mycket viktigt arbete är kopplat till informations- och IT-säkerhet. Det finns nu en antagen säkerhetspolicy, en antagen Informationssäkerhetspolicy och en informations- och IT-säkerhetsriktlinje som gäller för alla verksamheter. Implementation, investeringar och utbildningar är nästa steg och är kommunövergripande. Syftet är att möta ett ökat behov av säker IT samt att höja kompetensen inom hela kommunen inom området.

Konkreta digitaliseringsåtgärder:

- *Utveckla och implementera automatiserade arbetsprocesser för att effektivisera administrativa uppgifter.*
- *Utveckla informations- och IT-säkerhet.*
- *Intensifiera arbetet med nästa generations e-tjänster, både internt och externt.*
- *Ta fram en digital handlingsplan för år 2022.*

Barn och ungdomar

Kommunens förskolor, skolor och fritidshem ska erbjuda god omsorg och bedriva en undervisning av hög kvalitet. Förskola och skola ska arbeta för att alla barn och elever ska nå utbildningens mål och utvecklas så långt som möjligt och för ökad likvärdighet så att alla barn och elever ska ha samma möjlighet att nå utbildningens mål. Förskola, förskoleklass och fritidshem har genom förtydliganden i läroplanerna de senaste åren fått ett alltmer förtydligat utbildningsuppdrag. Förskolans och skolans kompensatoriska uppdrag har också tydliggjorts vilket ställer ytterligare krav på förskola och skola. Verksamheten har därmed ett viktigt uppdrag att skapa tillgängliga lärmiljöer för alla barn

och elever utifrån respektive individs behov och förutsättningar. Förskola och skola ska därmed arbeta systematiskt för ökad trygghet och närvaro tillsammans med övrigt arbete för ökad måluppfyllelse för alla barn och elever.

I samarbete med socialnämnden ska särskilda insatser göras för att minska skolfrånvaro och därmed minska risken för utanförskap, sociala problem och psykisk ohälsa som vuxen. Arbetet med att främja närvaro ska börja i förskolan där också grunden till samverkan med vårdnadshavare läggs. Insatser för att skapa ett gott klimat där barn och eleverna känner sig trygga, mår bra och trivs i förskola och skola ska rikta sig till alla. I skolan kompletteras arbete med ytterligare förebyggande insatser riktat till elever som riskerar att hamna i omfattande frånvaro. Ett skolsocialt team arbetar i nära samarbete med pedagoger och elevhälsoteam med riktade insatser för att undvika att befästa skolfrånvaro och för att få frånvarande elever tillbaks till skolan. En lyckad skolgång minskar risken för utanförskap, sociala problem och psykisk ohälsa som vuxen.

Grunden för en god lärandemiljö skapas i mötet mellan barn/elev och pedagog. Personalen inom förskola, skola och fritidshem är nyckelgrupper för att erbjuda en god utbildning. Våra barns och elevers lärande och skolresultat är beroende av att skicklig och engagerad personal vill arbeta i vår kommun och att de kontinuerligt erhåller adekvat kompetensutveckling och förutsättningar för att utföra sina uppdrag. De möjligheter som digitaliseringen innebär är en central del i utvecklingen av undervisningen samtidigt som arbetsuppgifter utanför det pedagogiska uppdraget i möjligaste mån förenklas genom användning av ny teknik.

För att möta de utökade krav som finns på förskola, skola och fritidshem behövs ett aktivt arbete med att utveckla verksamheternas inre organisation. I Alingsås kommun ser vi positivt på att komplettera verksamheten med roller som förskoleassistenter och lärarassistenter för att renodla uppdragen för legitimerade förskollärare och lärare i såväl förskola som grundskola, grundsärskola och fritidshem och på sikt bibehålla och öka kompetensen i verksamheten. Uppdrag som förskoleassistenter och lärarassistenter är, förutom ett uppdrag som avlastar förskollärare och lärare, ett uppdrag som genom att locka fler till verksamheten och vidareutbildning av förskolans och skolans övriga yrkeskategorier ska ses som en kompetensförsörjningsinsats. Kommunen har under de senaste åren arbetat framgångsrikt med att utveckla organisationen i förskola för att skapa mindre sammanhang för barnen. Arbetet behöver utvecklas vidare på respektive förskola utifrån lokala förutsättningar. Därtill behövs ett långsiktigt arbete med förskolan och skolans yttre organisation behövs som en del i att möta utmaningarna.

Konkreta åtgärder för förskola och skola som skapar trygghet, utveckling och lärande:

- *Fortsätta arbeta för ökad trivsel och närvaro tillsammans med övrigt arbete för ökad måluppfyllelse.*
- *Fokusera på systematiskt kvalitetsarbete för att säkerställa likvärdig utbildning.*
- *Riktade insatser för att undvika att befästa skolfrånvaro och för att få frånvarande elever tillbaks till skolan.*
- *Vidta åtgärder för att minska arbetsbelastningen för all personal.*
- *Tillvarata de möjligheter som digitaliseringen innebär som en central del i utvecklingen av undervisningen.*
- *Förenkla användningen av ny teknik i arbetsuppgifter utanför det pedagogiska uppdraget.*
- *Utveckla arbetet med på förskoleassistenter och lärarassistenter för att avlasta och frigöra mer tid för undervisning.*

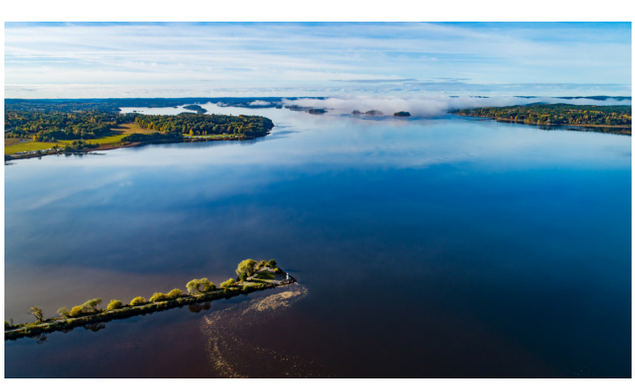

Gymnasieskola och vuxenutbildning

Alingsås kommuns gymnasieutbildning är ett attraktivt alternativ för både Alingsåsungdomar och för ungdomar från regionen i övrigt när val till gymnasiet ska göras. Utbudet av gymnasieskolor i regionen är enormt och tack vare kombinationen av gediget basutbud, spetskompetens och digital profil behåller Alströmergymnasiet sitt goda rykte och förstärker dessutom resultaten. Genom god samverkan med grundskolan säkerställs att eleverna innehar nödvändig kunskap för fortsatta studier och kan erhålla gymnasieexamen inom tre år.

Utifrån rådande läge och konjunktur har det blivit än mer angeläget att föra fördjupad dialog med region, universitet och högskolor samt näringsliv för utveckling av utbildningserbjudanden och kompetensförsörjning.

För att möta samhällets och näringslivets lokala behov kommer det bli alltmer viktigt att utveckla och genomföra utbildningsalternativ tillsammans med näringslivet i form av arbetsintegrerat lärande. Exempel på framgångsrika etableringar i tät samverkan med företag är utbildningarna *Plåt- och svetsteknik* samt *Inkluderande Bygg.* Under budgetperioden kommer detta arbetsintegrerade arbetssätt breddas och fördjupas med fokus på tillämpad IT i nära samarbete med några av kommunens stora branschspecifika områden. Möjligheterna till närmare samarbete mellan gymnasieskolan och vuxenutbildningen på område ska utnyttjas. För större bredd och utbyte kommer närmare samarbete sökas med kringliggande kommuner.

Kompetensutveckling och karriärmöjligheter för lärare är mycket viktigt, både inom respektive ämnesområde och inom pedagogik och didaktik. Utöver lektorstjänster är det viktigt att höja kompetensnivån på bredden över hela lärarkåren. Det ger styrka och kvalitet för gymnasium och Campus Alingsås.

Folkhögskolor spelar en viktig roll inte minst för de elever som lämnar gymnasiet utan fullständiga betyg. En god samverkan mellan kommunen och folkhögskolan är därför angelägen. Som ett resultat av den samhällsomdaning som sker främst beroende av den pågående digitaliseringen kommer det att krävas nya former för kompetensutveckling i kommunen.

I nuvarande budget satsar Alliansen extra på feriejobb för ungdomar vilket är ett fortsatt uppdrag. Genom satsning på feriejobb ges ungdomar en meningsfull sysselsättning och viktiga erfarenheter inför framtida yrkesliv. Feriejobb och praktikplatser av olika slag är också ett viktigt samarbete mellan kommun och näringsliv för att på sikt kunna möta det stora behovet av kompetens i näringslivet.

Konkreta åtgärder för utbildning:

- *Fortsätta stärka Alströmergymnasiets ställning som attraktivt gymnasium.*
- *Utveckla Alingsås vuxenutbildning genom ett arbetsintegrerat arbetssätt.*
- *Stärka samverkan med näringslivet och utveckla arbetet med strategisk kompetensförsörjning inom Teknikcollege.*
- *Skapa minst 200 jobb till skolungdomar genom fortsatt satsning på sommarjobb.*

Kultur, idrott och föreningsliv

Kulturen bidrar till att ge människor en hög livskvalitet. Vår övergripande ambition är ett ökat aktivt deltagande i kulturlivet. Kommunen ska därför ha ett fritt och vitalt kulturliv som är livskraftigt i hela kommunen. Principen om armlängds avstånd är grundläggande för kommunens kulturverksamhet, vilket innebär att kommunen politiskt skapar förutsättningar för kulturen, medan sakkunniga avgör dess innehåll. Kulturens frihet och möjlighet att skapa upplevelser och engagemang ska värnas, så att den kan vara nyskapande och obunden, kritisk och kreativ.

Möjligheten till kulturella upplevelser och meningsfulla fritidsaktiviteter har stor betydelse för var människor väljer att bo och påverkar i förlängningen utvecklingen av kommunen.

En väl fungerande idrottsrörelse gynnar hela Alingsås kommun. Alla som bor och verkar i kommunen ska kunna utöva idrotts- och motionsaktiviteter och annan fysisk aktivitet utifrån egna förutsättningar och önskemål.

Kommunikationen med kommunens förening-

ar ska stärkas. Alla föreningar ska behandlas på ett likvärdigt sätt i kontakt med kommunen.

Ungdomsgårdar som erbjuder skapande aktiviteter och en mötesplats som bidrar till integration ska uppmuntras. Fler unga och nya målgrupper ska nås genom att stärka ungdomars delaktighet i kreativa aktiviteter för en meningsfull och likvärdig fritid.

Studieförbundens fria och viktiga roll för folkbildningen måste värnas.

Arbetet med att stärka Alingsås museum som en institution som vårdar och förvaltar vårt gemensamma kulturarv kommer att fortsätta. Museet ska ha det grundläggande uppdraget att förvalta och berätta om Alingsås kommuns historia och utifrån detta bygga en långsiktig verksamhet.

Kommunen ska skapa goda förutsättningar för föreningar, enskilda och företag att verka inom idrotts- och fritidsområdet. Kommunen ska också medverka till att nya idrottsanläggningar kommer till och ge bra stöd till idrott och föreningsliv.

Konkreta åtgärder för förenings- och kulturliv:

- *Fortsatt stärka Alingsås museums uppdrag att tillgängliggöra kulturarvet och Alingsås lokalhistoria.*
- *Påbörja arbetet med att bygga en ny ishall.*
- *Göra investeringar i Alströmerteatern för att få en modernare evenemangslokal och lokal för kommunfullmäktige.*
- *Anlägga ett utegym i centrala Alingsås.*
- *Säkra långsiktigt fungerande lokaler för bibliotek och ungdomsgård i Ingared.*
- *Tillsammans med föreningslivet uppmuntra barn och ungdomar till ökad rörelse och idrott.*

Äldre

Äldre kommuninvånare prioriteras av Alliansen och vi har en välskött äldreomsorg i Alingsås. Det är viktigt att äldre personer även fortsättningsvis ges möjligheter att åldras i trygghet med bibehållet oberoende. Befolkningsutvecklingen leder gradvis till en ökad efterfrågan på både hemtjänst och särskilda boenden. Det är en stor utmaning som Alingsås delar med kommuner över hela landet.

Alingsås står inför en förändrad demografi kommande år där fler blir allt äldre och behovet av äldreomsorg kommer att öka. Ett strategiskt arbete med långsiktig planering för framtidens äldreomsorg i Alingsås håller på att utvecklas med ambitionen om att möta framtidens utmaningar med så låg kostnadsökning som möjligt och med visionen om bibehållen eller helst högre kvalitet.

För att kunna möta det ökade behovet av omsorg är rätt typ av bostad särskilt viktigt. Alingsås kommun behöver fler trygghetsboende och anpassade lägenheter i det ordinarie bostadsbeståndet som ett mycket viktigt komplement till särskilda boendeplatser för äldre. I kommunen ska det finnas tillräckligt många särskilda boendeplatser så att väntetiden minimeras. Målet är att skapa förutsättningar för individen att leva självständigt och på egna villkor så länge som möjligt. Såväl kommunala som privata initiativ till byggnation är nödvändigt.

Kommunen ska under de kommande åren utöka självbestämmandet för äldre inom våra verksamheter. Ytterligare en utmaning i dag är att rekrytera personal till vårdyrket. För att säkerställa kompetens, både i dag och i framtiden, behöver riktade insatser genomföras för att höja attraktiviteten i yrket. Kombinationen av ökad efterfrågan på omsorg och den framtida utmaningen att klara rekryteringsbehoven av personal ställer krav på omställning. Det pågår en implementering av tidigare års uppdrag att ta fram lämpliga språkkrav för anställning med tillhörande språkutbildning.

Konkreta åtgärder för äldreomsorg:

- *Utöka självbestämmandet för äldre inom våra verksamheter.*
- *Fortsätta utveckla digital teknik inom omsorgen och digitala tjänster i hemmet.*
- *Fortsätta arbetet med kompetensutveckling samt stärka attraktiviteten inom vårdyrket.*
- *Påbörja införandet av äldreomsorgsstrategin.*
- *Tillskapa fler trygghetsboenden i enlighet med äldreomsorgsstrategin.*

Social omsorg

I ett fritt och humant samhälle måste socialtjänsten finnas till hands när den behövs. Den är en viktig del i välfärdssamhället och en förutsättning för att skapa ett samhälle där alla individer kan känna sig trygga och ges goda möjligheter att utvecklas och vara självständiga. De kommande åren bör verksamheten successivt ställas om mot en mer jämställd, förebyggande, lätt tillgänglig och mer kunskapsbaserad socialtjänst i enlighet med den nya socialtjänstlag som föreslås träda i kraft 2023. Kommunen behöver tillhandahålla kostnadseffektiva, riktade förebyggande insatser. En viktig aspekt i detta sammanhang är det familjestärkande perspektivet. När så är möjligt bör det övervägas att återetablera en familjecentral i Alingsås.

Framtidens välfärdsuppdrag kräver att vi också tar tillvara på frivilliginsatserna i kommunen och tillsammans med dem skapar ett bättre Alingsås. En lågkonjunktur med hög arbetslöshet som följd kan leda till större behov av försörjningsstöd. Det är av största vikt att berörda verksamheter som socialtjänst och arbetsmarknadsenhet intensifierar det befintliga arbetet i en strukturerad process och gemensam målsättning. Målsättningen är att hålla nere kostnadsökningen samt att säkerställa att drabbade individer inte hamnar i långvarigt utanförskap och bidragsberoende utan istället med vårt stöd hittar meningsfull sysselsättning och självförsörjning.

Liksom behovet av äldreboenden gradvis ökar växer även målgruppen funktionshindrade med LSS-beslut med behov av egen bostad. Idag är väntetiden för en bostad alltför lång och det är därför mycket viktigt att ytterligare boendeplatser tillskapas i kombination med att övriga LSS-insatser utvecklas och utökas inom de närmaste åren. Kommunen behöver säkerställa god intern samverkan mellan olika verksamheter för att trygga ett gott och sömlöst omhändertagande av målgruppen.

Det finns dessvärre en drogproblematik kopplat till ungdomar som vi måste agera mot. Vi vill öka och formalisera samverkan mellan kommunens instanser och polisen för att hantera situationen i ett tidigt stadium. Våra barn och ungdomar är det viktigaste vi har och samtliga krafter i samhället måste bidra för att ge alla en så bra start som möjligt i livet.

Konkreta åtgärder för social omsorg:

- *Stärka insatserna för målgruppen långvarigt bidragsberoende.*
- *Tillhandahålla stöd och hjälp till de mest utsatta alingsåsarna samt utveckla ett mer riktat förebyggande arbete.*
- *Säkerställa arbetet med så kallade hemmaplanslösningar för att undvika köpta placeringar externt.*
- *Förstärka intern samverkan inom och mellan kommunens olika verksamheter i syfte att utforma långsiktigt hållbara insatser för individer i alla åldrar med behov av stöd.*
- *Vidta åtgärder för att motverka användning av narkotika och tillhörande kriminalitet bland ungdomar genom ökad samverkan mellan skolan, socialtjänsten och polisen.*

Samhällsbyggnad

I budget 2021 fick kommunledningskontoret i uppdrag att ta fram en stadsplan för Alingsås tätort. Under kommande år fortsätter uppdraget.

Projektet syftar till att förtydliga Översiktsplanens intentioner och besvara frågor om var, hur och i vilken ordning den byggda miljön i Alingsås tätort bör utvecklas. Stadsplanen kommer att fokusera på hur befintlig bebyggelsestruktur ska utvecklas och hanteras, men även i viss mån beröra grönområden och infrastrukturfrågor.

Stadsplanen ska beskriva hur den befintliga bebyggelsen kan förtätas, bevaras och utvecklas. Utgångspunkten är Översiktsplanens ambitioner om att skapa en sammanhängande stad som växer inifrån och ut. Utöver detta ska stadsplanen även beskriva i vilken ordning olika områden bör växa samt ange övergripande principer och strategier för gestaltning av bebyggelse i kommande planering.

Stadsplanen kommer att ersätta det gamla tillväxtprogrammet som tidigare reviderets årligen. Syftet är att:

- Skapa förutsägbarhet för fastighetsägare, exploatörer samt kommunens egna organisation.
- Tydlig vägledning för stadens planering, tex detaljplaner och bygglov.

Kopplat till arbetet med stadsplan så fortgår planering för markplanering, bostadsförsörjning och handelsutveckling i kommunen. När stadsplanen är antagen kommer det inledas ett arbete med att se över och vid behov uppdatera äldre detaljplaner i staden, vilket kommer finansieras inom exploateringsverksamheten.

En undersökning om vad som är viktigt för alingsåsarna vid planering av staden, vägar och järnvägar genomförs under hösten 2021. Detta kommer att ge vägledning inför kommande planering kring stadsplan och ställningstaganden om E20 och Västra stambanan.

Under kommande år fortsätter arbetet med att utreda förutsättningarna för en fortsatt utveckling av stationsområdet i Alingsås.

Planprogram Mjörnstranden samråds under hösten 2021 och kommer att så småningom gå över till detaljplanering. Programmet pekar ut inriktningen för kommande utveckling av området med nya ytor för rekreation, utveckling av befintliga verksamheter samt visar på placering och kvaliteter för ca 550 nya bostäder. Programmet tar också ett grepp om de utmaningar som finns kring ändrat klimat och behovet av hållbart byggande.

Stadsskogen är det område i Alingsås tätort som har haft den mest omfattande utvecklingen senaste årtiondena. I dagsläget pågår det byggnation av bostäder på flera platser i området och två detaljplaner med ca 550 bostäder och skola tas fram i den mellersta/södra delen. Efter denna fas bedöms utbyggnaden i Stadsskogen vara klar enligt den inriktning som man planerat efter för hela området.

Under 2021 har arbetet med planprogram för nytt verksamhetsområde norr om Alingsås stöpts om till att istället göras i två detaljplaner i området nordväst om Bälingemotet. Under kommande år blir fokus på att i detaljplanerna skapa bra förutsättningar för verksamheter att etablera sig i utkanten utkanten av Alingsås. Fokus ligger på logistik, ytkrävande etableringar och störande verksamheter som inte kan ligga mer stadsnära. Detta kan också frigöra mark i andra verksamhetsområden och skapa positiva flyttkedjor och en god struktur för näringslivet och staden.

Ett planprogram har tagits fram för den vidare utvecklingen av Sollebrunn och arbetet med nya detaljplaner har påbörjats. Syftet är att få fram plats för nya bostäder, men också för att kunna utveckla allmänna ytor som torg och gator.

För att förbättra infrastrukturen i centrala Alingsås kring E20 har en avsiktsförklaring mellan Alingsås kommun och Trafikverket beslutats om under mandatperiodens första halva, vilken nu ska genomföras. Det handlar bland annat om en planskild gång- och cykelväg vid Sveaplan samt en rondell där E20 och väg 180 korsas.

Arbetet med Krangatans förlängning fortsätter med målet att byggnation kan ske 2023-2024.
I Alingsås tätort finns ett stort antal äldre detaljpla-

ner som inte är anpassade till dagens behov och önskemål, vilket skapar ett betydande merarbete för samhällsbyggnadskontoret och olägenheter för berörda fastighetsägare. Arbetet med att åtgärda detta måste inledas. Under 2022 ska omfattningen av äldre, ej uppdaterade detaljplaner utredas och en plan tas fram för hur de kan åtgärdas.

Konkreta åtgärder för samhällsbyggnadsprocessen och utbyggd infrastruktur:

- *Genomföra handlingsplanen för en effektivare detaljplaneprocess för att korta handläggningstiderna.*
- *Färdigställa en Stadsplan för Alingsås tätort.*
- *Öka tillgången på verksamhetsmark genom fortsatt detaljplanering av verksamhetsområde norr.*
- *Påbörja arbetet med genomförandet av Mjörnstranden som stadsutvecklingsprojekt.*
- *Nya bostäder tillskapas i Stadsskogen genom etapp 4 och 5.*
- *Fortsätta utvecklingen i Sollebrunn genom detaljplaner för bostäder, utveckling av torget och kommunalt övertagande av vägnätet och allmänna ytor.*
- *Genomföra utvecklingsprojekt Nolhaga – En trädgård för alla.*
- *Utreda omfattningen av äldre, ej uppdaterade detaljplaner och ta fram en plan för hur de kan åtgärdas.*

God ekonomisk hushållning

Enligt kommunallagen ska kommuner ha en god ekonomisk hushållning i sin verksamhet, på kort och lång sikt. God ekonomisk hushållning kan ses utifrån två dimensioner; en finansiell och en verksamhetsmässig.

Finansiellt innebär god ekonomisk hushållning att varje generation själv ska bära kostnaderna för den service som den konsumerar. *Verksamhetsperspektivet* för god ekonomisk hushållning handlar om att bedriva sin verksamhet ändamålsenligt.

En ekonomi i balans samt en väl fungerande uppföljning och utvärdering av ekonomi och verksamhet är nödvändiga förutsättningar för att kommunen ska kunna leva upp till kravet på god ekonomisk hushållning. Det är viktigt att kommunkoncernens verksamheter kontinuerligt följer upp sin ekonomi mot tilldelad ram, utvecklingen av mål, kvalitet och volymer i förhållande till beslutad budget. Åtgärder ska vidtas om så krävs för att hålla sig inom tilldelad ram då ramen är begränsningen för verksamhetens omfattning på nettokostnadsnivå.

Kommunallagen fastslår vidare att kommunerna i samband med budgeten ska ange mål för god ekonomisk hushållning. Målen ska ange förutsättningarna för den kommunala verksamheten utifrån respektive kommuns ekonomiska förutsättningar. Nedan mål för god ekonomisk hushållning återfinns i kommunens budget.

För att kommunen ska anses ha en god ekonomisk hushållning ska en majoritet av de finansiella målen samt av verksamhetsmålen vara uppfyllda vid årsbokslutet.

Ytterligare en viktigt finansiell aspekt är det strukturella resultatet vilket är resultatet rensat från poster av tillfällig karaktär. Dessa poster bidrar tillfälligt till ett bättre resultat. Bland dessa poster återfinns bland annat reavinster från tomtförsäljningar, vinster i värdepapper samt kommunens redovisningseffekt i och med fullfondsmodellen. Det strukturella resultatet bör minst uppgå till 3 procent för att möta upp kommunens kommande finansieringsbehov. Måttet utgör inte ett mål för god ekonomisk hushållning.

Kommunen har de senaste åren arbetat aktivt med att minska nettokostnadsavvikelsen och gått från att vara ungefär 50 mnkr dyrare än vad som är förväntat utifrån kommunens struktur till att nu vara i balans. Det är viktigt att vi inte tillåter den samlade nettokostnadsavvikelsen att öka de kommande åren.

Finansiella mål för god ekonomisk hushållning

- *Årets resultat ska uppgå till minst 4 procent av skatteintäkter och generella statsbidrag.*
- *Självfinansieringsgraden för årets investeringar i skattefinansierad verksamhet ska uppgå till minst 100 procent.*
- *Nettokostnaden ska inte öka i snabbare takt än summan av skatteintäkter och generella statsbidrag.*
- *Kommunens externa låneskuld ska över tid inte överstiga 4,0 mdkr.*
- *Soliditeten för kommunkoncernen ska vara oförändrad eller öka.*

Verksamhetsperspektivet av god ekonomisk hushållning tar sikte på kommunens förmåga att bedriva sin verksamhet på ett kostnadseffektivt och ändamålsenligt sätt. Det måste finnas ett samband mellan resursåtgång, prestationer, resultat och effekter.

I Alingsås har därför ett antal mål valts ut som i stora drag speglar resultat och effekter i kommunens kärnverksamheter, där kommunen också lägger större delen av sina resurser. Verksamhetsmålen med betydelse för god ekonomisk hushållning är inte att förväxla med de politiskt prioriterade målen för kommunens utveckling, utan de ska säkerställa en grundläggande kvalitet utifrån kommunens huvudsakliga uppdrag.

Verksamhetsmål för god ekonomisk hushållning

- *Andel elever som klarar sin skolgång i grund- och gymnasieskola ska vara över riksgenomsnittet (N15436, N17467)*
- *Brukarnas nöjdhet med hemtjänst och särskilt boende ska vara över riksgenomsnittet (U21468, U23471)*
- *Andel vuxna personer som inte återkommer I försörjningsstöd efter avslutat försörjningsstöd ska vara över riksgenomsnittet (U31462)*
- *Andel nöjda brukare inom LSS som trivs hemma ska vara över riksgenomsnittet (U28570)*
- *Handläggningstid bygglov ska vara lägre än riksgenomsnittet (U00811)*

Inom parantes anges nyckeltals-id som är sökbara på www.kolada.se

Finansiell analys av budget 2022–2024

Alingsås kommun budgeterar ett resultat för 2022 på 109,3 mnkr. Det budgeterade resultatet beräknas uppgå till 4,0 procent som andel av skatter och generella statsbidrag. Resultaten under 2023 och 2024 har också budgeterats till 4,0 procent.

Utveckling av skatteintäkter och nettokostnader

	2022	2023	2024
Skatteintäktsutveckling (%)	4,8	2,0	3,4
Nettokostnadsutveckling (%)	4,7	2,0	3,4

Kommunens skatter och generella statsbidrag beräknas öka under den kommande treårsperioden. Ökningen uppgår till 4,8 procent 2022 för att därefter öka med 2,0 procent 2023 respektive 3,4 procent 2024. Kommunen budgeterar med en oförändrad skattesats.

Kommunens nettokostnadsutveckling understiger skatteintäktsutvecklingen år 2022, men ökar därefter i samma takt. Detta innebär en nettokostnadsutveckling år 2022 om 4,7 procent som efterföljande två år uppgår till 2,0 procent respektive 3,4 procent. Alingsås kommuns finansiella mål om att nettokostnaderna inte ska öka i snabbare takt än skatter och generella statsbidrag planeras därmed att uppnås.

Årets resultat i förhållande till skatter och generella statsbidrag

	2022	2023	2024
Årets resultat i förhållande till skatter och generella statsbidrag (%)	4,0	4,0	4,0

Relateras kommunens resultat till skatter och generella statsbidrag beräknas kommunen redovisa ett resultat på 4,0 procent både för samtliga år under

budget- och planperioden 2022 till 2024. Alingsås kommuns finansiella mål är att årets resultat ska uppgå till minst 4,0 procent av skatter och generella statsbidrag, vilket de planerade resultaten uppnår. Resultatmålet om 4,0 procent ger utrymme för att över en längre tid skattefinansiera större delen av en investeringsvolym i kommunen. Det innebär att kommunens kort- och långsiktiga finansiella handlingsutrymme i form av likviditet och soliditet behålls.

Självfinansieringsgraden för årets investeringar i skattefinansierad verksamhet

	2022	2023	2024
Självfinansieringsgrad, skattefinansierad verksamhet (%)	117,9	112,9	148,7

Självfinansieringsgraden av investeringarna mäter hur stor andel av investeringarna som kan finansieras med årets resultat och avskrivningar. 100 procent innebär att kommunen kan självfinansiera samtliga investeringar som är genomförda under året, vilket i sin tur innebär att kommunen inte behöver låna till investeringarna eller använda sin likviditet och att kommunens långsiktiga finansiella handlingsutrymme behålls.

Självfinansieringsgraden av investeringarna för skattefinansierad verksamhet beräknas uppgå till 117,9 procent 2022. Alingsås kommun har som mål att självfinansieringsgraden för årets investeringar i skattefinansierad verksamhet ska uppgå till minst 100 procent. Detta beräknas kommunen uppnå under periodens samtliga år.

	2022	2023	2024	2025	2026
Investeringsvolym, skattefinansierad verksamhet (mnkr)	145,0	159,7	126,4	105,3	90,5
Investeringsvolym, avgiftsfinansierad verksamhet (mnkr)	132,0	121,8	171,4	178,5	192,8
Investeringsvolym, totalt (mnkr)	**277,0**	**281,5**	**297,8**	**283,8**	**283,3**

Alingsås investeringsvolym i skattefinansierad verksamhet beräknas uppgå till 145,0 mnkr under 2022. Investeringsvolymen för den avgiftsfinansierade verksamheten beräknas uppgå till 132,0 mnkr samma år. Totalt under perioden mellan 2021 till 2025 beräknas kommunens investeringar till 1423,4 mnkr

Soliditeten för kommunkoncernen

	2022	2023	2024
Soliditet kommunkoncern (%)	26,6	28,1	29,3

Soliditeten är ett mått på kommunkoncernens långsiktiga finansiella handlingsutrymme. Nyckeltalet visar hur stor del av kommunkoncernens tillgångar som har finansierats med eget kapital. Ett viktigt kriterium för god ekonomisk hushållning är att soliditeten över en längre period inte försvagas utan utvecklas i positiv riktning. Detta innebär att kommunen blir mindre skuldsatt och ökar sitt finansiella handlingsutrymme för framtiden. Soliditeten för kommunkoncernen beräknas till mellan 26,6 och 29,3 procent under planperioden. Kommunen har som mål att soliditeten för kommunkoncernen ska vara oförändrad eller öka.

Kommunalskatt

År 2021 uppgår Alingsås skattesats till 21,36 procent. 2021 års skattesats innebär att en alingsåsare betalar 65 öre mer i kommunalskatt per intjänad hundralapp än en genomsnittlig svensk. Under perioden 2022-2024 förväntas ingen höjning av skattesatsen i Alingsås.

Kommunens prioriterade mål

Alingsås kommun arbetar med mål- och resultatstyrning. Det innebär att kommunens folkvalda politiker styr genom de mål de sätter upp och mot det resultat som kommunens verksamheter ska uppnå. Genom att planera, följa upp och jämföra kommunens resultat med andra kommuner kan vi identifiera våra styrkor och vad vi behöver utveckla.

Alingsås 2040 pekar ut riktningen

Alingsås är Västsveriges vackraste kulturstad i en levande bygd. Genom nytänkande, engagemang och tillgänglighet skapar vi livskvalitet för alla.

Kommunfullmäktiges mål tar sin utgångspunkt i kommunens vision. Till visionen hör fem fokusområden, som pekar ut de prioriterade inriktningarna mot att uppnå visionen. De prioriterade målen är politiska prioriteringar som styr den kommunala verksamheten i syfte att skapa förändring mot kommunens gemensamma vision. Varje prioriterat mål motiveras och innehåller en beskrivning av dess innebörd. De prioriterade målen preciseras ytterligare med hjälp av indikatorer, vars syfte är att kunna följa kommunens utveckling mot målbilden. Indikatorerna som återfinns under målen har valts ut för att de är politiskt prioriterade områden där utveckling ska ske och de målsätts med ett målvärde över en treårsperiod, delmål för 2023, ett arbete som påbörjades i budget 2021. Indikatorerna mäter i möjligaste mån utvecklingen mot det prioriterade målet. De kan dock inte fånga alla aspekter av måluppfyllelsen, varför en professionell bedömning av måluppfyllelsen görs genom analys av målet utifrån den beskrivning och motivering av det som gjorts. I vissa fall har stödjande indikatorer lyfts in under ett mål, som är svåra för kommunen att styra över men som ändå ger viktig information till analysen av måluppfyllelse. Dessa ska inte brytas ned i nämndernas budgetar, men ska analyseras ihop med övriga indikatorer på kommunövergripande nivå.

Alliansen samlar sin styrning av kommunen med Vision 2040 som ledstjärna. En effektiv styrning förutsätter en förmåga att fokusera och prioritera. Alliansen har därför valt att sätta upp fem prioriterade mål med tillhörande indikatorer.

Prioriterade mål:

- Alingsås växer genom att stärka och uppmuntra arbetsliv, näringsliv och föreningsliv
- I Alingsås finns goda livsmiljöer genom en långsiktig ekologisk, social och ekonomisk hållbar utveckling
- Alingsåsarna har inflytande, får god service och ett gott bemötande från kommunen
- Alingsås barn och elever erbjuds en av landets bästa utbildningar
- Alingsås ska utvecklas genom ett hållbart samhällsbyggande med bevarad natur och kulturmiljö

1. Alingsås växer genom att stärka och uppmuntra arbetsliv, näringsliv och föreningsliv.

Ett expansivt Alingsås förutsätter att kommunen möjliggör och underlättar för människor, företagare och föreningar att verka i Alingsås. Företagens betydelse för att skapa jobb i kommunen kan inte överskattas. Dessutom levererar företagen produk-

ter och tjänster som får alingsåsarnas vardag att fungera. Det är därför viktigt att Alingsås kommun skapar goda förutsättningar för att starta och driva företag. En av flera viktiga aspekter är att arbetsställen i kommunen behöver ha tillgång till ett snabbt och fungerande bredband.

Kommunen har tidigare haft låga betyg i företagarnas bedömning av kommunens service, när företagare tillfrågats om deras upplevelse efter att de haft ärenden hos kommunen. De senaste åren har en rad åtgärder vidtagits för att vända utvecklingen, vilket visar sig i utfallen år 2020. Att fortsätta förbättra kommunens service till företag är en fortsatt prioriterad fråga för kommunen. Genom att bland annat styra mot ett bättre upplevt företagsklimat samt en förkortad handläggningstid av bygglov, är vi på god väg mot ett bättre företagsklimat. En aktiv dialog ska föras med företag, föreningsliv och civilsamhälle. Upplevelsen av hur dialogen fungerar mellan kommunledningen och företagen är den aspekt som företagarna själva anser vara prioriterad att förbättra, ur Svenskt Näringslivs ranking av företagsklimatet. Det är en prioriterad fråga även för kommunen och återfinns därför i den politiska styrningen.

Ett starkt föreningsliv skapar mötesplatser där människor har möjlighet att aktivt delta i samhällslivet. Kommunen ska skapa goda förutsättningar för föreningar att verka i samhället och för enskilda att delta inom olika områden. Deltagandet i idrottsföreningar ger en indikation på benägenheten att vara delaktig i föreningslivet, även om kommunens ambitioner för föreningslivet omfattar fler områden är idrottsföreningar.

Fokusområde	Prioriterat mål	Styrande indikationer	Delmål 2023	Utfall 2020	Utfall 2019	Utfall 2018
Experimentellt	1. Alingsås växer genom att stärka och uppmuntra arbetsliv, näringsliv och föreningsliv.	Företagsklimat, Insikt, index 1-100	75	67	59	63
		Handläggningstid (median) från när ansökan betraktas som fullständig till beslut för bygglov, antal dagar	40	35	124	
		Arbetsställen med tillgång till fast bredband om minst 100 Mbit/s eller IT-infrastruktur i absolut närhet som medger en sådan hastighet (%)	95	83,18	78,88	72,27
		Företagarnas upplevelse av dialogen mellan företag och kommunledning (skala 1-6)	3,5	2,28 (2020) 2,50 (2021)	2,14	2,07
		Deltagartillfällen i idrottsföreningar, antal/inv 7-20 år	40	-	35	34

Källor:
SKR Insikt, Kolada (U07451)
Handläggningstid (median) från när ansökan betraktas som fullständig till beslut för bygglov, antal dagar, Kolada (U00811)
Arbetsställen med tillgång till fast bredband om minst 100 Mbit/s eller IT-infrastruktur i absolut närhet som medger en sådan hastighet (%), Post- och telestyrelsen
Dialog mellan företag och kommunen (politiker och tjänstemän), Svenskt näringslivs företagsklimat
Deltagartillfällen i idrottsföreningar, antal/inv 7-20 år, Riksidrottsförbundet, Kolada (U09800)

2. I Alingsås finns goda livsmiljöer genom en långsiktig ekologisk, social och ekonomisk hållbar utveckling.

Kommunen strävar efter ett socialt, ekonomiskt och ekologiskt hållbart Alingsås. De tre hållbarhetsperspektiven ska genomsyra allt vårt arbete. Alingsås kommun står bakom de 17 globala utvecklingsmålen och Agenda 2030 som beslutats av Förenta nationerna (FN). Utvecklingsmålen är globala, men arbetet måste ske lokalt. I Alingsås vill vi underlätta för privatpersoner och företag som vill vara klimatvänliga. Det ska vara enkelt och billigt att vara klimatsmart. Kommunen behöver gå före i klimatarbetet genom att ställa om den egna verksamheten. Vi strävar efter att på sikt enbart ha fossiloberoende bilar för att minska kommunens klimatpåverkan och en hög andel förnybar energiproduktion i den egna verksamheten. Kommunen behöver också arbeta med att ge invånare kunskap och skapa incitament till att återvinna sitt hushållsavfall och på sikt förebygga avfall.

En viktig aspekt i ett socialt hållbart samhälle är att sträva efter att människor efter socialtjänstens eller arbetsmarknadsenhetens insats kommer ut i egen försörjning. I ett fritt och humant samhälle måste dock socialtjänsten finnas till hands när den behövs. Det är en viktig del i välfärdssamhället och en förutsättning för att skapa ett samhälle där alla individer kan känna sig trygga och ges goda möjligheter att utvecklas. Kommunen har även under en lång tid arbetat målmedvetet mot en ekonomisk hållbar utveckling, där kommunens finansiella mål för god ekonomisk hushållning utgår från generationsprincipen, vilket innebär att varje generation ska bära kostnaden för den service som den konsumerar och inte belasta kommande generationer med kostnader eller åtaganden.

Fokusområde	Prioriterat mål	Styrande indikationer	Delmål 2023	Utfall 2020	Utfall 2019	Utfall 2018
Omställning	2. I Alingsås finns goda livsmiljöer genom en långsiktig ekologisk, social och ekonomisk hållbar utveckling	Hushållsavfall som samlats in för materialåtervinning, inkl. biologisk behandling, andel (%)	53	-	43	50
		Fossiloberoende fordon i kommunens verksamhet (%)	63	-	-	-
		Ej återaktualiserade vuxna personer med försörjningsstöd ett år efter avslutat försörjningsstöd, andel (%)	80	76 (2020) 86 (2021)	66	76
		Resultat vid avslut i kommunens arbetsmarknadsverksamhet, deltagare som börjat arbeta eller studerat, andel (%)	50	38	40	51

Källor:
Andel hushållsavfall som samlats in för materialåtervinning, inkl. biologisk behandling (%), Avfall Sverige, Kolada (U07414)
Fossiloberoende fordon i kommunens verksamhet (%), Miljöfordon Sverige (MFS)
Ej återaktualiserade vuxna personer med försörjningsstöd ett år efter avslutat försörjningsstöd, andel (%), Kolada (U31462)
Resultat vid avslut i kommunens arbetsmarknadsverksamhet, deltagare som börjat arbeta eller studerat, andel (%), Kolada (U40455)

3. Alingsåsarna har inflytande, får god service och ett gott bemötande från kommunen.

Alingsås ska vara en transparent kommun, där vi löpande informerar om vilka förändringar som planeras och genomförs i kommunen och där vi möjliggör en levande och ständigt pågående dialog om utvecklingen av Alingsås kommun. För att åstadkomma en sådan dialog måste kommunen möjliggöra för invånarna att vara delaktiga i kommunens utveckling och ha inflytande. Alingsås invånare har åsikter och förslag om kommunens utveckling, och är en resurs som ska tas tillvara. Ny digital teknik och ett ökat ansvar för demokratiska frågor i såväl kommunstyrelsen som övriga nämnder, lägger grunden för en lyhörd, innovativ och inkluderande medborgardialog. Kommunens tillgänglighet och bemötande gentemot invånare och andra är också en viktig demokratisk aspekt som behöver prioriteras för att kunna vara en kommun som bjuder in medborgarna att delta i utvecklingen av kommunens verksamheter.

Fokusområde	Prioriterat mål	Styrande indikationer	Delmål 2023	Utfall 2020	Utfall 2019	Utfall 2018
Tillsammans	3. Alingsåsarna har inflytande, får god service och ett gott bemötande från kommunen	Delaktighetsindex (%)	60	53 (2020) 49 (2021)	52	52
		Andel invånare som upplever att de har möjlighet till insyn och inflytande över kommunens beslut och verksamheter (%)	40	-	-	-
		Gott bemötande vid kontakt med kommunen (%)	95	83	93	86
		Andel som tar kontakt med kommunen via telefon som får ett direkt svar på en enkel fråga, (%)	55	50	48	48
		Andel som får svar på e-post inom en dag (%)	90	87	69	69

Källor:
Delaktighetsindex (%), Kolada (U00454)
Andel invånare som upplever att de har möjlighet till insyn och inflytande över kommunens beslut och verksamheter (%), SCB Medborgarundersökning
Gott bemötande vid kontakt med kommunen (%), Kolada (U00486)
Andel som tar kontakt med kommunen via telefon som får ett direkt svar på en enkel fråga (%), Kolada (U00413)
Andel som får svar på e-post inom en dag (%), Kolada (U00442)

4. Alingsås barn och elever erbjuds en av landets bästa utbildningar

Kommunens ambitioner för skolan och barns lärande är höga. Kommunens skolor bedriver i dag en bra verksamhet och som ligger bra till i förhållande till många andra kommuner. Vår strävan är att alla elever som går ur grundskolan och gymnasieskolan, även de med särskilda behov, ska ha de kunskaper med sig som krävs för att klara fortsatta studier. Arbetet med att uppnå goda studieresultat grundläggs redan på förskolan, där förskola, förskoleklass och fritidshem fått ett förtydligat utbildningsuppdrag Skolan ska ha tydliga kunskapsutvärderingar och tydliga krav. Tidiga elevinsatser ska sättas in vid behov av stöd och hjälp och fler speciallärare behöver anställas. Att bedriva en effektiv SFI-verksamhet är också en prioriterad fråga för kommunen och en viktig integrationsaspekt. Sveriges kommuner och regioner (SKR) har påtalat vikten av att kommunerna klarar integrationen då behov av arbetskraft kommer att öka framöver. I arbetet med integrationen krävs fortsatta och samordnade insatser från såväl kommunen, det civila samhället och näringslivet. Kommunens målsättning är alltid att 100 procent av eleverna ska gå ut skolan och uppfylla de kunskapskrav som finns, vilket också är det lagkrav som finns på verksamheten. För att komma dit tror vi dock på att arbeta med delmål över kortare tidsperioder.

Fokusområde	Prioriterat mål	Styrande indikationer	Delmål 2023	Utfall 2020	Utfall 2019	Utfall 2018
Livskvalitet	4. Alingsås barn och elever erbjuds en av landets bästa utbildningar	Elever i åk 3 som deltagit i alla delprov som klarat alla delprov för ämnesprovet i matematik, kommunala skolor, andel (%)	71	i.u.	58	68
		Elever i åk 6 med lägst betyget E i matematik, kommunala skolor, andel (%)	91	87,3	85,6	88.9
		Elever i år 9 som är behöriga till yrkesprogram, kommunala skolor, andel (%)	91	90,5	84,5	85,5
		Gymnasieelever med examen inom 4 år, kommunala skolor, andel (%)	77	73,6	74,9	76,7
		Elever på SFI som klarat minst två kurser på studievägen av nybörjare två år tidigare, andel (%)	43	40	32	42

Källor:
Elever i åk 3 som deltagit i alla delprov som klarat alla delprov för ämnesprovet i matematik, kommunala skolor, andel (%), Skolverket, Kolada (N15454)
Elever i åk 6 med lägst betyget E i matematik, kommunala skolor, andel (%), Skolverket, Kolada (N15485)
Elever i åk 9 som är behöriga till yrkesprogram, kommunala skolor, andel (%) Skolverket, Kolada (N15436)
Gymnasieelever med examen inom 4 år, kommunala skolor, andel (%), Skolverket, Kolada (N17467)
Elever på SFI som klarat minst två kurser på studievägen av nybörjare två år tidigare, andel (%), SCB, Kolada (N18409)

5. Alingsås ska utvecklas genom ett hållbart samhällsbyggande med bevarad natur och kulturmiljö

Alingsås behöver växa och utvecklas samtidigt som vår natur och kulturmiljö ska bevaras. Alingsås stadsidentitet och särart ska dessutom värnas. De parker, grönområden och naturreservat som finns i Alingsås är viktiga för människors välmående. Parker och naturområden ska ge möjlighet till möten, upplevelser och rekreation. Genom en medveten skötsel och planering ska gröna miljöer bevaras och utvecklas. Alingsås är en expansiv kommun och befolkningen växer varje år. Det är en önskad riktning för kommunen, men det skapar också utmaningar när det gäller tillgång till bostäder och en infrastruktur som kan hantera befolkningsmängden. En effektivare plan- och bygglovsverksamhet lägger grunden för att kunna färdigställa bostäder i högre utsträckning inom kommunen. För att hela Alingsås ska utvecklas och växa krävs det också att de som bor på landsbygden har goda förutsättningar att kunna bo och arbeta. Därför måste byggtakten öka och viktiga infrastrukturprojekt i form av exempelvis bredbandsutbyggnad inledas så snart som möjligt. För att skapa en sammanhållen kommun, där alla kommunens delar till fullo inkluderas i utvecklingen, bör landsbygdsperspektivet ständigt finnas med i kommunens utveckling och arbete.

Fokusområde	Prioriterat mål	Styrande indikationer	Delmål 2023	Utfall 2020	Utfall 2019	Utfall 2018
Vackra miljöer	5. Alingsås stad och landsbygd ska utvecklas genom ett hållbart samhällsbyggande med bevarad natur och kulturmiljö	Färdigställda bostäder i småhus under året, antal/1000 inv	1,5	0,7	0,6	1,7
		Färdigställda bostäder i flerfamiljshus under året, antal/1000 inv	4,0	4,6	3,0	5,0
		Hushåll med tillgång till fast bredband om minst 100 Mbit/s, eller IT-infrastruktur i absoluta närheten som medger en sådan hastighet a. tätbyggt b. glesbyggt	 a. 98 b. 55	 a. 95,17 b. 47,89	 a. 93,16 b. 42,65	 a. 88,80 b. 29,45
		Antal genomförda tillsyner enligt plan- och bygglagen med beslut	40	25	-	-
		Stödjande indikationer		**Utfall 2020**	**Utfall 2019**	**Utfall 2018**
		Andel invånare som upplever att utbudet av friluftsområden i kommunen är bra (%)		-	-	-
		Befolkning i kollektivtrafiknära läge, andel (%)		-	80,4	79
		Andel invånare som upplever att de har möjlighet att på ett enkelt sätt använda kollektivtrafiken för sina vardagliga resor (%): a. boende i centralort b. boende i annan tätort c. boende utanför tätort		 a.- b.- c.-	 a.- b.- c.-	 a.- b.- c.-

Källor:
Färdigställda bostäder i småhus under året, antal/1000 inv, SCB, Kolada (N07905)
Färdigställda bostäder i flerfamiljshus under året, antal/1000 inv, SCB, Kolada (N07906)
Hushåll med tillgång till fast bredband om minst 100 Mbit/s, eller IT-infrastruktur i absoluta närheten som medger en sådan hastighet (%) Post- och telestyrelsen
Antal genomförda tillsyner enligt PBL med beslut, Samhällsbyggnadsnämnden
Andel invånare som upplever att utbudet av friluftsområden i kommunen är bra (%) SCB Medborgarundersökning
Befolkning i kollektivtrafiknära läge, andel (%), SCB, Kolada (N07418)
Andel invånare som upplever att de på ett enkelt sätt kan använda kollektivtrafiken för vardagliga resor, t.ex. till arbete skola eller annan sysselsättning (%), SCB Medborgarundersökning

Resultatbudget 2022-2024

tkr	Budget 2022	Plan 2023	Plan 2024
Verksamhetens nettokostnader exkl. avskrivningar	-2 509 587	-2 571 510	-2 679 657
Avskrivningar	-88 997	-94 298	-98 702
Verksamhetens nettokostnader	**-2 598 584**	**-2 665 809**	**-2 778 358**
Skatteintäkter	2 132 879	2 205 201	2 297 073
Generella statsbidrag och utjämning	598 715	580 434	582 073
Verksamheten resultat	**133 009**	**119 827**	**100 788**
Finansiella intäkter	33 000	38 000	60 000
Finansiella kostnader	-56 745	-46 402	-46 521
Resultat efter finansiella poster	**109 264**	**111 425**	**114 267**
Årets resultat	**109 264**	**111 425**	**114 267**

Balansbudget 2022-2024

tkr	Budget 2022	Plan 2023	Plan 2024
Tillgångar			
Anläggningstillgångar	1 411 230	1 598 421	1 797 493
Omsättningstillgångar	5 073 279	5 111 707	5 150 865
Summa tillgångar	**6 484 509**	**6 710 128**	**6 948 358**
Eget kapital, avsättningar och skulder			
Eget kapital	1 276 006	1 387 431	1 501 698
Avsättningar	987 504	979 310	976 005
Långfristiga skulder	3 005 073	3 126 683	3 252 861
Kortfristiga skulder	1 215 925	1 216 704	1 217 794
Summa eget kapital, avsättningar och skulder	**6 484 509**	**6 710 128**	**6 948 358**

Kassaflödesbudget 2022-2024

tkr	Budget 2022	Plan 2023	Plan 2024
Kassaflöde från den löpande verksamheten	93 051	119 918	136 931
Kassaflöde från investeringsverksamheten	-276 980	-281 490	-297 773
Kassaflöde från finansieringsverksamheten	100 000	100 000	100 000
Årets kassaflöde	**-83 929**	**-61 572**	**-60 842**

Driftbudget 2022-2024

tkr	Budget 2022	Plan 2023	Plan 2024
Vård- och omsorgsnämnden	853 556	882 503	915 095
Socialnämnden	210 126	216 892	224 625
Kultur- och utbildningsnämnden	312 056	325 735	349 462
Barn- och ungdomsnämnden	915 095	943 909	978 926
Miljöskyddsnämnden	12 297	12 543	12 807
Samhällsbyggnadsnämnden	62 805	64 061	65 406
Exploatering	211	215	220
Kommunstyrelsen	100 764	102 719	103 813
Överförmyndarnämnden	5 277	5 383	5 496
Summa kommunbidrag	**2 472 187**	**2 553 960**	**2 655 850**

Investeringsbudget 2022-2026

tkr	2022	2023	2024	2025	2026
Kommunstyrelsen	71 520	81 200	58 400	46 200	40 700
Samhällsbyggnadsnämnden	54 810	61 880	51 320	42 320	32 870
Vård- och omsorgsnämnden	5 300	5 300	5 300	5 300	5 300
Socialnämnden	600	600	600	600	600
Kultur- och utbildningsnämnden	6 800	5 900	6 000	6 100	6 200
Barn- och ungdomsnämnden	6 000	4 800	4 800	4 800	4 800
Avgiftsfinansierad verksamhet	131 950	121 810	171 353	178 489	192 803
Summa investeringar	**276 980**	**281 490**	**297 773**	**283 809**	**283 273**

ALLIANSEN

Centerpartiet

Liberalerna

KD

ALINGSÅS
KOMMUN

Postadress: Alingsås kommun, 441 81 Alingsås
Besöksadress: Rådhuset, Stora torget
Tel: 0322-61 60 00. Fax: 0322-61 67 30
www.alingsas.se

Vård- och omsorgs-nämndens budget 2022–2024

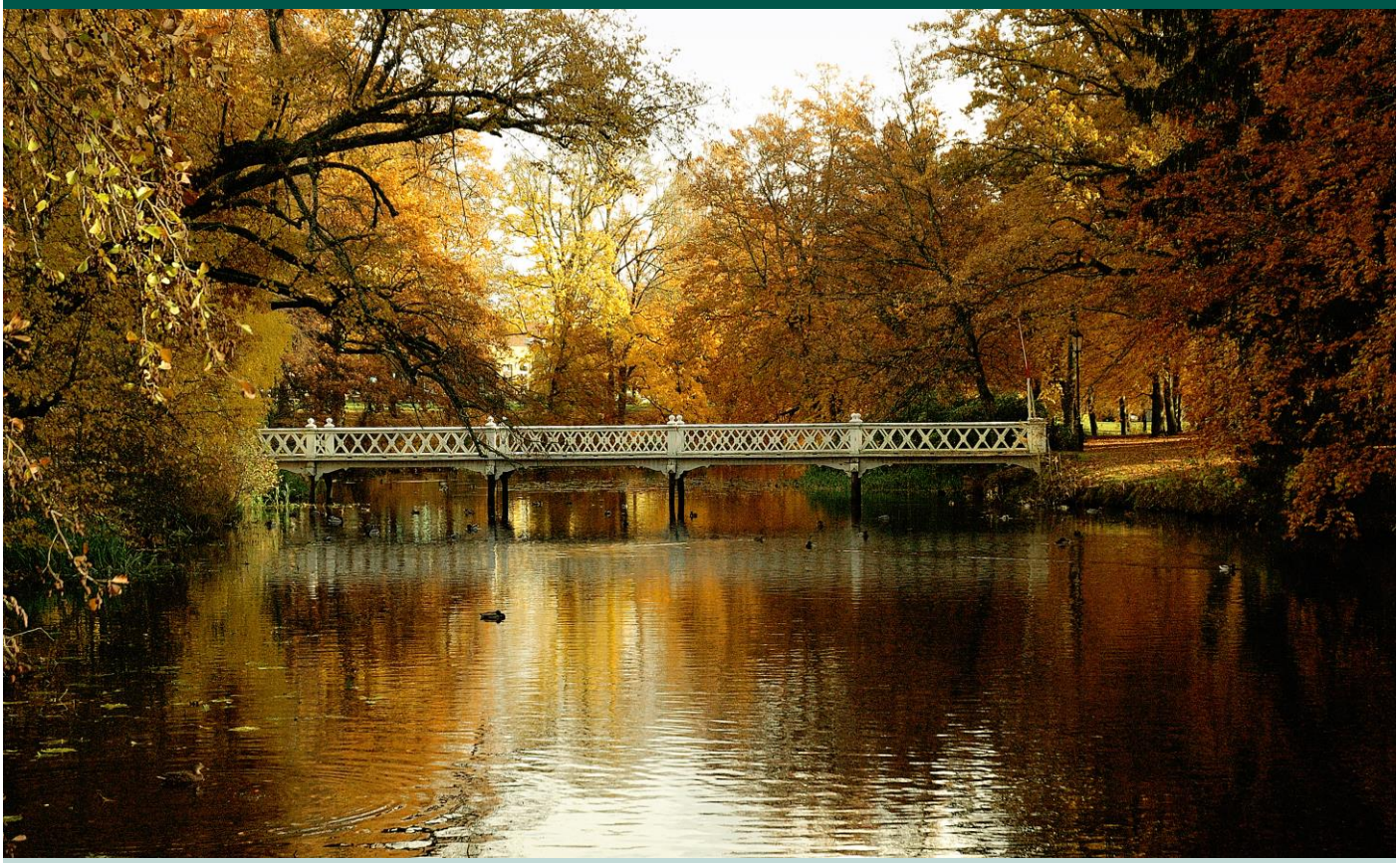

Typ av styrdokument: Plan

Beslutande instans: Vård- och omsorgsnämnden

Datum för beslut: 2021-12-17

Gäller för: Vård- och omsorgsnämnden

Giltighetstid: t.om. 2022-12-31

Revideras senast: 2022-12-31

Dokumentansvarig: Avdelningschef Förvaltningskontoret

Innehåll

Vård- och omsorgsnämndens verksamhet 3
Utmaningar och prioriteringar 3
Nämndens mål och nyckeltal 5
Uppdrag 6
Nämndens budget 7
Ekonomiska ramar 7
Investeringsbudget 8
Arbetsmiljö och sjukfrånvaro 11

Bilaga 1 – Internkontrollplan 12
Bilaga 2 – Väsentlighets- och riskanalys 14

Vård- och omsorgsnämndens verksamhet

Vård- och omsorgsnämnden ansvarar för kommunens verksamhet för äldre personer (över 65 år), personer med funktionsnedsättning som har rätt till insatser enligt LSS, personer med demenssjukdomar, kommunal hälso- och sjukvård samt för personer i livets slutskede.

Vård- och omsorgsnämnden fullgör kommunens uppgifter för sina målgrupper enligt socialtjänstlagen (SoL), lagen om stöd och service till vissa funktionshindrande (LSS) och hälso- och sjukvårdslagen (HSL) och vad som i övrigt i lag sägs om socialnämnd. Vård- och omsorgsnämnden fullgör också kommunens uppgifter enligt lagarna om färdtjänst och riksfärdtjänst, bostadsanpassning och medicintekniska produkter.

Verksamheten består av myndighetsutövning, hemtjänst, korttidsboenden, särskilt boende dagverksamhet för äldre och bostad med särskild service, daglig verksamhet, personlig assistans, korttidsboende för barn- och unga samt ledsagar- och avlösarservice för personer med funktionsnedsättning. Vidare ingår hemsjukvård, rehab, färdtjänst, bostadsanpassning och stöd till anhöriga inom nämndens verksamhetsområde

Utmaningar och prioriteringar

Vård- och omsorgsnämnden står inför flera utmaningar under budgetperioden 2022–2024.

Covid-19

Coronapandemin har inneburit stora påfrestningar för nämndens verksamhet och pandemin är fortfarande inte över. Nämnden ser därför behov av följa utvecklingen och hantera pandemins konsekvenser både ur ett individuellt och organisatoriskt perspektiv.

Ekonomi och demografisk utveckling

Alingsås står inför en demografisk förändring där det är fler som blir allt äldre och behovet av äldreomsorg kommer öka de kommande femton åren. Samtidigt spås inte intäkter från skatter och bidrag öka i samma omfattning. Nämnden har dessutom de senaste åren haft problem med budgetföljsamheten inom den egna regin. Utmaningarna ställer krav på effektiviseringar och förändrade arbetssätt i alla verksamheter.

För att stärka förutsättningarna att möta framtidens behov av omsorg har Alingsås kommun tagit fram en strategi för äldreomsorgen som sträcker fram till 2030. Införandet av äldreomsorgstrategin kommer att påbörjas under året.

Personal- och kompetensförsörjning

Kompetensförsörjning är en stor utmaning inom vård- och omsorg. Framtida behovsökningar, en ökad konkurrens på arbetsmarknaden och ett ökat antal pensionsavgångar förväntas medföra ett ökat rekryteringsbehov och svårigheter att tillgodose rätt kompetens i verksamheten.

För att möta det kommande rekryteringsbehovet genomförs flera aktiviteter. En av de viktigaste är att förvaltningen samverkar med Vård- och omsorgscollage och med Göteborgsregionen.

För att höja språkkompetensen implementeras språkkrav vid rekrytering och arbetet med att införa Språkombud pågår.

Digitalisering

För att kunna möta medborgarnas behov även i framtiden är det viktigt att verksamheten tar tillvara digitaliseringens möjligheter. Under 2022 kommer förvaltningen på allvar att inleda resan mot en mer digitaliserad verksamhet. Detta kommer att ställa stora krav på omställning och förändring av verksamheten.

God och Nära vård

En stor utmaning och ett pågående arbete för nämnden är ställa om och skapa förutsättningar för den kommunala hälso- och sjukvården att kunna möta omställningen till en ”God och Nära vård”. Förflyttningen till en ”God och Nära vård” kommer att ställa krav på nya arbetssätt.

Nämndens mål och nyckeltal

Prioriterat mål: Alingsåsarna har inflytande, får god service och ett gott bemötande från kommunen.		
Indikator: Andel som tar kontakt med kommunen via telefon som får ett direkt svar på en enkel fråga, (%)		
Nämndens mål	**Koppling Agenda 2030**	
Andelen som tar kontakt med vård- och omsorgsförvaltningen via telefon och som får ett direkt svar på en enkel fråga ska öka.		
Uppföljning/Nyckeltal	**Målvärde 2022**	**Nuläge 2021**
Andel lyckade kontaktförsök där svar på fråga/frågor erhölls, äldre	50%	33%
Andel lyckade kontaktförsök där svar på fråga/frågor erhölls, funktionshinder (handikapp)	50%	33%
Nämndens mål förväntas ha en positiv effekt på indikatorn och på så sätt påverka kommunens prioriterade mål. Nyckeltalet presenteras i december för innevarande år utifrån Profitel servicemätning.		

Prioriterat mål: Alingsåsarna har inflytande får god service och ett gott bemötande från kommunen.		
Indikator: Andel som får svar på e-post inom en dag (%)		
Nämndens mål	**Koppling Agenda 2030**	
Andelen som skickar e-post till vård- och omsorgsförvaltningen och som får svar inom 1 dygn ska vara 90 procent eller mer.		
Uppföljning/Nyckeltal	**Målvärde 2022**	**Nuläge 2021**
Andel som får svar på e-post inom 1 dygn äldre	90%	92%
Andel som får svar på e-post inom 1 dygn, Funktionshinder (Handikapp)	90%	100%
Nämndens mål förväntas ha en positiv effekt på indikatorn och på så sätt påverka kommunens prioriterade mål. Nyckeltalet presenteras i december för innevarande år utifrån Profitel servicemätning.		

Prioriterat mål: I Alingsås finns goda livsmiljöer genom en långsiktig ekologisk, social och ekonomisk hållbar utveckling.		
Indikator: -		
Nämndens mål	**Koppling Agenda 2030**	
Öka antalet gruppboendeplatser inom LSS.	Mål 11. Hållbara städer och samhällen, delmål 11:3*	
Uppföljning/Nyckeltal	**Målvärde 2022**	**Nuläge 2021**
Antal gruppboendeplatser LSS	80	72
Målgruppen funktionshindrade med LSS-beslut med behov av egen bostad växer. Idag är väntetiden för en bostad lång och det är därför viktigt att ytterligare boendeplatser tillskapas inom närmaste åren.		

* I syfte att utgöra underlag till den årliga uppföljningen av kommunens policy för hållbar utveckling ska nämnden i sin budget i den mån det är relevant koppla an Agenda 2030:s olika delmål till sina mål.

Prioriterat mål: Alingsåsarna har inflytande får god service och ett gott bemötande från kommunen		
Indikator: -		
Nämndens mål	**Koppling Agenda 2030**	
Andelen nöjda brukare inom Boende LSS som trivs hemma ska vara över riksgenomsnittet.		
Uppföljning/Nyckeltal	**Målvärde 2022**	**Nuläge 2021**
Brukarbedömning boende LSS totalt - Brukaren trivs alltid hemma (U28570)	82%	83%
Nämndens mål har betydelse för god ekonomisk hushållning och ska säkerställa en grundläggande kvalitet utifrån nämndens huvudsakliga uppdrag. Nyckeltalet presenteras i december för innevarande år utifrån nationell brukarundersökning funktionhinder, Sveriges kommuner och regioner.		

Uppdrag

Utöka självbestämmandet för äldre inom våra verksamheter

Kommunfullmäktige har gett Vård- och omsorgsnämnden i uppdrag att under de kommande åren utöka självbestämmandet för äldre inom kommunens verksamheter.

Uppföljning av privata utförare

Vård- och omsorgsnämnden ger förvaltningen i uppdrag att öka kontroll och uppföljning av både privata utförare och den egna regin.

Utveckla former för att mäta brukartid i hemtjänsten

Vård- och omsorgsnämnden ger förvaltningen i uppdrag att kunna mäta tiden hos brukaren av den arbetade tiden i hemtjänsten för både kommunala och enskilda utförare.

Effektivisera personlig assistans

Vård- och omsorgsnämnden ger förvaltningen i uppdrag att effektivisera personlig assistans.

Strategi för funktionsstöd 2023–2030

Vård- och omsorgsnämnden ger förvaltningen i uppdrag att arbeta fram en strategi för funktionsstöd.

Nämndens budget

Ekonomiska ramar

Belopp i tkr	Budget 2021	Budget 2022	Plan 2023	Plan 2024
Verksamhetens intäkter	193 979	194 228	200 815	208 231
Personalkostnader	-714 212	-716 023	-740 347	-767 689
Lokalhyror	-91 070	-93 000	-95 944	-99 487
Köp av tjänster	-131 710	-161 998	-167 632	-173 823
Övriga kostnader	-75 716	-76 763	-79 395	-82 327
Verksamhetens kostnader	**-1 012 708**	**-1 047 784**	**-1 083 318**	**-1 123 327**
Verksamhetens nettokostnader	**-818 729**	**-853 556**	**-882 503**	**-915 095**
Kommunbidrag	818 729	853 556	882 503	915 095
Finansnetto	0	0	0	0
Årets resultat	**0**	**0**	**0**	**0**

Vård- och omsorgsnämndens budget 2021 är en ramökning med 34,8 miljoner vilket är 4,2 procent högre än budget 2021. 5,0 miljoner kompenseras nämnden för befolkningsförändringar, 18 miljoner är kompensation för prishöjningar (index) och 11,5 miljoner är politiska satsningar vilka specificeras nedan.

Vård- och omsorgsnämnden har erhållit följande permanenta tilldelningar

- 5,5 miljoner för det nya kostavtalet
- 6,0 miljoner till ett nytt LSS-boende (Kvarnbacken)

Största kända förändringar på kontogruppsnivå mellan 2021 och 2022 är att mer budget läggs på köp av tjänster. Förändringen beror framförallt på en högre andel köpt hemtjänst, ökad kostnad för måltider samt ökade kostnader för IT. Den något måttliga ökningen av personalkostnader beror framförallt på en högre andel köp och effektivisering av hemtjänst.

Nämnden gav i en av beslutsraderna i 2021 års budget ett tydligt uppdrag till förvaltningen att ”säkerställa att den politiska viljan efterlevs med ökat fokus på ekonomistyrning så att nämndens verksamhet bedrivs på ett kostnadseffektivt sätt”. Flera åtgärder har initierats under 2021 som får bäring även på 2022. Exempel på detta är införande av digitalt planeringsverktyg inom hemtjänsten, ny förenklad ersättningsmodell för hemtjänsten och ny ersättningsmodell inom personlig assistans. Under 2022 fortsätter resan mot en mer kostnadseffektiv verksamhet. Nämnden vill att förvaltningen ökar sin omställningshastighet i de verksamheter där antalet insatser varierar över tid. På uppdrag av nämnden kommer förvaltningen under året även att implementera nya digitala verktyg för att bättre följa upp verksamheten. Därmed kommer förvaltningen att ha större förutsättningar att styra sin verksamhet gällande personal, kvalitet och ekonomi.

Investeringsbudget

Belopp i tkr	Budget 2021	Budget 2022	Plan 2023	Plan 2024	Plan 2025	Plan 2026
Reinvestering	**5 300**	**5 300**	**5 300**	**5 300**	**5 300**	**5 300**
Inventarier	4 200	4 200	4 200	4 200	4 200	4 200
Vårdarhjälpmedel	350	350	350	350	350	350
Sängar	750	750	750	750	750	750
Totala utgifter	**5 300**	**5 300**	**5 300**	**5 300**	**5 300**	**5 300**

Budget för investeringar om 5,3 miljoner per år under planperioden förväntas täcka de behov nämnden har av löpande investeringar i verksamheten. Under 2022 kommer anslagen bland annat att täcka investeringsbehov i det nya LSS-boendet Kvarnbacken.

Äldreomsorg

Vid ingången av 2022 finns fyra aktiva utförare av hemtjänst varav kommunen är en samt boenden för äldre med platser och inriktning enligt tabellerna nedan.

Tabell: Antal personer och hemtjänsttimmar

Verksamhet	2020.01	2021.01	2021.11	Prognos 2022.12
Hemtjänst i ordinärt boende -varav extern regi	739 211	705 194	709 215	720 218
Hemtjänst i ordinärt boende (timmar/månad) -varav egen regi -varav extern regi	 35.040 26.338 8.702	 33.096 23.246 9.850	 34.417 24.791 9.626	 35.000 25.000 10.000
Inskrivna i hemsjukvården -varav extern regi	958 298	1143 137	1051 139	1100 140

Tabell: Antal boendeplatser

Verksamhet	2020.01	2021.01	2021.11	Prognos 2022.12
Gruppboende demens -varav extern regi	189 55	169 32	203 32	203 32
Gruppboende fys. -varav extern regi	98 32	118 0	114 0	76 0
Serviceboende	106	106	94	68
Korttidsplatser	20	20	20	24
Flexibel växelvård	16	16	16	16
Trygghetsboende* -varav extern regi	20 20	20 20	20 20	20 20
Trygghetsboende* (med anvisningsrätt) -varav extern regi	70 4	70 4	81 4	81 4
Biståndsbedömt Trygghetsboende	0	0	0	26

*Ej biståndsbeslutad insats

Funktionsstöd

Tabellerna nedan visar antal personer och boendeplatser inom LSS vid ingången av 2022 samt utvecklingen över tid från 2020.

Tabell: Antal personer

Verksamhet	2020.01	2021.01	2021.11	Prognos 2022.12
Korttidsverksamhet 12 platser -varav extern regi	50 3	47 3	45 3	50 2
Korttidstillsyn (antal ungdomar)	16	14	19	20
Personer med personlig ass. försäkringskassa -varav extern regi	98 58	96 56	95 56	95 56
Personer med personlig assistans kommun -varav extern regi	24 19	23 19	23 19	23 19
Personer med daglig verksamhet LSS -varav extern regi	204 1	208 1	198 0	208 0

Tabell: Antal boendeplatser

Verksamhet	2020.01	2021.01	2021.11	Prognos 2022.12
BMSS Gruppbostad- LSS -varav kommunal regi inom socialförvaltningen. -varav extern regi	64 2 0	64 2 2	72 1 0	80 1 0
BMSS Servicebostad-LSS - varav kommunal regi inom socialförvaltningen -varav extern regi	73 2 1	74 2 0	66 0 0	66 0 0
BMSS för barn eller ungdomar		1	1	1
Annan särskilt anpassad bostad	37	36	37	37

Arbetsmiljö och sjukfrånvaro

Vård- och omsorgsförvaltningen ska erbjuda en god organisatorisk och social arbetsmiljö som är fri från kränkande särbehandling. Förväntat utfall av genomförda aktiviteter inom ramen för det systematiska arbetsmiljöarbetet är förutom ett högt medarbetarengagemang även positiva effekter på sjukfrånvaro och personalomsättning.

Arbetsmiljön är en avgörande faktor för trivsel. För att förvaltningen ska ses som en attraktiv arbetsgivare kräver det ett aktivt arbete med arbetsmiljö och friskfaktorer. Förvaltningen ska implementera ett nytt arbetssätt för systematiskt arbetsmiljöarbete (SAM) där fokus är på att förenkla och förbättra. Det blir ett ökat fokus på friskfrämjande arbete för att säkerställa en hållbar arbetsplats.

Kommungemensamma medarbetaröverenskommelser som tydliggör uppdraget i dialog med respektive chef ska implementeras i förvaltningen. Detta kan bidra till att man som individ är väl insatt i verksamhetens mål och att det finns en tydlig rollbeskrivning och plan för egen utveckling. Det skapar en inkluderande arbetsplats där individens välbefinnande och trivsel är i fokus.

Förvaltningen fokuserar på att utveckla formerna för ledarutveckling och medarbetarskap via en medarbetarsatsning. Detta genom obligatoriska utbildningsseminarier och efterföljande workshops med fokus på att stärka medarbetarskapet, kommunikationen och samarbetskulturen och efterleva värdegrunden inom hela förvaltningen.

Det partsgemensamma arbetet mellan SKR och Kommunal, heltidsresan, som innebär att fler ska arbeta mer för att kunna möta verksamhetens behov av kompetensförsörjning nu och i framtiden ingår som en del i enheternas arbete med bemanningsplanering. Samtliga medarbetare inom Kommunals avtalsområde erbjuds ökad sysselsättningsgrad.

Vidare är en viktig del i förvaltningens kompetensförsörjningsstrategi det statligt finansierade Äldreomsorgslyftet. Via satsningen erbjuds undersköterskeutbildning på arbetstid till ca 60 anställda vårdbiträden inom förvaltningen under 2022.

Vård- och omsorgsnämndens arbetsmiljömål		
Långtidssjukfrånvaron ska minska.		
Uppföljning/Nyckeltal	**Målvärde 2022**	**Nuläge 2021**
Sjukfrånvaro Dag 59>	3,2%	3,8%*

*Avser 2021-07-31

Identifierad risk	**Process**	**Risk-värde**	**Vad ska kontrolleras?**	**Metod** Hur ska kontrollen genomföras?	**Ansvarig** Vem ansvarar för att kontrollen blir genomförd?	**Uppföljning** När följs kontrollen upp?
1. Bristande efterlevnad av kommunfullmäktiges policy och struktur för styrande dokument.	Styrprocessen	8	Kontroll av att styrdokument finns och datum för beslut. Kontroll av att upprättade styrdokument har implementerats.	Enkät och intervjuer med berörd personal om kunskapen om förvaltningens styrande dokument och struktur för publicering och förvaring.	Avdelningschef förvaltningskontoret	Delårsbokslut.
2.Risker i samband med organisationsförändringar.	Systematiskt arbetsmiljöarbete (SAM)	9	Kontroll av att riskanalyser och handlingsplaner genomförs och tas fram inom berörda enheter. Kontroll av att åtgärderna i upprättade handlingsplaner genomförs och följs upp. Uppföljning av resultatet i berörda enheters pulsmätningar.	Granskning av dokumentation och resultat från genomförda riskanalyser. Granskning av dokumentation och resultat från genomförda riskanalyser. Analys av resultatet från pulsmätningar på berörda enheter.	Avdelningschef förvaltningskontoret.	Delårs- och årsbokslut.
3.Brister i det systematiska brandskyddsarbetet (SBA).	Systematiskt brandskyddsarbete (SBA)	12	Kontroll av att förvaltningen har upprättat de styrdokument som krävs och datum för beslut. Kontroll av att brandskyddsronder och utrymningsövningar genomförs i enlighet med gällande regler för SBA. Kontroll av att alla enheter har en aktuell brandskyddsorganisation.	Granskning av förvaltningens styrdokument för SBA. Intervjuer och enkät till enhetschefer. Intervjuer och enkät till enhetschefer.	Avdelningschef förvaltningskontoret	Årsbokslut
4.Risk för brister i ärendehanteringsprocessen.	Ärende-hanteringsprocessen	9	Kontroll av att handlingar diarieförs korrekt. Kontroll av att berörd personal har relevant kunskap om rutiner för diarieföring.	Stickprov Intervju/enkät till berörd personal.	Förvaltningschef	Årsbokslut
5. Risk för bristande följsamhet med riktlinjer för informationssäkerhet i Alingsås kommun.	Informations- och IT säkerhets-processen	6	Kontroll av att nyanställda informeras och genomgår utbildning om ansvar och skyldigheter kopplade till It- och informationssäkerhet.	Enkäten och intervjuer med enhetschefer	Avdelningschef förvaltningskontoret	Årsbokslut

			Kontroll av att systemdokumentation finns för varje IT-system.	Granskning av förvaltningens systemdokumentation.		
6. Risk för att omställning till digital teknik tar längre tid än beräknat	Digitaliserings-processen.	6	Kontroll av att förvaltningen har en upprättad och ändamålsenlig digitaliserings strategi. Utformning och datum för beslut.	Granskning av förvaltningens digitaliseringsstrategi.	Avdelningschef förvaltningskontoret	Delårsbokslut Årsbokslut
7. Att biståndsbeslut inte fattas i enlighet med nämndens riktlinjer för biståndshandläggning SoL och LSS	Handläggnings-processen	6	Kontroll av att det finns daterad dokumentation i ärendet som beskriver motiveringen till avsteget från riktlinjerna. (Avser biståndsriktlinjer enligt SoL) Kontroll av att avsteg från riktlinjerna kodas på rätt sätt i verksamhetssystemet. (Avser biståndsriktlinjer enligt SoL) Kontroll av avvikelser från riktlinjer för myndighetsutövning enligt LSS.	Stickprov 10% av beslut fattade under perioden 1 januari-31 maj 2022 Stickprov 10% av beslut fattade under perioden 1 januari-31 maj 2022	SAS	Delårsbokslut

Risk – beskrivning	Risk/ sannolikhet	Risk/ väsentlighet	Risk och väsentlighet	Hantering (mål, internkontrollpunkt, kritisk verksamhetsfaktor, omedelbar åtgärd)
1. Bristande efterlevnad av kommunfullmäktiges policy och struktur för styrande dokument.	4	2	8	Internkontrollpunkt
2. Brister i det systematiska brandskyddsarbetet (SBA).	3	4	12	Internkontrollpunkt
3. Risker i samband med organisationsförändringar.	3	3	9	Internkontrollpunkt
4. Risk för brister i ärendehanteringsprocessen.	3	3	9	Internkontrollpunkt
5. Risk för bristande följsamhet med riktlinjer för informationssäkerhet i Alingsås kommun.	3	2	6	Internkontrollpunkt
6. Att omställning till digital teknik tar längre tid än beräknat.	2	3	6	Internkontrollpunkt
7. Att beslutade timmar inte överensstämmer med utförda timmar inom hemtjänst och personlig assistans.	2	4	8	Uppdrag
8. Att förvaltningen inte kan rekrytera personal i tillräcklig omfattning och med rätt kompetens.	2	3	6	Kritiska verksamhetsfaktor
9. Att biståndsbeslut inte fattas i enlighet med nämndens riktlinjer.	2	3	6	Internkontrollpunkt
10. Att kostnaden per brukare/insats är för hög.	3	3	9	Kritiska verksamhetsfaktor
11. Bristande uppföljning av privata utförare.	4	3	12	Uppdrag
12. Risk att biståndsbeslut inte följs upp.	1	3	3	Kritiska verksamhetsfaktor
13. Risk för att basala hygienrutiner och smittskyddsåtgärder (covid-19) inte fullt ut efterlevs.	2	4	8	Kritiska verksamhetsfaktor
14. Risk för att avvikelser och händelser som skulle kunna leda till vårdskador inte rapporteras och utreds.	3	3	9	Kritiska verksamhetsfaktor
15. Risk att avvikelser inte minskar.	2	3	6	Kritiska verksamhetsfaktor
16. Att nämnden inte kan tillgodose behovet av boendeplatser för LSS-målgrupper.	2	3	6	Mål
17. Risk att för att det inte sker ett aktivt förebyggandearbete för att minska risker för specifika vårdskador.	3	3	9	Kritiska verksamhetsfaktor

Förklaring Risk:	*Förklaring Väsentlighetsgrad:*
1.Osannolik: risken för att fel ska uppstå är praktiskt taget obefintlig *2.Mindre sannolik: risken för att fels ska uppstå är mycket liten* *3.Möjlig: det finns en möjlig risk för att fel ska uppstå* *4.Sannolik: det är mycket troligt att fel ska uppstå*	*1.Försumbar: är obetydlig för de olika intressenterna och kommunen* *2.Lindrig: uppfattas som liten av såväl intressenter som kommunen* *3.Kännbar: uppfattas som besvärande av såväl intressenter som kommunen* *4.Allvarlig: är så stor att fel helt enkelt inte får inträffa*

Förklaring Hantering:
Att ta ställning till hur riskerna ska hanteras. När riskinventering och värdering är gjord ska nödvändiga åtgärder identifieras. *Riskvärde 1-4* *Åtgärder bedöms ej nödvändiga.* *Riskvärde 6-12* *Alternativ 1: Bedöms vara delar av verksamheten där förändring/utveckling är nödvändig för att nå politisk avsiktsförklaring samt prioriterade mål med indikatorer. Formuleras som mål i nämndens budget/bolagets måldokument.* *Alternativ 2: Bedöms vara delar av verksamheten där den värderade risken ska åtgärdas/hållas under uppsikt. Återfinns i nämndens/bolagets internkontrollplan, alternativt i kritiska verksamhetsfaktorer om risken bedöms som mindre sannolik/osannolik.* *Riskvärde 16* *Bedöms vara delar av verksamheten där den värderade risken måste åtgärdas direkt. Formuleras som omedelbar åtgärd i nämndens budget.*

Månadsuppföljning mars 2022 vård- och omsorgsnämnden

ALINGSÅS KOMMUN

Drift

Belopp i tkr	Budget 2022	Prognos helår 2022	Avv. prognos/ budget 2022
Verksamhetens intäkter	195 144	217 796	22 652
Personalkostnader	-717 534	-724 465	-6 931
Lokalhyror	-93 004	-93 004	0
Köp av tjänster	-160 751	-171 895	-11 144
Övriga kostnader	-77 411	-81 988	-4 577
Verksamhetens kostnader	**-1 048 700**	**-1 071 352**	**-22 652**
Verksamhetens nettokostnader	**-853 556**	**-853 556**	**0**
Kommunbidrag	853 556	853 556	0
Finansnetto	0		0
Årets resultat	**0**	**0**	**0**

Inledande sammanfattning

Den fjärde vågen av covid-19 pandemin har haft stor påverkan på verksamheten under första kvartalet. Det har varit mycket personal frånvarande och svårt att få tag på vikarier vilket har medfört höga kostnader för övertid. Vidare har förvaltningen haft ökade kostnader för att hindra smittspridning. Användning av skyddsmaterial och snabbtester är fortfarande hög och i början av året var smittspårningen omfattande. Ovanstående pressar den egna regin och försvårar det pågående arbetat med effektiviseringar.

Förvaltningen har samtidigt erhållit och aviserats omfattande statsbidrag vilket ger positiva effekter på arbetet med kvalitetshöjande åtgärder och ger samtidigt positiva effekter på ekonomin. Totalt har vård- och omsorgsförvaltningen ansökt om 53,9 mkr i riktade statsbidrag. Det är högst oklart om förvaltningen både beviljas och kan tillgodoräkna sig beloppen då det är svårt att klara av kriterierna och det är kort framförhållning från staten. Något som ständigt påtalas från SKR.

De sjunkande volymerna inom äldreomsorgen, under pandemin har fortfarande inte återhämtat sig. Volymerna är betydligt lägre än planerat och förvaltningen gör fortsatt bedömningen att nedgången inte är långsiktig. Flera myndigheter och kommuner gör bedömningen att det finns en stor ”vårdskuld”, det vill säga att många medborgare behöver hjälp av äldreomsorgen men har avstått på grund av rädsla för att bli smittad.

Förvaltningen är samtidigt inne i en långsiktig omställning för att bli mer effektiv i linje med vård- och omsorgsnämndens förväntningar. För att ta nästa steg i resan är förvaltningen inne i flera stora upphandlingar inom IT-området. De största upphandlingarna just nu är en upphandling för trygghetslarm, en gemensam upphandling för nytt verksamhetssystem och planeringsverktyg. Upphandlingarna och framförallt implementeringen av nya arbetssätt kommer till stor del att finansieras med statsbidrag.

Förvaltningen agerar i en turbulent tid med stora krav på förändring. Det innebär stor osäkerhet med vilka kostnader och intäkter nämnden kommer att ha under 2022. Därmed kommer det att bli förändringar på kontogruppsnivå under året. Förvaltningen är trygg i bedömningen att verksamheten klaras inom tilldelad ram men det innebär att arbetet med effektiviseringar måste hålla ett fortsatt högt tempo.

Prognos

Intäkter
Intäkterna prognostiseras per mars avvika positivt med 22,7 mkr. Avvikelsen beror på riktade statsbidrag. Avvikelsen kommer troligen att öka då det finns fler statsbidrag som beviljas om kriterierna uppfylls. Statsbidragen kräver dock en kostnadsökning varför nettokostnaden inte beräknas påverkas. Fler, ännu ej annonserade, statsbidrag kan därutöver tillkomma.

Personalkostnader
Personalkostnaderna prognostiseras avvika negativt med 6,9 mkr. Avvikelsen beror framförallt på att vissa verksamheter har problem med budgetföljsamheten. Delvis beror problemen på effekter av den fjärde vågen av pandemin covid-19. Den negativa avvikelsen vägs delvis upp av volymminskningar inom äldreomsorgen och vakanser på förvaltningskontoret.

Lokalhyror
Ingen avvikelse förväntas

Köp av tjänster
Köp av tjänster prognosticeras avvika negativt med 11,1 mkr. Avvikelsen beror på flera saker där den största är att förvaltningen fått in fler brukare med stora behov där platser behöver köpas externt, i alla fall initialt. Den andra stora anledningen är att externa utförare förväntas ta ytterligare marknadsandelar inom hemtjänsten.

Övriga kostnader
Övriga kostnader prognosticeras avvika negativt med 4,6 mkr. Anledningen är att skyddsåtgärderna på grund av smittskydd inom verksamheten är fortfarande på en hög nivå. Därutöver fortsätter förvaltningen med testning av personal tills nya beslut fattas. Förvaltningen räknar med att smittsåtgärderna och testningen kommer att fasas ut under året.

Fördjupad månadsuppföljning 2022 vård- och omsorgsnämnden

Fördjupad månadsuppföljning 2022

Drift

Belopp i tkr	Budget 2022	Prognos helår 2022	Avv. prognos/ budget 2022
Verksamhetens intäkter	195 144	217 382	22 238
Personalkostnader	-717 534	-727 148	-9 615
Lokalhyror	-93 004	-93 826	-822
Köp av tjänster	-160 751	-165 185	-4 434
Övriga kostnader	-77 411	-84 779	-7 368
Verksamhetens kostnader	**-1 048 700**	**-1 070 938**	**-22 238**
Verksamhetens nettokostnader	**-853 556**	**-853 556**	**-22 238**
Kommunbidrag	853 556	853 556	0
Finansnetto	0	0	0
Årets resultat	**0**	**0**	**0**

Inledande sammanfattning

Den fjärde vågen av covid-19 pandemin har haft stor påverkan på verksamheten under första kvartalet. Det har varit mycket personal frånvarande och svårt att få tag på vikarier vilket har medfört höga kostnader för övertid. Vidare har förvaltningen haft ökade kostnader för att förhindra smittspridning. Användning av skyddsmaterial och snabbtester är fortfarande hög och i början av året var smittspårningen omfattande. Ovanstående faktorer har en inverkan på den egna regin och försvårar det pågående arbetet med effektiviseringar.

Förvaltningen har samtidigt erhållit och aviserats omfattande statsbidrag vilket ger positiva effekter på arbetet med kvalitetshöjande åtgärder och ger samtidigt positiva effekter på ekonomin. Totalt har vård- och omsorgsförvaltningen ansökt om 51,1 mkr i riktade statsbidrag under 2022. Det är högst oklart om förvaltningen både beviljas och kan tillgodoräkna sig beloppen då det är svårt att klara av kriterierna samt kort framförhållning från staten. Något som ständigt påtalas från SKR.

De sjunkande volymerna inom äldreomsorgen under pandemin har fortfarande inte återhämtat sig. Volymerna är betydligt lägre än planerat och förvaltningen gör fortsatt bedömningen att nedgången inte är långsiktig. Flera myndigheter och kommuner gör bedömningen att det finns en stor ”vårdskuld”. Medborgare som haft ett behov av äldreomsorg har avstått på grund av rädsla för att bli smittad.

Förvaltningen är samtidigt inne i en långsiktig omställning för att bli mer effektiv i linje med vård- och omsorgsnämndens förväntningar. För att ta nästa steg i resan är förvaltningen inne i flera stora upphandlingar inom IT-området. De största upphandlingarna just nu är en upphandling för trygghetslarm, en gemensam upphandling för nytt verksamhetssystem och planeringsverktyg. Upphandlingarna och framförallt implementeringen av nya arbetssätt kommer till stor del att finansieras med statsbidrag.

Förvaltningen agerar i en turbulent tid med stora krav på förändring. Det innebär stor osäkerhet med vilka kostnader och intäkter nämnden kommer att ha under 2022. Därmed kommer det att bli förändringar på kontogruppsnivå under året. Förvaltningen är trygg i bedömningen att verksamheten klaras inom tilldelad ram men det innebär att arbetet med effektiviseringar måste hålla ett fortsatt högt tempo.

Prognos

Intäkter
Intäkterna prognostiseras per april avvika positivt med 22,2 mkr. Avvikelsen beror på riktade statsbidrag. Avvikelsen kommer troligen att öka då det finns fler statsbidrag som beviljas om kriterierna uppfylls. Statsbidragen kräver dock en kostnadsökning varför nettokostnaden inte beräknas påverkas. Fler statsbidrag som ännu inte utannonserats kan tillkomma och komma att påverka verksamhetens intäkter positivt. Utöver statsbidragen påverkas nämndens intäkter negativt av tomgång på äldreboenden. Intäkterna prognostiseras per april att vara 3,0 mkr lägre än budgeterat.

Personalkostnader
Personalkostnaderna prognostiseras avvika negativt med 9,6 mkr. Avvikelsen beror framförallt på att vissa verksamheter har problem med budgetföljsamheten. Delvis beror verksamheternas budgetavvikelser på effekter som den fjärde vågen av covid-19 medfört. Avvikelsen förstärks även av de statsbidrag där utbildningar medför ökade kostnader för vikarier. Den negativa avvikelsen vägs delvis upp av volymminskningar inom äldreomsorgen och vakanser på förvaltningskontoret.

Lokalhyror
Lokalhyror prognostiseras att avvika negativt med 0,8 mkr. Avvikelsen beror på högre lokalkostnader på Kvarnbacken efter att det delvis konverterats från korttidsboende till äldreboende.

Köp av tjänster
Köp av tjänster prognostiseras avvika negativt med 4,4 mkr. Avvikelsen beror framförallt på att förvaltningen erhållit fler brukare med omfattande behov där platser initialt behövts köpas

externt. Förvaltningen prognostiserar även med högre kostnader för konsulter då förvaltningen ska implementera flera nya digitala system med start hösten 2022.

Övriga kostnader

Övriga kostnader prognostiseras avvika negativt med 7,4 mkr. Den största anledning är kopplad till att smittskyddsåtgärderna fortsatt är på en hög nivå i verksamheterna. Därutöver fortsätter förvaltningen med testning av personal tills nya beslut fattas. Förvaltningen räknar med att smittåtgärderna och testningen kommer att fasas ut under året.

Prognosförändring

Intäkter
Inga större förändringar mot marsprognosen.

Personalkostnader
Personalkostnaderna prognostiseras avvika med 2,7 mkr mer än mot mars. Anledningen är att förvaltningen räknar med något högre volymer inom äldreomsorgen.

Lokalhyror
Lokalhyror prognostiseras till 4,0 mkr högre än i mars. Det beror på att förvaltningen nu fått nytt kontrakt och därmed ny kostnad för äldreboendet Kvarnbacken.

Köp av tjänster
Köp av tjänster prognostiseras avvika negativt med 6,7 mkr mindre än i marsprognosen. Anledningen är främst att förvaltningen skrivit ned behovet av köpta externa platser.

Övriga kostnader
Övriga kostnader prognostiseras avvika med 2,8 mkr mer än i marsprognosen. Anledningen är att förvaltningen redan sett prisökningar och prognostiserar att de fortsätter under 2022.

Investeringar

Belopp i tkr	Budget 2022	Prognos helår 2022	Avv. prognos/ budget 2022
Reinvestering	**5 300**	**5 300**	**0**
Investeringar	4 200	4 200	0
Vårdhjälpmedel	350	350	0
Sängar	750	750	0
Totala utgifter	**5 300**	**5 300**	**0**

Prognos

Vård- och omsorgsnämnden prognostiserar att de tilldelade anslagen för investeringar kommer att användas under 2022. Bland annat kommer anslagen täcka investeringsbehov i det nya LSS-boendet Lapplandsgatan.

Månadsuppföljning maj 2022 vård- och omsorgsnämnden

ALINGSÅS KOMMUN

Drift

Belopp i tkr	Budget 2022	Prognos helår 2022	Avv. prognos/ budget 2022
Verksamhetens intäkter	195 144	222 100	26 956
Personalkostnader	-717 534	-714 211	3 323
Lokalhyror	-93 004	-93 826	-822
Köp av tjänster	-160 751	-169 406	-8 655
Övriga kostnader	-77 411	-88 213	-10 802
Verksamhetens kostnader	**-1 048 700**	**-1 065 656**	**-16 956**
Verksamhetens nettokostnader	**-853 556**	**-843 556**	**10 000**
Kommunbidrag	853 556	853 556	0
Finansnetto	0	0	0
Årets resultat	**0**	**10 000**	**10 000**

Inledande sammanfattning

Den fjärde vågen av covid-19 pandemin har haft stor påverkan på verksamheten under första kvartalet. Det har varit mycket personal frånvarande och svårt att få tag på vikarier vilket har medfört höga kostnader för övertid. Vidare har förvaltningen haft ökade kostnader för att hindra smittspridning. Användning av skyddsmaterial och snabbtester är fortfarande hög och i början av året var smittspårningen omfattande. Ovanstående pressar den egna regin och försvårar det pågående arbetat med effektiviseringar.

Förvaltningen har samtidigt erhållit och aviserats omfattande statsbidrag vilket ger positiva effekter på arbetet med kvalitetshöjande åtgärder och ger samtidigt positiva effekter på ekonomin. Totalt har vård- och omsorgsförvaltningen ansökt om 53,9 mkr i riktade statsbidrag. Det är högst oklart om förvaltningen både beviljas och kan tillgodoräkna sig beloppen då det är svårt att klara av kriterierna och det är kort framförhållning från staten. Något som ständigt påtalas från SKR.

De sjunkande volymerna inom äldreomsorgen, under pandemin har fortfarande inte återhämtat sig. Volymerna är betydligt lägre än planerat och förvaltningen gör fortsatt bedömningen att nedgången inte är långsiktig. Flera myndigheter och kommuner gör bedömningen att det finns en stor ”vårdskuld”, det vill säga att många medborgare behöver hjälp av äldreomsorgen men har avstått på grund av rädsla för att bli smittad.

Förvaltningen är samtidigt inne i en långsiktig omställning för att bli mer effektiv i linje med vård- och omsorgsnämndens förväntningar. För att ta nästa steg i resan är förvaltningen inne i flera stora upphandlingar inom IT-området. De största upphandlingarna just nu är en

upphandling för trygghetslarm, en gemensam upphandling för nytt verksamhetssystem och planeringsverktyg. Upphandlingarna och framförallt implementeringen av nya arbetssätt kommer till stor del att finansieras med statsbidrag.

Förvaltningen är samtidigt inne i en långsiktig omställning för att bli mer effektiv i linje med vård- och omsorgsnämndens förväntningar. Det är en turbulent tid med stora krav på förändring. De omfattande statsbidragen samt fortsatt låga volymer relativt befolkningsökningen medför att förvaltningen går fram med en positiv prognos om 10 miljoner. Trots det tillfälliga överskottet behöver förvaltningen arbeta med effektiviseringar i ett fortsatt högt tempo för att klara framtidens utmaningar.

Prognos

Intäkter
Intäkterna prognostiseras per maj avvika positivt med 27,0 mkr. Avvikelsen beror främst på statsbidrag. Avvikelsen kommer troligen att öka då det finns fler statsbidrag som beviljas om kriterierna uppfylls. Statsbidragen kräver dock en kostnadsökning varför nettokostnaden inte beräknas påverkas. Fler statsbidrag som ännu inte utannonserats kan tillkomma och komma att påverka verksamhetens intäkter positivt. Utöver statsbidragen påverkas nämndens intäkter negativt av tomgång på äldreboenden. Intäkterna prognostiseras per april att vara 3,6 mkr lägre än budgeterat.

Personalkostnader
Personalkostnaderna prognostiseras avvika positivt med 3,3 mkr. Den positiva avvikelsen beror på lägre volymer inom den egna verksamheten än budgeterat. Den förstärks av vakanser inom flera verksamheter som delvis beror på svårigheter att rekrytera medarbetare med ändamålsenlig kompetens. Den positiva avvikelsen vägs upp av att vissa verksamheter har problem med budgetföljsamheten.

Lokalhyror
Lokalhyror prognostiseras att avvika negativt med 0,8 mkr. Avvikelsen beror på högre lokalkostnader på Kvarnbacken efter att det delvis konverterats från korttidsboende till äldreboende.

Köp av tjänster
Köp av tjänster prognostiseras avvika negativt med 8,7 mkr. Avvikelsen beror framförallt på att förvaltningen erhållit fler brukare med omfattande behov där platser initialt behövts köpas externt och en något högre kostnad för externt köp av hemtjänst. Förvaltningen prognostiserar även med högre kostnader för konsulter då förvaltningen ska implementera flera nya digitala system med start hösten 2022.

Övriga kostnader

Övriga kostnader prognostiseras avvika negativt med 10,8 mkr. Den största anledning är kopplad till att smittskyddsåtgärderna fortsatt är på en hög nivå i verksamheterna. Därutöver fortsätter förvaltningen med testning av personal tills nya beslut fattas. Prisökningar på framförallt bränsle gör att förvaltningen beräknar ett högre kostnadsläge under 2022.

Prognosförändring

Intäkter
Förvaltningen skriver upp prognosen på statsbidrag med 4,7 mkr. Den kommer troligen att skrivas upp mer under året då fler statsbidrag blir bekräftade.

Personalkostnader
Personalkostnaderna prognostiseras avvika med 12,3 mkr minde än mot april. Lägre beräknade volymer inom hemtjänst och personlig assistans är den främsta anledningen. Förvaltningen prognostiser i övrigt en förbättrad budgetföljsamhet inom samtliga verksamheter.

Lokalhyror
Ingen förändring mot prognosen i april.

Köp av tjänster
Köp av tjänster prognostiseras avvika med 4,2 mkr mer än i aprilprognosen. Anledningen är främst att förvaltningen åter skrivit upp behovet av köpta plaster externt.

Övriga kostnader
Övriga kostnader prognostiseras avvika med 3,4 mkr mer än i aprilprognosen. Anledningen är att förvaltningen skriver upp kostnaden för skyddsmaterial och bedömer att de prisökningar som skett håller i sig under 2022.

Delårsbokslut 2022 Vård- och omsorgsnämnden

ALINGSÅS KOMMUN

Innehåll

Verksamhet **3**
Måluppföljning 4
Uppdrag 6
Uppföljning av internkontroll 8

Ekonomi **9**
Drift 9
Investeringar 13

Personaluppföljning **14**
Rekryteringsbehov och kompetensförsörjning 14
Arbetsmiljö 14
Sjukfrånvaro 15

Bilaga 1. Uppföljning av internkontroll

Verksamhet

Vård- och omsorgsförvaltningen har av vård- och omsorgsnämnden fått flera uppdrag att ställa om verksamheten för att klara av de utmaningar som kommer under 2020- och än mer under 2030-talet. Med fokus på att fortsätta utvecklingen med en mer effektiv ekonomistyrning, förbättrad uppföljning och kontroll samt förändrade arbetssätt med stöd av ökad digitalisering och välfärdsteknik. Detta för att långsiktigt ge Alingsåsarna en vård- och omsorg av hög kvalitet till en rimlig kostnad och samtidigt klara av kompetensförsörjningen.

Den stora omställningen sker samtidigt som pandemin inte är över på vård- och omsorgsförvaltningen. Smittskyddsåtgärder används fortfarande frekvent i verksamheten tillsammans med fortsatt arbete med rutiner. Påverkan på verksamheten har hittills varit störst under den fjärde vågen med stor frånvaro bland medarbetarna. I juni kom femte vågen med ytterligare utbrott, genom strukturerat arbete med åtgärder kunde smittspridningen stoppas.

Kompetensförsörjning är en stor utmaning inom vård- och omsorg. Att framtiden visar på svårigheter att rekrytera personal har länge diskuterats. Årets sommarrekrytering visar på att framtiden redan är här med svårigheter att rekrytera tillräckligt med personal, med kompetens nog att klara arbetsuppgifterna. För att fler ska stanna kvar i yrket är det viktigt med en arbetsmiljö som gör arbetet trivsamt och hållbart på lång sikt. En stor utbildningssatsning på medarbetarskap har, med hjälp av statsbidrag, påbörjats på förvaltningen under våren. Detta för att ge verktyg till en god sammanhållning i arbetsgrupperna. Ambitionen är att fler trivs på sin arbetsplats och stannar längre så att värdefull kompetens kan tas till vara.

Utmaningarna under året har varit många men den viktiga omställningen har gått över förväntan och flera stora steg har hittills tagits och fler kommer att tas under hösten. Att förändringsarbetet har kunnat nå så långt trots att verksamheten är under stor påfrestning på grund av pandemin är oerhört glädjande. Alla medarbetare skall ha en stor eloge för sitt arbete med att minska smittspridningen.

Ett konkret exempel är den stora upphandlingen av trygghets- och välfärdssystem som utfördes på rekordtid och blev klar under försommaren. Den gjordes i god samverkan med olika delar av kommunledningskontoret med mycket gott resultat. Upphandlingen ger förvaltningen stora möjligheter att införa olika typer av välfärdsteknik i verksamheten. Dessa är en förutsättning för att verksamheten kan ställas om i enligt nämndens intentioner. Förvaltningen kommer under hösten att avsluta ännu en stor upphandling av ett nytt modernt verksamhetssystem och planeringsverktyg som kommer att ge än mer möjligheter att fortsätta förändringsresan.

Glädjande kan vård- och omsorgsnämnden berätta att den upplevda kvalitén i verksamheten fortfarande ligger över rikssnittet. Utmärkande är hemtjänsten som har en upplevd kvalité på 94%.

Måluppföljning

Vård- och omsorgsnämnden har i budget 2022–2024 antagit fyra mål.
Av dessa bedöms ett mål vara helt uppfyllt vid året slut. Tre mål är ej utvärderade.

I delårsbokslutet redovisas en bedömning av nuläget utifrån följande signalvärde:

Ej uppfyllt Delvis uppfyllt I hög grad uppfyllt Helt uppfyllt Ej utvärderad

2. I Alingsås finns goda livsmiljöer genom en långsiktig ekologisk, social och ekonomisk hållbar utveckling

Nämndens mål	Koppling Agenda 2030	Bedömning
1.Öka antalet gruppboendeplatser inom LSS.	Mål 11. Hållbara städer och samhällen, delmål 11:3	

Kommentar:
I april 2022 invigdes Lapplandsgatans serviceboende och därmed tillskapades 8 nya platser med bostad med särskild service (BmSS). I och med detta har kön mer eller mindre raderats. Målet bedöms därmed vara uppfyllt.

Lapplandsgatan är ett serviceboende i gruppbostadsliknande form. Vilket innebär att det finns personal dygnet runt. Volymerna har de senaste året minskat hos de brukare som är mindre resurskrävande, de avses som bo i en servicebostad med mindre insats av personal. Sammantaget har antal platser inom BmSS ökat med 8 platser.

Vård- och omsorgsnämnden följer utvecklingen beslut enligt bostad med särskild service (BmSS) noggrant för att kunna tillgodose kommande behov. Att antal brukare som är i behov av gruppbostad eller servicebostad i gruppbostadsliknande form beräknas öka i samman omfattning som tidigare dvs med cirka fyra brukare per år.
Vård- och omsorgsnämnden har flera bostäder BmSS som inte klarar framtidens krav och behöver ersättas de kommande fem åren.

Genom att tillgodose behovet av boendeplatser bidrar Vård- och omsorgsnämnden till att personer med funktionsnedsättning ska kunna leva ett så självständigt liv möjligt, samt ges möjlighet att leva i fullvärdiga bostäder som är den enskildes privata och permanenta hem. Därigenom bidrar nämndens boendeplanering också till att påverka uppfyllelsen av globala målet Hållbara städer och samhälle, delmål 11:3 Inkluderande och hållbar urbanisering i Agenda 2030.

Nyckeltal	Mål 2022	Utfall 2022	Utfall 2021	Utfall 2020
Antal gruppboendeplatser LSS	80	72	72	64

3. Alingsåsarna har inflytande, får god service och ett gott bemötande från kommunen

Nämndens mål	Bedömning
Andel som tar kontakt med kommunen via telefon som får ett direkt svar på en enkel fråga, (%)	
2. Andelen som tar kontakt med vård- och omsorgsförvaltningen via telefon och som får direkt svar på en enkel fråga ska öka.	

Kommentar:

Verksamheten arbetar aktivt för att ha en högre tillgänglighet via telefon. Bland annat genom att säkerställa att aktuella kontaktuppgifter finns tillgängliga i växeln, att det finns funktioner som alltid kan besvara inkommande samtal samt att hänvisning sker vid frånvaro. Vidare arbetar verksamheten på att bredda kompetensen och öka kunskapen om varandras kompetensområde, samt med samverkan och samordning av telefoner mellan förvaltningens medarbetare för att öka tillgänglighet via telefon.

Resultatet i servicemätning via telefoni och e-post 2022 presenteras i december. Bedömning har inte kunnat genomföras då utfall saknas.

Nyckeltal	Mål 2022	Utfall 2022	Utfall 2021	Utfall 2020
Andel som tar kontakt med kommunen via telefon som får ett direkt svar på en enkel fråga, funktionshinder (handikapp) (%)	50%	iu.	33%	50%

Andel som tar kontakt med kommunen via telefon som får ett direkt svar på en enkel fråga, äldre (%)	50%	iu.	33%	67%

3. Alingsåsarna har inflytande, får god service och ett gott bemötande från kommunen

Nämndens mål	Bedömning
Andel som tar kontakt med kommunen via telefon som får ett direkt svar på en enkel fråga, (%)	
3. Andel som får svar på e-post inom en dag, (%)	
Andel som skickar e-post till vård- och omsorgsförvaltningen och som får svar inom 1 dygn ska vara 90 procent eller mer.	

Kommentar:

Tidigare resultat indikerar på att det finns en hög medvetenhet om och följsamhet till kommunens policy för hantering av e-post.

Resultatet i servicemätning via telefoni och e-post 2022 presenteras i december. Bedömning har inte kunnat genomföras då utfall saknas.

Nyckeltal	Mål 2022	Utfall 2022	Utfall 2021	Utfall 2020
Andel som får svar på e-post inom en dag, funktionshinder (handikapp) (%)	90%	iu.	100%	83%
Andel som får svar på e-post inom en dag, äldre (%)	90%	iu.	92%	67%

3. Alingsåsarna har inflytande, får god service och ett gott bemötande från kommunen

Nämndens mål	Bedömning
4.Andelen nöjda brukare inom Boende LSS som trivs hemma ska vara över riksgenomsnittet.	

Kommentar:

Coronapandemin har inneburit en ökad isolering för verksamhetens brukare. Ett prioriterat område är att återuppta arbetet med aktiviteter. Varje enhet upprättar årligen en handlingsplan för att öka trivseln och förbättra kvaliteten och därmed öka brukarnöjdheten. Vidare genomförs kontinuerliga brukarmöte för att säkerställa att brukarna har inflytande över sin boendesituation.

Brukarundersökning funktionshinder 2022 presenteras i december. Bedömning har inte kunnat genomföras då utfall saknas.

Nyckeltal	Mål 2022	Utfall 2022	Utfall 2021	Utfall 2020
Brukarbedömning boende LSS totalt - Brukaren trivs alltid hemma	82%	iu.	83%	80%

Uppdrag

Vård- och omsorgsnämndens budget 2022–2024 omfattar fem uppdrag. Därutöver gav nämnden förvaltningen två uppdrag i samband med budget 2022–2024, 2021-12-17 med diarienummer § 84 2021.232 VON.

I delårsbokslutet redovisas om uppdraget bedöms vara genomfört vid årets slut utifrån följande signalvärde:

Ej uppfyllt Delvis uppfyllt I hög grad uppfyllt Helt uppfyllt

Utöka självbestämmandet för äldre inom våra verksamheter

Kommunfullmäktige har gett Vård- och omsorgsnämnden i uppdrag att under de kommande åren utöka självbestämmandet för äldre inom kommunens verksamheter.

I hemtjänsten kan brukarna välja utförare i enlighet med LOV. Det innebär att brukaren kan göra ett nytt val om de inte är nöjda med tjänsten.
När det gäller särskilt boende tas hänsyn så långt det är möjligt till brukarnas önskemål. Om brukare inte kan erbjudas önskad plats ges alltid möjlighet till byte av boende när lediga platser uppstår.

Förvaltningen arbetar också med att öka självbestämmande utifrån resultatet i Socialstyrelsens undersökning "Vad tycker de äldre om äldreomsorgen" som visar att brukarna i hög grad upplever att personalen tar hänsyn till brukarens åsikter och önskemål.

Arbetet sker genom att personal och brukare i samverkan tar fram genomförandeplaner. I genomförandeplanen får brukaren möjlighet att påverka hur och när insatsen ska genomföras. För att utvärdera resultatet har en kollegial granskning påbörjats i syfte att följa upp i vilken utsträckning den enskilde har varit delaktig vid upprättandet av genomförandeplanen.

Införande av fast omsorgskontakt inom hemtjänsten har genomförts och bidrar till ökad kontinuitet och trygghet.

Uppföljning av privata utförare

Vård- och omsorgsnämnden ger förvaltningen i uppdrag att öka kontroll och uppföljning av både privata utförare och den egna regin.

Under våren 2021 granskade KPMG på uppdrag av kommunrevisionen kommunens uppföljning av privata utförare. Utifrån slutsatserna i rapporten fattade vård- och omsorgsnämnden beslut den 27 september 2021, §53, dr nr 2021.158 VON att ge förvaltningen i uppdrag att öka kontroll och uppföljning av både privata utförare och den egna regin.

Utöver de rekommendationer som KS och alla granskande nämnder ska genomföra, fick vård- och omsorgsförvaltningen särskilda rekommendationer.
Dessa omfattade att se över ansvarsfördelningen, översyn av uppföljningsaktiviteter och involvera samtliga berörda funktioner. Uppföljningen ska omfatta såväl verksamhetsnivå och individnivå som uppföljning av ekonomiska faktorer.

Vård- och omsorgsförvaltningen kommer inte att kunna genomföra denna uppföljning i enlighet med rekommendationerna förrän ett nytt verksamhetssystem och nytt ett arbetssätt, IBIC, finns på plats. Arbetet kommer att påbörjas under 2023.

Utveckla former för att mäta brukartid i hemtjänsten

Vård- och omsorgsnämnden ger förvaltningen i uppdrag att kunna mäta tiden hos brukaren av den arbetade tiden i hemtjänsten för både kommunala och enskilda utförare.

Inom den kommunala hemtjänsten har TES planering införts i hemtjänsten. Det är ett system för att optimera verksamhetens planering och säkerställa att beviljade insatser utförs. Införandet medför att såväl brukartid som kringtid kan mätas och följas upp.

Effektivisera personlig assistans

Vård- och omsorgsnämnden ger förvaltningen i uppdrag att effektivisera personlig assistans.

Vård- och omsorgsnämnden beslutar att handlingsplaner ska upprättas per enhet inom personlig assistans. Rapportering ska ske löpande. Beslut daterat 2022-02-21 med diarienummer §16 2022.026 VON

Handlingsplanerna omfattar en total genomgång av ekonomin inom personalassistans. Det största arbetet är en genomlysning av de beslutade timmar jämfört med utförda timmar. Avdelningschefen har rapporterat till vård- och omsorgsnämndens arbetsutskott i maj och har i uppdrag att återkomma i september för att redovisa hur arbetet fortgår.

Strategi för funktionsstöd 2023–2030

Vård- och omsorgsnämnden ger förvaltningen i uppdrag att arbeta fram en strategi för funktionsstöd.

Förvaltningen kommer inte att hinna med att ta fram en strategi för funktionsstöd under 2022. Anledningen är dels att det inte finns få strategier framtagna och inte lika stark statlig styrning med exempelvis riktade statsbidrag. Förvaltningen arbetar dock med att få in kunskap från både verksamheten och andra kommuner för att kunna ta fram en hållbar strategi. Arbetet är således påbörjat.

Utveckla ekonomistyrning

Vård- och omsorgsnämnden ger förvaltningen i uppdrag att bedriva nämndens verksamhet på ett kostnadseffektivt sätt med hög kvalitet, för att på så sätt säkerställa att nämnden klarar den demografiska utvecklingen.

Förvaltningen arbetar strukturerat för att förbättra ekonomistyrningen i verksamhetsområdet. Fokus i arbetet under 2022 är att tillse att de ekonomiadministrativa processerna blir mer professionella och samma i förvaltningen. Samtidigt fortsätter arbetet med att bygga upp kompetens hos chefer kring prognosarbete och ekonomi.

Genomlysa riktlinjerna för beslut enligt LSS.

Vård och omsorgsnämnden ger förvaltningen i förnyat uppdrag att genomlysa riktlinjerna för beslut enligt LSS.

Under hösten har resurser tillsatts för att kunna påbörja genomlysningen.

Uppföljning av omedelbara åtgärder

I Vård- och omsorgsnämndens risk- och väsentlighetsanalys inför budget 2022–2024 identifierades inga behov av omedelbara åtgärder.

Uppföljning av internkontroll

Vid delårsbokslutet har fyra av nämndens sju internkontrollpunkter följts upp. Uppföljningen visar att två internkontrollpunkter är genomförda utan anmärkning/med försumbar anmärkning och att två internkontrollpunkter är genomförda med anmärkning.

En redogörelse av de genomförda kontrollerna redovisas i bilaga 1. Uppföljning av internkontroll.

Ekonomi

Drift

Belopp i tkr	Budget 2022	Prognos helår 2022	Avv. prognos/ budget 2022	Delårsbokslut 2022	Delårsbokslut 2021	Diff. utfall 2021/2022
Verksamhetens intäkter	195 144	227 806	32 662	154 772	156 161	-1 389
Personalkostnader	-717 534	-727 120	-9 586	-483 736	-463 922	-19 813
Lokalhyror	-93 004	-94 080	-1 076	-62 194	-61 351	-844
Köp av tjänster	-160 751	-167 620	-6 869	-107 125	-96 905	-10 219
Övriga kostnader	-77 411	-92 542	-15 131	-58 676	-57 250	-1 426
Verksamhetens kostnader	**-1 048 700**	**-1 081 362**	**-32 662**	**-711 731**	**-679 429**	**-32 303**
Verksamhetens nettokostnader	**-853 556**	**-853 556**	**0**	**-556 959**	**-523 268**	**-33 691**
Kommunbidrag	853 556	853 556	0	569 037	546 524	22 513
Finansnetto			0	-1	-4	3
Årets resultat	**0**	**0**	**0**	**12 077**	**23 253**	**-11 175**

Inledande sammanfattning

Den fjärde och femte vågen av pandemin har haft stor påverkan på verksamheten under 2022. Skyddsåtgärder för att förhindra smittspridning har medfört stora kostnadsökningar. Den omfattande smittspridningen och de rekommendationer som gavs innebar att det under årets första kvartal var omfattande personalfrånvaro. Svårigheter att ersätta personal har medfört merkostnader för övertid. Användning av skyddsmaterial och snabbtester har varit hög och blev betydligt större än tidigare prognosticerats på grund av våg fem som kom i början av sommaren. Ovanstående faktorer påverkar den egna regin och försvårar det pågående arbetet med effektiviseringar.

Till följd av pandemin har volymerna inom äldreomsorgen sjunkit vilket genererat en positiv resultatpåverkan. I början av sommaren var volymerna tillbaka på nivån före pandemin men sjönk åter under femte vågen av pandemin. Flera myndigheter och kommuner gör fortsatt bedömningen att det finns en ”vårdskuld” till följd av pandemin. För kommunen innebär det att medborgare som har ett behov av äldreomsorg har avstått på grund av rädsla för smitta. Det finns en befolkningsökning vilket statistiskt medför ökade volymer. En översyn av myndighetsbesluten ska utföras i enlighet med strategin för äldreomsorg 2022–2030. Ovanstående faktorer gör det svårare att förutspå framtida volymer.

De omfattande statsbidragen påverkar resultatet positivt och mildrar de ekonomiska effekterna av pandemin. Statsbidragen möjliggör för nämnden att satsa på åtgärder som på lång sikt kommer att ge både effektiviseringar och ökad kvalitet inom olika områden.

Vård- och omsorgsförvaltningen har ansökt om 51,1 mkr i riktade statsbidrag under 2022. Det är ovisst om förvaltningen kan tillgodoräkna sig statsbidragen då det är svårt att uppnå kriterierna i spåren av pandemin. Alingsås delar svårigheten med flera andra kommuner i riket. Staten ändrar dessutom kriterier under året och tidsperioden statsbidragen kan disponeras. Det sistnämnda är något som återkommande påtalats från SKR. Kommunerna behöver tydlighet och långsiktighet för att statsbidragen ska få den effekt som staten vill.

Förvaltningen är inne i en långsiktig omställning för att bli mer effektiv i linje med vård- och omsorgsnämndens förväntningar. För att ta nästa steg i resan är förvaltningen inne i flera stora upphandlingar inom IT-området. Två stora upphandlingar kommer att slutföras under året. En upphandling för trygghetslarm och välfärdsteknik samt upphandling för nytt verksamhetssystem och planeringsverktyg. Upphandlingarna och framförallt implementeringen av nya arbetssätt kommer till stor del att finansieras med statsbidrag.

Förvaltningen agerar fortsatt i en turbulent tid med stora krav på förändring. Det innebär stor osäkerhet kring slutliga kostnader och intäkter för nämnden 2022. Det innebär förändringar på kontogruppsnivå under året. Förvaltningen är trygg i bedömningen att verksamheten klaras inom tilldelad ram men det innebär att arbetet med effektiviseringar måste hålla ett fortsatt högt tempo.

Prognos och prognosförändring

Intäkter

Intäkterna prognosticeras per augusti avvika positivt med 29,0 mkr. Avvikelsen beror främst på riktade statsbidrag. Prognosen är osäker då flera statsbidrag endast beviljas om kommunen lyckas uppnå avsedda kriterier där förutsättningarna förändras under året. Utöver statsbidrag påverkas verksamhetens intäkter för utförda antigentest positivt. Låg beläggning påverkar verksamhetens intäkter negativt.

Prognosen har förbättrats med 6,8 mkr mot prognosen per april. Prognosförändringen beror på att förvaltningen bedöms kunna uppfylla kriterier för fler statsbidrag.

Personalkostnader

Personalkostnaderna prognosticeras avvika negativt med 5,9 mkr. Avvikelsen beror i huvudsak på svårigheter med budgetföljsamhet inom flera verksamhetsområden. Verksamhetens negativa avvikelse beror delvis på effekter till följd av pandemin. Avvikelsen drivs även av statsbidragsfinansierade utbildningar. Den negativa avvikelsen dämpas av volymminskningar inom äldreomsorg, funktionsstöd samt vakanser på Förvaltningskontoret.

Ingen förändring mot aprilprognosen.

Lokalhyror

Lokalhyror prognosticeras avvika negativt med 1,1 mkr. Avvikelsen beror på flera nya objekt, samt omförhandlingar av kontrakt som varit svåra att bedöma i budget.

Ingen förändring mot aprilprognosen.

Köp av tjänster

Köp av tjänster prognosticeras avvika negativt med 6,9 mkr. Nämnden kommer under året att ha fler brukare med omfattande behov som köps externt. Andelen hemtjänst utförd av privata utförare prognosticeras att öka. Förvaltningen prognosticerar även med högre kostnader för konsulter då förvaltningen ska implementera flera nya digitala system med start hösten 2022.

Ingen förändring mot aprilprognosen.

Övriga kostnader

Övriga kostnader prognosticeras avvika negativt med 15,1 mkr. Avvikelsen beror främst på smittskyddsåtgärder kopplat till pandemin. Förvaltningen har tilldömts viten inom funktionsstöd, samt generella kostnadsökningar.

Prognosen är försämrad med 7,7 mkr i jämförelse med aprilprognosen. Orsakerna är att förvaltningen har behövt fler smittskyddsåtgärder kopplat till den femte vågen av pandemin. Förvaltningen har tilldömts viten inom funktionsstöd, samt generella kostnadsökningar.

Utfall för perioden

Intäkter

Verksamhetens intäkter avviker positivt med 25 mkr. Avvikelsen beror framför allt på riktade statsbidrag. Utöver statsbidrag påverkas verksamhetens intäkter för utförda antigentest positivt. Låg beläggning påverkar verksamhetens intäkter negativt.

Personalkostnader

Personalkostnader avviker negativt med 5,4 mkr. Avvikelsen beror på bristande budgetföljsamhet inom flera verksamhetsområden. Under året har den fjärde och femte vågen av pandemin drabbat flera verksamheter. Den negativa avvikelsen beror även på kostnadsökningar till följd av statsbidragsfinansierade utbildningar. Volymminskningar inom äldreomsorg och funktionsstöd samt vakanser på Förvaltningskontoret väger till viss del upp avvikelsen.

Lokalhyror

Utfallet för lokalhyror ligger i nivå med budget.

Köp av tjänster

Utfallet för köp av tjänster ligger i nivå med budget.

Övriga kostnader

Övriga kostnader avviker negativt med 7,1 mkr. Avvikelsen beror framför allt på ökade kostnader för skyddsmaterial, prisökningar samt tilldömda viten inom funktionsstöd,

Jämförelse mellan åren

Intäkter
Intäkterna är 1,4 mkr lägre än föregående år. Förändringen beror på en lägre andel generella statsbidrag.

Personalkostnader

Personalkostnader har ökat med 19,8 mkr i jämförelse med augusti 2021. Ökningen beror på nyöppnade verksamheter samt index.

Lokaler

Lokalkostnaderna har ökat med 0,9 mkr vilket framförallt beror på index.

Köp av tjänster

Köp av tjänster har ökat med 10,2 mkr. Ökningen beror framför allt på köp av externa placeringar, hemtjänst utförd av externa utförare samt konsultkostnader för digitaliseringsprojekt.

Övriga kostnader

Övriga kostnader har ökat med 1,4 mkr, vilket beror på prisökningar.

Investeringar

Belopp i tkr	Budget	Prognos helår	Avv. prognos/ budget	Delårsbokslut 2022	Delårsbokslut 2021	Diff. utfall 2021/2022
Reinvestering	**5 300**	**3 200**	**2 100**	**1 170**	**3 240**	**-2 071**
Investeringar	4 200	2 000	2 200	852	2 316	-1 464
Vårdhjälpmedel	350	700	-350	317	532	-215
Sängar	750	500	250	0	392	-392
Totala utgifter	**5 300**	**3 200**	**2 100**	**1 170**	**3 240**	**-2 071**

Prognos och prognosförändring

Förvaltningen prognosticerar inköp av inventarier om 3,2 mkr.

Utfall för perioden

Förvaltningen har köpt in inventarier per augusti 2022 till ett värde av 1,1 mkr.
Inköp av inventarier har gjorts till nya boendet på Lapplandsgatan och andra boenden inom äldreomsorgen.

Jämförelse mellan åren

Förvaltningen har under perioden köpt in inventarier till ett värde av 1,2 mkr, vilket är en minskning med 2,1 mkr. Under 2021 köptes inventarier in till nystartade boenden.

Personaluppföljning

Rekryteringsbehov och kompetensförsörjning

Under det första halvåret 2022 har förvaltningen haft svårare än tidigare att rekrytera vård- och omsorgspersonal med rätt utbildning. Dels då personalomsättningen ökade med ca 30% jämfört med samma period 2021. Språkkraven gör att urvalet ofta blir begränsat.

Rekryteringen av vikarier för att bemanna sommaren har, liksom i övriga landet, varit ovanligt ansträngt med för få tillräckligt kvalificerade sökande till utannonserade tjänster. Detta har delvis hanterats genom att ordinarie personal, på frivillig basis, tagit extra pass eller flyttat semesterveckor inom flertalet enheter för att kunna bemanna alla pass.

Förvaltningen står fortsatt inför stora utmaningar för att säkra kompetensförsörjningen de närmsta 10 åren, i takt med att antalet brukare i åldern 80+ ökar. Som en del av förvaltningens kompetensförsörjningsstrategi har en handlingsplan arbetats fram för aktiviteter på kort och lång sikt som ska prioriteras för att möta framtidens kompetens- och bemanningsbehov.

Det statligt finansierade äldreomsorgslyftet är ett viktigt initiativ i arbetet med kompetensförsörjning. Under våren har cirka 25 medarbetare erbjudits utbildning till undersköterska och ytterligare 30 påbörjar utbildningen under hösten.

Satsningar på språkutbildningar samt kunskapslyft i digitalisering för personal är i fokus. Samverkan med Vård- och omsorgscollage har intensifierat och för att locka fler unga till vård- och omsorgsyrken har ett tätare samarbete med Alströmer gymnasium också påbörjats.

Vidare ska alternativa bemanningsmodeller testas så som exempelvis resursteam inom hemtjänsten, anställningsform med endast helgtjänstgöring, samt nya schemamodeller för att hitta andra gynnsamma sätt att bemanna verksamheten.

Arbetsmiljö

För att fler ska stanna i yrket är det viktigt med en arbetsmiljö som gör arbetet trivsamt och hållbart på lång sikt. En stor utbildningssatsning på medarbetarskap har, med hjälp av statsbidrag, påbörjats på förvaltningen under våren. Detta för att ge verktyg till en god sammanhållning i arbetsgrupperna. Ambitionen är att fler trivs på sin arbetsplats och stannar längre så att värdefull kompetens kan tas till vara.

Förvaltningen arbetar vidare med det ledarskapsprogram som funnits de senaste åren och som är mycket uppskattat bland chefer.

En stor satsning på ergonomiutbildning påbörjas under hösten där upp till 500 medarbetare inom äldreomsorgen omfattas, även detta med hjälp av statsbidrag. Ambitionen är att främja ett hållbart arbetsliv och att minska arbetsrelaterade skador bl.a. vid tunga lyft.

Under året har implementeringen av IT-stödet Opus påbörjats, vilket är ett digitalt hjälpmedel för chefer i det systematiska arbetsmiljöarbetet. Verksamheterna har under våren genomfört en säkerhetsrond och fysisk arbetsmiljörond som dokumenteras och följs upp i systemet.

Kommunens rutin för det systematiska arbetsmiljöarbetet har reviderats och medarbetarundersökningen har ersatts av ett pulsmätningsverktyg. Med mindre omfattande mätningar fyra gånger per år ska chefer snabbare kunna analysera friskfaktorer och hitta åtgärder för arbetsmiljön i sin verksamhet. För att testa verktyget genomfördes en mätning under våren. Det som utmärkte sig var ett missnöje med schemaläggningen, vilket därmed börjat ses över.

Sjukfrånvaro

Den totala sjukfrånvaron har ökat på förvaltningen i samtliga ålderskategorier. I tabellen nedan kan utläsas att korttidsfrånvaron ökat medan långtidsfrånvaron minskat under perioden.

Bland de grupper som har störst sjukfrånvaro syns arbetsterapeuter, fysioterapeuter, stödassistenter, stödbiträden och undersköterskor. Den totala sjukfrånvaron är mer än dubbelt så stor för kvinnor som för män. Sjukfrånvaron är totalt sett högre i förvaltningen än i kommunen i stort. Detta kan till viss del förklaras av coronapandemin då sjukfrånvaron i januari (15,53 %) var betydligt högre än normalt.

Genom att se över rehabiliteringskedjan och ett aktivt samarbete mellan chefer och HR-stöd hoppas förvaltningen på ytterligare minskning under året.

Sjukfrånvaro*	2021	2022	Differens
Total sjukfrånvaro	9,1%	9,5%	0,40%
Kvinnor	10,0%	10,6%	0,61%
Män	5,3%	5,2%	-0,15%
<29 år	5,2%	5,8%	0,62%
30–49 år	9,2%	9,5%	0,27%
50 år>	10,7%	11,3%	0,55%
Dag 1–14	4,1%	5,0%	0,89%
Dag 15–59	1,6%	1,3%	-0,36%
Dag 59>	3,3%	3,2%	-0,14%

*Avser perioden 1 januari - 31 juli

Förvaltningens arbetsmiljömål är att minska långtidssjukfrånvaron. Under det första halvåret har långtidsjukfrånvaron minskat från 3,8% till 3,5% jämfört med motsvarande period 2021. Detta mått är baserat på endast månadsanställda, till skillnad från tabellen ovan som även inkluderar timanställda.

Vård- och omsorgsnämndens arbetsmiljömål		
Långtidssjukfrånvaron ska minska.		
Uppföljning/Nyckeltal	Målvärde 2022	Nuläge 2021
Sjukfrånvaron Dag 59>	3,2%	3,8%*

*Avser juli 2021.

Bilaga 1. Uppföljning av internkontroll

Vad kontrolleras?	Frekvens	Metod	Bedömning	Resultat	Åtgärd
1. Bristande efterlevnad av kommunfullmäktiges policy och struktur för styrande dokument.					
Kontroll av att styrdokument finns och datum för beslut. Kontroll av att upprättade styrdokument har implementerats.	Delårsbokslut	Enkät och intervjuer med berörd personal om kunskapen om förvaltningens styrande dokument och struktur för publicering och förvaring.		Förvaltningen beslutade 2022-06-15 om Riktlinjer för styrande dokument, med tillhörande stödjande dokument i form av en checklista.	Implementering av riktlinjerna, samt planering av utbildning för chefer och berörda stödfunktioner pågår och beräknas vara klart vid årsskiftet. Med anledning av att implementeringen har försenats flyttas uppföljningen fram och återredovisas till nämnden under 2023.
2. Risker i samband med organisationsförändringar.					
Kontroll av att riskanalyser och handlingsplaner genomförs och tas fram inom berörda enheter. Kontroll av att åtgärderna i upprättade handlingsplaner genomförs och följs upp. Uppföljning av resultatet i berörda enheters pulsmätningar.	Delårs- och årsbokslut.	Granskning av dokumentation och resultat från genomförda riskanalyser. Granskning av dokumentation och resultat från genomförda riskanalyser. Analys av resultatet från pulsmätningar på berörda enheter.		Risk- och konsekvensanalyser görs inför alla organisationsförändringar. Inga nya organisationsförändringar har genomförts under våren. De åtgärdsplaner som har tagits fram utifrån organisationsförändringar genomförda under 2021 har följts upp i FSG respektive LSG. De åtgärdsplaner som togs fram utifrån pulsmätningen som gjordes under våren var primärt kopplade till schemafrågor och kommunikation.	Pulsmätningar där resultatet redovisas på enhetsnivå kommer att genomföras under hösten. Åtgärder är att pröva nya schemamodeller. Hemtjänsten kommer att genomföra en pilot under hösten. För att förbättra kommunikationen inom förvaltningen genomförs workshops på alla enheter inom ramen för medarbetarskapssatsningen. Förvaltningen arbetar med att öka kommunikationen genom chefsträffar och genom tydligare kommunikation på kommunportalen.

3. Brister i det systematiska brandskyddsarbetet (SBA).					
Kontroll av att förvaltningen har upprättat de styrdokument som krävs och datum för beslut. Kontroll av att brandskyddsronder och utrymningsövningar genomförs i enlighet med gällande regler för SBA. Kontroll av att alla enheter har en aktuell brandskyddsorganisation.	Årsbokslut	Granskning av förvaltningens styrdokument för SBA. Intervjuer och enkät till enhetschefer. Intervjuer och enkät till enhetschefer.			
4. Risk för brister i ärendehanteringsprocessen.					
Kontroll av att handlingar diarieförs korrekt. Kontroll av att berörd personal har relevant kunskap om rutiner för diarieföring.	Årsbokslut	Stickprov, Intervju/enkät till berörd personal.			
5. Risk för bristande följsamhet med riktlinjer för informationssäkerhet i Alingsås kommun.					
Kontroll av att nyanställda informeras och genomgår utbildning om ansvar och skyldigheter kopplade till It- och informationssäkerhet.	Årsbokslut	Enkäten och intervjuer med enhetschefer			
6. Risk för att omställning till digital teknik tar längre tid än beräknat					
Kontroll av att förvaltningen har en upprättad och ändamålsenlig digitaliserings strategi. Utformning och datum för beslut.	Delårs- och årsbokslut.	Granskning av förvaltningens digitaliseringsstrategi.		Förvaltningen arbetar med högt tempo med digitalisering och införande av välfärdsteknik. Strategin behöver revideras då så mycket har hänt under 2022 och den kommer att beslutas på nämnden under hösten 2022. Under våren har vård- och omsorgsförvaltningen upphandlat ett avtal för välfärdsteknik. Avtalet innebär att förvaltningen kan avropa flera olika tekniska lösningar som trygghetslarm, digitala lås, medicinrobotar och kameror. Under hösten planeras flera pilotprojekt att startas för att lära oss mer om de olika lösningarna. Förvaltningen håller även på att upphandla ett nytt modernt verksamhetssystem.	En strategi för digitalisering ska tas fram och beslutas av nämnden under hösten 2022.

7. Att biståndsbeslut inte fattas i enlighet med nämndens riktlinjer för biståndshandläggning SoL och LSS					
Kontroll av att det finns daterad dokumentation i ärendet som beskriver motiveringen till avsteget från riktlinjerna. (Avser biståndsriktlinjer enligt SoL) Kontroll av att avsteg från riktlinjerna kodas på rätt sätt i verksamhetssystemet. (Avser biståndsriktlinjer enligt SoL) Kontroll av avvikelser från riktlinjer för myndighetsutövning enligt LSS.	Delårsbokslut	Stickprov 10% av beslut fattade under perioden 1 januari-31 maj 2022 (SoL) Stickprov 10% av beslut fattade under perioden 1 januari-31 maj 2022 (LSS)		Under perioden 2021-01-01-2021-05-31 har 429 beslut om hemtjänstinsatser fattats enligt Socialtjänstlagen och ett urval gjordes 10%, vilket motsvarar 42 beslut. Kontrollen visade att sex av 42 beslut avvek från normen för riktlinjerna. I fyra av sex beslut förekom daterad motivering till avsteget. Ett av sex ärende var rätt kodat i verksamhetssystemet. Under perioden 2021-01-01-2021-06-31 har 100 beslut om särskilt boende fattats enligt Socialtjänstlagen och ett urval gjordes 30%, vilket motsvarar 30 beslut. Utredningarna har brister och behöver utvecklas. Beslutsmotiveringarna behöver tydliggöras. Under perioden 2021-01-01-2021-05-31 har 60 beslut fattats enligt Lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade och ett urval gjordes 10%, vilket motsvarar 6 beslut. Kontrollen visade att två beslut avvek från normen för riktlinjerna. Motivering till avsteg saknas i båda besluten. Inom myndighetsutövning LSS används inte specifik kodning vid avsteg från riktlinjerna.	Under hösten kommer verksamheten att besluta om och implementera nya tillämpningsanvisningar. Rutiner och arbetssätt vid avsteg från riktlinjerna kommer att integrerats och förtydligas i anvisningarna. Därutöver kommer verksamheten att säkerställa att nyanställda informeras och har kunskap om verksamhetens rutiner. 1:e socialsekreterare har fått i uppdrag att ta fram en checklista för att säkerställa innehållet i utredningen. Alla utredningar ska redovisas på metodmöten innan beslut fattas, för att säkerställa likvärdiga beslut. Kollegial granskning ska göras av alla utredningar i lärande syfte. Under hösten kommer en översyn av riktlinjer för myndighetsutövning enigt LSS påbörjas. Därutöver kommer verksamheten att säkerställa att aktuella riktlinjer är väl kända för alla handläggare, samt vikten av att det i motivering till beslut tydligt ska framgå grunderna för rätten till beslutet.

ALINGSÅS KOMMUN

Datum:	2022-03-15	Vård- och omsorgsnämnden
Handläggare:	Camilla Liljegren	
Direktnr:	0322-616009	
Diarienr:	2022.053 VON	

Kritiska verksamhetsfaktorer 2022

Ärendebeskrivning
Vård- och omsorgsförvaltningen ska i enlighet med Alingsås styrmodell identifiera och besluta om kritiska verksamhetsfaktorer. Vidare ska förvaltningen informera vård- och omsorgsnämnden om vilka kritiska verksamhetsfaktorer som har identifierats samt ge information vid uppföljning. En kritisk verksamhetsfaktor ringar in områden som är av särskild vikt för en god kvalitet i förvaltningens grunduppdrag. Verksamhetsfaktorerna
sorteras i fyra perspektiv, ekonomi, målgrupp, verksamhet och medarbetare. Kritiska verksamhetsfaktorer följs upp genom nyckeltal som mäter kvaliteten eller resultatuppfyllelsen.

Förvaltningens yttrande
Ärendet innebär information om revidering av vård- och omsorgsförvaltningen kritiska verksamhetsfaktorer.

Inför 2022 har vård- och omsorgsförvaltningen reviderat befintliga kritiska verksamhetsfaktorer. Utgångspunkten har varit att omhänderta resultatet i vård- och omsorgsnämndens väsentlighets- och riskanalys 2021.

Förvaltningens kritiska verksamhetsfaktorer följs upp två gånger per år inom ramen för förvaltningens verksamhetsuppföljning.

Resultatet av uppföljningen inom perspektiven målgrupp och verksamhet redovisas till vård- och omsorgsnämnden genom nämndens kvalitetsberättelse och patientsäkerhetsberättelse. Resultatet inom perspektiven ekonomi och personal redovisas till nämnden genom månadsuppföljning, samt delårs- och årsuppföljning.

Ekonomisk bedömning
Förslaget innebär inga kostnader

Förslag till beslut
Vård- och omsorgsnämnden godkänner informationen.

Beslutet ska skickas till
Enhetschef ekonomi, utvecklingsledare

Anita Hedström
Förvaltningschef

Camilla Liljegren
Utvecklingsledare

Bilaga, Kritiska verksamhetsfaktorer 2022, vård- och omsorgsförvaltningen

Perspektiv	Kritiska faktor	Nyckeltal/Annat	Utfall (senast mätning)	Målvärde 2022	Uppföljning (Hur ofta?)	Redovisning till nämnd
Ekonomi	Att kostnaden för äldreomsorg och funktionshinder, är i nivå med riket.	Kostnad funktionsnedsättning LSS boende, kr/brukare (N28013)	700 354 (2020)	I nivå med riket eller lägre	1 gång per år	Månadsuppföljning november
		Kostnad hemtjänst äldreomsorg, kr/hemtjänsttagare (N21006)	346 453 (2020)	I nivå med riket eller lägre	1 gång per år	Månadsuppföljning november
		Kostnad särskilt boende äldreomsorg, kr/brukare (N23009)	1 067 064 (2020)	I nivå med riket eller lägre	1 gång per år	Månadsuppföljning november
Ekonomi	Att verksamheten är kostnadseffektiv.	Nettokostnadsavvikelse, Äldreomsorg (%) (N20900)	1,5 % (2020)	0 eller lägre	1 gång per år	Månadsuppföljning november
		Nettokostnadsavvikelse LSS (%) (N28018)	-9,0 % (2020)	0 eller lägre	1 gång per år	Månadsuppföljning november
Målgrupp	Att brukarna är nöjda med **hemtjänsten.**	Brukarbedömning hemtjänst äldreomsorg - helhetssyn, andel (%) (U21468)	95 % (2020)	Över genomsnittet för riket	1 gång per år	Kvalitetsberättelse
Målgrupp	Att brukarna är nöjda med sitt **särskilda boende**.	Brukarbedömning särskilt boende äldreomsorg - helhetssyn, andel (%) (23471)	86 % (2020)	Över genomsnittet för riket	1 gång per år	Kvalitetsberättelse
Målgrupp	Att brukare inom **gruppbostad, LSS** trivs hemma och har förtroende för personalen	Brukaren trivs alltid hemma, andel (%) (U28524)	80 % (2021)	Över genomsnittet för riket	1 gång per år	Kvalitetsberättelse
		Brukaren känner sig trygg med alla i personalen, andel (%) (U28522)	73 % (2021)	Över genomsnittet för riket	En gång per år	Kvalitetsberättelse
Målgrupp	Att brukare inom **servicebostad,**	Brukaren trivs med alla i boendepersonalen, andel (%)	85 % (2021)	Över genomsnittet för riket	1 gång per år	Kvalitetsberättelse

Perspektiv	Kritiska faktor	Nyckeltal/Annat	Utfall (senast mätning)	Målvärde 2022	Uppföljning (Hur ofta?)	Redovisning till nämnd
	LSS trivs med och har förtroende för personalen	(U28531)				
		Brukaren känner sig trygg med alla i personalen, andel (%) (U28529)	77 % (2021)	Över genomsnittet för riket	En gång per år	Kvalitetsberättelse
Målgrupp	Att brukare inom **daglig verksamhet** trivs på sin dagliga verksamhet och har förtroende för personalen.	Brukaren trivs alltid på sin dagliga verksamhet, andel (%) (U28538)	84 % (2021)	Över genomsnittet för riket	En gång per år	Kvalitetsberättelse
		Brukaren känner sig trygg med alla i personalen, andel (%) (U28536)	86 % (2021)	Över genomsnittet för riket	En gång per år	Kvalitetsberättelse
Målgrupp	Att brukare inom **personlig assistans** trivs med och har förtroende för sina assistenter.	Brukaren trivs med sina assistenter (U28638)	67 % (2021)	Över genomsnittet för riket	En gång per år	Kvalitetsberättelse
		Brukaren känner sig trygg med alla sina assistenter, andel (%) (U28631)	83% (2021)	Över genomsnittet för riket	En gång per år	Kvalitetsberättelse
Verksamhet	Att biståndsbeslut följs upp och omprövas	Andel beslut som omprövas inom angiven tidsram för uppföljning	75 % (210601–211130)	90 %	Två gånger per år	Kvalitetsberättelse
Verksamhet	Att förekomst av kvalitetsbrister minimeras i verksamheten.	Antal fallavvikelser totalt	2529 (2021)	Förekomsten av fall ska minska med 10 %	Två gånger per år	Patientsäkerhetsberättelse Kvalitetsberättelse
		Antal läkemedelsavvikelser totalt	3785 (2021)	Antal läkemedelsavvikelse ska inte överstiga 1500	Två gånger per år	Patientsäkerhetsberättelse Kvalitetsberättelse
		Antal avvikelser bemötande totalt	132 (2021)	Antalet avvikelser gällande bemötande ska minska med 10 %	Två gånger per år	Patientsäkerhetsberättelse Kvalitetsberättelse

Perspektiv	Kritiska faktor	Nyckeltal/Annat	Utfall (senast mätning)	Målvärde 2022	Uppföljning (Hur ofta?)	Redovisning till nämnd
Verksamhet	Att inga allvarliga kvalitetsbrister inträffar i verksamheten.	Antal allvarliga fallavvikelser klassificering 3–4	24 (2021)	Antalet allvarliga avvikelser ska minska med 30 %	Två gånger per år	Patientsäkerhetsberättelse Kvalitetsberättelse
		Antal allvarliga läkemedelsavvikelser klassificering 3–4	12 (2021)	Antalet allvarliga avvikelser ska minska med 10 %	Två gånger per år	Patientsäkerhetsberättelse Kvalitetsberättelse
Verksamhet	Att ett aktivt förebyggandearbete sker för att minska risker för specifika vårdskador.	Antal personer registrerade i BPSD	52 (2021)	Antalet registrerade personer i BPSD ska öka med 25 %	Två gånger per år	Patientsäkerhetsberättelse
		Antal registreringar i BPSD	74 (2021)	Antalet registreringar i BPSD ska öka med 25 %	Två gånger per år	Patientsäkerhetsberättelse
		Antal registreringar (unika personer) i Senior alert	262 (2021)	Antalet registrerade personer i Senior alert ska vara 400 personer	Två gånger per år	Patientsäkerhetsberättelse
		Antal registrerade riskbedömningar (munhälsa) Senior Alert.	29 (2021)	Antalet riskbedömningar gällande munhälsa ska finnas på minst 400 personer	Två gånger per år	Patientsäkerhetsberättelse
		Antal åtgärdsplaner vid risk för ohälsa i munnen (Senior alert)	10	Antalet åtgärdsplaner vid risk för ohälsa i munnen ska finnas på 300 personer	Två gånger per år	Patientsäkerhetsberättelse
		Smärtskattningar under sista levnadsveckan, andel (%)	42,9% (2021)	Antalet utförda smärtskattningar ska vara genomfört på 90 % av de registrerade	Två gånger per år	Patientsäkerhetsberättelse

Perspektiv	Kritiska faktor	Nyckeltal/Annat	Utfall (senast mätning)	Målvärde 2022	Uppföljning (Hur ofta?)	Redovisning till nämnd
		Dokumenterad munhälsobedömning sista levnadsveckan, andel (%)	51,0% (2021)	Antalet utförda riskbedömningar ska vara genomfört på 90% av de registrerade	Två gånger per år	Patientsäkerhetsberättelse
		Följsamhet till basala hygienrutiner	-	Följsamhet till basala hygienrutiner ska vara 73 %	Två gånger per år	Patientsäkerhetsberättelse
		Följsamhet till klädregler	-	Följsamhet till klädregler ska vara 90 %	Två gånger per år	Patientsäkerhetsberättelse
Verksamhet	Att alla avvikelser rapporteras och utreds.	Andel avslutade utredningar (mättillfälle 30 juni, 31 dec)	53 % (2021)	Andel avslutade utredningar ska vara 95 %	Två gånger per år	Patientsäkerhetsberättelse Kvalitetsberättelse
		Andel avvikelser som har klassificerats av SSK och/eller EC	43 % (2021)	95 %	Två gånger per år	Patientsäkerhetsberättelse Kvalitetsberättelse
Medarbetare	Sjukfrånvaron överstiger inte 8,0 %	Sjukfrånvaro, totalt (%), Vård- och omsorgsförvaltningen	10,2 % (2021)	8,0 %	Två gånger per år	Delårs- och årsbokslut
Medarbetare	Korttidsfrånvaron överstiger inte mer än 3,0 %	Korttidsfrånvaro, 1–14 dagar (%), vård- och omsorgsförvaltningen	4,7 % (2021)	3,0 %	Två gånger per år	Delårs- och årsbokslut
Medarbetare	Antal personer med fler än 6 frånvarotillfälle inte överstiger 100.	Antal personer med fler än 6 frånvarotillfälle	184 (2021)	100	Två gånger per år	Årsbokslut
Medarbetare	Rätt till heltid är norm	Genomsnittlig sysselsättningsgrad (enligt anställningsavtal), Vård- och omsorgsförvaltningen	94 % (2021)	95 %	En gång per år	Årsbokslut

Perspektiv	Kritiska faktor	Nyckeltal/Annat	Utfall (senast mätning)	Målvärde 2022	Uppföljning (Hur ofta?)	Redovisning till nämnd
		Andel heltidsanställda (%), Vård- och omsorgsförvaltningen	70,5 % (2021)	73 %	Två gånger per år	Årsbokslut
Medarbetare	God arbetsmiljö och goda arbetsvillkor	Pulsmätning[1]	-	-	-	-
Medarbetare	Att förvaltningen har tillräckligt med personal och med rätt kompentens	Andel undersköterskor i äldreomsorg	83,9 % (2021)	85 %	Två gånger per år	Årsbokslut
		Andel stödassistenter inom funktionsstöd, exkl. personlig assistans.	91,7 % (2021)	92 %	Två gånger per år	Årsbokslut
		Andel chefer som genomgått ledarskapsutvecklingsprogram[2]	61,7 %	65 %	Två gånger per år	Årsbokslut
		Antal nyanställningar äldreomsorg - Varav andel USK - Varav andel vårdbiträde	- - -	- 100 % 0 %	Två gånger per år	Årsbokslut
		Antal nyanställningar funktionsstöd	-	-	Två gånger per år	Årsbokslut

[1] Implementering av kommunens gemensamma arbetssätt med pulsmätningar sker under hösten 2022. I samband införandet med kommer nyckeltal för uppföljning av den kritiska verksamhetsfaktorn god arbetsmiljö och goda arbetsvillkor att väljas ut och läggas till.
[2] Avser UGL, IL eller UL

Perspektiv	Kritiska faktor	Nyckeltal/Annat	Utfall (senast mätning)	Målvärde 2022	Uppföljning (Hur ofta?)	Redovisning till nämnd
		- Varav andel stödassistenter	-	100 %		
		- Varav andel stödbiträde	-	0 %		
		Antal nyanställningar äldreomsorg och funktionsstöd	-	-	Två gånger per år	Årsbokslut
		- Varav rekryterade	-	-		
		- Varav konverterade	-	-		
		Tillsättningsgrad, tillsvidareanställda (%) (Antal tillsatta tjänster/antalet utlysta tjänster)	-	-	Två gånger per år	Årsbokslut
		Pensionsprognos	-	-	Två gånger per år	Årsbokslut
		Antal genomförda valideringar (Äldreomsorgslyftet)	50 (2021)	60	Två gånger per år	Årsbokslut

Chefsöverenskommelse

Genom den här chefsöverenskommelsen och med diskussioner med din chef vill Alingsås kommun göra det tydligt vilket ansvar och vilka krav och förväntningar som finns på dig som chef. Alingsås kommun vill även göra det tydligt vilka möjligheter, befogenheter och stöd som kan hjälpa dig i ditt dagliga arbete och att lyckas med ditt uppdrag.

Din chef ska följa upp din chefsöverenskommelse minst en gång per år. Eftersom chefsöverenskommelsen beskriver ditt uppdrag och vad du behöver fokusera på under året så är det även grunden för din löneutveckling.

På kommunportalen kan du hitta mer information om vad som styr chefsuppdraget. Där kan du även läsa om kommunens syn på ledarskapet samt hur lagstiftning, politisk styrning, riktlinjer och rutiner påverkar chefsuppdraget.

Jag har tillsammans med min chef kommit överens om hur mitt uppdrag ser ut för det kommande året

Datum: _____

_____ _____

Underskrift medarbetare Underskrift chef

Inledning

Alingsås kommun vill att ditt ledarskap ska genomsyras av ett **tydligt**, **aktivt** och **närvarande** ledarskap. Att vara ledare i Alingsås kommun innebär att ansvara för **verksamhet**, **personal** och **ekonomi** inom uppdragsområdet. Den stora utmaningen och samtidigt den enskilt största framgångsfaktorn för ett hållbart och lyckat chefskap är att få dessa tre delar att harmonisera. Forskning visar att det skapar de bästa förutsättningarna för verksamheten att nå sina mål och det är också vad alingsåsaren förväntar sig av dig – att vi har **Alingsåsaren i fokus**.

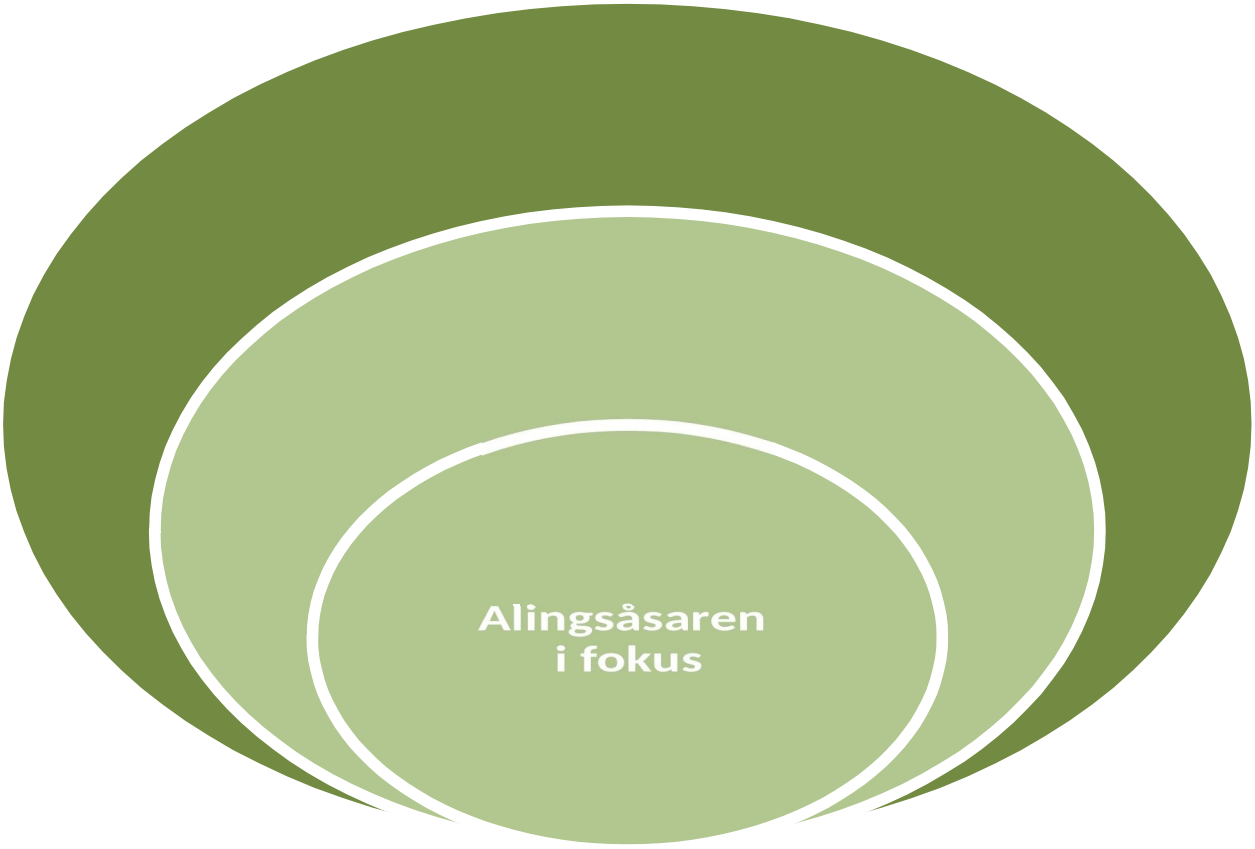

Verksamhet

Du har Alingsåsaren i fokus

Verksamheten är till för kommuninvånarna och de olika målgrupper vi möter i våra verksamheter, såväl interna som externa. Du skapar god kvalitet genom att, på ett så resurseffektivt sätt som möjligt, tillgodose målgruppernas behov, förväntningar och rättigheter utifrån gällande lagar och styrdokument samt att kommunfullmäktiges prioriterade mål utvecklas i rätt riktning (Källa: Vår kvalitetsstrategi).

Det innebär att du:

- Verkar för ett arbetssätt där nytta för medborgarna står i fokus
- Verkar för att kommuninvånarna får god service och möter en professionell verksamhet och myndighetsutövning
- Ser verksamheten som en del av den kommungemensamma helheten
- Ser till att verksamheten följer Alingsås kommuns styrmodell
- Förstår hur kommunen fungerar och hur/varför beslut fattas
- Arbetar systematiskt med internkontroll och att utveckla verksamheten
- Tillämpar ett processorienterat arbetssätt, som är resurseffektivt och ändamålsenligt
- Verkställer och står upp för fattade beslut samt levererar i rätt tid med rätt innehåll

Vad ska jag särskilt fokusera på under nästa år gällande verksamheten och dess utveckling?

Vad är det önskvärda resultatet?

Hur skall jag uppnå det önskvärda resultatet?

Personal

Du är aktiv, närvarande och tydlig

Ledarskap handlar till stor del om att styra genom mål, att vara tydlig, kunna föra en dialog med medarbetarna och att ge återkoppling. Du medverkar till ett öppet och tydligt kommunikationsklimat för att skapa förståelse, samsyn och engagemang kring verksamhetens uppdrag och mål. Det förutsätter att du har en förståelse för helheten och förmåga att balansera verksamhetens och medarbetarens behov utan att göra avkall på din egen integritet. (Källa: Mönsterarbetsgivare)

Det innebär att du:

- Tydliggör och kommunicerar beslutade mål och uppdrag så att de blir begripliga och möjliga att nå för den enskilda medarbetaren
- Följer upp och ger regelbunden återkoppling för att stödja medarbetarens utveckling
- Arbetar strukturerat och långsiktigt med kompetensförsörjning så att vi har: Rätt kompetens, på rätt plats vid rätt tillfälle
- Arbetar aktivt för att främja jämställdhet- och mångfald i organisationen
- Bedriver ett systematiskt arbetsmiljöarbete för att säkerställa en god fysisk, organisatorisk och social arbetsmiljö
- Utvecklar verksamheten i samverkan med medarbetare och personalorganisationer

Vad ska jag särskilt fokusera på under nästa år inom personalområdet?

Vad är det önskvärda resultatet?

Hur skall jag uppnå det önskvärda resultatet?

Ekonomi

Du hushåller med kommunens resurser

Som chef ansvarar du för en god ekonomisk hushållning där tillgängliga resurser används så kostnadseffektivt som möjligt och att din verksamhet bedrivs inom fastställda ekonomiska ramar. Din planering, uppföljning och utvärdering av ekonomi är nödvändig ge alingsåsaren värde för dennes skattepengar.

Det innebär att du:

- Fattar beslut i enlighet med nämndens delegationsordning
- Leder verksamheten i förhållande till budget utifrån en långsiktigt perspektiv
- Kan se och redogöra för ekonomiska konsekvenser av olika beslut
- Ansvarar för att upprätthålla och hålla budget samt att det ekonomiska resultatet regelbundet följs upp
- Vidtar åtgärder vid befarade budgetavvikelser i fråga om verksamhet och ekonomi
- Kommunicerar ekonomi och budget gentemot chef och medarbetare
- Granskar och beslutsattesterar inom de områden du har ansvar

Vad ska jag särskilt fokusera på under nästa år gällande ekonomi?

Vad är det önskvärda resultatet?

Hur skall jag uppnå det önskvärda resultatet?

MEDARBETARSAMTAL

Medarbetarsamtalet består av tre delar; medarbetaröverenskommelse, utvecklingssamtal samt lönesamtal.

1. I den första delen, ***medarbetaröverenskommelsen***, lyfts medarbetarens delaktighet i verksamheten, mål och utvecklingsområden samt de kompetensutvecklingsinsatser som behövs för att lyckas i sitt uppdrag, roll och funktion.

(Kan genomföras i anslutning till lönesamtal, men med tydlig avgränsning om två separata möten)

Genomförs: jan-april

2. I den andra delen, ***utvecklingssamtalet***, lyfts samverkan, arbetsmiljö och hälsa. Genom utvecklingssamtalet fördjupas de punkter som beslutades i medarbetaröverenskommelsen. Samtalet syftar till att medarbetare och chef går igenom trivsel, förutsättningar och samarbeten samt identifierar aktiviteter för en hållbar och hälsosam arbetsmiljö.

Genomförs: sept-nov

3. Del 1 och 2 (medarbetaröverenskommelse + utvecklingssamtal) ligger till grund för den tredje delen, ***lönesamtalet***, vilket är ett kortare samtal med utvärdering av resultat och där diskussion tar sin utgångspunkt i hur väl mål och överenskommelser uppfyllts.

(Kan genomföras i anslutning till medarbetaröverenskommelsen, men med tydlig avgränsning om två separata möten)

Genomförs jan-mars

MEDARBETARÖVERENSKOMMELSE

Genom den här medarbetaröverenskommelsen och utifrån diskussioner med din chef vill Alingsås kommun göra det tydligt vilket ansvar och vilka förväntningar som finns på dig som medarbetare. Alingsås kommun vill även göra det tydligt vilka möjligheter, befogenheter och stöd som kan hjälpa dig i ditt dagliga arbete för att lyckas med ditt uppdrag.

Din chef ska följa upp din medarbetaröverenskommelse minst en gång per år. Överenskommelsen kan revideras under året, utifrån förändrade förutsättningar. Den beskriver delar av ditt uppdrag och vad du behöver fokusera på under året och utgör därmed även grund för din löneutveckling.

Alingsås kommuns medarbetare arbetar utifrån *öppenhet, respekt och engagemang** som tillsammans utger basen i vår värdegrund. Att vara medarbetar i Alingsås kommun innebär att ansvara för arbetsuppgifter inom uppdragsområdet. Du som medarbetare förväntas samverka med kollegor och övriga professioner, skapa en öppen och tillitsfull arbetsplats/verksamhet samt aktivt verka för att nå våra uttalade mål och strategier. *(*se bilaga 1)*

Politisk styrning

Kommunfullmäktige är den högst beslutande församlingen i kommunen. Där fattas beslut i principiella frågor och i ärenden av större vikt för kommunen. Kommunens nämnder ansvarar för ett eller flera av kommunens verksamhetsområden. Nämnden har till uppgift att bedriva sin verksamhet i enlighet med de mål och riktlinjer som beslutats av kommunfullmäktige och enligt de föreskrifter som gäller för verksamheten. Till varje nämnd är en förvaltning knuten (utom valnämnden och överförmyndarnämnden). Förvaltningens uppgift är att utföra sitt grunduppdrag och verkställa det som beslutats i kommunfullmäktige och i nämnden. Förvaltningen bistår också nämnden med beslutsunderlag och bereder ärenden som ska beslutas i nämnden.

Denna medarbetaröverenskommelse gäller för:
Namn: xx xx
Under perioden: 2020-XX-XX tills nästa överenskommelse dock längst tom 2021-XX-XX

Medarbetaröverenskommelsen är framtagen av en arbetsgrupp inom förvaltningen med stöd av facklig referensgrupp samt samverkad vid FSG 2020-02-10.

Verksamhet

Vård- och omsorgsnämnden ansvarar för kommunens verksamhet för äldre personer (över 65 år), personer med funktionsnedsättning som har rätt till insatser enligt LSS, personer med demenssjukdomar, kommunal hälso- och sjukvård samt för personer i livets slutskede.

Vård- och omsorgsnämnden fullgör kommunens uppgifter för sina målgrupper enligt socialtjänstlagen (SoL), lagen om stöd och service till vissa funktionshindrande (LSS) och hälso- och sjukvårdslagen (HSL) och vad som i övrigt i lag sägs om socialnämnd. Vård- och omsorgsnämnden fullgör också kommunens uppgifter enligt lagarna om färdtjänst och riksfärdtjänst, bostadsanpassning och medicintekniska produkter.

Verksamheten består av myndighetsutövning, hemtjänst, korttidsboenden, särskilt boende för äldre, dagverksamhet, bostad med särskild service, daglig verksamhet, personlig assistans, korttidstillsyn och korttidsverksamhet samt ledsagar- och avlösarservice. Vidare ingår hemsjukvård, färdtjänst, bostadsanpassning och stöd till anhöriga inom nämndens verksamhetsområde.

Du har Alingsåsaren i fokus

Verksamheten är till för kommuninvånarna och de olika målgrupper vi möter i våra verksamheter, såväl interna som externa. Du skapar god kvalitet genom att på ett så resurseffektivt sätt som möjligt, tillgodose målgruppens behov, förväntningar och rättigheter utifrån gällande lagar och styrdokument. Verksamhetens mål och uppdrag klargörs i budget, i verksamhets- och arbetsplaner.

Det innebär att du:

- Förstår hur kommunen fungerar och hur/varför beslut fattas
- Verkar för att kommuninvånarna får god service och möter en professionell verksamhet och myndighetsutövning
- Ser verksamheten som en del av den kommungemensamma helheten
- Genomför fattade beslut samt följer lagar och förordningar

- Avdelningens mål/uppdrag:

- Följande mål och uppdrag är i fokus inom mitt uppdrag:
  (fri text)

- Specifika fokus och resultat som jag ska uppnå inom min verksamhet:
  (fri text)

- Hur jag ska uppnå det önskvärda resultatet (ex aktivitetsplan, tidssätt aktiviteterna)
  (fri text)

Kompetensutveckling

Du bidrar aktivt i att bygga ditt personliga cv och kompetensutveckling.

Ett led i att möjliggöra dina resultat är genom en medveten kompetensutvecklingsplan, vilken upprättas i samråd med din chef. De identifierade kompetensutvecklingsinsatserna bör vara tydligt kopplade till din roll, funktion och identifierade fokusområden som ni tillsammans kommit överens om. (Vad ska särskilt fokuseras på inom din kompetensutveckling, vad är önskvärt resultat, hur ska det önskvärda resultatet uppnås).

Insatser för att bevara och utveckla kompetensen:

-
-
-

När du genomfört en kompetensutvecklingsinsats gör du en notering med datum och omfattning avseende genomförda kompetensinsatser samt vilket mål/resultatområde insatsen är kopplad mot.

Genomförd kompetensutvecklingsinsats: Datum: Kopplat mot fokusområde:

Jag har tillsammans med min chef kommit överens om hur mitt uppdrag ser ut för det kommande året 20

Datum:

---------- ----------

Underskrift medarbetare Underskrift chef

UTVECKLINGSSAMTAL

I den här delen som heter utvecklingssamtal, lyfts samverkan, arbetsmiljö och hälsa. Genom utvecklingssamtalet fördjupas de punkter som beslutades i medarbetaröverenskommelsen. Samtalet syftar till att medarbetare och chef går igenom trivsel, förutsättningar och samarbeten samt identifierar aktiviteter för en hållbar och hälsosam arbetsmiljö.

Förutsättningar för utvecklingssamtalet:

- Utvecklingssamtalet är det viktigaste individuella verktyget för samverkan. Samverkan handlar om medarbetarens inflytande och delaktighet på arbetsplatsen.
- Båda parter ska vara väl förberedda och ges lika utrymme för att fylla taltiden. Ungefär 50/50 mellan medarbetare och chef. *(Använd nedanstående samtalsguide)*

Förberedelser inför samtalet:

- Fundera och reflektera över året som gått
- Ta med förra årets utvecklingssamtal samt årets medarbetaröverenskommelse.

Utvecklingssamtalet sammanfattas - Jag har tillsammans med min chef kommit överens om följande handlingar inom samverkan, arbetsmiljö och hälsa för uppföljning:

_____
_____
_____
_____

(Vid eventuell revidering av årets medarbetaröverenskommelse dokumenteras det ovan)

Datum: _____

_____ _____

Underskrift medarbetare Underskrift chef

Original till den anställde och kopia till chef

Samtalsguide

Samtalsguiden används som förberedelse inför och som underlag vid samtalet. Personliga arbetsanteckningar kan göras i guiden som stöd inför samtalets sammanfattning.
Samtalet avslutas genom att handlingar inom samverkan, arbetsmiljö och hälsa sammanfattas samt tecknas ned på den första sidan. Överenskommelsen signeras och originalet (dvs den första sidan) lämnas till medarbetaren med en kopia till chef. Samtalsguiden med arbetsanteckningarna slängs.

Samverkan

Inledning

Sammanfattning av det senaste året:

Delaktighet

Exempel på min delaktighet och påverkansmöjligheter på min egen arbetsplats:

Verksamhetens mål:

Hur går arbetet med mina mål (behövs det stöd, omprioritering etc.)

Exempel på mitt bidrag till verksamhetens mål och utveckling, utöver vad som redan tagits upp i medarbetaröverenskommelsen:

Ledarskap:

Exempel på stöd/aktiviteter från min chef som bidrar till att jag kan lyckas i mitt uppdrag:

Feedback till chef**:**

Arbetsmiljö och hälsa

Arbetsgruppen

Arbetsbelastning och fördelning av arbetsuppgifter inom arbetsgruppen, hur är arbetsklimatet i mitt team? Exempel på vad som fungerar väl, respektive fungerar mindre väl:

Hälsa

Min egen hälsa – balans mellan arbete och fritid (tex möjlighet till återhämtning):

Arbetsmiljö

Fysisk/psykosocial arbetsmiljö:

Så ser jag på trivsel och arbetsglädje i arbetet:

Förslag till aktiviteter, förbättringar, förändringar som jag och arbetsgruppen skulle kunna göra för att bidra till en än mer hälsosam arbetsmiljö:

Värdegrund

Hur kan Alingsås kommuns värdegrund bli en naturlig del av vårt arbete? Är det något som gäller värdegrunden som jag vill ta upp? *(se bifogad bilaga)*

LÖNEKRITERIER

Vård- och omsorgsnämndens lönekriterier förankras årligen på APT av chef.

Bilaga 1

Alingsås kommuns värdegrund

Öppenhet

I Alingsås bjuder vi in till dialog och öppenhet i våra möten. Vi är övertygade om att olikheter skapar en bättre och mer dynamisk verksamhet. Genom att du är nyfiken och aktivt lyssnande skapar du rätt förutsättningar för ditt uppdrag. En grund för samarbete är att ge och ta emot feedback och ta tillvara olika perspektiv och erfarenheter.

Engagemang

I Alingsås gör vi oss engagerade. Som medarbetare tar du ansvar men ges också möjlighet att skapa mening och göra skillnad. I Alingsås kommun är du aktiv och tänker nytt för kommunens utveckling. Vi ger dig utrymme för dialog, delaktighet och kreativitet.

Respekt

Vi finns till för Alingsåsborna. I Alingsås bidrar du till respektfulla möten. Vi ser varje individ som unik och möter alla med respekt. Du åtar dig att ge en god samhällsservice och att hålla det vi lovar är viktigt för oss. Respekt för oss är att skapa förtroende och tillit genom att vara lyhörd och tydlig. Tillsammans skapar vi goda förutsättningar för samarbete och trygghet för alla

TILLSAMMANS SKAPAR VI ALINGSÅS

Vård- och omsorgsnämnden

Budget 2021-2023

Antagen av vård- och omsorgsnämnden den 25 januari 2021 §2

Innehållsförteckning

Vård- och omsorgsnämndens verksamhet 2

Volymförändringar 2
- Äldreomsorg 2
- Funktionsstöd 5

Utmaningar och prioriteringar 6

Vård- och omsorgsnämnden mål och nyckeltal 9
- Uppdrag 11

Nämndens budget 12
- Ekonomiska ramar 12
- Investeringsbudget 13

Personal 14
- Arbetsmiljö och sjukfrånvaro 14

Bilaga Internkontrollplan och väsentlighets- och riskanalys 16

Vård- och omsorgsnämndens verksamhet

Vård- och omsorgsnämnden ansvarar för kommunens verksamhet för äldre personer (över 65 år), personer med funktionsnedsättning som har rätt till insatser enligt LSS, personer med demenssjukdomar, kommunal hälso- och sjukvård samt för personer i livets slutskede.

Vård- och omsorgsnämnden fullgör kommunens uppgifter för sina målgrupper enligt socialtjänstlagen (SoL), lagen om stöd och service till vissa funktionshindrande (LSS) och hälso- och sjukvårdslagen (HSL) och vad som i övrigt i lag sägs om socialnämnd. Vård- och omsorgsnämnden fullgör också kommunens uppgifter enligt lagarna om färdtjänst och riksfärdtjänst, bostadsanpassning och medicintekniska produkter.

Verksamheten består av myndighetsutövning, hemtjänst, korttidsboenden, särskilt boende dagverksamhet för äldre och bostad med särskild service, daglig verksamhet, personlig assistans, korttidsboende för barn- och unga samt ledsagar- och avlösarservice för personer med funktionsnedsättning. Vidare ingår hemsjukvård, rehab, färdtjänst, bostadsanpassning och stöd till anhöriga inom nämndens verksamhetsområde.

Volymförändringar

Äldreomsorg

Vid ingången av 2021 finns fyra aktiva utförare av hemtjänst varav kommunen är en samt boenden för äldre med platser och inriktning enligt tabellerna nedan.

Tabell: Antal personer och hemtjänsttimmar

Verksamhet	2020.01	2020.12	Prognos 2021.12
Hemtjänst i ordinärt boende	739	705	720
-varav extern regi	211	194	
Hemtjänst i ordinärt boende (timmar/månad)	35.040	33.096	34.500*
-varav egen regi	26.338	23.246	24.232
-varav extern regi	8.702	9.850	10.268
Inskrivna i hemsjukvården	958	1143	1301
-varav extern regi	298	137	

* Prognosen för antal timmar i egen och extern regi 2021 utgår ifrån en procentuell fördelning motsvarande december 2020.

Tabell: Antal boendeplatser

Verksamhet	2020.01	2021.01	Prognos 2021.12
Gruppboende demens	189	169	187
-varav extern regi	55	32	32
Gruppboende fys.	98	118	128
-varav extern regi	32	0	0
Serviceboende	106	106	95
Korttidsplatser	20	20	20
Flexibel växelvård	16	16	16
Trygghetsboende*	70	70	81
-varav extern regi	4	4	4

*Ej biståndsbeslutad insats

Behov av äldreboendeplatser

Nedanstående diagram visar förmodat behov av platser på särkskilt boende i Alingsås kommun mellan 2018-2028 enligt beräkningar från Lokalförsörjningsplan, Vård- och omsorgsnämnden 2020-2023. Personer över 90 år tar cirka 38 procent av platserna i anspråk.

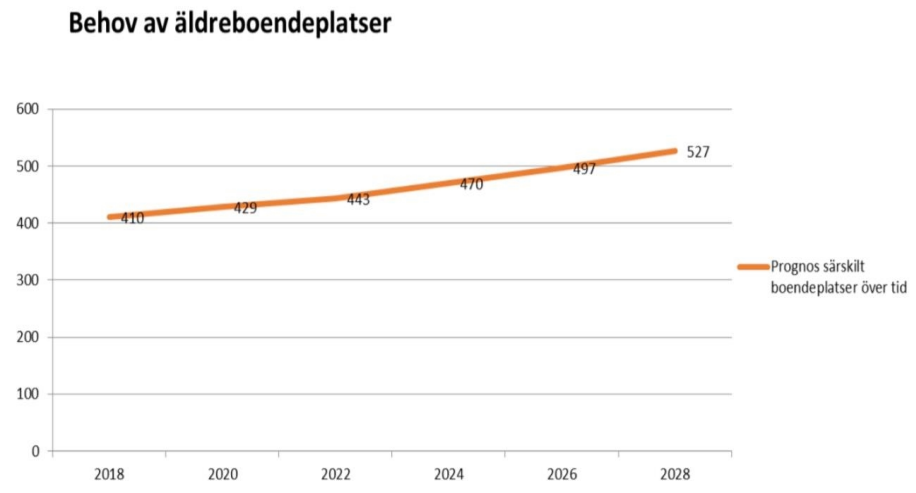

Vid ingången till 2021 är det cirka 35 personer i kö till 393 platser (Gruppboende demens, gruppboende fys. och serviceboende).

Enligt nuvarande plan kommer ny-och ombyggnationen av Bjärkegården att färdigställas under 2021. Därtill pågår förberedelse för upphandling av äldreboende enligt LOU (lag om offentlig upphandling).

En utökning med 17 platser under 2021 är inte tillräckligt för att täcka behovet av boendeplatser kommande år.

Befolkningsprognos

En av nämndens största utmaningar är att skapa en verksamhet som är anpassad efter framtidens behov av äldreomsorg. Fram till 2029 förväntas antalet invånare i Alingsås över 80 år att öka med cirka 50 procent till 3.597 personer.

Tabell: Folkmängd i Alingsås kommun < 80 år 2019-2029

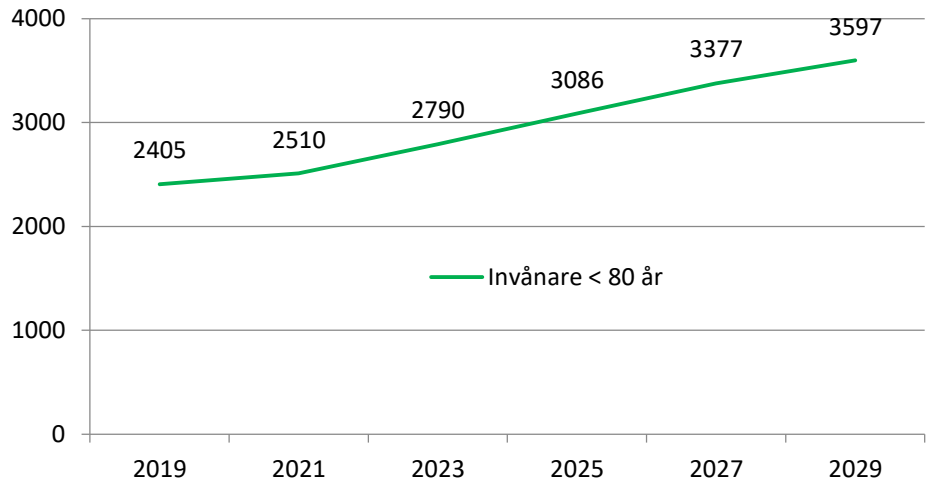

5,8 procent av invånarna i Alingsås är över 80 år (riket 5,2 procent). Det innebär att ca 250 personer fler är över 80 år än om Alingsås haft en genomsnittlig befolkningssammansättning.

Ökningstakten av invånare över 80 år förväntas fortsatt vara högre i Alingsås än i riket enligt statistik från kommun- och landstingsdatabasen.

		2019
Framskrivning, förväntad förändring i antal invånare 80+ kommande 5 år, (%), Kolada (N02922)	Alingsås	22,7
	Alla kommuner ovägt medel	19,8

Utifrån budgetfördelningsmodellen tillförs nämnden budget för volymökningar till äldreomsorgen utifrån hur antalet invånare i Alingsås över 65 år och över 85 år förändras, vilket för 2021 ger en ökad budgettilldelning om 7,5 mkr för volymförändringar.

ALINGSÅS KOMMUN

Funktionsstöd

Tabellerna nedan visar antal personer och boendeplatser inom LSS vid ingången av 2021 samt utvecklingen över tid från 2018.

Tabell: Antal personer

Verksamhet	2018.01	2019.01	2020.01	2020.12	Prognos 2021.12
Korttidsverksamhet 12 platser	40	49	50	47	50
-varav extern regi	2	2	2	2	2
Korttidstillsyn (antal ungdomar)	11	11	16	14	16
Personer med personlig ass. försäkringskassa	105	103	98	96	95
-varav extern regi	64	61	58	56	
Personer med personlig assistans kommun	18	22	24	23	26
-varav extern regi	15	17	19	19	
Personer med daglig verksamhet LSS	202	200	204	208	211
-varav extern regi	0	1	1	1	1

Tabell: Antal boendeplatser

Verksamhet	2018.01	2019.01	2020.01	2020.12	Prognos 2021.12
BMSS Gruppbostad- LSS	51	57	64	64	72
-varav kommunal regi inom socialförvaltningen.	6	6	2	2	2
-varav extern regi	0	1	0	2	0
BMSS Servicebostad-LSS	71	72	73	74	74
- varav kommunal regi inom socialförvaltningen.	4	4	2	2	2
-varav extern regi	1	1	1	0	0
BMSS för barn eller ungdomar				1	3
Särskilt anpassad bostad	37	37	37	36	34
-varav extern regi	7	7	7	6	6

Utifrån kommunens budgetfördelningsmodell tillförs nämnden medel för volymökningar till funktionsstöd utifrån hur totalt antal invånare i Alingsås förändras, vilket för verksamhetsår 2021 ger en ökad budgettilldelning om 2,2 mkr.

Enligt nuvarande plan tillkommer nya lokaler för korttids och för daglig verksamhet under 2021. Därtill tar nämnden över 8 platser på Kungsängen för att starta ett nytt LSS boende.

Inom funktionsstöd är det viktigt att brukare erbjuds verkställande av beslutad insats inom 12 månader från beslut, annars riskerar kommunen kostnader för viten. I november 2020 stod 15 personer i kö till bostad med särskild service.

Utmaningar och prioriteringar

Nämnden står inför flera utmaningar under budgetperioden 2021– 2023.

Covid-19

Coronapandemin medför en hög belastning och stora påfrestningar på nämndens verksamhet och kommer att fortsätta påverka den även under nästkommande år. Det kan innebära att arbetsuppgifter och planerad verksamhetsutveckling behöver prioriteras om. Det rådande läget ställer krav på en fortsatt hög beredskap inom nämndens verksamhet. En stor utmaning är att bibehålla den organisation som förvaltningen byggt upp och att fortsätta att ge stöd till förvaltningens medarbetare i att orka hålla i och hålla ut i det goda och viktiga arbete som sker för att hålla undan smittan och samtidigt kunna ge en god vård och omsorg till kommunens invånare.

Ekonomi

Nämnden har under de senaste åren haft stora ekonomiska underskott. Nämndens fokus under perioden kommer vara att arbeta för en budget i balans i alla verksamheter tillsammans med arbetet att hålla undan smittan. Det kommer ställa krav på effektiviseringar och förändrade arbetssätt i alla verksamheter.

Personal- och kompetensförsörjning.

Kompetensförsörjning är en stor utmaning inom vård- och omsorg. Framtida behovsökningar, en ökad konkurens på arbetsmarknaden och ett ökat antal pensionsavgångar förväntas medföra ett ökat rekryteringbehov och ökade svårigheter att tillgodose rätt kompetens i verksamheten. Därtill har den pågående coronapandemin visat att kompetensförsörjningsfrågan inom bland annat äldreomsorgen är extra angelägen.

För att kunna möta det kommande rekryteringsbehovet arbetar förvaltningen med riktade insatser och samverkar på strategisk nivå. Som ett led i att kunna behålla och attrahera kompetenta medarbetare erbjuds sedan hösten 2020 alla tillsvidarenaställda inom kommunals avtalsområde som arbetar deltid att höja sin sysselsättningsgrad och alla nyanställningar är på heltid. För att minimera riskerna med det nya arbetssättet och nå optimal personalplanering har en ny schema- och resursenhet tillskapats inom förvaltningen.

Vård- och omsorgförvaltningen samverkar sedan tidigare med Vård- och omsorgscollege för relevanta utbildningar inom vård och omsorg. Under året planerar förvaltningen att tillsammans med Vård- och omsorgscollage genomföra en utbildning för språkombud inom äldreomsorgens verksamheten. För att se över och öka möjligheten till anställning för personer med språksvårigheter kommer vård- och omsorgsförvaltningen under 2021 även att delta i ett projekt som handlar om att ge språkstöd via en APP med inriktning på vårdrelaterade frågor.

Vidare har nämnden fått i uppdrag att tillse att lämpliga språkkrav tas fram för anställning med tillhörande möjlighet till språkutbildning under året.

Vård- och omsorgsförvaltningen deltar tillsammans med Göteborgsregionen (GR) i regeringens satsning Äldreomsorgslyftet. Äldreomsorgslyftet möjliggör för anställda med tidsbegränsade anställningar inom äldreomsorgen betald utbildning på arbetstid, vilket medför en total kompetenshöjning och en högre andel utbildade medarbetare inom förvaltningen. Alingsås kommun har tilldelats 25 utbildningsplatser som pågår fram till december 2021.

Inom GR kommer kompetensförsörjningsfrågan aktualiserats genom att ett Branschråd Äldreomsorg skapas 2021. Alingsås kommun, vård- och omsorgsförvaltning deltar med representanter i rådet. Syftet med branschrådet är att samla olika aktörer och perspektiv för att arbeta långsiktigt och strategiskt med ett regionalt perspektiv, och att ta fram konkreta förslag och metoder för att bidra till kompetensförsörjningen i äldreomsorgen i regionen. Som exempel har branschrådet lagt fram förslag om att skapa en GR-gemensam titulatur med utbildningskrav för baspersonal i äldreomsorgen samt utforma en GR- gemensam modell för kompetensutveckling inom äldreomsorgen likt Yrkesresan eller motsvarande.

Digitalisering

De demografiska och ekonomiska utmaningar som nämndens verksamhet står inför ställer krav på omställning och förändring. För att kunna möta medborgarnas behov även i framtiden är det viktigt att verksamheten ta tillvara digitaliseringens möjligheter. Digitala verktyg kan bidra till ökad livskvalitet för äldre och personer med funktionsnedsättning. Dessutom innebär digitaliseringen en möjlighet att effektivisera redan befintliga processer och utförda tjänster för invånare. Förutom att digitala lösningar bidrar till ökad livskvalitet och effektivisering kan de också underlätta under pandemin.

För att säkerställa en samordnad IT-utveckling och att det finns väl fungerande och ändamålsenliga IT- stöd inom hela förvaltningen, både vad gäller verksamhetens administrativa processer och inom välfärdsteknik kommer ett arbete med att aktualisera och utvärdera förvaltningens IT – strategi att ske under året.

Under 2021 fortsätter arbetet med planering inför FVM (framtidens vårdinformationsmiljö), implementering av digital läkemedelssignering och TES-planeringssystem inom hemtjänsten. Vidare kommer arbetet med att införa av läkemedelsrobotar att återupptas.

Vård- och omsorgsförvaltningen deltar sedan hösten 2020 i det treåriga projektet ”Testbädden AllAgeHub”. Projektet handlar om att utveckla en testbädd för välfärdsteknik som utgår från användarnas faktiska behov. En lokal testledare har tillsatts som arbetar på kvartids med uppdraget.

Förvaltningen har ett verksamhetssystem, Magna Cura som använts under många år och som behöver bytas ut mot ett modernare mer användarvänligt och mer ändamålsenligt. Systemet behöver stödja verksamhetsutveckling och förenkla handläggning och dokumentation samt skapa bättre förutsättningar för en effektivare hantering av resurser. En översyn och planering för byte av verksamhetssystem har påbörjats och fortsätter under året.

Närvårdsamverkan

Samverkan mellan kommunal och regional hälso- och sjukvård är en förutsättning för en god hälso- och sjukvård och omställningen till en Nära vård.
Inte minst har behovet av en stärkt vårdsamverkan belysts med anledning av covid-19. Alingsås tar aktivt del av utvecklingen för pandemin genom att delta i Västra Götalandsregionens samverkansstrukturer såsom VVG och SAMLA

Förvaltningen samverkar kring den nära vården genom SAMLA (Samverkan i Lerum och Alingsås). Inom ramen för närvårdsamverkan och SAMLA:s utvecklingsgrupper fortsätter bland annat arbetet med att utveckla in- och utskrivningsprocessen, Mobil närvård samt samordnade individuella planer under året.

Ett lyckat förändringsarbete ställer krav på tydliga mål och uppdrag. Fokus under året är att skapa en ökad medvetenhet och en gemensam helhetsbilds inom förvaltningen kring övergripande strukturer,

mål och uppdrag för samverkan inom den nära vården. Därtill kommer ett arbete med att utveckla nyckeltal för hemsjukvården att ske, utifrån en GR-gemensam modell för uppföljning av den kommunala vårdens och omsorgens innehåll, omfattning, kvalitet och effektivitet.

En ny länsgemensam rutin med tillhörande IT-stöd (MedControl PRO) för avvikelsehantering i vårdsamverkan har tagits fram. Införande och implementering har startat upp under hösten 2020 och lokala rutiner för vård- och omsorgsförvaltningen kommer att tas fram under året.

Kvalitet

Nämnden ansvarar för att ha ett kvalitetsarbete som säkrar att nämndens verksamhet fullföljer grunduppdraget. Nämndes kvalitetsarbete regleras också i lag. Enligt Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd om ledningssystem för kvalitet (SOSFS 2011:9) ska ledningssystemet användas för att planera, leda och förbättra, samt säkra kvalitet i verksamheten.

Inom ramen för styrmodellen arbetar förvaltningen med att identifiera och följa upp kritiska kvalitetsfaktorer för att säkerställa kvalitet i grunduppdraget. I början av året kommer förvaltningen att se över och revidera dessa faktorer med utgångspunkt i resultatet från nämndens väsentlighets- och riskanalys. Därutöver fortsätter förvaltningens arbete med att se över och vidareutveckla nämndens ledningssystem för kvalitet. Fokus under året är bland annat att etablera en metod och modell för ett processorienterat arbetssätt samt att säkerställa och följa upp förvaltningens rutiner för hantering av avvikelser.

Ökad kvalitet i vården och omsorgen om personer med demenssjukdom

Planering för ett projekt med stöd av statliga stimulansmedel för att öka kvaliteten i vården och omsorgen om personer med demenssjukdom pågår och kommer att starta upp under 2021. Arbetet kommer att ledas av en projektledare. Planerade aktiviteter är bland annat att implementera Socialstyrelsens standardiserade insatsförlopp vid demenssjukdom i kommunens lokala demensprogram, säkerställa att BPSD-registret(Beteendemässiga och Psykiska Symtom vid Demens) används på ett ändamålsenligt sätt samt inventera kunskapsbehov. Vidare kommer dagverksamheten för personer med demenssjukdom att ses över och verksamhetens processer och aktiviteter att genomlysas.

Agenda 2030

Utifrån de globala målen har Alingsås kommun antagit en policy för hållbar utveckling. Nämnden bidrar till ett hållbart Alingsås genom att omsätta kommunens hållbarhetsaspekter i verksamheten. Under året kommer förvaltningen fortsätta arbetet med att inventera vilka mål och delmål som nämnden berörs av samt kartlägga vad som redan görs och vad som behöver göras framöver för att öka medvetenheten i organisationen.

Vård- och omsorgsnämndens mål och nyckeltal

De prioriterade målen är beslutade av fullmäktige. Till målen och indikatorerna finns av Vård- och omsorgsnämnden egna formulerade mål och nyckeltal, dessa är specifika och gäller för nämnden. Målen sträcker sig över planperioden 2021-2023.

Prioriterat mål 3. Alingsåsarna har inflytande får god service och ett gott bemötande från kommunen	
Indikator	Andel som tar kontakt med kommunen via telefon som får ett direkt svar på en enkel fråga (%). Resultat för Alingsås kommun 2020 är 50%.
Nämndens mål 1.	Andelen som tar kontakt med vård- och omsorgsförvaltningen via telefon och som får ett direkt svar på en enkel fråga ska öka.
Koppling till indikatorn	Nämndens mål förväntas ha en positiv effekt på indikatorn och på så sätt påverka kommunens prioriterade mål. Nyckeltalet presenteras i december för innevarande år utifrån Profitel servicemätning.
Uppföljning (nyckeltal)	*1.* Andel lyckade kontaktförsök där svar på fråga/frågor erhölls, äldre *2.* Andel lyckade kontaktförsök där svar på fråga/frågor erhölls, funktionshinder (handikapp)
Nuläge 2020	*1.* 67 % *2.* 50 %
Målvärde 2021	*1.* > 67 % *2.* > 50 %

Prioriterat mål 3. Alingsåsarna har inflytande får god service och ett gott bemötande från kommunen	
Indikator	Andel som får svar på e-post inom en dag (%) Resultat för Alingsås kommun 2020 är 87 %.
Nämndens mål 2.	Andelen som skickar e-post till vård- och omsorgsförvaltningen och som får svar på e-post inom en dag ska öka.
Koppling indikator	Nämndens mål förväntas ha en positiv effekt på indikatorn och på så sätt påverka kommunens prioriterade mål. Nyckeltalet presenteras i december för innevarande år utifrån Profitel servicemätning.
Uppföljning (nyckeltal)	*1.* Andel som får svar på e-post inom 1 dygn äldre *2.* Andel som får svar på e-post inom 1 dygn, Funktionshinder(Handikapp)
Nuläge 2020	*1.* 67 % *2.* 83 %
Målvärde 2021	1. > 67 % 2. 87 %

Prioriterat mål 2. I Alingsås finns goda livsmiljöer genom en långsiktig ekologisk, social och ekonomisk hållbar utveckling.	
Nämndens mål 3.	Nettokostnadsavvikelsen ska minska mot 2019.
Motivering	Framtidens demografiska utveckling medför att nämnden fortlöpande behöver arbeta för en ökad kostnadseffektivitet. Nyckeltalen presenteras under juni-augusti avseende föregående år och påvisar kostnaden för äldreomsorg och LSS utifrån förväntat statistiskt kostnadsläge.
Uppföljning (nyckeltal)	1. Nettokostnadsavvikelse äldreomsorg, (%), Kolada (N20900) 2. Nettokostnadsavvikelse LSS, (%),Kolada (N28018)
Nuläge 2020	1. 2,4 % avser år 2019. 2. – 2,9 % avser år 2019.
Målvärde 2021	1. 0 % (Riksgenomsnitt) 2. 0 % (Riksgenomsnitt)

Prioriterat mål 2. I Alingsås finns goda livsmiljöer genom en långsiktig ekologisk, social och ekonomisk hållbar utveckling.	
Nämndens mål 4.	Öka antalet platser på äldreboenden och inom LSS.
Motivering	För att kunna möta behovet utifrån volymökningar och säkerställa lagstiftningens krav behöver ytterligare boendeplatser tillskapas inom äldreomsorg och LSS kommande år. Såväl kommunala som privata initiativ till byggnation är nödvändigt. Under 2021 kommer ny-och ombyggnationen av Bjärkegården att färdigställas. Därtill pågår förberedelse för upphandling av äldreboende enligt LOU (lag om offentlig upphandling). Enligt nuvarande plan tar nämnden över 8 platser på Kungsängen för att starta ett nytt LSS boende 2021. Projektering av byggnation av ett serviceboende om 8 platser i Alingsåshems regi på Kvarnbackentomten pågår med inflyttning i början av 2023. Därtill pågår planering för upphandling för boende med särskild service enligt LSS enligt LOU.
Uppföljning (nyckeltal)	1. Antal boendeplatser äldreomsorg 2. Väntetid i antal dagar från ansökningsdatum till första erbjudet inflyttningsdatum till särskilt boende, medelvärde, Kolada (U23401) 3. Antal boendeplatser LSS
Nuläge 2020	1. 393 2. 88 3. 139
Målvärde 2021	1. 410 2. < 88 3. 149

Prioriterat mål 2. I Alingsås finns goda livsmiljöer genom en långsiktig ekologisk, social och ekonomisk hållbar utveckling.	
Nämndens mål 5.	Brukarnas nöjdhet med hemtjänst och särskilt boende ska vara över riksgenomsnittet.
Motivering	Nämndens mål har betydelse för god ekonomisk hushållning och ska säkerställa en grundläggande kvalitet utifrån nämndens huvudsakliga uppdrag. Nyckeltalet presenteras i oktober för innevarande år utifrån nationell undersökning av Socialstyrelsen.
Uppföljning (nyckeltal)	1. Brukarbedömning hemtjänst äldreomsorg - helhetssyn, andel (%) Kolada (U21468) 2. Brukarbedömning särskilt boende äldreomsorg - helhetssyn, andel (%) Kolada (U23471)
Nuläge 2020	1. 95 % 2. 86 %,
Målvärde 2021	1. > 88 % (Riksgenomsnitt) 2. > 81 % (Riksgenomsnitt)

Prioriterat mål 2. I Alingsås finns goda livsmiljöer genom en långsiktig ekologisk, social och ekonomisk hållbar utveckling.	
Nämndens mål 6.	Andelen nöjda brukare inom LSS som trivs hemma ska vara över riksgenomsnittet.
Motivering	Nämndens mål har betydelse för god ekonomisk hushållning och ska säkerställa en grundläggande kvalitet utifrån nämndens huvudsakliga uppdrag. Nyckeltalet presenteras i december för innevarande år utifrån nationell undersökning funktionhinder, Sveriges kommuner och regioner.
Uppföljning (nyckeltal)	Brukarbedömning gruppbostad LSS - Brukaren trivs alltid hemma, andel (%) Kolada (U28524)
Nuläge 2020	82 %
Målvärde 2021	> 83 % (Riksgenomsnitt)

Uppdrag

Utöka självbestämmande för äldre samt profilera och marknadsföra kommunens boende för äldre och inom LSS

Nämnden har gett förvaltningen i uppdrag att under året utöka självbestämmandet för äldre, genom att profilera och marknadsföra kommunens äldreboende, samt att öka attraktivitet och erbjuda en mer varierande inriktning på kommunens boende för att möjliggöra valfrihet. Med utgångspunkt i uppdraget kommer förvaltningen under året att inventera önskemål och möjligheter för att kunna införa ytterligare skillnader på kommunens boende samt att se över möjligheterna att ge personer med stöd enligt LSS ett ökat självbestämmande gällande deras boende.

Språkkrav inom äldreomsorgen

Nämnden har fått i uppdrag av kommunfullmäktige att tillse att lämpliga språkkrav tas fram för anställning inom äldreomsorgen med tillhörande möjlighet till språkutbildning.

Nämndens budget

Ekonomiska ramar

Belopp i tkr	Budget 2020	Budget 2021	Plan 2022	Plan 2023
Verksamhetens intäkter	191 941	193 663	201 200	205 200
Personalkostnader	-646 966	-711 617	-742 309	-768 701
Lokalhyror	-82 803	-90 754	-89 100	-80 900
Köp av tjänster	-163 470	-131 710	-135 500	-138 200
Övriga kostnader	-70 847	-78 311	-74 900	-76 400
Verksamhetens kostnader	-964 086	-1 012 392	-1 041 809	-1 064 201
Verksamhetens nettokostnader	**-772 145**	**-818 729**	**-840 609**	**-859 001**
Kommunbidrag	772 145	818 729	840 609	859 001
Årets resultat	**0**	**0**	**0**	**0**

Vård- och omsorgsnämndens budget 2021 är en ramökning med 46 584 tkr vilket är 6 procent högre än budget 2020. 3 procent eller 23 584 tkr är permanent höjning av kommunbidraget för att kompensera för prisförändringar (index) 13 899 tkr och befolkningsförändringar 9 685 tkr. Övriga 3 procent eller totalt 23 000 tkr är permanenta ramhöjande politiska satsningar. 5 000 tkr av de 23 000 tkr tilldelas vård och omsorgsnämnden för ett nytt LSS boende. Resterande 18 000 tkr tilldelas nämnden i likhet med regeringens äldreomsorgssatsning. Vård- och omsorgsnämnden uppmärksammar även uppdraget från kommunfullmäktige att inom ram tillse att lämpliga språkkrav tas fram för anställning med tillhörande möjlighet till språkutbildning.

Största kända förändringar på kontogruppsnivå mellan 2020 och 2021 är att personalkostnaden beräknas öka samtidigt som köp av tjänster minskar. Förändringen beror framför allt på att vård- och omsorgsnämnden tar över driften av två äldreboenden, Kaptenen och Ängabo, fler platser på Bjärkegårdens äldreboende samt ett nytt LSS boende, Kungsängen.

Vård- och omsorgsnämnden har de senaste åren haft problem med sin budgetföljsamhet och därför kommer vård- och omsorgsnämndens fokus att riktas mot att få ned kostnadsnivån under perioden med särskilt fokus 2021. Det kommer att ställa krav på effektiviseringar och förändrade arbetssätt i alla verksamheter. Planen för detta arbetet kommer att beslutas av nämnden i samband med att budgeten för 2021 antas.

Investeringsbudget

Tkr	Budget 2020	Budget 2021	Plan 2022	Plan 2023	Plan 2024	Plan 2025
Reinvestering	**3 300**	**5 300**	**3 300**	**3 300**	**3 300**	**3 300**
Inventarier	3 300	5 300	3 300	3 300	3 300	3 300
Totalt utgifter	**3 300**	**5 300**	**3 300**	**3 300**	**3 300**	**3 300**

Budget för investeringar om 3,3 mkr per år under flerårsstrategiperioden förväntas täcka de behov nämnden har av löpande investeringar i verksamheten. Den förhöjda investeringsbudgeten om 2,0 mkr utöver normalt investeringsbehov 2021 kommer användas till investeringskostnader för att utrusta Bjärkegårdens 28 nya äldreboendeplatser samt det nya LSS-boende, Kungsängen, vilka färdigställs 2021.

Personal

Arbetsmiljö och sjukfrånvaro

Nämndens arbetsmiljömål - Bibehålla och attrahera kompetent personal genom att vara en attraktiv arbetsgivare	
Eventuell koppling till Agenda 2030	Mål 5. Jämställdhet 1. Heltidsarbetande månadsavlönade inom omsorg om äldre och personer med funktionsnedsättning, andel (%) (N20209)
Uppföljning (nyckeltal)	1. Genomsnittlig sysselsättningsgrad (enl. anställningsavtal) 2. Genomsnittlig sysselsättningsgrad (faktiskt arbetad tid) 3. Andel undersköterskor i äldreomsorg 4. Andel stödassistenter inom funktionsstöd, exkl. personlig assistans 5. Andel chefer som genom gått ledarutvecklingsprogram*
Nuläge 2020 **Nyckeltal 1-4 avser sept. 2020**	1. 92,7 % 2. 72,3 % 3. 84,4 % 4. 91 % 5. 49 %
Målvärde 2021	1. 93 % 2. 78 % 3. 85 % 4. 91 % 5. 60 %

*Avser UGL, UL eller IL

Nämndens arbetsmiljömål för 2021 är att bibehålla och attrahera kompetent personal genom att vara en attraktiv arbetsgivare.

En del i det arbetet är heltidsresan där bland annat deltidsarbetande medarbetare även fortsättningsvis får önska ökad sysselsättningsgrad årligen samt nyrekryteringar anställs enbart på heltid. Vidare kommer nämnden arbeta med att öka den interna rörligheten samt arbeta med en hållbar schemaläggning. En annan åtgärd är också nämndens beslut att delta i Äldreomsorgslyftet som kommer leda till en kompetenshöjning. Nämnden kommer även att fortsätta värdegrundsarbetet och använda de verktyg och metoder som tagits fram på central nivå.

Nämnden kommer också fortsätta arbeta med att uppnå ett aktivt, tydligt och närvarande ledarskap. Det sker genom att förvaltningens chefer erbjuds möjlighet att gå kommunens ledarutvecklingsprogram. Vidare kommer chefs- och medarbetaröverenskommelser implementeras i verksamheten under året.

Ackumulerat januari-september	2019	2020	Differens 2019-2020
1-14 dagar	3,25	4,90	1,65
1-59 dagar	4,60	6,68	2,08
> 59 dagar	3,61	3,82	0,21
Total	8,20	10,50	2,30

Under 2020 har den totala sjukfrånvaron ökat för vård- och omsorgsnämnden, detta kan härledas till covid-19 och att man måste vara hemma även med milda symtom. Det blir även tydligt då man ser att den största ökningen är dag 1-14 samt dag 1-59. Långtidssjukskrivningarna har endast ökat marginellt.

För att förebygga och åtgärda ohälsa och olycksfall arbetar förvaltningen aktivt med sjukfrånvaron och samtliga chefer har målvärden kring total sjukfrånvaro och korttidssjukfrånvaro. Förvaltningen kommer fortsätta arbeta utifrån den reviderade rehabiliteringsrutinen ”Från Frisk till Frisk” samt att HR fortsätter med att stötta cheferna bl.a. genom regelbundna HR-avstämningar där man går igenom aktuella rehabiliteringsärenden. Cheferna kommer också under nästa år få möjlighet att göra den E-learning utbildning inom rehabilitering som tas fram på central nivå.

Heltidsresan

En stor utmaning är, och har varit, att heltid behöver bli norm i verksamheten och att fler behöver arbeta mer för att klara åtaganden utifrån den demografiska utvecklingen. Därav påbörjades slutskedet med Heltidsresan under senare delen av 2020 och ingår därmed framåt i den strategiska kompetensförsörjningen för att såväl attrahera ny arbetskraft som att behålla befintlig personal samt öka antalet heltidsarbetare.

Efter att medarbetare med deltidssysselsättning under föregående år gavs möjlighet att önska höjd sysselsättningsgrad via Heltidsresan, fortsätter vård- och omsorgsförvaltningen detta arbete vidare. Det fortsatta arbetet under 2021 sker genom vård- och omsorgsförvaltningens bemanningsstrategi, genom att nyrekryteringar anställs enbart på heltid samt att deltidsarbetande medarbetare även fortsättningsvis får önska ökad sysselsättningsgrad årligen. Totalt har 72 medarbetare önskat högre sysselsättningsgrad, vilket resulterat i en höjning med 8,2 årsarbetare för 2021 och 25 fler medarbetare i heltidstjänstgöring.

Schema- och resursenheten som tillskapades under föregående år är verksamheten behjälplig med att garantera lag och avtal, se till effektiv och hållbar schemaläggning samt möjliggöra samplanering inom flera enheter/områden.

Likaså finns numera en bemanningshandbok som beskriver hur vård- och omsorgsförvaltningen arbetar med kompetensförsörjning på kort och lång sikt och vars syfte är att säkerställa att såväl chefer som medarbetare får en samlad bild över vad som ligger till grund.

ALINGSÅS KOMMUN

Internkontrollplan och väsentlighets- och riskanalys

Identifierad risk	Område	Process	Risk-värde	Vad ska kontrolleras?	Metod	Ansvarig	Uppföljning
Att biståndsbeslut inte fattas i enlighet med nämndens riktlinjer.	Verksamhet	Handläggning SoL och LSS	6	Avvikelse från nämndens riktlinjer.	Rapportering och uppföljning av avsteg från biståndsriktlinjerna som redovisas till nämnd i maj och nov. Stickprovskontroll.	AC Myndighets-avdelningen SAS	Delårs- och årsbokslut
Att omställning till digital teknik tar längre tid än beräknat.	Verksamhet	Välfärdsteknik Automatiserade arbetsprocesser	9	Avstämning mellan planerade åtgärder och aktuellt läge.	Rapportering och analys inom ramen för förvaltningens verksamhetsuppföljning.	AC Planeringsavdelningen Utvecklingsledare-IT	Delårs- och årsbokslut
Att kostnader för köpta platser externt inte minskar.	Ekonomi	Budget	6	Avvikelse mot budget för köpta platser externt.	Prognos Budgetuppföljning	Controller	Fördjupad månadsuppfölning, delårs- och årsbokslut
Att beslutade timmar inte stämmer överens med budget för arbetade timmar inom hemtjänst och personlig assistans.	Ekonomi	Budget	12	Avvikelse mellan beslutade timmar och budget för arbetade timmar hemtjänst och personlig assistans.	Prognos Budgetuppföljning	Samtliga enhetschefer hemtjänst och personlig assistans	Fördjupad månadsuppfölning, delårs- och årsbokslut
Att verksamheten inte är kostnadseffektiv.	Ekonomi	God ekonomisk hushållning Social- och ekonomisk hållbarhet	9	Kostnadsläget jämfört med andra kommuner samt avvikelser mot förväntad statistiskt kostnadsläge.	Omvärldsanalys och genomlysning av hur vi ligger till som redovisas till nämnd under hösten.	Enhetschef ekonomi	Årsbokslut

Att omställning utifrån politiska beslut tar längre tid än beräknat.	Verksamhet och ekonomi	Styrning och ledning	6	Avstämning mellan politiska beslut och att vidtagna åtgärder ger förväntad effekt.	Prognos Nämndens handlingsplan för budget i balans och budget	Samtliga avdelningschefer	Fördjupad månadsuppföljning, delårs- och årsbokslut
Att förvaltningen inte kan rekrytera personal i tillräcklig omfattning och med rätt kompetens.	Personal	Rekrytering	6	Personaltillgång i förhållande till bemanningsbehov på kort och lång sikt.	Kartläggning och analys av aktuellt läge.	HR-partner och utvecklingsledare	Delår- och årsbokslut

Risk – beskrivning	Risk/ sannolikhet	Risk/ väsentlighet	Risk och väsentlighet	Hantering (mål, internkontrollpunkt, omedelbar åtgärd)
1. Att nämnden inte följer in- och utflöden av ärenden, samt volymförändringar.	2	3	6	KVF/(Statistik till nämnd)
2. Att nämnden inte kan tillgodose behovet av boende och korttidsplatser för äldre.	4	3	12	MÅL
3. Att nämnden inte uppfyller kravet om fullvärdiga boendeplatser för äldre.	4	3	12	MÅL
4. Att nämnden inte kan tillgodose behovet av boendeplatser för LSS-målgrupper.	4	3	12	MÅL
5. Att förvaltningen inte kan rekrytera personal i tillräcklig omfattning och med rätt kompetens.	2	3	6	Internkontrollpunkt
6. Att omställning till digital teknik tar längre tid än beräknat.	3	3	9	Internkontrollpunkt
7. Att biståndsbeslut inte fattas i enlighet med nämndens riktlinjer.	2	3	6	Internkontrollpunkt
8. Att biståndsbeslut inte följs upp.	2	3	6	KVF
9. Att kostnader för köpta platser externt inte minskar.	3	2	6	Internkontrollpunkt
10. Att beslutade timmar inte överensstämmer med utförda timmar inom hemtjänst och personlig assistans.	3	4	12	Internkontrollpunkt

11. Att omställning utifrån politiska beslut tar längre tid än beräknat.	2	3	6	Internkontrollpunkt
12. Att arbetsmiljön försämras på grund av nödvändiga omställningar och förändrade arbetssätt för att nå budget i balans	2	3	6	KVF
13. Fortsatt smittspridning av covid-19	4	2	8	KVF
14. Att avvikelser och händelser inte rapporteras och utreds	3	3	9	KVF
15. Att inte klara budget i balans/ budgetavvikelser	3	4	12	MÅL
16. Att kostnad per brukare/insats är för hög	3	3	9	Internkontrollpunkt

Förklaring Risk:	*Förklaring Väsentlighetsgrad:*
1.Osannolik: risken för att fel ska uppstå är praktiskt taget obefintlig *2.Mindre sannolik: risken för att fels ska uppstå är mycket liten* *3.Möjlig: det finns en möjlig risk för att fel ska uppstå* *4.Sannolik: det är mycket troligt att fel ska uppstå*	*1.Försumbar: är obetydlig för de olika intressenterna och kommunen* *2.Lindrig: uppfattas som liten av såväl intressenter som kommunen* *3.Kännbar: uppfattas som besvärande av såväl intressenter som kommunen* *4.Allvarlig:är så stor att fel helt enkelt inte får inträffa*

Förklaring Hantering:

Att ta ställning till hur riskerna ska hanteras. När riskinventering och värdering är gjord ska nödvändiga åtgärder identifieras.
Riskvärde 1-4
Åtgärder bedöms ej nödvändiga.
Riskvärde 6-12
Alternativ 1: Bedöms vara delar av verksamheten där förändring/utveckling är nödvändig för att nå politisk avsiktsförklaring samt prioriterade mål med indikatorer. Formuleras som mål i nämndens flerårsstrategi.
Alternativ 2: Bedöms vara delar av verksamheten där den värderade risken ska åtgärdas/hållas under uppsikt. Återfinns i nämndens internkontrollplan.
Riskvärde 16
Bedöms vara delar av verksamheten där den värderade risken måste åtgärdas direkt. Formuleras som omedelbar åtgärd i nämndens flerårsstrategi.

Vård- och omsorgs-nämndens budget 2022–2024

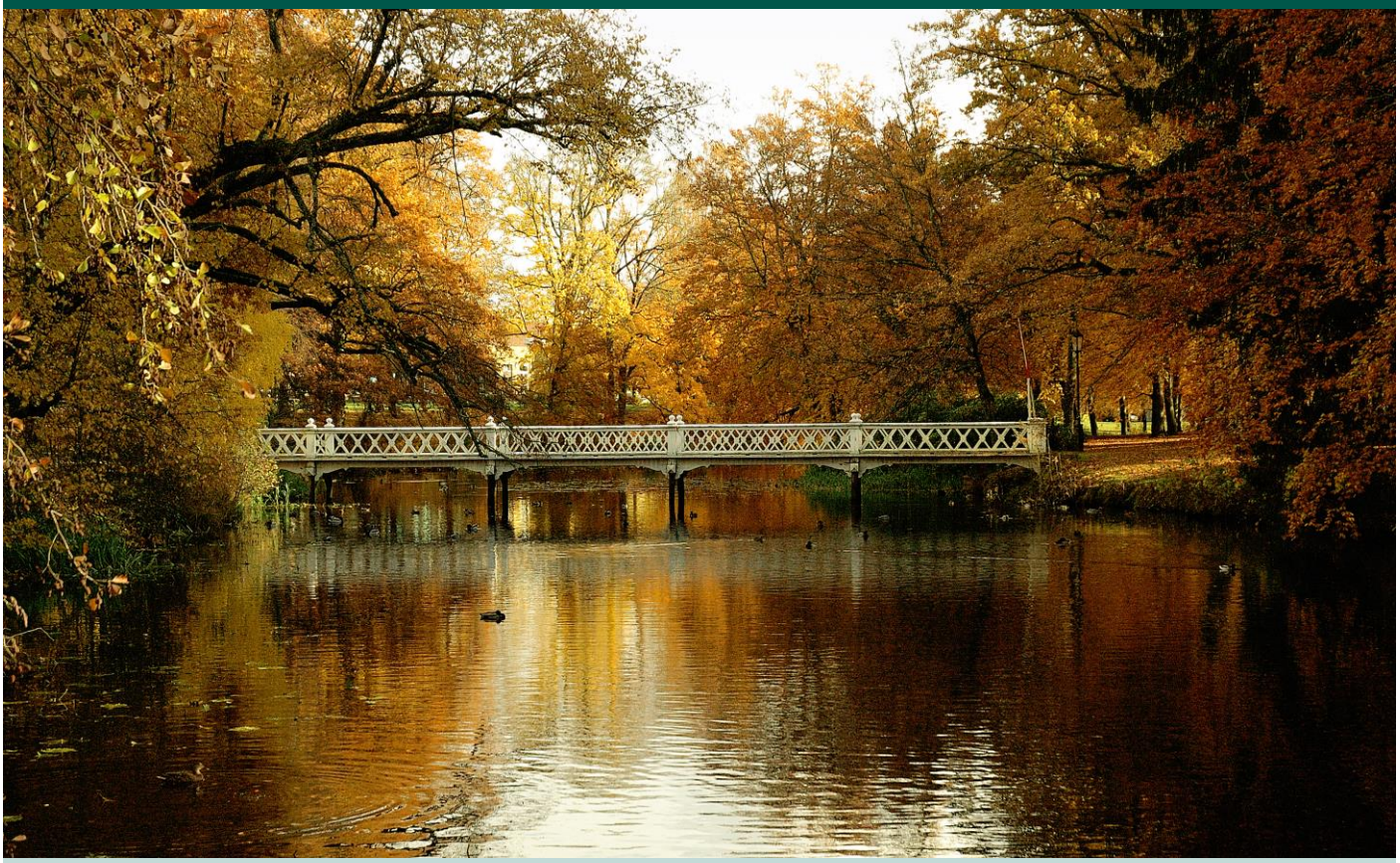

Typ av styrdokument: Plan

Beslutande instans: Vård- och omsorgsnämnden

Datum för beslut: 2021-12-17

Gäller för: Vård- och omsorgsnämnden

Giltighetstid: t.om. 2022-12-31

Revideras senast: 2022-12-31

Dokumentansvarig: Avdelningschef Förvaltningskontoret

Innehåll

Vård- och omsorgsnämndens verksamhet 3
Utmaningar och prioriteringar 3
Nämndens mål och nyckeltal 5
Uppdrag 6
Nämndens budget 7
Ekonomiska ramar 7
Investeringsbudget 8
Arbetsmiljö och sjukfrånvaro 11

Bilaga 1 – Internkontrollplan 12
Bilaga 2 – Väsentlighets- och riskanalys 14

Vård- och omsorgsnämndens verksamhet

Vård- och omsorgsnämnden ansvarar för kommunens verksamhet för äldre personer (över 65 år), personer med funktionsnedsättning som har rätt till insatser enligt LSS, personer med demenssjukdomar, kommunal hälso- och sjukvård samt för personer i livets slutskede.

Vård- och omsorgsnämnden fullgör kommunens uppgifter för sina målgrupper enligt socialtjänstlagen (SoL), lagen om stöd och service till vissa funktionshindrande (LSS) och hälso- och sjukvårdslagen (HSL) och vad som i övrigt i lag sägs om socialnämnd. Vård- och omsorgsnämnden fullgör också kommunens uppgifter enligt lagarna om färdtjänst och riksfärdtjänst, bostadsanpassning och medicintekniska produkter.

Verksamheten består av myndighetsutövning, hemtjänst, korttidsboenden, särskilt boende dagverksamhet för äldre och bostad med särskild service, daglig verksamhet, personlig assistans, korttidsboende för barn- och unga samt ledsagar- och avlösarservice för personer med funktionsnedsättning. Vidare ingår hemsjukvård, rehab, färdtjänst, bostadsanpassning och stöd till anhöriga inom nämndens verksamhetsområde

Utmaningar och prioriteringar

Vård- och omsorgsnämnden står inför flera utmaningar under budgetperioden 2022–2024.

Covid-19

Coronapandemin har inneburit stora påfrestningar för nämndens verksamhet och pandemin är fortfarande inte över. Nämnden ser därför behov av följa utvecklingen och hantera pandemins konsekvenser både ur ett individuellt och organisatoriskt perspektiv.

Ekonomi och demografisk utveckling

Alingsås står inför en demografisk förändring där det är fler som blir allt äldre och behovet av äldreomsorg kommer öka de kommande femton åren. Samtidigt spås inte intäkter från skatter och bidrag öka i samma omfattning. Nämnden har dessutom de senaste åren haft problem med budgetföljsamheten inom den egna regin. Utmaningarna ställer krav på effektiviseringar och förändrade arbetssätt i alla verksamheter.

För att stärka förutsättningarna att möta framtidens behov av omsorg har Alingsås kommun tagit fram en strategi för äldreomsorgen som sträcker fram till 2030. Införandet av äldreomsorgstrategin kommer att påbörjas under året.

Personal- och kompetensförsörjning

Kompetensförsörjning är en stor utmaning inom vård- och omsorg. Framtida behovsökningar, en ökad konkurrens på arbetsmarknaden och ett ökat antal pensionsavgångar förväntas medföra ett ökat rekryteringsbehov och svårigheter att tillgodose rätt kompetens i verksamheten.

För att möta det kommande rekryteringsbehovet genomförs flera aktiviteter. En av de viktigaste är att förvaltningen samverkar med Vård- och omsorgscollage och med Göteborgsregionen.

För att höja språkkompetensen implementeras språkkrav vid rekrytering och arbetet med att införa Språkombud pågår.

Digitalisering

För att kunna möta medborgarnas behov även i framtiden är det viktigt att verksamheten tar tillvara digitaliseringens möjligheter. Under 2022 kommer förvaltningen på allvar att inleda resan mot en mer digitaliserad verksamhet. Detta kommer att ställa stora krav på omställning och förändring av verksamheten.

God och Nära vård

En stor utmaning och ett pågående arbete för nämnden är ställa om och skapa förutsättningar för den kommunala hälso- och sjukvården att kunna möta omställningen till en ”God och Nära vård”. Förflyttningen till en ”God och Nära vård” kommer att ställa krav på nya arbetssätt.

Nämndens mål och nyckeltal

Prioriterat mål: Alingsåsarna har inflytande, får god service och ett gott bemötande från kommunen.		
Indikator: Andel som tar kontakt med kommunen via telefon som får ett direkt svar på en enkel fråga, (%)		
Nämndens mål	**Koppling Agenda 2030**	
Andelen som tar kontakt med vård- och omsorgsförvaltningen via telefon och som får ett direkt svar på en enkel fråga ska öka.		
Uppföljning/Nyckeltal	**Målvärde 2022**	**Nuläge 2021**
Andel lyckade kontaktförsök där svar på fråga/frågor erhölls, äldre	50%	33%
Andel lyckade kontaktförsök där svar på fråga/frågor erhölls, funktionshinder (handikapp)	50%	33%
Nämndens mål förväntas ha en positiv effekt på indikatorn och på så sätt påverka kommunens prioriterade mål. Nyckeltalet presenteras i december för innevarande år utifrån Profitel servicemätning.		

Prioriterat mål: Alingsåsarna har inflytande får god service och ett gott bemötande från kommunen.		
Indikator: Andel som får svar på e-post inom en dag (%)		
Nämndens mål	**Koppling Agenda 2030**	
Andelen som skickar e-post till vård- och omsorgsförvaltningen och som får svar inom 1 dygn ska vara 90 procent eller mer.		
Uppföljning/Nyckeltal	**Målvärde 2022**	**Nuläge 2021**
Andel som får svar på e-post inom 1 dygn äldre	90%	92%
Andel som får svar på e-post inom 1 dygn, Funktionshinder (Handikapp)	90%	100%
Nämndens mål förväntas ha en positiv effekt på indikatorn och på så sätt påverka kommunens prioriterade mål. Nyckeltalet presenteras i december för innevarande år utifrån Profitel servicemätning.		

Prioriterat mål: I Alingsås finns goda livsmiljöer genom en långsiktig ekologisk, social och ekonomisk hållbar utveckling.		
Indikator: -		
Nämndens mål	**Koppling Agenda 2030**	
Öka antalet gruppboendeplatser inom LSS.	Mål 11. Hållbara städer och samhällen, delmål 11:3*	
Uppföljning/Nyckeltal	**Målvärde 2022**	**Nuläge 2021**
Antal gruppboendeplatser LSS	80	72
Målgruppen funktionshindrade med LSS-beslut med behov av egen bostad växer. Idag är väntetiden för en bostad lång och det är därför viktigt att ytterligare boendeplatser tillskapas inom närmaste åren.		

* I syfte att utgöra underlag till den årliga uppföljningen av kommunens policy för hållbar utveckling ska nämnden i sin budget i den mån det är relevant koppla an Agenda 2030:s olika delmål till sina mål.

Prioriterat mål: Alingsåsarna har inflytande får god service och ett gott bemötande från kommunen		
Indikator: -		
Nämndens mål	**Koppling Agenda 2030**	
Andelen nöjda brukare inom Boende LSS som trivs hemma ska vara över riksgenomsnittet.		
Uppföljning/Nyckeltal	**Målvärde 2022**	**Nuläge 2021**
Brukarbedömning boende LSS totalt - Brukaren trivs alltid hemma (U28570)	82%	83%
Nämndens mål har betydelse för god ekonomisk hushållning och ska säkerställa en grundläggande kvalitet utifrån nämndens huvudsakliga uppdrag. Nyckeltalet presenteras i december för innevarande år utifrån nationell brukarundersökning funktionhinder, Sveriges kommuner och regioner.		

Uppdrag

Utöka självbestämmandet för äldre inom våra verksamheter

Kommunfullmäktige har gett Vård- och omsorgsnämnden i uppdrag att under de kommande åren utöka självbestämmandet för äldre inom kommunens verksamheter.

Uppföljning av privata utförare

Vård- och omsorgsnämnden ger förvaltningen i uppdrag att öka kontroll och uppföljning av både privata utförare och den egna regin.

Utveckla former för att mäta brukartid i hemtjänsten

Vård- och omsorgsnämnden ger förvaltningen i uppdrag att kunna mäta tiden hos brukaren av den arbetade tiden i hemtjänsten för både kommunala och enskilda utförare.

Effektivisera personlig assistans

Vård- och omsorgsnämnden ger förvaltningen i uppdrag att effektivisera personlig assistans.

Strategi för funktionsstöd 2023–2030

Vård- och omsorgsnämnden ger förvaltningen i uppdrag att arbeta fram en strategi för funktionsstöd.

Nämndens budget

Ekonomiska ramar

Belopp i tkr	Budget 2021	Budget 2022	Plan 2023	Plan 2024
Verksamhetens intäkter	193 979	194 228	200 815	208 231
Personalkostnader	-714 212	-716 023	-740 347	-767 689
Lokalhyror	-91 070	-93 000	-95 944	-99 487
Köp av tjänster	-131 710	-161 998	-167 632	-173 823
Övriga kostnader	-75 716	-76 763	-79 395	-82 327
Verksamhetens kostnader	**-1 012 708**	**-1 047 784**	**-1 083 318**	**-1 123 327**
Verksamhetens nettokostnader	**-818 729**	**-853 556**	**-882 503**	**-915 095**
Kommunbidrag	818 729	853 556	882 503	915 095
Finansnetto	0	0	0	0
Årets resultat	**0**	**0**	**0**	**0**

Vård- och omsorgsnämndens budget 2021 är en ramökning med 34,8 miljoner vilket är 4,2 procent högre än budget 2021. 5,0 miljoner kompenseras nämnden för befolkningsförändringar, 18 miljoner är kompensation för prishöjningar (index) och 11,5 miljoner är politiska satsningar vilka specificeras nedan.

Vård- och omsorgsnämnden har erhållit följande permanenta tilldelningar

- 5,5 miljoner för det nya kostavtalet
- 6,0 miljoner till ett nytt LSS-boende (Kvarnbacken)

Största kända förändringar på kontogruppsnivå mellan 2021 och 2022 är att mer budget läggs på köp av tjänster. Förändringen beror framförallt på en högre andel köpt hemtjänst, ökad kostnad för måltider samt ökade kostnader för IT. Den något måttliga ökningen av personalkostnader beror framförallt på en högre andel köp och effektivisering av hemtjänst.

Nämnden gav i en av beslutsraderna i 2021 års budget ett tydligt uppdrag till förvaltningen att ”säkerställa att den politiska viljan efterlevs med ökat fokus på ekonomistyrning så att nämndens verksamhet bedrivs på ett kostnadseffektivt sätt”. Flera åtgärder har initierats under 2021 som får bäring även på 2022. Exempel på detta är införande av digitalt planeringsverktyg inom hemtjänsten, ny förenklad ersättningsmodell för hemtjänsten och ny ersättningsmodell inom personlig assistans. Under 2022 fortsätter resan mot en mer kostnadseffektiv verksamhet. Nämnden vill att förvaltningen ökar sin omställningshastighet i de verksamheter där antalet insatser varierar över tid. På uppdrag av nämnden kommer förvaltningen under året även att implementera nya digitala verktyg för att bättre följa upp verksamheten. Därmed kommer förvaltningen att ha större förutsättningar att styra sin verksamhet gällande personal, kvalitet och ekonomi.

Investeringsbudget

Belopp i tkr	Budget 2021	Budget 2022	Plan 2023	Plan 2024	Plan 2025	Plan 2026
Reinvestering	**5 300**	**5 300**	**5 300**	**5 300**	**5 300**	**5 300**
Inventarier	4 200	4 200	4 200	4 200	4 200	4 200
Vårdarhjälpmedel	350	350	350	350	350	350
Sängar	750	750	750	750	750	750
Totala utgifter	**5 300**	**5 300**	**5 300**	**5 300**	**5 300**	**5 300**

Budget för investeringar om 5,3 miljoner per år under planperioden förväntas täcka de behov nämnden har av löpande investeringar i verksamheten. Under 2022 kommer anslagen bland annat att täcka investeringsbehov i det nya LSS-boendet Kvarnbacken.

Äldreomsorg

Vid ingången av 2022 finns fyra aktiva utförare av hemtjänst varav kommunen är en samt boenden för äldre med platser och inriktning enligt tabellerna nedan.

Tabell: Antal personer och hemtjänsttimmar

Verksamhet	2020.01	2021.01	2021.11	Prognos 2022.12
Hemtjänst i ordinärt boende -varav extern regi	739 211	705 194	709 215	720 218
Hemtjänst i ordinärt boende (timmar/månad) -varav egen regi -varav extern regi	 35.040 26.338 8.702	 33.096 23.246 9.850	 34.417 24.791 9.626	 35.000 25.000 10.000
Inskrivna i hemsjukvården -varav extern regi	958 298	1143 137	1051 139	1100 140

Tabell: Antal boendeplatser

Verksamhet	2020.01	2021.01	2021.11	Prognos 2022.12
Gruppboende demens -varav extern regi	189 55	169 32	203 32	203 32
Gruppboende fys. -varav extern regi	98 32	118 0	114 0	76 0
Serviceboende	106	106	94	68
Korttidsplatser	20	20	20	24
Flexibel växelvård	16	16	16	16
Trygghetsboende* -varav extern regi	20 20	20 20	20 20	20 20
Trygghetsboende* (med anvisningsrätt) -varav extern regi	70 4	70 4	81 4	81 4
Biståndsbedömt Trygghetsboende	0	0	0	26

*Ej biståndsbeslutad insats

Funktionsstöd

Tabellerna nedan visar antal personer och boendeplatser inom LSS vid ingången av 2022 samt utvecklingen över tid från 2020.

Tabell: Antal personer

Verksamhet	2020.01	2021.01	2021.11	Prognos 2022.12
Korttidsverksamhet 12 platser -varav extern regi	50 3	47 3	45 3	50 2
Korttidstillsyn (antal ungdomar)	16	14	19	20
Personer med personlig ass. försäkringskassa -varav extern regi	98 58	96 56	95 56	95 56
Personer med personlig assistans kommun -varav extern regi	24 19	23 19	23 19	23 19
Personer med daglig verksamhet LSS -varav extern regi	204 1	208 1	198 0	208 0

Tabell: Antal boendeplatser

Verksamhet	2020.01	2021.01	2021.11	Prognos 2022.12
BMSS Gruppbostad- LSS -varav kommunal regi inom socialförvaltningen. -varav extern regi	64 2 0	64 2 2	72 1 0	80 1 0
BMSS Servicebostad-LSS - varav kommunal regi inom socialförvaltningen -varav extern regi	73 2 1	74 2 0	66 0 0	66 0 0
BMSS för barn eller ungdomar		1	1	1
Annan särskilt anpassad bostad	37	36	37	37

Arbetsmiljö och sjukfrånvaro

Vård- och omsorgsförvaltningen ska erbjuda en god organisatorisk och social arbetsmiljö som är fri från kränkande särbehandling. Förväntat utfall av genomförda aktiviteter inom ramen för det systematiska arbetsmiljöarbetet är förutom ett högt medarbetarengagemang även positiva effekter på sjukfrånvaro och personalomsättning.

Arbetsmiljön är en avgörande faktor för trivsel. För att förvaltningen ska ses som en attraktiv arbetsgivare kräver det ett aktivt arbete med arbetsmiljö och friskfaktorer. Förvaltningen ska implementera ett nytt arbetssätt för systematiskt arbetsmiljöarbete (SAM) där fokus är på att förenkla och förbättra. Det blir ett ökat fokus på friskfrämjande arbete för att säkerställa en hållbar arbetsplats.

Kommungemensamma medarbetaröverenskommelser som tydliggör uppdraget i dialog med respektive chef ska implementeras i förvaltningen. Detta kan bidra till att man som individ är väl insatt i verksamhetens mål och att det finns en tydlig rollbeskrivning och plan för egen utveckling. Det skapar en inkluderande arbetsplats där individens välbefinnande och trivsel är i fokus.

Förvaltningen fokuserar på att utveckla formerna för ledarutveckling och medarbetarskap via en medarbetarsatsning. Detta genom obligatoriska utbildningsseminarier och efterföljande workshops med fokus på att stärka medarbetarskapet, kommunikationen och samarbetskulturen och efterleva värdegrunden inom hela förvaltningen.

Det partsgemensamma arbetet mellan SKR och Kommunal, heltidsresan, som innebär att fler ska arbeta mer för att kunna möta verksamhetens behov av kompetensförsörjning nu och i framtiden ingår som en del i enheternas arbete med bemanningsplanering. Samtliga medarbetare inom Kommunals avtalsområde erbjuds ökad sysselsättningsgrad.

Vidare är en viktig del i förvaltningens kompetensförsörjningsstrategi det statligt finansierade Äldreomsorgslyftet. Via satsningen erbjuds undersköterskeutbildning på arbetstid till ca 60 anställda vårdbiträden inom förvaltningen under 2022.

Vård- och omsorgsnämndens arbetsmiljömål		
Långtidssjukfrånvaron ska minska.		
Uppföljning/Nyckeltal	**Målvärde 2022**	**Nuläge 2021**
Sjukfrånvaro Dag 59>	3,2%	3,8%*

*Avser 2021-07-31

Identifierad risk	**Process**	**Risk-värde**	**Vad ska kontrolleras?**	**Metod** Hur ska kontrollen genomföras?	**Ansvarig** Vem ansvarar för att kontrollen blir genomförd?	**Uppföljning** När följs kontrollen upp?
1. Bristande efterlevnad av kommunfullmäktiges policy och struktur för styrande dokument.	Styrprocessen	8	Kontroll av att styrdokument finns och datum för beslut. Kontroll av att upprättade styrdokument har implementerats.	Enkät och intervjuer med berörd personal om kunskapen om förvaltningens styrande dokument och struktur för publicering och förvaring.	Avdelningschef förvaltningskontoret	Delårsbokslut.
2.Risker i samband med organisationsförändringar.	Systematiskt arbetsmiljöarbete (SAM)	9	Kontroll av att riskanalyser och handlingsplaner genomförs och tas fram inom berörda enheter. Kontroll av att åtgärderna i upprättade handlingsplaner genomförs och följs upp. Uppföljning av resultatet i berörda enheters pulsmätningar.	Granskning av dokumentation och resultat från genomförda riskanalyser. Granskning av dokumentation och resultat från genomförda riskanalyser. Analys av resultatet från pulsmätningar på berörda enheter.	Avdelningschef förvaltningskontoret.	Delårs- och årsbokslut.
3.Brister i det systematiska brandskyddsarbetet (SBA).	Systematiskt brandskyddsarbete (SBA)	12	Kontroll av att förvaltningen har upprättat de styrdokument som krävs och datum för beslut. Kontroll av att brandskyddsronder och utrymningsövningar genomförs i enlighet med gällande regler för SBA. Kontroll av att alla enheter har en aktuell brandskyddsorganisation.	Granskning av förvaltningens styrdokument för SBA. Intervjuer och enkät till enhetschefer. Intervjuer och enkät till enhetschefer.	Avdelningschef förvaltningskontoret	Årsbokslut
4.Risk för brister i ärendehanteringsprocessen.	Ärende-hanteringsprocessen	9	Kontroll av att handlingar diarieförs korrekt. Kontroll av att berörd personal har relevant kunskap om rutiner för diarieföring.	Stickprov Intervju/enkät till berörd personal.	Förvaltningschef	Årsbokslut
5. Risk för bristande följsamhet med riktlinjer för informationssäkerhet i Alingsås kommun.	Informations- och IT säkerhets-processen	6	Kontroll av att nyanställda informeras och genomgår utbildning om ansvar och skyldigheter kopplade till It- och informationssäkerhet.	Enkäten och intervjuer med enhetschefer	Avdelningschef förvaltningskontoret	Årsbokslut

			Kontroll av att systemdokumentation finns för varje IT-system.	Granskning av förvaltningens systemdokumentation.		
6. Risk för att omställning till digital teknik tar längre tid än beräknat	Digitaliserings-processen.	6	Kontroll av att förvaltningen har en upprättad och ändamålsenlig digitaliserings strategi. Utformning och datum för beslut.	Granskning av förvaltningens digitaliseringsstrategi.	Avdelningschef förvaltningskontoret	Delårsbokslut Årsbokslut
7. Att biståndsbeslut inte fattas i enlighet med nämndens riktlinjer för biståndshandläggning SoL och LSS	Handläggnings-processen	6	Kontroll av att det finns daterad dokumentation i ärendet som beskriver motiveringen till avsteget från riktlinjerna. (Avser biståndsriktlinjer enligt SoL) Kontroll av att avsteg från riktlinjerna kodas på rätt sätt i verksamhetssystemet. (Avser biståndsriktlinjer enligt SoL) Kontroll av avvikelser från riktlinjer för myndighetsutövning enligt LSS.	Stickprov 10% av beslut fattade under perioden 1 januari-31 maj 2022 Stickprov 10% av beslut fattade under perioden 1 januari-31 maj 2022	SAS	Delårsbokslut

Risk – beskrivning	Risk/ sannolikhet	Risk/ väsentlighet	Risk och väsentlighet	Hantering (mål, internkontrollpunkt, kritisk verksamhetsfaktor, omedelbar åtgärd)
1. Bristande efterlevnad av kommunfullmäktiges policy och struktur för styrande dokument.	4	2	8	Internkontrollpunkt
2. Brister i det systematiska brandskyddsarbetet (SBA).	3	4	12	Internkontrollpunkt
3. Risker i samband med organisationsförändringar.	3	3	9	Internkontrollpunkt
4. Risk för brister i ärendehanteringsprocessen.	3	3	9	Internkontrollpunkt
5. Risk för bristande följsamhet med riktlinjer för informationssäkerhet i Alingsås kommun.	3	2	6	Internkontrollpunkt
6. Att omställning till digital teknik tar längre tid än beräknat.	2	3	6	Internkontrollpunkt
7. Att beslutade timmar inte överensstämmer med utförda timmar inom hemtjänst och personlig assistans.	2	4	8	Uppdrag
8. Att förvaltningen inte kan rekrytera personal i tillräcklig omfattning och med rätt kompetens.	2	3	6	Kritiska verksamhetsfaktor
9. Att biståndsbeslut inte fattas i enlighet med nämndens riktlinjer.	2	3	6	Internkontrollpunkt
10. Att kostnaden per brukare/insats är för hög.	3	3	9	Kritiska verksamhetsfaktor
11. Bristande uppföljning av privata utförare.	4	3	12	Uppdrag
12. Risk att biståndsbeslut inte följs upp.	1	3	3	Kritiska verksamhetsfaktor
13. Risk för att basala hygienrutiner och smittskyddsåtgärder (covid-19) inte fullt ut efterlevs.	2	4	8	Kritiska verksamhetsfaktor
14. Risk för att avvikelser och händelser som skulle kunna leda till vårdskador inte rapporteras och utreds.	3	3	9	Kritiska verksamhetsfaktor
15. Risk att avvikelser inte minskar.	2	3	6	Kritiska verksamhetsfaktor
16. Att nämnden inte kan tillgodose behovet av boendeplatser för LSS-målgrupper.	2	3	6	Mål
17. Risk att för att det inte sker ett aktivt förebyggandearbete för att minska risker för specifika vårdskador.	3	3	9	Kritiska verksamhetsfaktor

Förklaring Risk:	*Förklaring Väsentlighetsgrad:*
1.Osannolik: risken för att fel ska uppstå är praktiskt taget obefintlig *2.Mindre sannolik: risken för att fels ska uppstå är mycket liten* *3.Möjlig: det finns en möjlig risk för att fel ska uppstå* *4.Sannolik: det är mycket troligt att fel ska uppstå*	*1.Försumbar: är obetydlig för de olika intressenterna och kommunen* *2.Lindrig: uppfattas som liten av såväl intressenter som kommunen* *3.Kännbar: uppfattas som besvärande av såväl intressenter som kommunen* *4.Allvarlig: är så stor att fel helt enkelt inte får inträffa*
Förklaring Hantering:	
Att ta ställning till hur riskerna ska hanteras. När riskinventering och värdering är gjord ska nödvändiga åtgärder identifieras. *Riskvärde 1-4* *Åtgärder bedöms ej nödvändiga.* *Riskvärde 6-12* *Alternativ 1: Bedöms vara delar av verksamheten där förändring/utveckling är nödvändig för att nå politisk avsiktsförklaring samt prioriterade mål med indikatorer. Formuleras som mål i nämndens budget/bolagets måldokument.* *Alternativ 2: Bedöms vara delar av verksamheten där den värderade risken ska åtgärdas/hållas under uppsikt. Återfinns i nämndens/bolagets internkontrollplan, alternativt i kritiska verksamhetsfaktorer om risken bedöms som mindre sannolik/osannolik.* *Riskvärde 16* *Bedöms vara delar av verksamheten där den värderade risken måste åtgärdas direkt. Formuleras som omedelbar åtgärd i nämndens budget.*	

ALINGSÅS KOMMUN

Vård- och omsorgsnämndens arbetsutskott Protokoll

2021-10-14

Plats och tid	Brunnsgården kl. 09:00-12:00	**Paragrafer**	§65
Beslutande	Eva-Lotta Pamp (M) (ordförande) Birgit Börjesson (S) (vice ordförande) Bo Hallberg (S) Ingela Andreen (L) Torbjörn Gustafsson (C) Maria Stern (V) Bengt Eliasson (KD) Kristina Poulsen (SD)		
Övriga deltagare	Anita Hedström (förvaltningschef) Henrik Larsson (avdelningschef ekonomi) Malin Karlsson (sekreterare)		
Utses att justera	Birgit Börjesson		
Justeringens plats och tid	Protokollet justeras digitalt.		

Sekreterare

Malin Karlsson

Ordförande

Eva-Lotta Pamp

Justerande

Birgit Börjesson

Protokollet är justerat. Justeringen har tillkännagivits på Alingsås kommuns digitala anslagstavla.

Organ	Vård- och omsorgsnämndens arbetsutskott		
Sammanträdesdatum	2021-10-14		
Datum för anslags uppsättande	2021-10-19	**Datum för anslags nedtagande**	2021-11-10
Förvaringsplats för protokollet	Närarkivet VoO		

				Utdragsbestyrkande

ALINGSÅS KOMMUN

Vård- och omsorgsnämndens arbetsutskott Protokoll

2021-10-14

§ 65 Risk- och väsentlighetsanalys

ALINGSÅS KOMMUN

Vård- och omsorgsnämndens arbetsutskott
Protokoll

2021-10-14

§ 65

Risk- och väsentlighetsanalys

Delårsbokslut för vård- och omsorgsnämnden 2022

5

2022.229 VON

§ 69 2022.229 VON

Delårsbokslut för vård- och omsorgsnämnden 2022

Ärendebeskrivning

Förvaltningen informerar om delårsbokslutet som kommer att presenteras i sin helhet på vård- och omsorgsnämndens sammanträde den 27 september 2022.

Beslut

Arbetsutskottet hänskjuter beslutet till vård- och omsorgsnämnden.

ALINGSÅS KOMMUN

Datum: 2022-09-22
Handläggare: Henrik Larsson
Direktnr:
Diarienr: 2022.229 VON

Vård- och omsorgsnämnden

Delårsbokslut för vård- och omsorgsnämnden 2022

Ärendebeskrivning
Enligt Alingsås policy för ekonomistyrning skall nämnderna besluta om månadsuppföljning enligt tillämpningsanvisningarna i styrmodellen. För år 2022 innebär det, mars, maj och oktober. I månadsuppföljningen skall en prognos för resterande del av året presenteras och expedieras till kommunstyrelsen. Därutöver finns en fördjupad månadsuppföljning per april och delårsbokslut per augusti.

Förvaltningens yttrande

Den fjärde och femte vågen av pandemin har haft stor påverkan på verksamheten under 2022. Skyddsåtgärder för att förhindra smittspridning har medfört stora kostnadsökningar. Den omfattande smittspridningen och de rekommendationer som gavs innebar att det under årets första kvartal var omfattande personalfrånvaro. Svårigheter att ersätta personal har medfört merkostnader för övertid. Användning av skyddsmaterial och snabbtester har varit hög och blev betydligt större än tidigare prognosticerats på grund av våg fem som kom i början av sommaren. Ovanstående faktorer påverkar den egna regin och försvårar det pågående arbetet med effektiviseringar.

Till följd av pandemin har volymerna inom äldreomsorgen sjunkit vilket genererat en positiv resultatpåverkan. I början av sommaren var volymerna tillbaka på nivån före pandemin men sjönk åter under femte vågen av pandemin och det är svårt att bedöma volymerna under resterande del av året.

Vård- och omsorgsförvaltningen har ansökt om 51,1 mkr i riktade statsbidrag under 2022. De omfattande statsbidragen påverkar resultatet positivt och mildrar de ekonomiska effekterna av pandemin samt möjliggör att nämnden kan satsa på åtgärder som på lång sikt kommer att ge både effektiviseringar och ökad kvalitet inom olika områden. Det är dock ovisst om förvaltningen kan tillgodoräkna sig statsbidragen då det är svårt att uppnå kriterierna i spåren av pandemin. Alingsås delar svårigheten med flera andra kommuner i riket. Staten ändrar dessutom kriterier under året och tidsperioden statsbidragen kan disponeras. Det sistnämnda är något som återkommande påtalats från SKR.

Förvaltningen agerar fortsatt i en turbulent tid med stora krav på förändring. Det innebär stor osäkerhet kring slutliga kostnader och intäkter för nämnden 2022. Det innebär förändringar på kontogruppsnivå under året. Förvaltningen är trygg i bedömningen att verksamheten klaras inom tilldelad ram men det innebär att arbetet med effektiviseringar måste hålla ett fortsatt högt tempo.

Ekonomisk bedömning
Ärendet medför inga ekonomiska konsekvenser.

Förslag till beslut
Vård- och omsorgsnämnden fastställer delårsbokslutet 2022.

Beslutet ska skickas till
Kommunstyrelsen

Anita Hedström
Förvaltningschef

Henrik Larsson
Avdelningschef Förvaltningskontoret

Delårsbokslut 2022 Vård- och omsorgsnämnden

ALINGSÅS KOMMUN

Innehåll

Verksamhet **3**
Måluppföljning 4
Uppdrag 6
Uppföljning av internkontroll 8

Ekonomi **9**
Drift 9
Investeringar 13

Personaluppföljning **14**
Rekryteringsbehov och kompetensförsörjning 14
Arbetsmiljö 14
Sjukfrånvaro 15

Bilaga 1. Uppföljning av internkontroll

Verksamhet

Vård- och omsorgsförvaltningen har av vård- och omsorgsnämnden fått flera uppdrag att ställa om verksamheten för att klara av de utmaningar som kommer under 2020- och än mer under 2030-talet. Med fokus på att fortsätta utvecklingen med en mer effektiv ekonomistyrning, förbättrad uppföljning och kontroll samt förändrade arbetssätt med stöd av ökad digitalisering och välfärdsteknik. Detta för att långsiktigt ge Alingsåsarna en vård- och omsorg av hög kvalitet till en rimlig kostnad och samtidigt klara av kompetensförsörjningen.

Den stora omställningen sker samtidigt som pandemin inte är över på vård- och omsorgsförvaltningen. Smittskyddsåtgärder används fortfarande frekvent i verksamheten tillsammans med fortsatt arbete med rutiner. Påverkan på verksamheten har hittills varit störst under den fjärde vågen med stor frånvaro bland medarbetarna. I juni kom femte vågen med ytterligare utbrott, genom strukturerat arbete med åtgärder kunde smittspridningen stoppas.

Kompetensförsörjning är en stor utmaning inom vård- och omsorg. Att framtiden visar på svårigheter att rekrytera personal har länge diskuterats. Årets sommarrekrytering visar på att framtiden redan är här med svårigheter att rekrytera tillräckligt med personal, med kompetens nog att klara arbetsuppgifterna. För att fler ska stanna kvar i yrket är det viktigt med en arbetsmiljö som gör arbetet trivsamt och hållbart på lång sikt. En stor utbildningssatsning på medarbetarskap har, med hjälp av statsbidrag, påbörjats på förvaltningen under våren. Detta för att ge verktyg till en god sammanhållning i arbetsgrupperna. Ambitionen är att fler trivs på sin arbetsplats och stannar längre så att värdefull kompetens kan tas till vara.

Utmaningarna under året har varit många men den viktiga omställningen har gått över förväntan och flera stora steg har hittills tagits och fler kommer att tas under hösten. Att förändringsarbetet har kunnat nå så långt trots att verksamheten är under stor påfrestning på grund av pandemin är oerhört glädjande. Alla medarbetare skall ha en stor eloge för sitt arbete med att minska smittspridningen.

Ett konkret exempel är den stora upphandlingen av trygghets- och välfärdssystem som utfördes på rekordtid och blev klar under försommaren. Den gjordes i god samverkan med olika delar av kommunledningskontoret med mycket gott resultat. Upphandlingen ger förvaltningen stora möjligheter att införa olika typer av välfärdsteknik i verksamheten. Dessa är en förutsättning för att verksamheten kan ställas om i enligt nämndens intentioner. Förvaltningen kommer under hösten att avsluta ännu en stor upphandling av ett nytt modernt verksamhetssystem och planeringsverktyg som kommer att ge än mer möjligheter att fortsätta förändringsresan.

Glädjande kan vård- och omsorgsnämnden berätta att den upplevda kvalitén i verksamheten fortfarande ligger över rikssnittet. Utmärkande är hemtjänsten som har en upplevd kvalité på 94%.

Måluppföljning

Vård- och omsorgsnämnden har i budget 2022–2024 antagit fyra mål.
Av dessa bedöms ett mål vara helt uppfyllt vid året slut. Tre mål är ej utvärderade.

I delårsbokslutet redovisas en bedömning av nuläget utifrån följande signalvärde:

Ej uppfyllt Delvis uppfyllt I hög grad uppfyllt Helt uppfyllt Ej utvärderad

2. I Alingsås finns goda livsmiljöer genom en långsiktig ekologisk, social och ekonomisk hållbar utveckling

Nämndens mål	Koppling Agenda 2030	Bedömning
1.Öka antalet gruppboendeplatser inom LSS.	Mål 11. Hållbara städer och samhällen, delmål 11:3	

Kommentar:
I april 2022 invigdes Lapplandsgatans serviceboende och därmed tillskapades 8 nya platser med bostad med särskild service (BmSS). I och med detta har kön mer eller mindre raderats. Målet bedöms därmed vara uppfyllt.

Lapplandsgatan är ett serviceboende i gruppbostadsliknande form. Vilket innebär att det finns personal dygnet runt. Volymerna har de senaste året minskat hos de brukare som är mindre resurskrävande, de avses som bo i en servicebostad med mindre insats av personal. Sammantaget har antal platser inom BmSS ökat med 8 platser.

Vård- och omsorgsnämnden följer utvecklingen beslut enligt bostad med särskild service (BmSS) noggrant för att kunna tillgodose kommande behov. Att antal brukare som är i behov av gruppbostad eller servicebostad i gruppbostadsliknande form beräknas öka i samman omfattning som tidigare dvs med cirka fyra brukare per år.
Vård- och omsorgsnämnden har flera bostäder BmSS som inte klarar framtidens krav och behöver ersättas de kommande fem åren.

Genom att tillgodose behovet av boendeplatser bidrar Vård- och omsorgsnämnden till att personer med funktionsnedsättning ska kunna leva ett så självständigt liv möjligt, samt ges möjlighet att leva i fullvärdiga bostäder som är den enskildes privata och permanenta hem. Därigenom bidrar nämndens boendeplanering också till att påverka uppfyllelsen av globala målet Hållbara städer och samhälle, delmål 11:3 Inkluderande och hållbar urbanisering i Agenda 2030.

Nyckeltal	Mål 2022	Utfall 2022	Utfall 2021	Utfall 2020
Antal gruppboendeplatser LSS	80	72	72	64

3. Alingsåsarna har inflytande, får god service och ett gott bemötande från kommunen

Nämndens mål	Bedömning
Andel som tar kontakt med kommunen via telefon som får ett direkt svar på en enkel fråga, (%)	
2. Andelen som tar kontakt med vård- och omsorgsförvaltningen via telefon och som får direkt svar på en enkel fråga ska öka.	

Kommentar:

Verksamheten arbetar aktivt för att ha en högre tillgänglighet via telefon. Bland annat genom att säkerställa att aktuella kontaktuppgifter finns tillgängliga i växeln, att det finns funktioner som alltid kan besvara inkommande samtal samt att hänvisning sker vid frånvaro. Vidare arbetar verksamheten på att bredda kompetensen och öka kunskapen om varandras kompetensområde, samt med samverkan och samordning av telefoner mellan förvaltningens medarbetare för att öka tillgänglighet via telefon.

Resultatet i servicemätning via telefoni och e-post 2022 presenteras i december. Bedömning har inte kunnat genomföras då utfall saknas.

Nyckeltal	Mål 2022	Utfall 2022	Utfall 2021	Utfall 2020
Andel som tar kontakt med kommunen via telefon som får ett direkt svar på en enkel fråga, funktionshinder (handikapp) (%)	50%	iu.	33%	50%

Andel som tar kontakt med kommunen via telefon som får ett direkt svar på en enkel fråga, äldre (%)	50%	iu.	33%	67%

3. Alingsåsarna har inflytande, får god service och ett gott bemötande från kommunen

Nämndens mål	Bedömning
Andel som tar kontakt med kommunen via telefon som får ett direkt svar på en enkel fråga, (%)	
3. Andel som får svar på e-post inom en dag, (%)	
Andel som skickar e-post till vård- och omsorgsförvaltningen och som får svar inom 1 dygn ska vara 90 procent eller mer.	◯

Kommentar:

Tidigare resultat indikerar på att det finns en hög medvetenhet om och följsamhet till kommunens policy för hantering av e-post.

Resultatet i servicemätning via telefoni och e-post 2022 presenteras i december. Bedömning har inte kunnat genomföras då utfall saknas.

Nyckeltal	Mål 2022	Utfall 2022	Utfall 2021	Utfall 2020
Andel som får svar på e-post inom en dag, funktionshinder (handikapp) (%)	90%	iu.	100%	83%
Andel som får svar på e-post inom en dag, äldre (%)	90%	iu.	92%	67%

3. Alingsåsarna har inflytande, får god service och ett gott bemötande från kommunen

Nämndens mål	Bedömning
4.Andelen nöjda brukare inom Boende LSS som trivs hemma ska vara över riksgenomsnittet.	◯

Kommentar:

Coronapandemin har inneburit en ökad isolering för verksamhetens brukare. Ett prioriterat område är att återuppta arbetet med aktiviteter. Varje enhet upprättar årligen en handlingsplan för att öka trivseln och förbättra kvaliteten och därmed öka brukarnöjdheten. Vidare genomförs kontinuerliga brukarmöte för att säkerställa att brukarna har inflytande över sin boendesituation.

Brukarundersökning funktionshinder 2022 presenteras i december. Bedömning har inte kunnat genomföras då utfall saknas.

Nyckeltal	Mål 2022	Utfall 2022	Utfall 2021	Utfall 2020
Brukarbedömning boende LSS totalt - Brukaren trivs alltid hemma	82%	iu.	83%	80%

Uppdrag

Vård- och omsorgsnämndens budget 2022–2024 omfattar fem uppdrag. Därutöver gav nämnden förvaltningen två uppdrag i samband med budget 2022–2024, 2021-12-17 med diarienummer § 84 2021.232 VON.

I delårsbokslutet redovisas om uppdraget bedöms vara genomfört vid årets slut utifrån följande signalvärde:

Ej uppfyllt Delvis uppfyllt I hög grad uppfyllt Helt uppfyllt

Utöka självbestämmandet för äldre inom våra verksamheter

Kommunfullmäktige har gett Vård- och omsorgsnämnden i uppdrag att under de kommande åren utöka självbestämmandet för äldre inom kommunens verksamheter.

I hemtjänsten kan brukarna välja utförare i enlighet med LOV. Det innebär att brukaren kan göra ett nytt val om de inte är nöjda med tjänsten.
När det gäller särskilt boende tas hänsyn så långt det är möjligt till brukarnas önskemål. Om brukare inte kan erbjudas önskad plats ges alltid möjlighet till byte av boende när lediga platser uppstår.

Förvaltningen arbetar också med att öka självbestämmande utifrån resultatet i Socialstyrelsens undersökning "Vad tycker de äldre om äldreomsorgen" som visar att brukarna i hög grad upplever att personalen tar hänsyn till brukarens åsikter och önskemål.

Arbetet sker genom att personal och brukare i samverkan tar fram genomförandeplaner. I genomförandeplanen får brukaren möjlighet att påverka hur och när insatsen ska genomföras. För att utvärdera resultatet har en kollegial granskning påbörjats i syfte att följa upp i vilken utsträckning den enskilde har varit delaktig vid upprättandet av genomförandeplanen.

Införande av fast omsorgskontakt inom hemtjänsten har genomförts och bidrar till ökad kontinuitet och trygghet.

Uppföljning av privata utförare

Vård- och omsorgsnämnden ger förvaltningen i uppdrag att öka kontroll och uppföljning av både privata utförare och den egna regin.

Under våren 2021 granskade KPMG på uppdrag av kommunrevisionen kommunens uppföljning av privata utförare. Utifrån slutsatserna i rapporten fattade vård- och omsorgsnämnden beslut den 27 september 2021, §53, dr nr 2021.158 VON att ge förvaltningen i uppdrag att öka kontroll och uppföljning av både privata utförare och den egna regin.

Utöver de rekommendationer som KS och alla granskande nämnder ska genomföra, fick vård- och omsorgsförvaltningen särskilda rekommendationer.
Dessa omfattade att se över ansvarsfördelningen, översyn av uppföljningsaktiviteter och involvera samtliga berörda funktioner. Uppföljningen ska omfatta såväl verksamhetsnivå och individnivå som uppföljning av ekonomiska faktorer.

Vård- och omsorgsförvaltningen kommer inte att kunna genomföra denna uppföljning i enlighet med rekommendationerna förrän ett nytt verksamhetssystem och nytt ett arbetssätt, IBIC, finns på plats. Arbetet kommer att påbörjas under 2023.

Utveckla former för att mäta brukartid i hemtjänsten

Vård- och omsorgsnämnden ger förvaltningen i uppdrag att kunna mäta tiden hos brukaren av den arbetade tiden i hemtjänsten för både kommunala och enskilda utförare.

Inom den kommunala hemtjänsten har TES planering införts i hemtjänsten. Det är ett system för att optimera verksamhetens planering och säkerställa att beviljade insatser utförs. Införandet medför att såväl brukartid som kringtid kan mätas och följas upp.

Effektivisera personlig assistans

Vård- och omsorgsnämnden ger förvaltningen i uppdrag att effektivisera personlig assistans.

Vård- och omsorgsnämnden beslutar att handlingsplaner ska upprättas per enhet inom personlig assistans. Rapportering ska ske löpande. Beslut daterat 2022-02-21 med diarienummer §16 2022.026 VON

Handlingsplanerna omfattar en total genomgång av ekonomin inom personalassistans. Det största arbetet är en genomlysning av de beslutade timmar jämfört med utförda timmar. Avdelningschefen har rapporterat till vård- och omsorgsnämndens arbetsutskott i maj och har i uppdrag att återkomma i september för att redovisa hur arbetet fortgår.

Strategi för funktionsstöd 2023–2030

Vård- och omsorgsnämnden ger förvaltningen i uppdrag att arbeta fram en strategi för funktionsstöd.

Förvaltningen kommer inte att hinna med att ta fram en strategi för funktionsstöd under 2022. Anledningen är dels att det inte finns få strategier framtagna och inte lika stark statlig styrning med exempelvis riktade statsbidrag. Förvaltningen arbetar dock med att få in kunskap från både verksamheten och andra kommuner för att kunna ta fram en hållbar strategi. Arbetet är således påbörjat.

Utveckla ekonomistyrning

Vård- och omsorgsnämnden ger förvaltningen i uppdrag att bedriva nämndens verksamhet på ett kostnadseffektivt sätt med hög kvalitet, för att på så sätt säkerställa att nämnden klarar den demografiska utvecklingen.

Förvaltningen arbetar strukturerat för att förbättra ekonomistyrningen i verksamhetsområdet. Fokus i arbetet under 2022 är att tillse att de ekonomiadministrativa processerna blir mer professionella och samma i förvaltningen. Samtidigt fortsätter arbetet med att bygga upp kompetens hos chefer kring prognosarbete och ekonomi.

Genomlysa riktlinjerna för beslut enligt LSS.

Vård och omsorgsnämnden ger förvaltningen i förnyat uppdrag att genomlysa riktlinjerna för beslut enligt LSS.

Under hösten har resurser tillsatts för att kunna påbörja genomlysningen.

Uppföljning av omedelbara åtgärder

I Vård- och omsorgsnämndens risk- och väsentlighetsanalys inför budget 2022–2024 identifierades inga behov av omedelbara åtgärder.

Uppföljning av internkontroll

Vid delårsbokslutet har fyra av nämndens sju internkontrollpunkter följts upp. Uppföljningen visar att två internkontrollpunkter är genomförda utan anmärkning/med försumbar anmärkning och att två internkontrollpunkter är genomförda med anmärkning.

En redogörelse av de genomförda kontrollerna redovisas i bilaga 1. Uppföljning av internkontroll.

Ekonomi

Drift

Belopp i tkr	Budget 2022	Prognos helår 2022	Avv. prognos/ budget 2022	Delårsbokslut 2022	Delårsbokslut 2021	Diff. utfall 2021/2022
Verksamhetens intäkter	195 144	227 806	32 662	154 772	156 161	-1 389
Personalkostnader	-717 534	-727 120	-9 586	-483 736	-463 922	-19 813
Lokalhyror	-93 004	-94 080	-1 076	-62 194	-61 351	-844
Köp av tjänster	-160 751	-167 620	-6 869	-107 125	-96 905	-10 219
Övriga kostnader	-77 411	-92 542	-15 131	-58 676	-57 250	-1 426
Verksamhetens kostnader	**-1 048 700**	**-1 081 362**	**-32 662**	**-711 731**	**-679 429**	**-32 303**
Verksamhetens nettokostnader	**-853 556**	**-853 556**	**0**	**-556 959**	**-523 268**	**-33 691**
Kommunbidrag	853 556	853 556	0	569 037	546 524	22 513
Finansnetto			0	-1	-4	3
Årets resultat	**0**	**0**	**0**	**12 077**	**23 253**	**-11 175**

Inledande sammanfattning

Den fjärde och femte vågen av pandemin har haft stor påverkan på verksamheten under 2022. Skyddsåtgärder för att förhindra smittspridning har medfört stora kostnadsökningar. Den omfattande smittspridningen och de rekommendationer som gavs innebar att det under årets första kvartal var omfattande personalfrånvaro. Svårigheter att ersätta personal har medfört merkostnader för övertid. Användning av skyddsmaterial och snabbtester har varit hög och blev betydligt större än tidigare prognosticerats på grund av våg fem som kom i början av sommaren. Ovanstående faktorer påverkar den egna regin och försvårar det pågående arbetet med effektiviseringar.

Till följd av pandemin har volymerna inom äldreomsorgen sjunkit vilket genererat en positiv resultatpåverkan. I början av sommaren var volymerna tillbaka på nivån före pandemin men sjönk åter under femte vågen av pandemin. Flera myndigheter och kommuner gör fortsatt bedömningen att det finns en ”vårdskuld” till följd av pandemin. För kommunen innebär det att medborgare som har ett behov av äldreomsorg har avstått på grund av rädsla för smitta. Det finns en befolkningsökning vilket statistiskt medför ökade volymer. En översyn av myndighetsbesluten ska utföras i enlighet med strategin för äldreomsorg 2022–2030. Ovanstående faktorer gör det svårare att förutspå framtida volymer.

De omfattande statsbidragen påverkar resultatet positivt och mildrar de ekonomiska effekterna av pandemin. Statsbidragen möjliggör för nämnden att satsa på åtgärder som på lång sikt kommer att ge både effektiviseringar och ökad kvalitet inom olika områden.

Vård- och omsorgsförvaltningen har ansökt om 51,1 mkr i riktade statsbidrag under 2022. Det är ovisst om förvaltningen kan tillgodoräkna sig statsbidragen då det är svårt att uppnå kriterierna i spåren av pandemin. Alingsås delar svårigheten med flera andra kommuner i riket. Staten ändrar dessutom kriterier under året och tidsperioden statsbidragen kan disponeras. Det sistnämnda är något som återkommande påtalats från SKR. Kommunerna behöver tydlighet och långsiktighet för att statsbidragen ska få den effekt som staten vill.

Förvaltningen är inne i en långsiktig omställning för att bli mer effektiv i linje med vård- och omsorgsnämndens förväntningar. För att ta nästa steg i resan är förvaltningen inne i flera stora upphandlingar inom IT-området. Två stora upphandlingar kommer att slutföras under året. En upphandling för trygghetslarm och välfärdsteknik samt upphandling för nytt verksamhetssystem och planeringsverktyg. Upphandlingarna och framförallt implementeringen av nya arbetssätt kommer till stor del att finansieras med statsbidrag.

Förvaltningen agerar fortsatt i en turbulent tid med stora krav på förändring. Det innebär stor osäkerhet kring slutliga kostnader och intäkter för nämnden 2022. Det innebär förändringar på kontogruppsnivå under året. Förvaltningen är trygg i bedömningen att verksamheten klaras inom tilldelad ram men det innebär att arbetet med effektiviseringar måste hålla ett fortsatt högt tempo.

Prognos och prognosförändring

Intäkter

Intäkterna prognosticeras per augusti avvika positivt med 29,0 mkr. Avvikelsen beror främst på riktade statsbidrag. Prognosen är osäker då flera statsbidrag endast beviljas om kommunen lyckas uppnå avsedda kriterier där förutsättningarna förändras under året. Utöver statsbidrag påverkas verksamhetens intäkter för utförda antigentest positivt. Låg beläggning påverkar verksamhetens intäkter negativt.

Prognosen har förbättrats med 6,8 mkr mot prognosen per april. Prognosförändringen beror på att förvaltningen bedöms kunna uppfylla kriterier för fler statsbidrag.

Personalkostnader

Personalkostnaderna prognosticeras avvika negativt med 5,9 mkr. Avvikelsen beror i huvudsak på svårigheter med budgetföljsamhet inom flera verksamhetsområden. Verksamhetens negativa avvikelse beror delvis på effekter till följd av pandemin. Avvikelsen drivs även av statsbidragsfinansierade utbildningar. Den negativa avvikelsen dämpas av volymminskningar inom äldreomsorg, funktionsstöd samt vakanser på Förvaltningskontoret.

Ingen förändring mot aprilprognosen.

Lokalhyror

Lokalhyror prognosticeras avvika negativt med 1,1 mkr. Avvikelsen beror på flera nya objekt, samt omförhandlingar av kontrakt som varit svåra att bedöma i budget.

Ingen förändring mot aprilprognosen.

Köp av tjänster

Köp av tjänster prognosticeras avvika negativt med 6,9 mkr. Nämnden kommer under året att ha fler brukare med omfattande behov som köps externt. Andelen hemtjänst utförd av privata utförare prognosticeras att öka. Förvaltningen prognosticerar även med högre kostnader för konsulter då förvaltningen ska implementera flera nya digitala system med start hösten 2022.

Ingen förändring mot aprilprognosen.

Övriga kostnader

Övriga kostnader prognosticeras avvika negativt med 15,1 mkr. Avvikelsen beror främst på smittskyddsåtgärder kopplat till pandemin. Förvaltningen har tilldömts viten inom funktionsstöd, samt generella kostnadsökningar.

Prognosen är försämrad med 7,7 mkr i jämförelse med aprilprognosen. Orsakerna är att förvaltningen har behövt fler smittskyddsåtgärder kopplat till den femte vågen av pandemin. Förvaltningen har tilldömts viten inom funktionsstöd, samt generella kostnadsökningar.

Utfall för perioden

Intäkter

Verksamhetens intäkter avviker positivt med 25 mkr. Avvikelsen beror framför allt på riktade statsbidrag. Utöver statsbidrag påverkas verksamhetens intäkter för utförda antigentest positivt. Låg beläggning påverkar verksamhetens intäkter negativt.

Personalkostnader

Personalkostnader avviker negativt med 5,4 mkr. Avvikelsen beror på bristande budgetföljsamhet inom flera verksamhetsområden. Under året har den fjärde och femte vågen av pandemin drabbat flera verksamheter. Den negativa avvikelsen beror även på kostnadsökningar till följd av statsbidragsfinansierade utbildningar. Volymminskningar inom äldreomsorg och funktionsstöd samt vakanser på Förvaltningskontoret väger till viss del upp avvikelsen.

Lokalhyror

Utfallet för lokalhyror ligger i nivå med budget.

Köp av tjänster

Utfallet för köp av tjänster ligger i nivå med budget.

Övriga kostnader

Övriga kostnader avviker negativt med 7,1 mkr. Avvikelsen beror framför allt på ökade kostnader för skyddsmaterial, prisökningar samt tilldömda viten inom funktionsstöd,

Jämförelse mellan åren

Intäkter
Intäkterna är 1,4 mkr lägre än föregående år. Förändringen beror på en lägre andel generella statsbidrag.

Personalkostnader

Personalkostnader har ökat med 19,8 mkr i jämförelse med augusti 2021. Ökningen beror på nyöppnade verksamheter samt index.

Lokaler

Lokalkostnaderna har ökat med 0,9 mkr vilket framförallt beror på index.

Köp av tjänster

Köp av tjänster har ökat med 10,2 mkr. Ökningen beror framför allt på köp av externa placeringar, hemtjänst utförd av externa utförare samt konsultkostnader för digitaliseringsprojekt.

Övriga kostnader

Övriga kostnader har ökat med 1,4 mkr, vilket beror på prisökningar.

Investeringar

Belopp i tkr	Budget	Prognos helår	Avv. prognos/ budget	Delårsbokslut 2022	Delårsbokslut 2021	Diff. utfall 2021/2022
Reinvestering	**5 300**	**3 200**	**2 100**	**1 170**	**3 240**	**-2 071**
Investeringar	4 200	2 000	2 200	852	2 316	-1 464
Vårdhjälpmedel	350	700	-350	317	532	-215
Sängar	750	500	250	0	392	-392
Totala utgifter	**5 300**	**3 200**	**2 100**	**1 170**	**3 240**	**-2 071**

Prognos och prognosförändring

Förvaltningen prognosticerar inköp av inventarier om 3,2 mkr.

Utfall för perioden

Förvaltningen har köpt in inventarier per augusti 2022 till ett värde av 1,1 mkr.
Inköp av inventarier har gjorts till nya boendet på Lapplandsgatan och andra boenden inom äldreomsorgen.

Jämförelse mellan åren

Förvaltningen har under perioden köpt in inventarier till ett värde av 1,2 mkr, vilket är en minskning med 2,1 mkr. Under 2021 köptes inventarier in till nystartade boenden.

Personaluppföljning

Rekryteringsbehov och kompetensförsörjning

Under det första halvåret 2022 har förvaltningen haft svårare än tidigare att rekrytera vård- och omsorgspersonal med rätt utbildning. Dels då personalomsättningen ökade med ca 30% jämfört med samma period 2021. Språkkraven gör att urvalet ofta blir begränsat.

Rekryteringen av vikarier för att bemanna sommaren har, liksom i övriga landet, varit ovanligt ansträngt med för få tillräckligt kvalificerade sökande till utannonserade tjänster. Detta har delvis hanterats genom att ordinarie personal, på frivillig basis, tagit extra pass eller flyttat semesterveckor inom flertalet enheter för att kunna bemanna alla pass.

Förvaltningen står fortsatt inför stora utmaningar för att säkra kompetensförsörjningen de närmsta 10 åren, i takt med att antalet brukare i åldern 80+ ökar. Som en del av förvaltningens kompetensförsörjningsstrategi har en handlingsplan arbetats fram för aktiviteter på kort och lång sikt som ska prioriteras för att möta framtidens kompetens- och bemanningsbehov.

Det statligt finansierade äldreomsorgslyftet är ett viktigt initiativ i arbetet med kompetensförsörjning. Under våren har cirka 25 medarbetare erbjudits utbildning till undersköterska och ytterligare 30 påbörjar utbildningen under hösten.

Satsningar på språkutbildningar samt kunskapslyft i digitalisering för personal är i fokus. Samverkan med Vård- och omsorgscollage har intensifierat och för att locka fler unga till vård- och omsorgsyrken har ett tätare samarbete med Alströmer gymnasium också påbörjats.

Vidare ska alternativa bemanningsmodeller testas så som exempelvis resursteam inom hemtjänsten, anställningsform med endast helgtjänstgöring, samt nya schemamodeller för att hitta andra gynnsamma sätt att bemanna verksamheten.

Arbetsmiljö

För att fler ska stanna i yrket är det viktigt med en arbetsmiljö som gör arbetet trivsamt och hållbart på lång sikt. En stor utbildningssatsning på medarbetarskap har, med hjälp av statsbidrag, påbörjats på förvaltningen under våren. Detta för att ge verktyg till en god sammanhållning i arbetsgrupperna. Ambitionen är att fler trivs på sin arbetsplats och stannar längre så att värdefull kompetens kan tas till vara.

Förvaltningen arbetar vidare med det ledarskapsprogram som funnits de senaste åren och som är mycket uppskattat bland chefer.

En stor satsning på ergonomiutbildning påbörjas under hösten där upp till 500 medarbetare inom äldreomsorgen omfattas, även detta med hjälp av statsbidrag. Ambitionen är att främja ett hållbart arbetsliv och att minska arbetsrelaterade skador bl.a. vid tunga lyft.

Under året har implementeringen av IT-stödet Opus påbörjats, vilket är ett digitalt hjälpmedel för chefer i det systematiska arbetsmiljöarbetet. Verksamheterna har under våren genomfört en säkerhetsrond och fysisk arbetsmiljörond som dokumenteras och följs upp i systemet.

Kommunens rutin för det systematiska arbetsmiljöarbetet har reviderats och medarbetarundersökningen har ersatts av ett pulsmätningsverktyg. Med mindre omfattande mätningar fyra gånger per år ska chefer snabbare kunna analysera friskfaktorer och hitta åtgärder för arbetsmiljön i sin verksamhet. För att testa verktyget genomfördes en mätning under våren. Det som utmärkte sig var ett missnöje med schemaläggningen, vilket därmed börjat ses över.

Sjukfrånvaro

Den totala sjukfrånvaron har ökat på förvaltningen i samtliga ålderskategorier. I tabellen nedan kan utläsas att korttidsfrånvaron ökat medan långtidsfrånvaron minskat under perioden.

Bland de grupper som har störst sjukfrånvaro syns arbetsterapeuter, fysioterapeuter, stödassistenter, stödbiträden och undersköterskor. Den totala sjukfrånvaron är mer än dubbelt så stor för kvinnor som för män. Sjukfrånvaron är totalt sett högre i förvaltningen än i kommunen i stort. Detta kan till viss del förklaras av coronapandemin då sjukfrånvaron i januari (15,53 %) var betydligt högre än normalt.

Genom att se över rehabiliteringskedjan och ett aktivt samarbete mellan chefer och HR-stöd hoppas förvaltningen på ytterligare minskning under året.

Sjukfrånvaro*	2021	2022	Differens
Total sjukfrånvaro	9,1%	9,5%	0,40%
Kvinnor	10,0%	10,6%	0,61%
Män	5,3%	5,2%	-0,15%
<29 år	5,2%	5,8%	0,62%
30–49 år	9,2%	9,5%	0,27%
50 år>	10,7%	11,3%	0,55%
Dag 1–14	4,1%	5,0%	0,89%
Dag 15–59	1,6%	1,3%	-0,36%
Dag 59>	3,3%	3,2%	-0,14%

*Avser perioden 1 januari - 31 juli

Förvaltningens arbetsmiljömål är att minska långtidssjukfrånvaron. Under det första halvåret har långtidsjukfrånvaron minskat från 3,8% till 3,5% jämfört med motsvarande period 2021. Detta mått är baserat på endast månadsanställda, till skillnad från tabellen ovan som även inkluderar timanställda.

Vård- och omsorgsnämndens arbetsmiljömål		
Långtidssjukfrånvaron ska minska.		
Uppföljning/Nyckeltal	Målvärde 2022	Nuläge 2021
Sjukfrånvaron Dag 59>	3,2%	3,8%*

*Avser juli 2021.

Bilaga 1. Uppföljning av internkontroll

Vad kontrolleras?	Frekvens	Metod	Bedömning	Resultat	Åtgärd
1. Bristande efterlevnad av kommunfullmäktiges policy och struktur för styrande dokument.					
Kontroll av att styrdokument finns och datum för beslut. Kontroll av att upprättade styrdokument har implementerats.	Delårsbokslut	Enkät och intervjuer med berörd personal om kunskapen om förvaltningens styrande dokument och struktur för publicering och förvaring.		Förvaltningen beslutade 2022-06-15 om Riktlinjer för styrande dokument, med tillhörande stödjande dokument i form av en checklista.	Implementering av riktlinjerna, samt planering av utbildning för chefer och berörda stödfunktioner pågår och beräknas vara klart vid årsskiftet. Med anledning av att implementeringen har försenats flyttas uppföljningen fram och återredovisas till nämnden under 2023.
2. Risker i samband med organisationsförändringar.					
Kontroll av att riskanalyser och handlingsplaner genomförs och tas fram inom berörda enheter. Kontroll av att åtgärderna i upprättade handlingsplaner genomförs och följs upp. Uppföljning av resultatet i berörda enheters pulsmätningar.	Delårs- och årsbokslut.	Granskning av dokumentation och resultat från genomförda riskanalyser. Granskning av dokumentation och resultat från genomförda riskanalyser. Analys av resultatet från pulsmätningar på berörda enheter.		Risk- och konsekvensanalyser görs inför alla organisationsförändringar. Inga nya organisationsförändringar har genomförts under våren. De åtgärdsplaner som har tagits fram utifrån organisationsförändringar genomförda under 2021 har följts upp i FSG respektive LSG. De åtgärdsplaner som togs fram utifrån pulsmätningen som gjordes under våren var primärt kopplade till schemafrågor och kommunikation.	Pulsmätningar där resultatet redovisas på enhetsnivå kommer att genomföras under hösten. Åtgärder är att pröva nya schemamodeller. Hemtjänsten kommer att genomföra en pilot under hösten. För att förbättra kommunikationen inom förvaltningen genomförs workshops på alla enheter inom ramen för medarbetarskapssatsningen. Förvaltningen arbetar med att öka kommunikationen genom chefsträffar och genom tydligare kommunikation på kommunportalen.

3. Brister i det systematiska brandskyddsarbetet (SBA).					
Kontroll av att förvaltningen har upprättat de styrdokument som krävs och datum för beslut. Kontroll av att brandskyddsronder och utrymningsövningar genomförs i enlighet med gällande regler för SBA. Kontroll av att alla enheter har en aktuell brandskyddsorganisation.	Årsbokslut	Granskning av förvaltningens styrdokument för SBA. Intervjuer och enkät till enhetschefer. Intervjuer och enkät till enhetschefer.			
4. Risk för brister i ärendehanteringsprocessen.					
Kontroll av att handlingar diarieförs korrekt. Kontroll av att berörd personal har relevant kunskap om rutiner för diarieföring.	Årsbokslut	Stickprov, Intervju/enkät till berörd personal.			
5. Risk för bristande följsamhet med riktlinjer för informationssäkerhet i Alingsås kommun.					
Kontroll av att nyanställda informeras och genomgår utbildning om ansvar och skyldigheter kopplade till It- och informationssäkerhet.	Årsbokslut	Enkäten och intervjuer med enhetschefer			
6. Risk för att omställning till digital teknik tar längre tid än beräknat					
Kontroll av att förvaltningen har en upprättad och ändamålsenlig digitaliserings strategi. Utformning och datum för beslut.	Delårs- och årsbokslut.	Granskning av förvaltningens digitaliseringsstrategi.		Förvaltningen arbetar med högt tempo med digitalisering och införande av välfärdsteknik. Strategin behöver revideras då så mycket har hänt under 2022 och den kommer att beslutas på nämnden under hösten 2022. Under våren har vård- och omsorgsförvaltningen upphandlat ett avtal för välfärdsteknik. Avtalet innebär att förvaltningen kan avropa flera olika tekniska lösningar som trygghetslarm, digitala lås, medicinrobotar och kameror. Under hösten planeras flera pilotprojekt att startas för att lära oss mer om de olika lösningarna. Förvaltningen håller även på att upphandla ett nytt modernt verksamhetssystem.	En strategi för digitalisering ska tas fram och beslutas av nämnden under hösten 2022.

7. Att biståndsbeslut inte fattas i enlighet med nämndens riktlinjer för biståndshandläggning SoL och LSS					
Kontroll av att det finns daterad dokumentation i ärendet som beskriver motiveringen till avsteget från riktlinjerna. (Avser biståndsriktlinjer enligt SoL) Kontroll av att avsteg från riktlinjerna kodas på rätt sätt i verksamhetssystemet. (Avser biståndsriktlinjer enligt SoL) Kontroll av avvikelser från riktlinjer för myndighetsutövning enligt LSS.	Delårsbokslut	Stickprov 10% av beslut fattade under perioden 1 januari-31 maj 2022 (SoL) Stickprov 10% av beslut fattade under perioden 1 januari-31 maj 2022 (LSS)		Under perioden 2021-01-01-2021-05-31 har 429 beslut om hemtjänstinsatser fattats enligt Socialtjänstlagen och ett urval gjordes 10%, vilket motsvarar 42 beslut. Kontrollen visade att sex av 42 beslut avvek från normen för riktlinjerna. I fyra av sex beslut förekom daterad motivering till avsteget. Ett av sex ärende var rätt kodat i verksamhetssystemet. Under perioden 2021-01-01-2021-06-31 har 100 beslut om särskilt boende fattats enligt Socialtjänstlagen och ett urval gjordes 30%, vilket motsvarar 30 beslut. Utredningarna har brister och behöver utvecklas. Beslutsmotiveringarna behöver tydliggöras. Under perioden 2021-01-01-2021-05-31 har 60 beslut fattats enligt Lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade och ett urval gjordes 10%, vilket motsvarar 6 beslut. Kontrollen visade att två beslut avvek från normen för riktlinjerna. Motivering till avsteg saknas i båda besluten. Inom myndighetsutövning LSS används inte specifik kodning vid avsteg från riktlinjerna.	Under hösten kommer verksamheten att besluta om och implementera nya tillämpningsanvisningar. Rutiner och arbetssätt vid avsteg från riktlinjerna kommer att integrerats och förtydligas i anvisningarna. Därutöver kommer verksamheten att säkerställa att nyanställda informeras och har kunskap om verksamhetens rutiner. 1:e socialsekreterare har fått i uppdrag att ta fram en checklista för att säkerställa innehållet i utredningen. Alla utredningar ska redovisas på metodmöten innan beslut fattas, för att säkerställa likvärdiga beslut. Kollegial granskning ska göras av alla utredningar i lärande syfte. Under hösten kommer en översyn av riktlinjer för myndighetsutövning enigt LSS påbörjas. Därutöver kommer verksamheten att säkerställa att aktuella riktlinjer är väl kända för alla handläggare, samt vikten av att det i motivering till beslut tydligt ska framgå grunderna för rätten till beslutet.

Revidering av delegationsordningen 2022

6

2022.005 VON

§ 70 2022.005 VON

Revidering av delegationsordningen 2022

Ärendebeskrivning
Vård- och omsorgsnämnden antog en reviderad delegationsordning den 25 januari 2022, § 2.

Med anledning av både förändringar i organisationen och tillkommande insatser föreslås en revidering av delegationsordningen.

Beredning
Förvaltningen har i skrivelse den 15 september 2022 lämnat följande yttrande:

Delegering innebär att självständig beslutanderätt förs över från nämnden till delegaten. En nämnd delegerar beslutsfattande till:

- Arbetsutskottet
- Ledamot eller ersättare i nämnden
- Anställd i kommunen

Revideringen innebär följande förändringar:

- På myndighetsavdelningen behöver även handläggare med titeln socialsekreterare ha möjlighet att fatta de beslut som biståndshandläggare har delegation på.
- Beslut om särskilt boende enligt 5 kap 5 § SoL och 5 kap 7§ SoL har lagts till och föreslås höjas till förvaltningschef.
- Beslut om boendestöd enligt 5 kap. 5 § SoL och 5 kap 7 § SoL föreslås enhetschef myndighetsavdelningen (ny).
- Beslut om övriga insatser enligt 5 kap. 5 § SoL och 5 kap 7 § SoL föreslås enhetschef myndighetsavdelningen (ny).

Beslut
Arbetsutskottet hänskjuter beslutet till vård- och omsorgsnämnden.

ALINGSÅS KOMMUN

Datum: 2022-09-22
Handläggare: Henrik Larsson
Direktnr:
Diarienr: 2022.005 VON

Vård- och omsorgsnämnden

Revidering av delegationsordningen 2022

Ärendebeskrivning
Vård- och omsorgsnämnden antog en reviderad delegationsordningen den 25 januari 2022 med dr nr § 2 2022.005 VON.

Med anledning av både förändringar i organisationen och tillkommande insatser föreslås en revidering av delegationsordningen.

Förvaltningens yttrande
Delegering innebär att självständig beslutanderätt förs över från nämnden till delegaten. En nämnd delegerar beslutsfattande till:

- Arbetsutskottet
- Ledamot eller ersättare i nämnden
- Anställd i kommunen

Revideringen innebär följande förändringar:

- På myndighetsavdelningen behöver även handläggare med titeln socialsekreterare ha möjlighet att fatta de beslut som biståndshandläggare har delegation på.
- Beslut om särskilt boende enligt 5 kap 5 § SoL och 5 kap 7§ SoL har lagts till och föreslås höjas till förvaltningschef.
- Beslut om överflyttning av ärende till annan kommun, samt om kommunerna inte kommer överens, ansöka om överflyttning hos IVO enligt 2 a kap. 10–11 §§SoL föreslås förvaltningschef
- Beslut om boendestöd enligt 5 kap. 5 § SoL och 5 kap 7 § SoL föreslås enhetschef myndighetsavdelningen (ny)
- Beslut om övriga insatser enligt 5 kap. 5 § SoL och 5 kap 7 § SoL föreslås enhetschef myndighetsavdelningen (ny)
- Beslut om personlig assistans som <u>kompletterar</u> <u>beslut och är utöver tidigare beslut</u> om personlig assistans eller utöver beslut om assistansersättning enligt 51 kap SFB enligt 7 § och 9 § 2 punkten upp till 20 timmar per vecka föreslås förvaltningschef.
- Beslut om tillfällig utökning av personlig assistans till den del där behovet inte är tillgodosett genom tidigare beslut om personlig assistans enligt LSS eller av beviljad assistansersättning enligt 51 kap SFB enligt 7 § och 9 § 2 punkten LSS på över 20 timmar upp till 40 timmar per vecka föreslås förvaltningschef
- Beslut om ledsagarservice på över 40 timmar per månad enligt 7 § och 9 § 3 punkten LSS föreslås förvaltningschef

- Beslut om avlösarservice i hemmet på över 40 timmar per månad enligt 7 § och 9 § 5 punkten LSS föreslås förvaltningschef.

Ekonomisk bedömning
Förslaget medför inte några kostnader.

Förslag till beslut
Delegationsordning för vård- och omsorgsnämnden antas.

Beslutet ska skickas till
Förvaltningschef, avdelningschef, enhetschef

Anita Hedström
Förvaltningschef

Henrik Larsson
Avdelningschef förvaltningskontoret

Delegationsordning

Vård- och omsorgsnämnden

Typ av styrdokument: Delegationsordning

Beslutande instans: Vård- och omsorgsnämnden

Datum för beslut: 2022-09-27 § 73

Diarienummer: 2022.005 VON

Gäller för: Vård- och omsorgsnämnden

Giltighetstid: Tills vidare

Revideras senast: Vid behov

Dokumentansvarig: Förvaltningssekreterare

ALINGSÅS KOMMUN

1 Inledning 3
1.1 Delegation av beslutanderätt 3
1.2 Jäv 3
1.3 Ersättare för delegat 3
1.4 Delegering vid brådskande ärenden 4
1.5 Förbud mot att delegera 4
1.6 Delegationsbeslut 4
1.7 Anmälan av delegationsbeslut 4
1.8 Att avstå från delegationsbeslut 5
1.9 Gränsdragning mellan självständiga beslut (delegation) och verkställighet 5
2 Allmänt 6
2.1 Verksamhet 6
2.2 Yttrande och överklagande 7
3 Myndighetsutövning 8
3.1 Allmänt 8
3.2 Beslut enligt SoL 8
3.3 Beslut enligt LSS 10
3.4 Beslut enligt Lag om färdtjänst 13
3.5 Beslut enligt Lag om bostadsanpassningsbidrag 15
4 Förkortningar 16
4.1 Lagar och förordningar 16
4.2 Beslutsinstanser 16

1 Inledning

1.1 Delegation av beslutanderätt

- I 6 kap. 37–40 §§ kommunallagen finns bestämmelser om delegering av ärenden inom en kommunal nämnd. En nämnd delegerar till:
- Arbetsutskottet
- Ledamot eller ersättare i nämnden
- Anställd i kommunen
- Det är dock inte tillåtet att lämna delegationsuppdrag till:
- Flera anställda i en grupp
- Anställd tillsammans med ledamot eller ersättare, så kallad blandad delegering
- Anställd i kommunalt företag
- Delegering kan avse en hel ärendegrupp eller ett enskilt ärende.
- Vård- och omsorgsnämnden kan när som helst återkalla en delegering. Återkallelsen kan vara generell eller avse ett särskilt ärende.

1.2 Jäv

Delegerad beslutanderätt får inte utövas i ärende om delegat är jävig enligt 6 kap. 28 § kommunallagen. Det är den jävige själv som ska tillkännage att jäv föreligger.

1.3 Ersättare för delegat

Ärenden delegerade till vård- och omsorgsnämndens ordförande handläggs vid dennes förhinder av nämndens vice ordförande, därefter annan ledamot i arbetsutskottet. Ärenden delegerade till förvaltningschefen handläggs vid dennes förhinder av ställföreträdande förvaltningschef.

Vid frånvaro av delegat övertas beslutanderätten av ersättare som kan vara den som vikarierar för delegaten eller som är särskilt utsedd av förvaltningschefen. Finns det ingen ersättare övertas delegatens beslutanderätt av delegatens närmaste chef. Som frånvaro räknas sjukdom, semester, tjänstledighet, längre tjänsteresa och jäv.

Som allmän princip gäller att ersättare inte bör besluta i viktiga ärenden om beslutet utan större nackdel kan vänta till delegaten återkommer.

1.4 Delegering vid brådskande ärenden

Enligt 6 kap. 39 § kommunallagen får en nämnd uppdra åt ordförande eller annan ledamot som nämnden har utsett att besluta i brådskande ärenden. Förutsättningen är att beslutet inte kan vänta till vård- och omsorgsnämndens nästa sammanträde. Sådana beslut ska anmälas vid nämndens nästa sammanträde.

1.5 Förbud mot att delegera

- Följande slag av ärenden får enligt 6 kap. 38 § kommunallagen inte delegeras:
- Ärenden som avser verksamhetens mål, inriktning, omfattning eller kvalitet,
- Framställningar eller yttranden till fullmäktige liksom yttranden med anledning av attbeslut av nämnden i dess helhet eller av fullmäktige har överklagats,
- Ärenden som rör myndighetsutövning mot enskilda, om de är av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt.
- Ärenden som väckts genom medborgarförslag och som lämnats över till nämnden,eller
- Ärenden som enligt lag eller annan författning inte får delegeras.

1.6 Delegationsbeslut

Delegering innebär överlåtelse av beslutsfunktion. När beslut fattas av delegat ska det framgå att beslutet är ett delegationsbeslut, förslagsvis genom formuleringen ”På vård- och omsorgsnämndens vägnar”.

Ett delegationsbeslut har samma rättsverkan som ett nämndbeslut. Överordnad eller nämnd kan inte ändra beslut som fattats av en delegat.

1.7 Anmälan av delegationsbeslut

Delegationsbeslut ska dokumenteras. Enligt 6 kap. 40 § kommunallagen ska delegationsbeslut som kan överklagas genom laglighetsprövning enligt 13 kap. kommunallagen anslås på kommunens anslagstavla. Överklagandetiden för delegationsbeslut som överklagas genom laglighetsprövning enligt 13 kap. kommunallagen börjar löpa först när delegationsbeslutet har anslagits på kommunens anslagstavla. Det är endast delegationsbeslut som är överklagbara enligt 13 kap. kommunallagen som behöver anmälas till nämnden. De delegationsbeslut som

ska anmälas till nämnden är specificerad i delegationsordningen genom formulering ”Ska anmälas till nämnd”.

Ordförandens beslut i ärenden som är så brådskande att nämndens avgörande inte kan avvaktas ska anmälas vid nämndens nästa sammanträde, enligt 6 kap. 40 § kommunallagen. Förvaltningssekreterare ansvarar för att anmäla ordförandebeslut.

1.8 Att avstå från delegationsbeslut

En delegat är skyldig att överlämna ett enskilt ärende till vård- och omsorgsnämnden för avgörande om han eller hon finner att ärendet är av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt.

En delegat kan avstå från att fatta beslut och lämna tillbaka beslutsfattandet till förvaltningschef om han eller hon annars finner att ärendets beskaffenhet gör detta lämpligt. Något krav på delegaten att särskilt motivera ett sådant överlämnande finns inte.

1.9 Gränsdragning mellan självständiga beslut (delegation) och verkställighet

Delegering innebär att självständig beslutanderätt förs över från nämnden till delegaten. Finns ingen självständig beslutanderätt handlar det om så kallad ren verkställighet. Exempel på verkställande beslut kan vara avgiftsdebitering enligt fastställd taxa eller beslut om semester enligt lag, det vill säga där det inte finns utrymme för självständiga bedömningar. Rätten för de anställda att vidta sådana åtgärder grundas inte på delegering.

Exempel på verkställighet är:

- Personalärenden såsom ledighet vid sjukdom och för vård av sjukt barn.
- Avgiftsdebitering enligt taxa.
- Avrop av varor/tjänster enligt ramavtal.
- Direktupphandling av varor/tjänster för mindre belopp.

2 Allmänt

2.1 Verksamhet

Nr	Ärende/beslut	Lagrum	Delegat	Kommentar
2.1.1	Beslut i alla ärenden, där ärendet är så brådskande att vård- och omsorgsnämndens eller AU avgörande inte kan avvaktas (sk ordförandebeslut).	6 kap. 39 § KL	Ordförande	Beslutet ska anmälas till nämndens nästa sammanträde.
2.1.2	Ändring av beslut i enlighet med förvaltningslagen.	37–38 §§ FL	Delegat i ursprungsärendet	Anmäls endast till nämnd om beslutet kan överklagas enligt 13 kap. KL.
2.1.3	Avslag på begäran om avgörande av ärende som har inletts av enskild part och inte avgjorts inom 6 månader.	12 § FL	Förvaltningschef	Beslutet anmäls ej nämnd då det är överklagbart enligt 12 § FL och därmed inte överklagbart enligt 13 kap. KL.
2.1.4	Rättelse av skrivfel och liknande.	36 § FL	a) Delegat i ursprungsärende b) Om AU är delegat, handläggare i ärendet c) Förvaltningschef vid beslut av nämnd	

2.1.5	Omprövning av beslut som fattats av tjänsteperson.	38, 39 § FL	Delegat	
2.1.6	Mottagande av delgivning.		Enhetschef	
2.1.7	Beslut om att ombud som bedöms olämpligt inte längre får medverka i ärendet.	14–15 §§ FL	AU	
2.1.8	Beslut om förtroendevaldas deltagande i kurser, konferenser, studieresor, samverkansmöten m.m.		Ordförande	

2.2 Yttrande och överklagande

Nr	Ärende/beslut	Lagrum	Delegat	Kommentar
2.2.1	Yttrande till förvaltningsrätten i överklagat ärende enligt SoL, LSS, BAB eller färdtjänstbeslut.		a) Delegat b) AU om AU är delegat	Ej ärenden som avser beslut enligt 6 kap. 38 § KL.
2.2.2	Överklagande, yrkande om inhibition och yttrande när förvaltningsrätten eller kammarrätten ändrat delegats beslut enligt SoL, LSS, BAB eller färdtjänstbeslut.		a) Delegats närmsta chef b) AU om AU är delegat	
2.2.3	Avvisa för sent inkommit överklagande.	45 § FL	Delegat i ärendet	

3 Myndighetsutövning

3.1 Allmänt

Nr	Ärende/beslut	Lagrum	Delegat	Kommentar
3.1.1	Beslut om anmälan till överförmyndare om behov av god man/ förvaltare.	5 kap. 3 § SoF, 15 § 6 punkten LSS	Biståndshandläggare, socialsekreterare	
3.1.2	Beslut om anmälan till överförmyndare om att behov av god man/ förvaltare inte längre föreligger.	5 kap. 3 § SoF, 15 § 6 punkten LSS	Biståndshandläggare, socialsekreterare	
3.1.3	Beslut om att vissa insatser/åtgärder för minderårig enligt SoL och LSS får vidtas i de fall där endast en av vårdnadshavarna samtycker.	6 kap. 13 a § FB	AU	

3.2 Beslut enligt SoL

Nr	Ärende/beslut	Lagrum	Delegat	Kommentar
3.2.1	Beslut att inleda utredning, inte inleda utredning (avvisa) samt avsluta utredning utan beslut (avskriva).	11 kap. 1 § SoL	Biståndshandläggare/ Socialsekreterare	
3.2.2	Beslut om bistånd i form av omvårdnads- och serviceinsatser enligt gällande riktlinje.	4 kap. 1§ SoL	Biståndshandläggare/ Socialsekreterare	Se riktlinje

		5 kap. 5 § SoL		
3.2.3	Beslut om särskilt boende	4 kap. 1§ SoL 5 kap. 5 § SoL 5 kap. 7 § SoL	Förvaltningschef	Se riktlinje, beslut utöver riktlinjerna rapporteras till VON
3.2.4	Beslut om korttidsboende	4 kap. 1§ SoL 5 kap. 5 § SoL	Biståndshandläggare/ Socialsekreterare	Se riktlinje, beslut utöver riktlinjerna rapporteras till VON
3.2.5	Beslut om biståndsbedömt trygghetsboende.	4 kap. 1§ SoL 5 kap. 5 § SoL	Enhetschef myndighetsavdelningen	Se riktlinje, beslut utöver riktlinjerna rapporteras till VON
3.2.6	Beslut om boendestöd enligt SoL	4 kap 1§ SoL 5 kap. 4 § SoL 5 kap. 7 § SoL	Enhetschef myndighetsavdelningen	
3.2.7	Beslut om övriga insatser enligt SoL	4 kap. 1§ SoL 5 kap. 4 § SoL 5 kap. 7 § SoL	Enhetschef myndighetsavdelningen	
3.2.8	Beslut om bistånd i form av omvårdnads- och serviceinsatser <u>utöver</u> gällande riktlinje.	4 kap. 1§ SoL 5 kap. 5 § SoL	Enhetschef myndighetsavdelningen	Rapporteras till VON

3.2.9	Avslag på individärende.		Delegat som gett bifall,fattar beslut om avslag	
3.2.10	Beslut om bistånd i form av passiva larm.		Enhetschef myndighetsavdelningen	Se riktlinje
3.2.11	Beslut om korttidsboende eller tillägg till hemtjänst under icke kontorstid som inte kan avvakta till respektive biståndshandläggare är i tjänst.	4 kap. 1§ SoL 5 kap. 5 § SoL	Enhetschef i beredskap (efter kontorstid)	Se rutin
3.2.12	Utredning på begäran av annan kommun.	2a kap. 6 § SoL	Biståndshandläggare	
3.2.13	Beslut om överflyttning av ärende till annan kommun, samt om kommunerna inte kommer överens, ansöka om överflyttning hos IVO.	2 a kap. 10–11 §§ SoL	Förvaltningschef	

3.3 Beslut enligt LSS

Nr	Ärende/beslut	Lagrum	Delegat	Kommentar
3.3.1	Beslut om personlig assistans.	7 §, 9 § 2 punkten LSS	AU	
3.3.2	Beslut om personlig assistans som kompletterar beslut och är utöver tidigare beslut om personlig assistans eller utöver beslut om assistansersättning enligt 51 kap SFB:	7 § och 9 § 2 punkten LSS		

	a) upp till 20 timmar per vecka b) över 20 timmar per vecka		a) Förvaltningschef b) AU	
3.3.3	Beslut om tillfällig utökning av personlig assistans till den del där behovet inte är tillgodosett genom tidigare beslut om personlig assistans enligt LSS eller av beviljad assistansersättning enligt 51 kap SFB. a) upp till 20 timmar per vecka, b) b) över 20 timmar upp till 40 timmar per vecka, c) över 40 timmar per vecka	7 § och 9 § 2 punkten LSS	a) Enhetschef myndighetsavdelningen b) Förvaltningschef c) AU	
3.3.4	Anmäla behov av assistansersättning till Försäkringskassan.	15 § LSS	Socialsekreterare	
3.3.5	Beslut om ledsagarservice. a) upp till 20 timmar per månad, b) över 20 timmar och upp till 40 timmar permånad, c) över 40 timmar per månad.	7 § och 9 § 3 punkten LSS	a) Socialsekreterare b) Enhetschef myndighetsavdelningen c) Förvaltningschef	
3.3.6	Beslut om kontaktperson.	7 § och 9 § 4 punkten LSS	Socialsekreterare	

3.3.7	Beslut om avlösarservice i hemmet. a) upp till 20 timmar per månad, b) över 20 timmar per månad och upp till 40timmar, c) över 40 timmar per månad.	7 § och 9 § 5 punkten LSS	a) Socialsekreterare b) Enhetschef myndighetsavdelningen c) Förvaltningschef	
3.3.8	Beslut om korttidsvistelse utanför det egna hemmet a) upp till 6 dygn per månad b) över 6 dygn per månad.	7 § och 9 § 7 punkten LSS	a) Socialsekreterare b) Enhetschef myndighetavdelningen	
3.3.9	Beslut om korttidstillsyn för skolungdom över 12år utanför det egna hemmet i anslutning till skoldagen samt under lov.	7 § och 9 § 7 punkten LSS	Socialsekreterare	
3.3.10	Beslut om boende i familjehem eller boende i bostad med särskild service för barn och ungdomar.	7 § och 9 § 8 punkten LSS,	AU	
3.3.11	Beslut om boende i bostad med särskild serviceför vuxna eller annan särskild anpassad bostad för vuxna.	LSS 7,9 §§ punkten 9	Enhetschef myndighetsavdelningen	
3.3.12	Beslut om daglig verksamhet för personer i yrkesverksam ålder som saknar förvärvsarbete och inte utbildar sig.	7 § och 9 § 10 punkten LSS	Socialsekreterare	

3.3.13	Förhandsbesked om rätt till insats enligt LSS för person som inte är bosatt inom kommunen.	16 § LSS	Enhetschef myndighetsavdelningen	Se riktlinje
3.3.14	Beslut om förordnande och entledigande av uppdrag som kontaktperson och stödfamilj enligt LSS		Kontaktsekreterare	
3.3.15	Beslut om förordnande och entledigande av uppdrag som av familjehem	7 § och 9 § 8 punkten LSS	AU	

3.4 Beslut enligt Lag om färdtjänst

Nr	Ärende/beslut	Lagrum	Delegat	Kommentar
3.4.1	Beslut om tillstånd till riksfärdtjänst	4–7 §§ Lag om riksfärdtjänst	Färdtjänsthandläggare	
3.4.2	Beslut om tillstånd till färdtjänst	6–9 §§ Lag om färdtjänst	Färdtjänsthandläggare	
3.4.3	Beslut att återkalla tillstånd till färdtjänst: a) om förutsättningar för tillstånd inte längre finns b) om tillståndshavare gjort sig skyldig till allvarliga och upprepade överträdelser av de föreskrifter och villkor som gäller	12 § Lag om färdtjänst	Färdtjänsthandläggare	

3.4.4	Beslut om att återkalla tillstånd för riksfärdtjänst: a) om förutsättningarna för tillstånd inte längrefinns b) om tillståndshavaren gjort sig skyldig tillallvarliga upprepade överträdelser av de föreskrifter som gäller för riksfärdtjänst.	9 § lag om riksfärdtjänst	Färdtjänsthandläggare	
3.4.5	Beslut om att resenären ska betala för särskilt uppkomna kostnader, till exempel kostnader för bomresor, sanering av fordonet eller fördyrade framkörningskostnader.		AU	

3.5 Beslut enligt Lag om bostadsanpassningsbidrag

Nr	Ärende/beslut	Lagrum	Delegat	Kommentar
3.5.1	Beslut om bidrag till bostadsanpassning och återställning på upp till 3 basbelopp, 3–10 basbelopp, över 10 basbelopp.	3–20 §§ BAB	Handläggare BAB Avdelningschef myndighetsavdelningen Förvaltningschef	
3.5.2	Beslut om återbetalning av bidrag upp till 3 basbelopp, 3–10 basbelopp, över 10 basbelopp.	21 § BAB	Handläggare BAB Avdelningschef myndighetsavdelningen Förvaltningschef	

4 Förkortningar

4.1 Lagar och förordningar

- BAB Lag om bostadsanpassningsbidrag (2018:222)
- FB Föräldrabalken (1949:381)
- FL Förvaltningslag (2017:900)
- KL Kommunallag (2017:725)
- LSS Lag (1983:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade
- SoF Socialtjänstförordningen (2001:937)
- SoL Socialtjänstlagen (2001:453)

4.2 Beslutsinstanser

- AU Vård- och omsorgsnämndens arbetsutskott

Återkallande av ärende Plan för uppföljning av privata utförare

7

2022.199 VON

§ 71 2022.199 VON

Återkallande av ärende Plan för uppföljning av privata utförare

Ärendebeskrivning
Ärendet återkallas på grund av att ny information har tillkommit.

Förslag till beslut på sammanträdet
Ordförande Eva-Lotta Pamp (M) föreslår följande till beslut:

Ärendet Plan för uppföljning av privata utförare, dnr. 2022.199 VON, återremitteras till förvaltningen för fortsatt handläggning. Vård- och omsorgsnämndens beslut den 30 augusti 2022, § 61, upphävs härmed.

Beslutsgång
Ordförande finner att arbetsutskottet beslutar att föreslå ovan förslag till beslut.

Beslut
Arbetsutskottets förslag till beslut i vård- och omsorgsnämnden
Ärendet Plan för uppföljning av privata utförare, dnr. 2022.199 VON, återremitteras till förvaltningen för fortsatt handläggning. Vård- och omsorgsnämndens beslut den 30 augusti 2022, § 61, upphävs härmed.

Kompletteringsval av personlig ersättare i vård- och omsorgsnämndens arbetsutskott

8

2022.234 VON

ALINGSÅS KOMMUN

Datum: 2022-09-20
Handläggare: Maria Svensson
Direktnr:
Diarienr: 2022.234 VON

Vård- och omsorgsnämnden

Kompletteringsval av personlig ersättare i vård- och omsorgsnämndens arbetsutskott

Ärendebeskrivning
Vård- och omsorgsnämndens arbetsutskott består av fem ordinarie ledamöter och fem personliga ersättare till dessa.

Jan Kesker (L) var ersättare i vård- och omsorgsnämndens arbetsutskott fram till den 30 augusti 2022 då han blev utsedd av vård- och omsorgsnämnden till ordinarie ledamot i vård- och omsorgsnämndens arbetsutskott fram till och med den 31 december 2022, § 65.

Vård- och omsorgsnämnden har nu att utse en personlig ersättare för Jan Kesker (L) i vård- och omsorgsnämndens arbetsutskott genom kompletteringsval.

Ekonomisk bedömning
Förslaget har ingen ekonomisk påverkan.

Förslag till beslut
Vård- och omsorgsnämnden utser NN till personlig ersättare för Jan Kesker (L) i vård- och omsorgsnämndens arbetsutskott för tiden fram till och med den 31 december 2022.

Beslutet ska skickas till
KLK-lön, den valde

Anita Hedström
Förvaltningschef

Maria Svensson
Förvaltningssekreterare

Anmälan av delegationsbeslut 2022

9

2022.018 VON

§ 72 2022.018 VON

Anmälan av delegationsbeslut 2022

- Nyanställda i VoO augusti 2022
- Avgångar VoO januari - augusti 2022

Nyanställda

Organisation: Vård och Omsorgsförvaltning **Ålder:** Alla åldrar **Anställnings- och löneform:** Tillsvidareanställd månadsavlönad
Sysselsättning: Heltid+Deltid **Avtal:** Alla exklusive förtroendevalda **Vilande:** Ej vilande **Datum:** 2022-08-01 - 2022-08-31

Datum	Rekryteringsväg	Befattning	Anställningsdatum	Organisation	Sysselsättningsgrad
2022-08-11	3 Fr annan kommun	1650 Undersköterska	2022-08-11	Bjärkegården Natt 81470	100%
2022-08-22	6 Fr privat föret	1650 Undersköterska	2022-08-22	Brunnen 81160	75%
2022-08-22	Rekryteringsväg saknas	1650 Undersköterska	2022-08-22	Brunnsgården 6:2 81132	100%
2022-08-01	3 Fr annan kommun	1984 Vårdbiträde	2022-08-01	Brunnsgården 8:1 81141	100%
2022-08-22	1 Från samma förv	1984 Vårdbiträde	2022-08-22	Bryggan 1 81331	100%
2022-08-22	1 Från samma förv	1984 Vårdbiträde	2022-08-22	Bryggan 1 81331	100%
2022-08-22	3 Fr annan kommun	1650 Undersköterska	2022-08-22	Demens Kvarnbacken	100%
2022-08-29	1 Från samma förv	1650 Undersköterska	2022-08-29	Demens Kvarnbacken	80%
2022-08-15	1 Från samma förv	3518 Stödassistent	2022-08-15	GRB Kavlåsvägen	100%
2022-08-29	Rekryteringsväg saknas	1650 Undersköterska	2022-08-29	Haga hemtjänst 1	100%
2022-08-22	1 Från samma förv	1650 Undersköterska	2022-08-22	Natt Kvarnbacken	100%
2022-08-22	4 Från landsting	1137 Sjuksköterska	2022-08-22	Sjuksköterskor Natt	100%
2022-08-29	4 Från landsting	1650 Undersköterska	2022-08-29	Sjuksköterskor söder	100%
2022-08-31	5 Från staten	4555 Ekonomiadministratö	2022-08-31	VoO Kanslienhet	100%
2022-08-01	2 Från annan förv	9840 Vaktmästare	2022-08-01	VoO Serviceenhet	100%

Avgångar

Organisation: Vård och Omsorgsförvaltning **Valt mått:** Externa avgångar **Ålder:** Alla åldrar **Anställnings- och löneform:** Tillsvidareanställd månadsavlönad
Sysselsättning: Heltid+Deltid **Avtal:** Alla exklusive förtroendevalda **Vilande:** Ej vilande **Datum:** 2022-01-01 - 2022-08-31

Datum	Avgångsorsak	Avgångsväg	Befattning	Rekryteringsväg
2022-01-01	40 Egen begäran	3 Annan kommun	1650 Undersköterska	Rekryteringsväg saknas
2022-01-02	40 Egen begäran	9 Annan	1650 Undersköterska	1 Från samma förv
2022-01-02	40 Egen begäran	8 Privat verksamh	1650 Undersköterska	Rekryteringsväg saknas
2022-01-02	40 Egen begäran	8 Privat verksamh	1650 Undersköterska	Rekryteringsväg saknas
2022-01-09	40 Egen begäran	3 Annan kommun	2433 Enhetschef	Rekryteringsväg saknas
2022-01-10	40 Egen begäran	9 Annan	1650 Undersköterska	6 Fr privat föret
2022-01-14	40 Egen begäran	9 Annan	1650 Undersköterska	6 Fr privat föret
2022-01-19	40 Egen begäran	9 Annan	1650 Undersköterska	6 Fr privat föret
2022-01-22	40 Egen begäran	9 Annan	1650 Undersköterska	6 Fr privat föret
2022-01-23	50 Pension	9 Annan	1650 Undersköterska	Rekryteringsväg saknas
2022-01-26	40 Egen begäran	9 Annan	1650 Undersköterska	6 Fr privat föret
2022-01-27	40 Egen begäran	9 Annan	1650 Undersköterska	3 Fr annan kommun
2022-01-28	40 Egen begäran	9 Annan	1984 Vårdbiträde	1 Från samma förv
2022-01-30	40 Egen begäran	9 Annan	1650 Undersköterska	Rekryteringsväg saknas
2022-01-31	50 Pension	9 Annan	1858 Demenssjuksköterska	Rekryteringsväg saknas
2022-01-31	40 Egen begäran	9 Annan	1650 Undersköterska	Rekryteringsväg saknas
2022-01-31	40 Egen begäran	3 Annan kommun	1650 Undersköterska	1 Från samma förv
2022-02-09	40 Egen begäran	8 Privat verksamh	1650 Undersköterska	Rekryteringsväg saknas
2022-02-12	40 Egen begäran	6 Landsting	1137 Sjuksköterska	3 Fr annan kommun
2022-02-13	40 Egen begäran	8 Privat verksamh	1650 Undersköterska	Rekryteringsväg saknas
2022-02-13	40 Egen begäran	3 Annan kommun	2433 Enhetschef	1 Från samma förv
2022-02-16	50 Pension	9 Annan	1650 Undersköterska	Rekryteringsväg saknas
2022-02-20	30 Egen b AS	9 Annan	9783 Personlig assistent HÖK	1 Från samma förv
2022-02-23	40 Egen begäran	6 Landsting	1353 Distriktsarbetsterapeut	Rekryteringsväg saknas
2022-02-28	50 Pension	9 Annan	1656 Arbetsterapibiträde	Rekryteringsväg saknas
2022-02-28	40 Egen begäran	9 Annan	6779 Stödpedagog	Rekryteringsväg saknas
2022-02-28	40 Egen begäran	9 Annan	9783 Personlig assistent HÖK	Rekryteringsväg saknas
2022-02-28	40 Egen begäran	9 Annan	9783 Personlig assistent HÖK	Rekryteringsväg saknas
2022-02-28	40 Egen begäran	8 Privat verksamh	1650 Undersköterska	3 Fr annan kommun

2022-03-02	40 Egen begäran	8 Privat verksamh	1984 Vårdbiträde	Rekryteringsväg saknas
2022-03-04	40 Egen begäran	9 Annan	1650 Undersköterska	1 Från samma förv
2022-03-06	40 Egen begäran	9 Annan	1650 Undersköterska	Rekryteringsväg saknas
2022-03-11	40 Egen begäran	6 Landsting	1353 Distriktsarbetsterapeut	7 Fr skola.militä
2022-03-16	50 Pension	9 Annan	1650 Undersköterska	1 Från samma förv
2022-03-20	40 Egen begäran	8 Privat verksamh	1650 Undersköterska	Rekryteringsväg saknas
2022-03-22	40 Egen begäran	6 Landsting	1137 Sjuksköterska	4 Från landsting
2022-03-25	40 Egen begäran	3 Annan kommun	1650 Undersköterska	1 Från samma förv
2022-03-27	40 Egen begäran	8 Privat verksamh	2531 Administratör	Rekryteringsväg saknas
2022-03-27	40 Egen begäran	9 Annan	1650 Undersköterska	1 Från samma förv
2022-03-31	40 Egen begäran	9 Annan	1650 Undersköterska	Rekryteringsväg saknas
2022-03-31	40 Egen begäran	8 Privat verksamh	1650 Undersköterska	1 Från samma förv
2022-03-31	40 Egen begäran	9 Annan	1984 Vårdbiträde	Rekryteringsväg saknas
2022-03-31	40 Egen begäran	9 Annan	1650 Undersköterska	3 Fr annan kommun
2022-04-06	40 Egen begäran	9 Annan	1650 Undersköterska	1 Från samma förv
2022-04-09	40 Egen begäran	9 Annan	1650 Undersköterska	6 Fr privat företag
2022-04-09	40 Egen begäran	8 Privat verksamh	9783 Personlig assistent HÖK	Rekryteringsväg saknas
2022-04-10	40 Egen begäran	8 Privat verksamh	1650 Undersköterska	Rekryteringsväg saknas
2022-04-11	40 Egen begäran	9 Annan	6779 Stödpedagog	6 Fr privat företag
2022-04-17	40 Egen begäran	3 Annan kommun	1650 Undersköterska	3 Fr annan kommun
2022-04-19	40 Egen begäran	9 Annan	1650 Undersköterska	6 Fr privat företag
2022-04-30	50 Pension	9 Annan	2531 Administratör	1 Från samma förv
2022-04-30	50 Pension	9 Annan	9783 Personlig assistent HÖK	Rekryteringsväg saknas
2022-04-30	50 Pension	9 Annan	1650 Undersköterska	Rekryteringsväg saknas
2022-04-30	40 Egen begäran	8 Privat verksamh	1650 Undersköterska	Rekryteringsväg saknas
2022-04-30	40 Egen begäran	3 Annan kommun	1137 Sjuksköterska	Rekryteringsväg saknas
2022-05-01	50 Pension	9 Annan	1650 Undersköterska	Rekryteringsväg saknas
2022-05-01	50 Pension	9 Annan	1650 Undersköterska	Rekryteringsväg saknas
2022-05-01	40 Egen begäran	9 Annan	1650 Undersköterska	Rekryteringsväg saknas
2022-05-01	50 Pension	9 Annan	1650 Undersköterska	Rekryteringsväg saknas
2022-05-02	40 Egen begäran	3 Annan kommun	3158 Biståndshandläggare	Rekryteringsväg saknas
2022-05-08	40 Egen begäran	3 Annan kommun	3094 Socialsekreterare	3 Fr annan kommun
2022-05-08	40 Egen begäran	8 Privat verksamh	9840 Vaktmästare	1 Från samma förv

2022-05-15	40 Egen begäran	3 Annan kommun	1650 Undersköterska	Rekryteringsväg saknas
2022-05-15	50 Pension	9 Annan	3158 Biståndshandläggare	3 Fr annan kommun
2022-05-18	40 Egen begäran	3 Annan kommun	1650 Undersköterska	3 Fr annan kommun
2022-05-19	40 Egen begäran	9 Annan	1650 Undersköterska	Rekryteringsväg saknas
2022-05-24	50 Pension	9 Annan	1650 Undersköterska	Rekryteringsväg saknas
2022-05-27	40 Egen begäran	3 Annan kommun	1151 Distriktssköterska	Rekryteringsväg saknas
2022-05-29	40 Egen begäran	8 Privat verksamh	1650 Undersköterska	Rekryteringsväg saknas
2022-05-29	20 Egen b AV	9 Annan	3090 Avdelningschef	Rekryteringsväg saknas
2022-05-31	50 Pension	9 Annan	1650 Undersköterska	1 Från samma förv
2022-05-31	50 Pension	9 Annan	1650 Undersköterska	3 Fr annan kommun
2022-05-31	40 Egen begäran	8 Privat verksamh	1650 Undersköterska	1 Från samma förv
2022-05-31	40 Egen begäran	6 Landsting	1650 Undersköterska	Rekryteringsväg saknas
2022-06-01	50 Pension	9 Annan	1650 Undersköterska	Rekryteringsväg saknas
2022-06-03	40 Egen begäran	8 Privat verksamh	1137 Sjuksköterska	6 Fr privat föret
2022-06-03	40 Egen begäran	8 Privat verksamh	9783 Personlig assistent HÖK	Rekryteringsväg saknas
2022-06-07	40 Egen begäran	6 Landsting	1650 Undersköterska	Rekryteringsväg saknas
2022-06-09	20 Egen b AV	9 Annan	9783 Personlig assistent HÖK	1 Från samma förv
2022-06-10	40 Egen begäran	7 Staten	1650 Undersköterska	Rekryteringsväg saknas
2022-06-10	40 Egen begäran	3 Annan kommun	1650 Undersköterska	3 Fr annan kommun
2022-06-15	40 Egen begäran	8 Privat verksamh	3518 Stödassistent	Rekryteringsväg saknas
2022-06-21	50 Pension	9 Annan	9783 Personlig assistent HÖK	Rekryteringsväg saknas
2022-06-26	40 Egen begäran	3 Annan kommun	3518 Stödassistent	Rekryteringsväg saknas
2022-06-30	50 Pension	9 Annan	1650 Undersköterska	Rekryteringsväg saknas
2022-06-30	40 Egen begäran	6 Landsting	1137 Sjuksköterska	Rekryteringsväg saknas
2022-06-30	40 Egen begäran	9 Annan	3518 Stödassistent	Rekryteringsväg saknas
2022-06-30	40 Egen begäran	8 Privat verksamh	1137 Sjuksköterska	Rekryteringsväg saknas
2022-06-30	40 Egen begäran	8 Privat verksamh	1650 Undersköterska	3 Fr annan kommun
2022-07-01	50 Pension	9 Annan	1984 Vårdbiträde	Rekryteringsväg saknas
2022-07-03	50 Pension	9 Annan	1650 Undersköterska	Rekryteringsväg saknas
2022-07-04	40 Egen begäran	9 Annan	3518 Stödassistent	Rekryteringsväg saknas
2022-07-08	40 Egen begäran	8 Privat verksamh	1353 Distriktsarbetsterapeut	Rekryteringsväg saknas
2022-07-10	40 Egen begäran	7 Staten	1151 Distriktssköterska	Rekryteringsväg saknas
2022-07-17	40 Egen begäran	9 Annan	1650 Undersköterska	1 Från samma förv

2022-07-19	50 Pension	9 Annan	1151 Distriktssköterska	Rekryteringsväg saknas
2022-07-22	40 Egen begäran	3 Annan kommun	1650 Undersköterska	3 Fr annan kommun
2022-07-24	70 Förordn upphört	9 Annan	1650 Undersköterska	1 Från samma förv
2022-07-27	40 Egen begäran	8 Privat verksamh	1436 Fysioterapeut	Rekryteringsväg saknas
2022-07-31	40 Egen begäran	7 Staten	3518 Stödassistent	1 Från samma förv
2022-08-05	40 Egen begäran	8 Privat verksamh	1696 Vårdpers/undersköt	1 Från samma förv
2022-08-06	40 Egen begäran	9 Annan	3518 Stödassistent	Rekryteringsväg saknas
2022-08-07	50 Pension	9 Annan	1151 Distriktssköterska	Rekryteringsväg saknas
2022-08-10	40 Egen begäran	3 Annan kommun	1650 Undersköterska	1 Från samma förv
2022-08-10	40 Egen begäran	3 Annan kommun	3910 Färdtjänsthandläggare	3 Fr annan kommun
2022-08-11	92 Avslut ej företag	9 Annan	1650 Undersköterska	Rekryteringsväg saknas
2022-08-12	40 Egen begäran	9 Annan	6779 Stödpedagog	2 Från annan förv
2022-08-15	70 Förordn upphört	9 Annan	1650 Undersköterska	Rekryteringsväg saknas
2022-08-15	40 Egen begäran	3 Annan kommun	1650 Undersköterska	1 Från samma förv
2022-08-17	40 Egen begäran	3 Annan kommun	9783 Personlig assistent HÖK	1 Från samma förv
2022-08-18	50 Pension	9 Annan	1984 Vårdbiträde	Rekryteringsväg saknas
2022-08-19	40 Egen begäran	9 Annan	1650 Undersköterska	Rekryteringsväg saknas
2022-08-21	50 Pension	9 Annan	9783 Personlig assistent HÖK	1 Från samma förv
2022-08-25	40 Egen begäran	3 Annan kommun	1650 Undersköterska	Rekryteringsväg saknas
2022-08-29	40 Egen begäran	3 Annan kommun	1650 Undersköterska	Rekryteringsväg saknas
2022-08-31	50 Pension	9 Annan	9783 Personlig assistent HÖK	Rekryteringsväg saknas
2022-08-31	40 Egen begäran	3 Annan kommun	1650 Undersköterska	Rekryteringsväg saknas
2022-08-31	70 Förordn upphört	9 Annan	3518 Stödassistent	Rekryteringsväg saknas